

"Канібали"

ймовірно, не фантастична історія

by Володимир Кукка

Владомир Кукка

“Канібали”

ймовірно, не фантастична історія

2020

Зміст

Анотація	3
Частина 1	4
Частина 2	103
Частина 3	201

Анотація

Хлопець на ім'я Марк хоче зрозуміти - в якому світі він народився і живе, чому його оточують руїни та що трапилось з цим місцем багато років тому. Подорож автостопом рідним краєм - дає змогу познайомитися з цікавими людьми, локаціями та більше дізнатися про їх минуле.

Розповідь про часи, коли щире бажання жити в мирі разом із цинічною та прагматичною реальністю призвели до глобальної катастрофи та важких, хоч і логічних, наслідків.

Історія про повернення, разом зі світом, до нормального, звичайного існування, намагаючись усвідомити факт складної природи людської поведінки.

Частина 1

Сонце було майже в зеніті. У повітрі стояв відчутний запах розплавленого асфальту та якоїсь придорожньої трави, яка засохла під пекучими променями сонця, але все одно не давала про себе забути. Йти було практично нереально. Марк сидів біля однієї з небагатьох зупинок, які збереглися у досить непоганому стані. Батько декілька років розповідав, що в світлі часи на таких зупинках навіть табло було, - час прибуття, номер маршруту... напевно це було зручно. Але Марка все одно не покидала думка, що це певна розкіш, яка для нього до кінця не була зрозумілою. Фарби на стінках зупинки вже не було давно, з лівої сторони у середину зупинки пробивалися сонячні промені через отвори неправильної, рваної форми... можливо хтось намагався тут сховатися, або просто накрило. Хвилювало зовсім не це.

Рюкзак Марка був з досить міцної тканини, напевно військового призначення. Поверхня була помітно потерта - часто використовував його як подушку чи просто незручний стілець. Він багато бачив фото - коли мандрівники ходили з металевими кружками, які висіли на застібках рюкзака. Була така. Але коли потрібно швидко ховатися, то не завжди виходило помітити як безповоротно губилися такі важливі речі. В такі моменти втечі - завжди згадував слова матері - краще сидіти вдома, а не намагатися щось дізнатися, щось зрозуміти, коли за подібну цікавість можна заплатити дорогу ціну.

Проте, згадуючи дитинство, Марк заспокоював себе - ці страшні моменти, коли потрапляєш у певну складну, мягко кажучи ситуацію, - це зовсім не те, що він бачив і що переживав у дитинстві, років десять чи п'ятнадцять назад. Пам'ятав часто лише деякі кадри чи вислови, і на його щастя практично повністю забув ті емоції, те відчуття страху і постійної тривоги, які в певній мірі були для нього буденністю, і лише поведінка і слова батьків - акцентували

увагу на тому, що це не нормально і що потрібно цим перейматися. Вони зростали і жили у ті самі світлі часи, які як виявилось занадто сильно сяяли... Для них, звісно, події недалекого минулого - було страшним сном, який забути вже було важко. І тому ці переживання за нього - за сина, який виявився одним і небагатьох, хто хоча б захотів дізнатися як воно - зараз. Що говорять, що відбувається довкола. Робити це було складно, адже його покоління - це народжені у темні часи люди, які на сьогодні - цілком дорослі й повноцінні, для яких все довкола - звично, нормально, буденно... і будь-які слова батьків, що це насправді не так - не мали особливого значення, і не могли справити надто великого враження чи призвести до появи страху.

Батьки Марка - все це розуміли. Вони освічені, працьовиті люди, які до всіх подій - працювали, займалися вихованням його старшого брата та сестри. Вони ті, хто переступив той страх і безкінечну паніку, і захотіли мати сім'ю із п'яти членів родини. Вони ті - хто щиро вірили, що все те, що відбувалося - це тимчасове явище, яке швидко вирішиться... помилились. Але докоряти собі не хотіли, хоча й було дуже складно, дуже страшно... справилися. І зараз, коли Марк захотів більше дізнатися про все те, що відбувається навколо - вони чудово розуміли, що як би не хотіли - вони не можуть і не повинні його зупиняти - це його реальність. Вона була зовсім іншою в світлі часи. Але для нього - це все звично, це його середовище і вони самі захотіли, щоб він у ньому з'явився.

Звук мотора завжди насторожував. Хоча ті часи, коли слід було боятися і краще всього не потрапляти на очі незнайомим людям - минули, все одно зайвий раз більш уважно оцінити ситуацію - не було зайвим. Дорога веляла до лівого, то правого, і щоб побачити авто - треба було чекати декілька десятків секунд. І ось нарешті - раніше червоний, а зараз ледве рожевий, разом і пилюкою, пікап -

визирнув із-за давно не ухоженого узбіччя. На місці номерного знаку - не було жодних ознак того, що треба було насторожитися. У багажному відділенні - стояло декілька бочок. Фермер. Звична, як уже знав Марк, справа для цієї території. Теплий, навіть дуже, клімат літом дозволяв мати певну незалежність від будь-яких торговців незрозуміло чим. За кермом чоловік у чорній кепці та сонцезахисних окулярах.

Пікап зупинився біля зупинки і з наполовину опущеного вікна почувся голос:

- Куди треба?
- А куди їдете? - відразу вигукнув Марк, не зрушивши з місця.
- Поселення за кілометрів десять звідси, можу підкинути до піщаного шосе, треба?
- Давайте...

Марк підвівся, закинув рюкзак, прихопив напів порожню пляшку води і дещо пришвидшено крокував до кабіни пікапа. Салон був подертим, але в цілому чисто. Зрозуміло було, що цей транспорт - по справжньому рятує життя не одній родині. Автомобілів хоч і частенько можна було зустріти на дорогах, проте майже всі вони були у розпорядженні тих, хто вже давно перестав думати за звичайних людей, а продовжували незрозумілу гру, з незрозумілими і часто абсурдними переконаннями.

- Хто такий? - стримано запитав чоловік, знявши окуляри.
- А що ви хочете почути? Ким зараз можна бути?
- Хах, ну не знаю... я часто бачу от таких же - з рюкзаком за плечами і кашею в голові.
- А, ну так і говоріть, що цікавитесь з якої сторони, - посміхнувся Марк.
- Ну не те щоб цікавлюсь... просто була дізнаюсь цікаві новини від таких персонажів.
- Та які там можуть бути новини... я в дорозі не перший тиждень, і нічого нового вам сказати не можу...
- Я сподіваюсь, що колись їх значно побільшає...

- Вірите, що колись це все закінчиться?
- Та ні... не знаю. Вже точно все не буде як колись, раніше... тебе ще й не було тоді.
- Хах, думаю так... А ви що думаєте? Кого підтримуєте можливо?
- Ой, та кого я можу підтримувати... я підтримую пару десятків людей, які живуть довкола мене от і все. І інколи, я радий що все так, бо не сказав би, що тоді було дуже добре... лайна вистачало.
- Але напевно ось так з бочками ви не їздили...
- Віриш чи ні, але я у минулому був абсолютним офісним працівником, якщо розумієш про що я...
- Думаю так...
- Ну а як бачиш, от зараз тут, щось саджаю, щоб просто жити незалежно від усіх цих лагерів, сторін, переконань...
- Круто! Думаю, от ви і є результат, який напевно колись хотіли досягнути ті, хто все це почав.
- Хах... не думаю. І вони не думали, коли все це починали...
- У них були переконання, що їх ініціатива знищить все зайве...
- Угу... а вийшло знищити майже все.
- Ну так...
- Хоча погоджуюсь, що вони просто не врахували нікчемність і безпорадність більшості урядів...
- Ага, страх зробив свою чорну справу.
- Хах, темну я б сказав.
- Хах, о так!
- Так ти куди їдеш?
- Кінцевої точки не маю... мені просто цікаво... не витримав - просто сидіти, чекати чогось. Просто спостерігаю. Просто цікаво.
- Ну раз цікаво, тоді поїхали до нас на ферму, хоч зіси щось нормальне.
- Оу... ну не знаю, не хочу відбирати ресурси ваші...

- Не думаю, що ти багато відбириш... та і не переживай, ми добре прослідкуємо, хах.
- Ох, ну добре... я не проти. Потім вже повернусь на шосе.

Пікап рухався вже ґрунтовою дорогою, яка вела до невеликого поселення - домівок пять-шість. Всі вони розташовувалися на окраїні невеликого лісу - чагарники, хвойні... Примітивні вітряки, які покликані вловити вітер і дати змогу вечеряти не при свічках - виднілися за довго до прибуття безпосередньо до подвір'я.

Через хвилин двадцять Марк вже допомагав закотити останню бочку з водою до спеціальної, невеличкої кімнатки, де очевидно зберігалася вода. Вийшовши на подвір'ї можна було спостерігати досить таки охайно складені різні прилади для сільського господарства - те, що давало змогу місцевим виживати, напевно, вже далеко не один рік...

Марк відразу помітив декілька поглядів, які невідворотно були націлені на нього крізь дещо замилені вікна у найбільшій будівлі на повітрі. Чоловік відігнавши пікап під спеціальний навіс, покликав Марка саме до цієї, очевидно, основної будівлі.

- Це наш будинок! Заходь, будь як дома... ми завжди раді гостям.
- Так... дякую. Виглядає затишно...
- Попри все те, що відбувається - намагаємось жити звичайним життям...
- А люди які тут живуть з вами, вони не проти будуть моєї присутності? - дещо стривожено запитав Марк.
- Ні, не переймайся. Ми завжди пильні, але неможливо жити у страху постійно... навіть якщо б нам всім цього хотілося б...

Марк першим увійшов до великої кімнати. Побут був звичайним. Все чисто, охайно. На стінах у сусідній кімнаті виднілися дитячі малюнки, з десятків. Цей факт відразу заспокоїв Марка. Хоч і розумів, що навряд чи йому щось тут загрожує... адже все, що в нього було з цінного - це пів пляшки води, декілька одєжин та друга пара кросівок...

Гроші давно вже не мали тієї цінності, а для декого - вони були практично забороненим явищем...

- Добрий день! - з іншої кімнати вийшла жінка, років сорока.
- Добрий день, я до вас у гості... напросився, хах...
- Хах, напросився там - не вигадуй! Це я його запросив, - швидко відповів чоловік.
- Ми завжди раді гостям, якщо вони з добрими намірами, - відповіла жінка.
- Нічого крім добрих намірів не маю! - посміхаючись вимовив Марк.
- Ну от і добре. Я зараз тобі супчику насиплю, а ти поки прохось до вітальні, познайомись з іншими.

Марк разом з чоловіком пройшли через кімнату з малюнками, на яких були зображені досить футуристичні автомобілі, дивні тварини чи незвичайні рослини. У вітальні стояв великий диван. Схоже раніше, це було два чи то й три невеличкі диванчики. Біля вікна стояло крісло, на якому сидів дідусь, років вісімдесяти, за невеличким столиком сидів автор малюнків, хлопчик років семи, трудився над новим твором.

- Доброго дня! - промовив Марк.
- Доброго..., - дещо з насторогою промовив хлопчик.
- Це наш талант, хах, - вимовив чоловік, - а це батько мій.
- Вітаю вас, - дещо підійшовши до крісла сказав Марк.
- Так, добрий день... ви звідки? - відразу запитав дідусь.
- Рухаюсь зі сходу.
- І куди тримаєш курс свого руху?
- Хах... курс? Навіть не знаю, як і сказати... просто цікаво, як зараз живеться людям, що взагалі відбувається. Набридло просто сидіти вдома, де практично нічого не відбувається.
- Так... зараз часи такі...
- Темні?

- Ну так звикли вони всі говорити... а от для мене не все так і погано, особливо зараз. Років десять назад ще було погано, а зараз... в чомусь схожому я зростаю.
- Дійсно схоже?
- Щось спільне є. Різниця в тому, що тоді - все рухалось вперед, а зараз... навіть сказати важко.
- Ну і зараз думаю починає вже рухатися вперед...
- Думаю скоро будуть реальні зміни, - підтримав розмову чоловік, - я місяць назад чув, що в прибережній зоні, на деяких територіях - вже запускають електростанції... тестують чи то нові системи, не знаю.
- От як все наладиться, дожити б до цього мені, от тоді ти зрозумієш, як воно було раніше, як взагалі все було влаштовано..., - промовив дідусь.
- Ага, а то твоє покоління звикло бачити тільки футляри, все розбите, розтрошене...
- Все одно думаю, різниця велика, - відповів Марк, звертаючись до дідуся, - все ж у часи вашої молодості чи дитинства, для вас всі ці технічні речі, все що пов'язане зі світлом було взагалі новим і не звіданим... а для нас, для мене, наприклад, не так. Я в дитинстві взагалі любляв читати деякі книги двадцятирічної давності, автобіографії... Та і у тата чудова колекція фото тих часів збереглася...
- Фото?! - здивовано вигукнув чоловік, - незвично як для часів двадцятирічної чи тридцятирічної давнини...
- Напевно так. Як він говорить, він любляє все відчувати, в першу чергу на дотик, і продовжував друкувати всі фото, не розраховуючи на електронні версії.
- Так... багато втрачено. Всі би ми тоді знали, що відбудеться... теж би друкували і фото, і багато чого іншого.

Жінка зайшла до вітальні і запросила Марка до столу, на кухню. По всьому будинку були спеціальні місця,

кріплення, для світильників на маленьких сонячних батареях, які заряджалися на даху будинку. Кухня мала під'єднання до сонячної батареї, яка була встановлена на сусідній будівлі. Все ж технології збору сонячної енергії відіграють у житті цих людей і подібних до їх - надзвичайно важливе значення, напевно, визначальне. А ще дехто говорив, що тоді вигадували і займалися виключно непотребом...

На столі стояла досить велика посудина з супом, також нарізаний салат та деякі інші овочі, очевидно, що зі свого городу. Марк не любив багато їсти, а особливо якщо це був суп... навіть попри те, що за весь день з'їв лише декілька горіхів та декілька десятків сухарів. Тому добавки не просив, і навіть прийшлося ввічливо відмовлятися від неї.

Запропонували залишитися на деякий час у них, перепочити. Погодився лише на декілька днів. Допоможе на городі, а ще - слід відремонтувати одну із багатьох сонячних батарей, які стояли на дахах будівель.

Сонце поступово переставало припікати, і вся родина, разом з іншими людьми, які проживали у сусідніх будинках - зібралися на звичні для них - вечірні посиденьки.

- То ти говориш, що цікаво, як воно все зараз влаштовано, що відбувається? - запитав у Марка чоловік років п'ятдесяти з довгим, сивим волоссям.
- Ну так... щось схоже на це.
- Скільки тобі?
- Двадцять!
- Ну от... всім вам цікаво. Он малі ще, - чоловік вказував на вже знайомого, для Марка, художника та інших декількох дітей, його ж віку, - а вже воно такі ж питання задає. Ну я розумію, якщо от воно родилося тоді, років тридцять назад... воно тоді все було довкола і у будь-якій кількості... телефони, інтернет... проте зараз як воно, я не знаю...

- Ну думаю вся справа в тому, що як би там не було, а певні частини, певні згадки, чи то й наочні приклади того життя...
- Світлих часів, хах!
- Хях, ну так, світлих... вони все одно оточували мене в дитинстві, і оточують зараз. А головне - це просто природа, спадковість, звички...
- Спадковість? Цікавився біологією?
- Та читав деякі книги... цікаво було.
- Так... біологія це те, де можна знайти відповіді, можливо і на всі питання...
- А ви...
- Коли був молодий, то хотів бути викладачем, в тому числі й біології... трохи працював, а тоді ж все це почалося... уже було не до викладання.
- Знаєте... от скільки я не чую, і не можу зрозуміти. Батьки говорили, що просто паніка була, і пояснити це складно... але все одно, чому все так радикально відбулося. Чому от ви припинили викладати... невже не було змоги продовжувати жити, ну може не досить нормальним, але все ж адекватним життям?!
- Тяжко сказати... тоді багато чого відбувалося. Особисто я навіть згадати не можу з точністю, конкретні події... думаю просто була паніка та і все. Просто в ті часи, було скільки всіякого негативу, що коли почали з'являтися певні передумови, люди просто не звертали уваги, а потім все різко... ну і тоді все - паніка...
- Так... і ви особисто теж не звертали уваги?
- Та не пам'ятаю точно... думаю у всіх з'являлися певні думки... просто коли такі думки, з різних підстав майже не щодня - там щось зірвали, там підірвали... розумієш?
- Ага... звичка...
- Так, звичка... і ти просто вже сприймаєш будь-які загрози на низькому рівні... не те, що зараз, коли навпаки все стало.

Сиділи всі години до десятої. Потім почали розходитися. Компанія була теплою і дружелюбною, звичайні люди, які чи то не хотіли демонструвати, чи й справді не мали жодної позиції, щодо двох лагерів, сторін цього глобального конфлікту, межі якого було важко окреслити.

Ранок був трохи дощовим. Марк прокинувся десь приблизно о шостій ранку. Звичайний час, коли він зазвичай прокидався. Молода людина з минулого не зрозуміла б, але для Маркового покоління - це доволі звичний час, щоб прокинутися і почати займатися справами. Адже сонячного ресурсу хоч і вистачало на всіх, все ж він був обмеженим... а часом, встигнути треба було чимало зробити.

У відчинене вікно було чути звичайні звуки будь якої ферми чи сільськогосподарського двору. Як і обіцяв, швидко зібрався і пішов, щоб щось допомогти.

Господиня не випустила із дому, поки Марк не випив трав'яного чаю із якимось дивним печивом, очевидно з не звичайної муки. Вдягнувши дещо понівечені дощові чоботи, Марк вийшов на подвір'я, де ще продовжував мрячити дощ. Господар збирався йти разом із ще одним, молодшим чоловіком, по свіжу траву для тварин. Марка взяли із собою як ціком пригодню силу для транспортування скошеної трави.

- Тут у вас дійсно затишно, спокійно..., - промовив Марк до чоловіків.
- Особливо чудово тут взимку... коли сніг ляже - така тишина стоїть...
- Давно ви тут живете? Самі будували будинки?
- Років шістнадцять...
- Ні, тут було досить велике село до всіх подій, а потім..., - відповів інший чоловік.
- А потім за перші декілька років, нікого не залишилося взагалі, - продовжив чоловік-господар, -

бо тут кілометрів десять звідси, розташовувався один із штабів Темного лагерь... ну і відповідно, залишатися просто було небезпечно.

- Та зрозуміло...
- А потім, коли перші декілька років я намагався знайти хоча б якесь придатне місце... давній знайомий мене розшукав, і запропонував шукати такі покинуті поселення, і починати спочатку там... от і натрапили сюди.
- В лісі безпечно? Чи краще туди не ходити?
- На скільки мені відомо, ніхто мінуванням не займався... і саме в цих місцях ніколи чогось гарячого не відбувалося...
- Ну все ж було, - додав інший чоловік, - декілька людей, які повернулися до своєї колишньої території, зараз їх уже немає...
- Так... зазвичай це були люди похилого віку... приблизно десять душ..., - підтримав чоловік-господар.
- Угу, десь так... От вони говорили, що все ж було небезпечно, але якщо й було чутно обстріли, то це були певні внутрішні розбірки... тому, що в цих краях, по їхнім розмовам, не бачили ніколи людей із Урядових лагерів...
- Ви їх Урядовими називаєте? А як же - Бездушні? Хах...
- Хах... ну це вже назва, яка укорінена серед представників Темних...
- Не знаю... у моєму передмісті рідко можна почути - Урядові...
- Урядові, Бездушні... я б назвав - просто Природні... бо як ще інакше? - відповів чоловік-господар.
- Хах, і то таке... складно мені зрозуміти, чому взагалі хоча б хтось міг розраховувати, що відразу всі підтримають одну позицію і буде все добре?! - дещо емоційно промовив Марк.

- Знаєш... от я і такі як я, які нічого і до сих пір точно не знають... ми як тоді нічого не зрозуміли, так і зараз - мало що можемо збагнути. Думаю просто - наївність, незрозуміло чим обґрунтована, стала рушійною силою...
- Наївність Темного Провайдера?
- Його і всіх із його ж оточення... які більше всього, просто бачили у цьому - змогу заробити... не знаю...
- Хах, і у цьому весь абсурд...

Компанія зупинилася на невеликій галявині біля витоїптанї стежки, яка вела до лісу - ходили за дровами часто. Чоловіки взялися за роботу, а Марк пройшовся трохи в глибину лісу. Деся вдалині виднілися охайно складені обрубкї з повалених, сухих дерев. Жодного мусору. Зрозуміло було, що ці люди все ж навчилися цінувати природу... тоді, коли змушені були в певній мірі повернутися до неї.

Повернувшись до чоловіків, Марку вже була робота. Збирав скошену траву, у спеціальні великі дві корзини. Хвилини за п'ятнадцять - справу було зроблено і рушили назад.

Чоловік-господар тримав обома руками дві корзини, а Марк із іншим чоловіком тримали інші ручки корзин. Не поспішаючи дійшли до двору, не дивлячись на те, що дощ посилювався. Погодувавши тварин - пішли снідати.

Погода не змінювалася, і тому Марк все ж вирішив залишитися ще на один вечір, а вже зранку вирушити на піщане шосе. Тим паче, що на вечір - всі мешканці цього поселення влаштували невеликі гуляння - в честь свята, незрозумілого Марку.

Серед всіх жителів, було декілька Маркових однолітків. Всі вони - фактично вже вирости в цьому місці, тому - їм особливо було цікаво щось дізнатися від Марка - як воно там. Спілкуючись з ними, Марк розумів, що ці молоді люди - цікаві, адекватні, і напевно на це вплинуло середовище їх життя - де все от так тихо і безтурботно. Але як і йому самому, їм було цікаво - як воно там, як воно по

іншому. І ця незрозуміла зацікавленість була у них всіх, хоча вони вже не знали, у буквальному сенсі всі - як це - спілкуватися із кимось, хто живе далеко від тебе... Марк, відсутність такої можливості, намагався компенсувати своєю подорожею...

- Бачив по дорозі когось із представників Лагерів? - промовив один із хлопців.
- Траплялися... але вони вже явно не такі за настроями, як мені описували батьки, чи я сам читав, чи чув...
- Ну час минає... напевно й позиції змінюються.
- Хто їх знає... неприємні і трагічні ситуації все одно часто трапляються...
- Бачив щось?
- Ага... буквально через чотири дні, після того як покинув дім - потрапив під обстріл... спочатку взагалі не розумів - чому це відбувалося саме у тій місцевості...
- І чому ж?! - вигукнула одна із дівчат.
- На скільки зміг потім, десь днів через три дізнатися - там були певні схованки чи то сонячних батарей... чи ще щось... ну неподалік, де я вештався.
- Дивно якось..., - почав один із хлопців, - багато де ми чули, читали, що Темні спочатку і на меті не мали знищувати все... а тепер от так себе поводять...
- Я читав про конфлікти різні..., - почав Марк, - дома чимало паперових газет було, ну ще тих часів, так от там теж - майже завжди безглузді події, які вже нічим не пояснювалися... от і зараз так. Спочатку одне було в пріоритеті, а потім, очевидно... щось пішло не так...
- А як взагалі там у тебе дома, ну звідки ти сам...
- Та як... по різному. Батьки розповідали, що коли все починалось - то в містах були найбільші прояви паніки, так як це все проявлялося більш виразно і ... страшно, напевно... Тому і наслідки більш руйнівні залишилися. І зараз хоч і все вже влаштовано, як би

там не було... проте інфраструктура... ну все досить похмуру виглядає.

- Та за міста так... ми всі фактично народилися в містах, батьки жили і працювали там... а потім же - хто куди.
- Ну у нас там передмістя, воно дещо витягнуте за формою, і там з центральною частиною - всі мости зруйновані... працює декілька переправ та і все... тому, там де мій дім - там все ж таки більш менш тихо... хоча, особливо в дитинстві, пам'ятаю було інколи гаряче...
- І що далі думаєш?
- Тяжко сказати... просто хочу якомога більше побачити, своїми очима.
- Просто так?
- Ну не просто... щоб розуміти, в який час ми живемо... Багато різних поглядів, ці два Лагері, які ніяк не заспокоються... і от все це...
- Років чотири назад, у нас гостювали п'ятеро іноземців... як ми зрозуміли, вони також вирушили у постійну подорож...
- Постійну? - запитав Марк.
- Хах... ну типу того. Вони говорили, що просто не змогли жити без інформації про все те, що відбувається... та і ресурси так знайти легше.
- Але й ризиковано ось так повністю покинути і рушити, не знаючи що там на інших землях...
- Ну ти ж ось вирушив?
- Та що я... я так... по недалеких територіям.
- Думаю зараз що далекі території, що недалекі - все однаково. Хай це і було вже чотири роки тому, все одно - з їхніх розповідей - все аналогічно, нажаль...
- Так... нажаль. Та проте, все ж думаю - думки і погляди мають різнитися... під впливом різних факторів...

Спокійні гуляння, смачна їжа - все це продовжувалося до опівночі. Марк чудово провів час, так

же чудово виспався і на ранок, який був сонячним, - зібрався у дорогу. Чоловік-господар все ж вивіз його на піщане шосе, яке колись було чотирьох полосним, якісним шосе - яке отримало таку назву лише через специфіку місцевих ґрунтів - зараз перетворилося у дорогу, під впливом часу і умов - яка дійсно була в більшій частині покрита сумішшю піску та ґрунту.

Пікап поїхав. Пил та дрібний пісок стояв стіною. Марк закинувши рюкзак відразу за два плеча, бо не надто сподівався дуже швидко когось зустріти тут, повільно крокував у південно-східному напрямку.

Колись це шосе було дорогою життя для невеличкого регіону, який простягався з іншої, північної сторони. Озеро, гектарів десять-п'ятнадцять, невеликий сосновий ліс та декілька сел, які були практично з'єднаними, проте все ж мали умовний кордон... навіщо він - ніхто не розумів. Дідусь Марка колись бував тут, розповідав і про цю дорогу, і про ті поселення, і про той умовний кордон, який як виявилось, призвів до страшних і кривавих подій, коли все почалося...

Чоловік-господар, водій пікапа, по дорозі до шосе - розповів цю історію, сумну, і навряд чи повчальну, як це завжди буває... Незрозуміло навіщо, але так вирішила колись влада - жителі були розділені на три села... чи то формувалися вони поступово, і комусь просто так треба було - фактично штучно збільшити кількість населених пунктів у регіоні чи то з іншою дурної причини - але із самого початку - три різні села і крапка. Люди, звісно, фактично не помічали цього умовного кордону, адже вулиця одного села - плавно переходила у вулицю другого села, а вулиця другого у вулицю третього... Проте, все ж на практиці, як це буває, проблеми траплялися. Чи то діти з різних сел щось не поділять, бо вони досить чітко і однозначно сприймали - хто свій хто чужий... навіть якщо він жив через два будинки зліва... Бувало й чоловіки, після робочого дня - зібравшись разом за пляшкою вина чи

чогось міцнішого, так і було, - теж знаходили безглузду причину щоб все ж почати суперечку і довести її, часто, до бійки... Але коли ситуація дійсно змінилася, коли до жителів села почали доходити то ті, то інші погляди - хтось вбирав у себе переконання представників Темного Лагеря, хтось Урядового... і тут вже справа була не просто у суперечці, адже за цими поглядами і переконаннями - вже стояли прості, холодні і чіткі числа - скільки вбито, скільки зникло, ранито... а ще світло... Люди намагалися триматися, спочатку, перші декілька днів, може тижнів - але коли жителі одного із цих сіл - приютили у себе чоловік двадцять представників Темного Лагеря - тут все і почалося, згадалися і суперечки зі школи, і бійки на хмільну голову - всі образи, найдрібніші - склалися до купи. Як наслідок - по словам чи переказам чоловіка-господаря з пікапа - закінчилося все досить трагічно, і кордон між поселеннями з умовного - перетворився на цілком матеріальний - сітка, ненависть і бажання кровної помсти... Чи винні в цьому ці жителі? Водій пікапа наголошував на тому, що люди - які народжувалися і жили в цих селах - фактично стали уособленням всього того, що по суті відбувалося і, на жаль, продовжувало відбуватися у цей непростий час, у всіх куточках світу... коли спочатку - умовні кордони, конфлікти, суперечки - а потім абсурдна причина, багатьом не зрозуміла до кінця - і все - незворотній процес.

Думаючи про цю розповідь чоловіка, Марк, який перед початком своєї подорожі, сам собі наголошував, що буде максимально обережним і всі рішення буде обдумувати, а рішення прийматиме не поспішаючи і не імпульсивно - адже часи не зрозумілі, і напоротися на неприємності можна було через неухважність чи недбалість, фактично будь-де... Проте... вся ця історія, і цікавість... а головне - фраза й думка чоловіка про уособлення цими людьми і селами - всього того, що відбувається... Словом Марк вирішив повернутися до плану про подорож на південний схід - через декілька днів, а зараз - перейшовши

на інший бік дороги - повернувся і покрокував саме туди - на північ...

Години три-чотири не поспішного ходу, і Марк вийшов на асфальтований шматок дороги. Ногам стало краще й легше крокувати. Сонце вже нестерпно припікало, а тепер ще й асфальт... З розповіді того самого чоловіка, йти до цих сіл треба було ще годин п'ять... до заходу сонця можна було впоратися, але їсти хотілось, та і відсутність хоча б малої хмаринки... Марк звернув з дороги і через метрів двадцять - знайшов чудове місце - повалені декілька дерев, затінок - те, що треба. Діставши з рюкзака приготований йому харчовий пайок жінкою чоловіка з пікапа, Марк перекусив і приліг відпочити. Великі шматки сухої кори, чудовий затінок та невеликий протяг - це те, що треба було йому для більш менш хорошо відпочинку. Мав надію потрапити до сел вже сьогодні... хоч і після заходу сонця, адже залишатися ночувати ось так під відкритим небом... бувало вже декілька разів, не сподобалося, м'яко кажучи...

Сон, на диво, був кріпким, хоч і тривав він не більше двох годин. Прокинувся Марк від того, що хтось за його спиною рухався, шевелився - було чутно як вже посохлі гілки поваленого дерева - тріскотіли, а листя осипалося та давилось. Без різких рухів, Марк обернувшись - нічого не зміг розгледіти через ті самі гілки. Зсунувшись у бік, дещо припіднявшись побачив, як невелика овечка порпалася у гілках дерев. Звідки тут взялася ця овечка? Аж потім - люди... очевидно, що десь поблизу. Пригнувшись, повільно вибрався із під дерев - нікого не побачив, почав рухатися у бік овечки, внутрішній звук серцебиття почав відволікати, аж раптом - метрів за тридцять-сорок - чоловік з батогом, який чітко, без жодних рухів - стояв і дивився прямо на

Марка. Випрямившись, і розуміючи, що залишається тільки підійти і заговорити, Марк пішов до нього.

- Доброго дня..., - дещо не сміливо почав Марк, - це ваша овечка, так?
- Так, моя..., а ти хто? - насторожено, проте цілком спокійно запитав чоловік років семидесяти.
- Не хвилюйтесь, я просто подорожую..., - сказав Марк і зрозумів, що чого цьому то чоловіку у віці хвилюватися, а от йому б не завадило трохи.
- Просто? Нічого не буває просто так...
- Ну так... ви праві... хоча для декого, ціль моєї подорожі - дійсно здається марною, такою, що не має жодного сенсу...
- Батькам? А то ти щось дуже молодий, щоб просто подорожувати?
- Та ні, вони наче б то розуміють, просто переймаються, що цілком природно...
- І не безпідставно, - дещо з посмішкою вимовив чоловік.
- Знаєте... от вам, вибачте, але не мало років, очевидно, і все що відбувається, для вас дійсно є стресом і незвичним... хоча за роки напевно звикли...
- До такого звикнути може й можна, але прийняти до кінця, на жаль, неможливо...
- Отож... а я народився і виріс в такому стані, і кожного разу, зустрічаючи людей з такими поглядами - намагаюсь донести, що мені дійсно цікаво - як воно зараз, який світ зараз - в якому я живу... батьки, родичі, знайомі - розповідали про чудове життя до всього цього, проте - читаючи газети чи загалом новини того часу... не думаю, що тоді було краще й спокійніше.
- Що те, то є... просто тоді було купа різного, що банально відволікало всіх нас від негативних чи страшних подій.
- А ви звідки самі? Ви не із сел, які десь туди, не далеко?

- Знаю про них, але ні... я мешкаю тут, недалеко...
- Тут десь є ще село?!
- Так, є. Там живу я і стадо овець, хах...
- Хах, зрозумів... і давно ви так?
- Давно. Мені вже не мало років, і я просто не хочу витрачати час на безглузді балачки чи суперечки про те, на що взагалі не маю жодного впливу...
- Угу... напевно я вас розумію...
- Напевно... А ти сам звідки?
- Ой... я в дорозі вже чимало... Я з міста на трьох пагорбах, як його називають...
- А, знаю, чув. Колись я там навіть жив декілька років, коли мені було років тридцять напевно... І що, дійсно з метою дізнатись як воно - вирушив в дорогу? Чи шукаєш, де б його краще оселитись? Бо останні роки - таких шукачів щось побільшало...
- Напевно стало трохи тихіше, от люди і почали шукати нові землі, щось змінювати... Але я ні, я просто... мені і вдома добре, там родина... У Вас є родина?
- Була..., але чимало років вже пройшло і не хочу згадувати... я й сам шкутильгаю тепер, якщо ти розумієш...
- Ага... вибачте...
- Та що тут... мені здається цілком звичайна історія чи випадок, не знаю... в наш час... нічого дивного чи особливого.
- Так... але якби там не було, але овець так відпускати не треба далеко... бо був би там хтось інший, може б у вас уже б і не було цієї малютки...
- Хах... я тебе бачив, коли ти ще тільки йшов туди, в ті гілки...
- А... тю, от тепер мені вже треба задуватися, очевидно, над пильністю...
- Отож. А ти що, в села на озері йдеш? Там же тупік...

- Та один знайомий, тепер, розказав їхню історію, якщо так можна говорити... от і стало цікаво. Там взагалі як, безпечно?
- Та як і будь-де... але там не так багато людей залишилось... всього напевно чоловік сорок на всі ті села...
- А вони й досі розділені... ну сіткою?
- Та є та сітка, але якби не хотіли воювати... але жити ж якось треба. Я там буваю, декілька разів на місяць... звичайні люди, із непростим минулим.
- Тобто примирились?!
- Та як примирились, я ж кажу... жити то треба, от і живуть. Просто хтось не витримав і поїхав, а хтось намагається забути, хтось навпаки...
- Навпаки?
- Угу... намагається всім нагадувати і сам не забувати... все як завжди, що там говорити... не думаю, що десь все кардинально по іншому. У тебе в місті, що вже все добре?
- Минулого року ми десь півтора місяці жили взагалі за містом, у покинутому селі... Лагеря активізувались, от нам і прийшлось... і поки там були, - декілька могил викопали... причому людям з різними поглядами...
- Ну бачиш... немає йому кінця...
- А буде?
- А був початок?
- В якому сенсі?! Вам то краще пам'ятати...
- Думаю, тут справа не в моїй пам'яті... хах... тут треба звертатися до підручників історії, причому самих давніх...
- Думаєте історії?
- Ну так, по крайній мірі, щоб просто зрозуміти, коли був цьому початок і чи він був взагалі... і не перейматися причинами.
- Угу... можливо ви і праві... проте погодьтесь, що подій недалекого минулого все ж можна назвати чимось особливим, більшим, масштабнішим...

- Та звісно можна, але яка різниця...

Отара овець рухалась повільно, але чітко, демонструючи знання маршруту. Марк йшов разом з чоловіком, який запросив його переночувати, скуштувати молока, і вже зранку продовжити свою подорож.

Будиночок був невеликий, саморобний, але на вигляд надійний і затишний. Дві невеликі кімнатки, посередині піч. Майже все - із дерева. Біля будинку - загін для овець - літній. А далі - вже розташовувалися апартаменти для овець.

До будинку вела одна, дуже вузька, але добре витоптана стежина, яку з першого погляду помітити було важко, адже суха й висока трава, яка вже лягала на бік - практично повністю закривала цю стежку.

Впоравшись біля овець - повечеряли, і чоловік ще години дві розповідав Марку про те, як перебрався сюди, де ще малим разом зі своїм батьком ходив на полювання. Знав місцевість добре, знав, що тут практично не було людей... і після, цілком зрозуміло, трагічних подій у його житті, про які він так і не сказав ні слова, - перебрався саме сюди. Побудував цей будинок за один теплий сезон, ну а потім, що мати справу й якось виживати - обрав овець. Марк заснув під розповідь чоловіка про особливо сніжну минулу зиму, коли щоб вийти на дорогу, йому доводилось в буквальному сенсі - прокладати тунелі у великих масивах снігу...

Рано вранці, випивши свіжого молока, Марк вирушив назад на піщане шосе. Запас води, декілька булочок спечених у пічі - було все, щоб спокійним ходом добратися до тих самих сіл. Чоловік-пастух радив йти напряму, намагався розповісти короткий шлях, але вирішив все ж йти до шосе - так надійніше, хоча й далеко не факт...

Буквально за тридцять-сорок хвилин - був майже біля шосе. Їх розділяла доволі густа лісосмуга. Вона розпочиналася трохи далі від того місця, де він ще вчора відпочивав серед сухих дерев. Будучи за метрів п'ятдесят від дороги, Марк почув, що по шосе, в сторону селищ рухався автомобіль. Він почав бігти, щоб перехопити його, але майже непролазні хащі не дозволили вчасно вискочити на дорогу - автомобіль вже заховався за черговим поворотом. Рюкзак не був надто важким, але це прискорення... далось взнаки. Витягнув пляшку води, яка була ще холодною - набирив її прямо з джерела у чоловіка-пастуха.

Надзвичайно приємне заняття - ковтки прохідної води... але не встиг зробити і третій ковток, як за спиною знову почув гуркіт автомобіля. Повернувшись побачив, що на зустріч йому рухалося два стареньких джипа, дещо замурані. Майже відразу, коли на їх горизонті з'явився Марк - перший, а за ним і другий - почали гальмувати, щоб зупинитися.

Марк швидко заховав пляшку з водою, тому, що щоб не трапилось, а вода - це важливо... Тільки но автомобіль зупинився - відчинилися передні двері і з нього вистрибнув молодий хлопець, років шістнадцяти.

- Ти що тут робиш? Заблукав чи що?!
- Ем... та ні... я той... ви з селищ, що біля озера? - не рішуче, проте все ж запитав Марк, адже яка різниця, все одно рухався у їхній бік.
- Так, з них самих... а ти туди прямуєш?
- Угу.
- Ну тоді залазь на заднє сидіння, тільки там мішки з зерном, але думаю ти влізеш.
- Добре, якщо запрошуюте, тоді дякую...

Марк швидко підбіг до автомобіля, відчинив задні двері, привітався з водієм. Це був старший чоловік, очевидно батько цього хлопчика. На задніх сидіннях,

точніше де вони раніше колись знаходились - лежало чотири мішки з якимось зерном. Рюкзак кинув подалі, сам примостився скраю.

- Ти в село їдеш? - запитав старший чоловік.
- Ага, в села, якщо можна так сказати.
- Чий родич?
- Та я той... думаю ні чий... я просто подорожую...
- Хах, подорожуєш?
- Ну так...
- Давно я не чув, щоб люди просто подорожували...
- Ну от тепер будете знати, що є й такі.
- Хах, це точно...
- Я взагалі то в іншу сторону рухався, але потім мені розповіли про ваші села, про події всі, які трапилися давно... не знаю, хочете ви про це говорити чи ні...
- Та а що там говорити... були часи гарячі, навіть дуже я б сказав, але що ж тепер... живемо далі, і можемо говорити.
- А що тобі розповідали? - вимовив хлопчак.
- Ну що раніше і стіна була, і трагічні події... ну...
- Було таке, було..., - промовив старший чоловік.
- Але зараз нормально все, стіни буквально немає вже.
- Помирились?
- Ні. Просто виїхало людей багато, а стіну розібрали на свої нужди... хоча там більше була умовна стіна...
- Так, ніякого форту не було, бо я чув, як люди вже придумують різні дурниці, - сказав хлопчак.
- Так ти просто їдеш, щоб глянути, як живемо? - промовив чоловік.
- Угу. Я ж взагалі подорожую, щоб просто власними очима поглянути на те, як зараз все влаштовано... іншого способу просто немає...
- Так... раніше б вистачило б декілька годин, щоб все почитати чи подивитися на екрані, а зараз тяжче. Хоча, на скільки я чув, вже у великих містах - деякі ентузіасти намагаються запустити якісь власні мережі... не знаю...

- Дійсно?! - вигукнув Марк, - не чув такого.
- Та хто знає, дійсно це чи ні... хоча цілком можливо. Все ж час минає, як ні як - от вже можемо жити більш менш спокійно...
- Думаю це головне... можливо ще декілька років, і буде все по іншому.
- Та я думаю, років п'ятнадцять назад ще все могло бути по іншому, так як ще до цього всього... просто затягнулося, а тоді вже затягнуло й тих, хто це все почав.
- Можливо й так...
- Просто тебе ще й не було напевно, так, до всього цього?
- Так, так... не було.
- Отож, як от і цього бешкетника, - кивнув на хлопчика, - а я добре пам'ятаю, як воно тоді все швидко розвивалося, надзвичайними темпами. Тому впевнений, що все це дійсно штучно створено та і все.
- Але ж він все одно існував тоді, чи не так?
- Існував думаю, але в будь-якому разі - все вийшло з під контролю, а тоді... напевно, просто сподобалося їм так.
- Думаєте, таке може сподобатися кому небудь?!
- Ну а як ще пояснити?! Ці ж Темні, вони що хотіли, навіщо розробляли цей інтелект, навіщо давали йому змогу потрапити у всі важливі системи?!
- Хах... щоб змінити все...
- От бачиш, і тобі смішно... бо воно так і є - бажати миру і добра, а отримати ось це все... ну як можна було тоді це не розуміти, що так просто... та і напевно, ніяк взагалі, змінити нічого не можна...
- Погодьтеся, спроба була все ж надзвичайно відчайдушна...
- Надзвичайно тупа, я б сказав... Ти ж подорожуєш, бачиш як воно все зараз, невже все так добре?

- Звичайно, що ні... просто не врахували, думаю, головного...
- Людину...
- Ага, точно... от і я так почав думати... все частіше.
- Ну а як інакше, все ж просто... Темний Лагерь лиш змінив умови, а щиро вірив, що змінив суть...
- Так... скільки нам по часу їхати?
- Ще хвилин тридцять десь, - промовив хлопчак.
- Це добре... я думав, що до вечора дійду, а тепер не знаю, що й робити там у вас, хах...
- Хах, ну вибач... можемо зупинити, - сказав чоловік.
- Ні, ні... щось придумую, хах... А зерно для тварин, худоби? Чи це в якості їжі вам?
- І так правильно, і так... це от ми цілою колоною їздимо, там за п'ятдесят кілометрів звідси, раз в декілька тижнів велика вантажівка привозить, а ми от їдемо і беремо...
- Бачте, вже відбуваються зміни... думаю тяжче було років десять тому, а зараз от вже й підвозять ресурси. Ви до речі як? Що взамін даєте?
- А різну всячину... гроші вони не беруть, говорять їм їх нікуди дівати... а от щось зв'язане, сплетене, чи взагалі якісь овочі, фрукти - словом коли що...
- А ти сам звідки? Здалеку? - промовив хлопчак.
- Та ні, не дуже... місто на пагорбах, так говорять, якщо чули...
- Ага, чув таке, - відповів хлопчак.
- Ну от... але тільки я виріс у передмісті, там спокійніше було раніше, коли я був малим, а зараз саме туди також підвозять... ну теж всіляку всячину, бо їхати вглиб все одно ніхто не хоче...
- І як воно там? Щось є особливе? Сонячні батареї чи щось вигадали ще?
- Та ні... що там можна ще вигадати... сонячні. Проте й з ними, проблема. Там частіше, чи то ймовірніше, можна наразитися на проблеми, через них...
- Відбирають? - вимовив чоловік.

- Та то ще не так страшно... Розбивають...
- І навіщо воно треба? Невже прихильники Темних?
- А хто ж іще... якби це дивно не звучало, але це так.
- Щось вони вже зайшли взагалі далеко... займаються взагалі не тим, чим хотіли, що пропагували...
- Не знаю... скільки себе пам'ятаю, то так і було... що Темні, що Урядовці... на тих, хто просто хотів жити, виживати - уваги особливої не звертали...
- Так а навіщо знищувати батареї? - промовив хлопчак, обернувшись до Марка.
- Хто їх знає... це не поголовно, звісно... все одно зараз більш менш нормально. Проте... не знаю... страх чи просто вже зацикленість на ідеях, які давно викривлені і взагалі змінили свій зміст і мету...
- Скажу тобі так - ще до того, як все це сталося, закрутилося... років десять напевно - маніпуляція інформацією, новинами, подіями - була на найвищому рівні. І коли все трапилося, ще так несподівано... люди просто вже не були готові сприймати події адекватно, виважено... ось тобі і результат.

Автомобіль з'їхав з асфальтованого покриття, і продовжив дорогу виключно ґрунтовою дорогою. Узбіччя були явно охайнішими, ніж там, раніше... чи то навмисно так, чи просто на дрова багато дерев вирубували, але лісосмуги практично не було.

Вже через хвилин п'ять - показалися будівлі, і вже скоро - автомобілі в'їхали у поселення. На перший погляд нічого нового чи кардинально незвичного Марк не побачив. Лише те, що практично цілих будинків не було. Зі слів чоловіка - на всі ці три села - існували чотири місцини - де люди зійшлися у сусідні будинки, щоб було легше виживати - це ще більше десяти років тому, от і продовжують так жити. Зі слів чоловіка - все ж всі вони - жителі цих поселень - мали розбіжності, мали причини не розмовляти чи бажання помститися... хоча і останні криваві події тут відбувалися вже давно, все ж забути було важко. Всі це

розуміли, багато хто дійсно не забував, але розуміння того, що це може тривати вічно, а жити треба далі, бо нічого більше не залишається, - все ж брало верх, і люди намагалися вжитися ось так, фактично на одній території...

Автомобіль звернув на іншу вулицю, потім на іншу, в кінці якої виднілося озеро - і через декілька пустирів, де раніше були будинки, - завернув у двір. Інший автомобіль, який їхав за ним - попрямував далі, до іншого скупчення живих будинків. Марк допоміг із мішками, після чого хлопчак провів йому невелику екскурсію їхніми володіннями. Три будинки, в яких жило по дві-три сім'ї. Всі вони були обнесені обгородженням із всіляких матеріалів - стара сітка, дерево... Декілька вітряків, сонячні батареї. На довгому задньому подвір'ї, яка було спільним на всі три будинки - стояла ще одна машина - пікап, але без задніх коліс. На городі, який був відразу за певними господарськими будівлями - працювало людей шість. Марк відразу пішов до них, привітався та познайомився. В очі відразу падало те, що люди не дуже часто спілкуються з будь ким чужим, не з їхньої общини. Робота була припинена практично відразу - вирішили - раз цілий мандрівник завітав до них, то треба все ж організувати святкову вечерю.

Окремо від трьох будинків, був побудований літній майданчик - де стояв великий, довгий стіл - де очевидно всі разом обідали, вечеряли.

Коли ти від народження живеш у доволі напружених умовах, то, звісно, з часом страху й недовіри стає все менше. Марк був саме такою людиною. І, напевно, тільки за час подорожі в ньому почали прокидатися звичайні інстинкти самозбереження та страху за життя. І якими б не здавалися всі ці мешканці даної общини - добрими і спокійними, все одно нічого не міг вдіяти - відчуття тривоги не покидало.

Проте, не дивлячись на всі ті розповіді про ці поселення, про події які тут трапилися, відносно не так давно - люди на вигляд були звичайними, із звичайними розмовами і потребами. Це вперше за подорож Марк спостерігав за такою кількістю дітей одночасно - відразу сім малолітніх бешкетників, найстаршому було десять. Хоча бешкетниками їх назвати було тяжко... і це найбільше кидалося йому в очі. Чи то він чогось не розумів, чи не правильно сприймав ситуацію, але восьмирічні та десятирічні діти - здавалися йому на диво спокійними та вихованими... ще й в цій місцевості. Більше того, дивлячись на їхніх батьків, які видавалися дещо безвідповідальними чи то - надто спокійними... Марк, спостерігаючи за цими дітьми, пригадав слова одного зі своїх родичів, які чув ще добрих сім, а то й більше років тому - але тільки зараз, напевно, почав їх усвідомлювати. Тоді, так само гостюючи у батьків Марка, цей родич неодноразово говорив йому, що він одночасно нещасне та надзвичайно щасливе дитя... У тому віці Марк сприймав ці слова з подивом, не придавав їм уваги, а родича сприймав як бородатого дядька, який напевно полюбляв випити. Але зараз, коли дивився на те, як бавляться діти, які в них розмови, як вони взагалі себе поведуть - вони дійсно щасливі, адже вони як і він сам - бавилися з іграшками, грали в саморобні настільні ігри. Марк багато разів чув від батька - про ігри на комп'ютері, про онлайн ігри - він бачив, що для батька - це було дійсно важливо, але всі пояснення крутості ніяк не впливали на Марка - бо як гра на самоті може бути кращою від гри гуртом... не розумів.

Діти бавилися без зупинку. Вони, як і він сам у дитинстві, безумовно вже розуміли в який час живуть, знали багато різних речей, яких і знати та і думати про них - їм ще не треба було. Але все одно - вони зростали звичайними, нормальними за всіма канонами людьми... які як і все живе - можуть пристосуватися і жити тим життям, яке вважається абсолютно нормальним.

Поки Марк спілкувався то з молодим поколінням, то зі самим старшим - дві бабусі, яким було років дев'яносто, напевно, - стіл поступово наповнювався харчами. До вечері було ще години пів, адже не всі ще зібралися - завершували поратися по господарству.

Одна із бабусь, очевидно, мала деякі проблеми зі здоров'ям, адже поведінка її була дещо дивною, могла видати фразу, яку важко було сприймати або зрозуміти - чому зараз ця фраза пролунала... Інша була спокійнішою, також спостерігала за дітьми, чекала вечері і закидала деякі питання Марку.

- Батьки напевно переймаються де ти оце зараз?
- Звичайно... але нічого не вдієш... та й я вже дорослий, можу собі раду дати, - посміхаючись відповів Марк.
- Та дорослий... але дорослі, то набагато гірше дітей...
- Хах, чому ви так думаєте?!
- Ну а як ще... подивись ось, що наробили... і це не діти, а вже дорослі люди, які могли дати собі раду, але, напевно, щось не вийшло...
- А... ну так, погоджуюсь... якщо говорити про все це, то скоріше всього ви дійсно праві. Але от ви скажіть мені - як було раніше? Я щось ні разу не чув від батьків, від старших когось, що до всіх цих нинішніх подій - було значно краще...
- Ой... скільки себе пам'ятаю... я росла от як і ти - після страшних подій, коли ще тільки все починало відроджуватися... а після цього - нехай і в менших масштабах, але продовжували відбуватися страшні речі... І хто в цьому винен - не діти точно...
- А ви де жили, тут? Ну до всіх цих подій, та і під час них?
- Так... я на цій землі народилася, і, напевно, тут вже й буду до останніх днів...
- І як тут було до всього цього? Правда, що говорять - тут люди з різних цих трьох сіл не дуже мирилися?

- Та не знаю... говорять таке, але то просто, що села малі - і звичайні речі здаються чимось незвичайним і важливим...
- Як це?
- Ну невже от у великих містах всі люди добре жили тоді, не було сварок чи непорозумінь?
- Думаю було ще більше...
- Правильно. Людей мало тут, навіть тоді було... і будь-яка сварка - це вже подія, але не більше. Ну а тоді - не знаю, як було десь, але напевно також люди пережили страшні часи... як і ми тут.
- Тобто ось це штучне розділення, що ніяк не впливало?
- Та впливало воно, впливало... але хіба цього розділення не було більше ніде? Воно завжди було, і в усьому...
- Все тому, що люди забули - що таке родина, рід..., - раптом промовила інша бабуса.
- До чого це ви? - відповів Марк.
- А до того, що коли всі оці Темні, Урядові почали всі ці страшні справи свої, вони не розуміли, що неможливо відкинути давно установлений стрій, звичаї... Як можна поєднувати те, що не поєднується... як можна впливати на те, що не може зміниться...
- Так... так воно і є..., - продовжувала інша, - просто скільки років це все триває - і що воно дало? До чого призвело? До того, що от такі як ти - молоді скитаються, хочуть жити нормально, а змушені все це терпіти, за всім цим спостерігати.
- Звісно, ви праві... складно все... хоча...
- Та що там складного... просто дуже багато непотрібного було тоді, все говорили: "Порозуміння, порозуміння... доброта і справедливість..." без кордонів закликали жити, і що? Який результат?

Всі зібралися. Марк сидів на почесному місці. Розпитувати почали відразу. І здебільшого він лише спостерігав очима за тим, як люди їли, поки він розповідав будні своєї подорожі.

Але їх зрозуміти можна було, і Марк їх розумів... Люди, які звикли колись жити з величезним масивом інформації, напевно, навіть надто великим і часом не потрібним - тепер ось уже тривалий час змушені були жити ось так - спілкуючись лише між собою, та інколи когось зустрічаючи, випадкового, як він.

- То ти Марк кудись рухаєшся направлено, кудись хочеш потрапити чи дійти? - запитала одна із жінок.
- Не знаю... важко сказати. Але я точно не маю будь якого кінцевого пункту призначення, хах...
- Ну він же говорив уже - що просто йому цікаво подивитися на те, як зараз ми всі тут живемо, - промовив чоловік, з яким Марк їхав у автомобілі.
- Так, правильно... знаєте, я думаю, от як і ви тут живете - самостійно, так і більшість людей у будь якій точці... так і я зростав і жив. Щось дізнавався від батьків, від ще старших людей, які оточували... але мені дуже хотілось самому побачити, на власні очі...
- Звичайно, що так краще, так цікавіше... - промовила одна із жінок.
- А що ж ти бачив уже такого, що запам'яталося? - виголосив один із старших чоловіків.
- Мені все, поки що, запам'ятовується... все цікаво.
- І не страшно?
- Звісно, я розумію, що не надто безпечно... але коли в моєму житті було інакше? Років десять назад було ще гірше...
- Це ти правий..., - дещо тихо, майже про себе сказав один із чоловіків.
- Отож... тому подорожую спокійно, просто насолоджуюся процесом і все. Хоча так, мені цікаво дізнатися погляди людей, що взагалі думають про все те, що відбувається... Адже просто хочеться

розуміти, як більшість людей на сьогодні ставиться до всього, як живе, чим займається...

- Та як там живуть, як там думають... напевно, як оце і ми тут - намагаються виживати, намагаються жити нормальним життям...
- Я вже запитував, от коли їхав сюди - але от якщо до тих подій, які мене й привели сюди... як ви то все можете описати - чому так сталося - тому, що кругом так було чи ще якісь причини?
- Важко сказати..., - почала одна із старших жіночок, - я думаю, що якщо б не певний вплив, який був зовні, якби люди не піддавалися на всі заклики...
- Це стало визначальним? - промовив Марк.
- Напевно, що так... були, звісно, деякі непорозуміння... але люди як люди - посварились, помирились... ну завжди були різні погляди, на багато речей... але щоб доходило до чогось трагічного, та ще в таких масштабах...
- А як щодо інших, що тут проживають? На скільки я знаю ще є три таких общини...
- Та так само живуть... нічого особливого, - вимовив один із чоловіків.
- Спілкуєтесь з ними?
- Буває... але тільки в разі потреби, а не просто так... напевно ще не здатні повністю все переступити.
- Тобто, все ж розділилися чи поділилися, не знаю як правильно... ви тут не просто так, ще є від чого ділитися, так?
- Звичайно... але все складніше, ніж здається... тоді був певний хаос... все наростало, наростало... а потім ще ті представники Лагерів...
- Хаос хаосом..., - продовжував інший чоловік, старший, - але якби зуміли втримати порядок серед цього хаосу - не було б ніяких страшних наслідків...
- Складно це думаю..., - виголосив Марк, - все ж це стосується думок, позицій людей... не просто

будь-яких матеріальних речей чи банальних життєвих ситуацій...

- Звісно, що складно... але все ж ми тут один одного, так чи інакше знали..., і впевнений, що можна було домовитися, зібратися...
- Ну це ти вже починаєш йому розповідати свої проповіді, - перебив молодший чоловік, - домовитися, зібратися... тут все простіше - якби нічого того взагалі не було, ніхто нічого не починав - то б і нічого не сталося... а домовлятися, збиратися - це позиція Темних, в якійсь мірі, це вони - розповідають подібні нісенітниці...
- Та які там Темні... мені все одно, я просто говорю за нашу конкретну ситуацію, хочу щоб просто він розумів, що окрім умов, окрім всіх тих подій - можна було зберігати певний спокій, порядок - і все ж говорити...
- А тут прямо був поділ на тих, хто за Темних і хто за Урядових?
- Угу... можна й так сказати... просто розумієш, коли все трапилось, вже черпати інформацію можна було мало звідки, але ще щось десь якось виходило... нагніталася паніка... і, звісно, всі, що цілком нормально думаю, - почали думати і вирішувати - а з ким бути, як себе поводити... ну і так далі...
- Я б навіть сказала, - продовжувала одна із жінок, - що була меншість тих, хто підтримав позицію Темних, і були всі інші, хто взагалі не розумів, що відбувається... але просто не бажали ні з ким погоджуватися...
- Розумію... люди як люди та і все... дійсно нічого дивного, - вимовив Марк, - проте, як я розумію зараз ви просто вже не звертаєте особливої уваги на все це, чи не так?
- Років десять напевно так..., - відповів чоловік, який його підвозив, - як і все, що коли небудь відбувається - все набридає, все дістає так, що й

думати про нього не хочеться... щоб там не трапилось... як і будь-який конфлікт з будь-якими наслідками...

- Але ж чому тоді ще досі є яскраво виражені прихильники тих чи інших?
- Звичка, нагріте місце... або просто не можуть жити вже по іншому... адже все дуже затягнулося... - відповів чоловік.

Вечеря продовжувалася в такому ж руслі - розповіді Марка, спокійні дискусії про сьогодення та похмуре минуле... Але чим більше спілкувався, розпитував, тим більше усвідомлював, що ці люди в деякій мірі просто виснажені, старші - сумували за тим, як було до всього цього, а самі менші - просто насолоджувалися, по їх баченню, щасливим теперішнім, і більш всього - вони були праві, переконував себе Марк...

Вже під кінець вечері, дехто з чоловіків - висловив думку - що раз Марк приїхав подивитися на села, то треба йому їх показати, і познайомити з іншими жителями. Вони хотіли довести, що як би там не було - все одно вони тут живуть, проживають життя... і нехай молода людина, яка подорожує - побачить те, що всі вони тут намагаються налагоджувати ситуацію, або по крайній мірі - не продовжують її роздмухувати.

Як було вирішено ще з вечора - Марк залишався в общині ще на один повноцінний день. На порядку денному - екскурсія до озера та до інших жителів цих сіл. Марк намагався не показувати свої емоції, але в середині він щиро радів - адже це те, що він хотів, те про що думав, коли все ж повернув і попрямував у сторону цих поселень.

Будь-якого зв'язку, звісно, не було між усіма чотирма групами людей, які проживали на території цих поселень, тому дізнатися чи раді вони будуть бачити незваного гостя -

можна було тільки після того, як твоя нога ступила на безпосередньо їх територію...

Лише з однією групою людей, Маркові знайомі досить тісно взаємодіяли - саме їх машина їхала позаду, коли Марка підібрали на шосе. Тому, не довго думаючи - чоловік, який і підібрав Марка, він здебільшого виконував роль водія, - повіз Марка до них. Чотири будинки, два з яких - житлових, а два використовувалися скоріше як складські приміщення - різні припаси, ресурси... Була і в них сонячна батарея, невелика...

Взагалі - що стосується сонячних батарей - то з того, що спостерігав Марк - за час своєї мандрівки - їх все більше починало з'являтися, люди про це прямо говорили... але вони не були новими. Більше всього - вони були просто взяті в когось просто так... не питаючи. І ось по таким віддаленим куточкам, чи просто - де це потрібно було - вимінювалися на всяку всячину... Марк бачив це і по своїм батькам, родичам старшим - їм далеко не вистачало тієї енергії, тих батарей... їм треба було більше, їм хотілося того, як було все раніше. Зрозуміти це йому було до кінця тяжко, проте загалом - він бачив, що навіть попри те, що пройшло чимало часу - люди, які знали що це таке - безмежний ресурс - вони не могли забути цього, ні при яких умовах...

Авто зупинилося біля головного в'їзду. Чоловік виліз першим, Марк дещо повільніше і менш рішуче покинув салон. Хлопок дверима - декілька досить великих собак - підняли гавкіт. Вони були у таких собі вольєрах, хоча ще декілька невеликих, навіть дрібних собачок - вибігли безпосередньо до автомобіля і почали дзвінко гавкотити.

Буквально через хвилину - із-за будинку визирнув чоловік. Побачивши знайомого, він просто махнув рукою і повернувся назад за будинок. Чоловік махнув Марку - ходімо.

Подвір'я мало звичайний вигляд, охайний. За будинком - велика територія - там стояв автомобіль, біля

якого бігало двоє малих дітей. Вони звернули увагу на Марка - нова людина, проте вони не були дикарями, які б злякалися чи ще щось. Вони просто продовжували свою гру.

- Привіт, - промовив чоловік-водій, який привіз Марка, і подав руку іншому.
- Угу, - промовив той під час рукостискання, - а це...?
- Я Марк, - перебивши чоловіка вимовив Марк і також подав руку.
- Це такий собі мандрівник, щоб ти розумів... - почав чоловік-водій.
- Мандрівник? Хах... несподівано.
- Ага... от цікаво йому, як ми тут живемо...
- Та як, думаю як і будь-де, чи не так?
- В цілому так, - відповів Марк, - але все ж у кожного свої думки, своя позиція... кожен по своєму сприймає ту ситуацію у якій ми всі зараз перебуваємо...
- Йому просто розповіли про історію, не таку давню, цих місць, от він і захотів поглянути...
- А... навіть так... та було... було різне, але знову ж таки - ти просто молодий, а тоді ще дитиною був... Нічого особливо, чи не звичайного не відбувалося... якщо брати до уваги загальну ситуацію тих часів.
- Та зрозуміло... мені це вже розповідали.
- Ну отож, бачиш... А що стосується нас всіх, хто тут... ну я думаю, що все більш менш нормально, стабільно...
- А яке відношення, які відносини з іншими? Ну конкретно от у вас? Покращуються?
- Та знаєш... я б не сказав, що вони до всього цього були якимись особливими, чи надто близькими. Тоді було так, час минув той - треба жити, виживати... а діти ось бігають... для них це просто вже історія, яка напряду їх не стосується, в них відношення інше. І нехай так воно і буде. Точно знаю, що ніхто тут не

намагається щось згадувати навмисно, когось з дітей налаштовувати... і знаєш чому так?!

- Час...?
- Ні, час часом... справа в тому, що ті, хто всю цю дурість ще тоді говорив, нав'язував - поїхали, зникли... а звичайним людям, які ні з тим Лагерьом, ні з тим - їм банально жити треба, от і все.
- Я часто чую подібні слова... ну що тоді - це просто нав'язана ситуація, яка - очевидно, що заділа багатьох, але - думаю - з різних причин...
- Так... десь так воно і було... просто хтось приїхав з міста, того чи іншого - з одними переконаннями, хтось тут - в паніці - почав переконувати когось в своїй правоті... і коли почали ще доходити до нас новини, що все взагалі перетворюється в незрозуміло що - тоді і накрило...
- Спрацювали всі можливі інстинкти і все... - промовив чоловік-водій.
- Ага... і тоді... тоді вже зупинити це якщо й хотіли, то не могли...
- Зрозуміло... ви теж займається господарством?
- Хах... ну та як господарством, просто робимо все, щоб дітям і собі було що жувати, ось і все.
- А от багато будинків... я хотів запитати у вас, - звернувся Марк до чоловіка-водія, - де всі інші люди? Їх же тут очевидно було більше...
- Та хто де...
- Але ж невже тут було так погано? Все ж от ви говорити - щоб щось було жувати... а де ще як не тут, в селі, де земля це можна зробити?
- Та різні ситуації були... просто розумієш, - почав чоловік, - в перші місяці - багато хто поїхав через те, що не знали що буде далі, а тут... про землю і садіння чогось там - не думали... яке там...
- Була загальна паніка, - продовжив чоловік-водій, - люди сім'ями їхали туди, де були родичі, щоб якось

разом виживати... бо все ж город городом, а жити треба цілий рік, а тут ще й відкрита місцевість...

- Це про що ви? - перебив Марк.
- Ну це не місто... тут ось твій дім, ось ти... і все на виду, нічого не заховаєш, всі все знають відразу... а в такій напруженій обстановці - було страшно жити.
- Не знаю... я от з передмістя, і там, на скільки я пам'ятаю - був жах... і це не саме місто, де взагалі, я думаю у перший рік-два - було просто неможливо жити із сім'ями і так далі...
- Ну значить і ті хто поїхав, зрозуміли це... але як би там не було... звичайним людям тяжко було щось особливе вигадати..., - промовив чоловік.
- Звичайним, це ви маєте на увазі - не надто заможних, на той час? - запитав посміхаючись Марк.
- Хах... ну так... думаю, тим у кого були можливості, транспорт... легше було...
- Хах, ну може й було, але чітко пам'ятаю, як батько розповідав, що через лічені години, коли стало зрозуміло, що ніхто не приїде когось арештовувати, затримувати... і що взагалі не зрозуміло, що відбувається... увесь транспорт, все, що можна було - було винесене, розтрощене... у всіх цих заможних людей...
- Ну бачиш... значить і їм не було солодко...
- Просто знаєте... це вже мама говорила, як наш знайомий, якимсь прибіг до нас - і говорив, щоб батько допоміг йому перенести деякі речі - просто наворовані ним по місту - у краще місце для схову... і там типу якісь коштовності, технічні прилади... ну на електриці...
- Люди просто не вірили у те, що це на роки... от і все..., - промовив чоловік-водій.
- Так... от тут, буквально через два будинки - я добре пам'ятаю, - продовжив інший чоловік, - може в перший місяць після початку, чоловік з жінкою відїзжали... чи то до сина чи до дочки кудись там...

так він на дах автомобіля два телевізори прикрутив, а матрас залишив... хах.

- Ну от бачите, хах, а я от цього не зовсім розумію... - промовив Марк.
- Можеш вважати себе щасливим через це, як мінімум, хах.
- Значить все ж є й позитив від усього цього, може просто він ще більше проявиться через ще більш триваліший час, що думаєте? - запитав Марк.
- Не знаю... навряд чи...
- Позитив позитивом, але ж не такою ціною... - продовжив чоловік-водій, - хоча так, може ще років через двадцять - будуть ще певні позитивні наслідки, хто знає...

Всі троє - поки розмовляли - пройшлися подвір'ям, Марк познайомився з іншими мешканцями. Всі щось запитували, але вели себе досить таки стримано.

Побачивши чималу кількість рибацького спорядження, Марк дізнався, що все ж озеро - дійсно має велике значення для цих жителів, і саме головне для всіх їх. Яке б не було минуле, а зі слів чоловіків - в озері ловити виключно на вудилища, ніяких сіток. Всі розуміли, що це джерело ресурсів, які якби там не було - потрібні всім. На вечір - місцевий чоловік запропонував Марку і чоловіку-водієві - піти на риболовлю.

- Ти хоч рибалив у своєму житті? - промовив до Марка місцевий чоловік.
- Так... бувало... там у нас є ріка... так само ходили через те, що реально треба було... Але там таких правил немає, як тут у вас... мені було п'ятнадцять, так ми з другом потрапили просто під обстріл через те, що просто сиділи на березі...
- Ресурси...
- Та ресурси, але ж коли йде мова про малу кількість просто поїсти, і коли про масовий вилов для того,

щоб ще й реалізовувати її, обмінювати... це вже не дуже якимось...

- Ну от бачиш... а тобі розповідали, що в нас тут хаос, а ми ще й видається по цивілізованому живемо, розвиваємось... хах.
- Хах... так, як бачите... думаю це те, що якби там не було в минулому, ви все одно, так чи інакше знаєте тут один одного... є хоча б якісь співпереживання, а особливо з часом все це проявляється...
- Може й так... ну словом чекаємо вас ввечері, підемо, половимо...

Марк разом з чоловіком-водієм рушили далі. Буквально через декілька покинутих будівель-руїн і знаходилось озеро. На диво - біля берегів було досить чисто і охайно. Видно, що не так давно - очерет був вирізаний дещо - чи то так потрібно... чи просто хтось на потреби собі забрав. На озері не було нікого, хоча й не дивно - спека починала розганятися. Трохи постоявши рушили далі. А з озером - вже ввечері більш ближче познайомиться.

Автомобіль рухався повільно поміж давно покинутими будинками, а то й цілими вулицями... Деякі з них - на диво - були у досить непоганому стані - не зрозуміло з якої причини... Природа не давала про себе забути - за ці роки - встигла захопити не одне подвір'я - вже досить високі дерева, розлогі кущі та чагарники - прекрасно себе почували серед, колись раніше, просторого й затишного дворику... Траплялося, що на деяких тупикових вулицях - рослини пробилися крізь асфальт - і змогли створити прекрасну, якщо говорити з естетичної точки зору, - картину. Проте, все ж той факт, що люди покинули ці чудові місця - засмучував.

Недалеко від берегів озера, був колодець. Вода там була питна, загалом, але з роками - її ставало там все

менше... тому всі жителі намагалися берегти її, і по можливості діставали воду деінде. Але набрати невелику пляшку води - звісно можна було. Зупинивши авто під старою вербою, яка росла за кілька метрів від джерела, чоловік-водій разом із Марком підійшли до колодця. Спеціальне відро було прищипнуте металевую заціпкою.

- А що це за цікавий такий пристрій? - запитав Марк, показуючи на ніби металеву миску, яка мала дещо неправильну форму і за можливості могла перехилитися на бік. Все це знаходилося збоку від колодця.
- А це наглядний приклад того, як скрутні часи сприяють тому, що людина починає думати про природу, про її, на жаль, вичерпні ресурси...
- Туди що, воду треба наливати?!
- Ні... то для того, щоб коли ти витягнеш відром воду - ти наливав, наприклад, у свою пляшку - над цим, як ти кажеш, хах, пристроєм... і вода не проллється на землю...
- А, тепер доходить... зрозумів... потім можна залишок, що пролився - також вилити у пляшку..., - Марк дещо перехилив пристрій, який на кінці мав звужену частину, саме для зручності наливання.
- От тобі і люди... коли треба, все можуть зробити, і головне - дотримуватися...
- А чи точно дотримуються...
- Думаю так... особливо, коли перші роки тут... та як і кругом думаю... було не надто спокійно, і просто так за водою важко було куди не будь поїхати... то дотримувалися. А зараз вже звичка... далеко не погана.
- Ага... треба запам'ятати...
- Ну так... ось тобі і факти того, як зараз живеться... коли наче б то і все покращуватися починає, проте й ось такі... пристрої, я думаю, ще будуть довго працювати.

- Не бачу в них чогось поганого... було б добре, якщо б вони в подальшому завжди працювали, не тільки тут.
- Може й так... ну ти той... передавай досвід, куди ти там ще потрапиш... хах.
- Хах, обов'язково... якщо, звісно, там куди потраплю - люди будуть з подібним ставленням.
- Знаєш, вони будь-де є... думаю, хибно думати, щодесь хтось кращий, розумніший, чи ще щось... просто різні обставини, різні умови та і все. Все просто...
- Угу, і одночасно - все надто складно...
- Ні, не так... тоді вже краще - все наскільки складно - що просто не слід звертати увагу і зациклюватися на всьому цьому... погляди, поведінка чи ставлення ось до таких пристроїв...
- Напевно...

Набравши, охайно, пляшку прохолодної води - автомобіль рушив далі. До наступної зупинки було лише декілька хвилин. Марк не те, що сильно переймався, але все одно - пам'ятаючи, що йому говорили про тутешні місця... Проте, дивлячись на спокій чоловіка-водія, все ж було загальне розуміння, що, напевно, - все таки часу пройшло чимало, і це давало змогу ось так їхати в гості...

Кілька поворотів - і перед очима Марка постав черговий острівець життя. Цього разу - це більш тихіше місце, хоча й минулі - це не надто гучні чи густонаселені території. Але тут - тупикова вулиця, яка майже через двадцять метрів - плавно входила до листового лісу чи то просто такої великої лісосмуги...

Просто перед двором - стояв пікап. Очевидно, що раніше - він був синього кольору. Лише сам факт того, що авто стояло просто... ось так... недесь заховано - вже видавався дивним. Більше того - жодної живої душі не було видно чи чути.

Першим вийшов з авто - чоловік, за ним, як завжди не надто поспішаючи - Марк. Поведінка чоловіка-водія -

була дійсно спокійною. Він звичайним кроком попрямував до будинку. Марк, дещо вагаючись, проте також пішов за ним. Постукавши у переднє вікно, чоловік-водій просто присів біля ґанку на шматок деревини. Через секунд тридцять - Марк почув, що внутрішній замок на вхідних дверях почав повертатися і перед ними постала жінка старшого віку.

- Привіт, - вимовила вона, - щось термінове?!
- Привіт...
- Добрий день, - також підхопив Марк.
- Та ні, не термінове... ось... екскурсію проводжу йому..., - відповів чоловік-водій, кивнувши на Марка.
- Екскурсію? Хах... не очікувано... Ну та заходьте, чого тут стояти... спека така...
- Угу, - відповів чоловік-водій, прямуючи у будинок.

Марк, поплентавшись за чоловіком-водієм, все ж ніяк не міг зрозуміти... невже так багато часу пройшло... Чи може просто наслідки були не такими вже й трагічними? Важко було це все сприймати йому - чи то від того, що досвіду не мав... щоб це все пояснити... чи хто його знає...

Всередині - звичайна обстановка, нічого особливого чи незвичайного... У самому будинку нікого не було - або на городі, або просто на задньому дворі - лунали певні звуки та вигуки, які про це свідчили. Жінка запросила відразу до кухні, запропонувала випити чаю на місцевих травах. Марк відчув певний спокій та полегшення - і тут все по звичайному, ніби нічого й не було... Хоча... а як може бути по іншому - час пройшов, люди змінилися, напевно...

- Так куди ти подорожуєш? - запитала жінка.
- Та так... просто подорожую... конкретного місця призначення не маю. Сам з міста на пагорбах... може чули, тут не так далеко...
- Ага... звісно знаю, у нас до річі, сім'я живе... от чоловік і жінка з цього міста, там народились...
- О, це цікаво... а де вони?

- Та всі дома... де їм ще бути, хах... на задньому дворі, зараз підемо до них. Ти краще скажи мені, як ти тут опинився?!
- Можна сказати випадково... просто із цікавості. Одна людина розповіла, що от там є кілька сіл, які практично не розділені... ну тільки умовним кордоном, так би мовити... ну і от там... той...
- Та говори, говори... , - вимовив чоловік-водій, - його напевно вже занадто налякали нами тут...
- Ой... та я розумію, розумію, - промовила жінка, - було тут різне... і похмуре, і навіть дуже... проте, чого вже тут боятися...
- Знаєте, все ж є важкі спогади там... я це теж розумію, сам пам'ятаю різні випадки з дитинства, які б не дуже хотілось згадувати...
- Ох... звісно так воно все і є...
- Але не треба конкретно, не потрібно! Краще скажіть, як зараз, що зараз?! - вигукнув Марк.
- Та як зараз... живемо, чекаємо покращення. Хоча б якогось... Хоча так, раніше було значно гірше все...
- З чим це пов'язуєте? Якщо говорити конкретно про вашу, тутешню місцевість...
- Нічого б тут не було, нічого трагічного... але просто ті умови, які створили, я вважаю штучно, ще на початку всього цього... от воно і вилилось...
- Це так, згоден... і батьки мені це говорили, і от я скільки подорожую... Що багато чого просто не відбулося б, якщо б не підбурювали, не нав'язували...
- Так, так... це я можу точно підтвердити... Але потім, звісно, коли вже закрутилося, коли вже були наслідки... тоді вже складно щось говорити...
- Та і ніяк говорити... - промовив чоловік-водій, - хіба, що в рельсу бити і кричати... Хах...
- Угу...
- Але вибачте, але от я спостерігаю... я коли от з вами їхав, - промовив Марк до чоловіка-водія, - ви говорили, що є чотири місцини, чотири островки

життя, так би мовити... і я, можливо хибно, вважав, що між ними є розбіжності, є ворожнеча... а от я вже в третій... і тут от чай пью... як це воно, як вам тут живеться?!

- Ото так і живеться..., - промовила жінка, - його, от я знаю багато років, і можливо є певні речі, події, які пов'язані з ним чи з його оточенням, про які мені важко згадувати чи просто думати... і я не думаю, і не згадую...
- Давно ви так можете робити? Скільки знадобилося часу?
- Не знаю... але це триває вже також багато років... адже, як я думаю і більшість адекватних людей, є просто розуміння того - як це все виникло, із-за чого виникло... і коли ти просто це береш до уваги - то... я не знаю - ти не пробачаєш, звісно... всередині все може бурлити, але що ти вдієш?! Що? Ну ось так. Це все сумно, це страшно...
- Так..., - підтримав чоловік-водій, - це складно все, і тут тобі мало хто відповість конкретно на такі питання, адже просто не знають що сказати... бо конкретної відповіді не має... ось так сталося, по тим чи іншим причинам, були такі умови, такий час... хтось піддався на певні заклики, промови чи просто паніку. Але з часом - просто всі розуміють, що це все - лише наслідки от тих подій, які вже відбулися, і більшості не хотілося б, щоб вони повторювалися.
- Угу... це все дійсно пояснити досить складно, розумію... Мені взагалі не звично, ось коли так, коли немає тривоги, коли просто спілкуєтесь...
- В місті думаю важче все це, там просто мало, кого знаєш... а відповідно важче почати думати так, як ми - просто, можливо навіть цинічно - але однозначно адекватно і об'єктивно.
- Ага... в цьому, напевно, дійсно вся справа...

Не допивши чай - жінка повела знайомити Марка з іншими мешканцями цієї общини. Хоча вони всі не любили, коли хтось називав їх общиною... Нічого поганого в цьому слові не було, але, напевно, як думав про це Марк - ніхто не хотів знову надто сильно зближуватися, ріднитися... Жили разом, їли разом - і цього було достатньо.

При чергових знайомствах - будь-яких насторожених поглядів не спостерігав. Все ж його знайомство з чоловіком-водієм, який був простою та щирою людиною - робило свою справу. Якщо Марк його знайомий - то остерігатися нічого... Найбільше недовіри Марк міг бачити у найстаршого покоління. Якби там не було - вони жили ще в більше менш, як вони вважали, спокійні часи. А зараз - було все по іншому. І хоча це зараз - тривало вже не один десяток років - все одно змиритися з таким устроєм просто не могли. Їх діти - поводили себе вже по іншому, а внуки - взагалі були у своїй стихії. Це їх життя - вони ставилися до всього цього може навіть надто спокійно, але по іншому просто не могли. Марк був одним із них. І як і вони, він у дитинстві часто стикався із незнайомцями, які здебільшого не були такими безтурботними, яким він сам зараз був, перебуваючи на задньому подвір'ї, не зрозуміло де і з ким...

Ті хто був - всі мали бажання задати питання Марку - ну як воно там - як все зараз? І він розумів, що його бажання просто йти, просто ось так знайомитись і дізнаватись банальні, просто речі про нинішнє життя - це нормально сьогодні. Практично всі жили у певному невіданні того - що відбувається навкруги...

Стояли, говорили - близько двох годин. Чоловік-водій - допомагав іншим двом чоловікам біля старенького автомобіля, який явно доживав свої останні роки, але ці люди і чути нічого не хотіли - він їм був потрібен як повітря, не дивлячись на те, що ще один пікап стояв біля двору. Марк розповідав кого зустрічав, що бачив. Всі вони - практично всі - народилися і вирости в цій місцевості. Старші - чудово знали цю місцевість, але за останні пару десятків років - якщо і покидали це село - то

лише по дуже невідкладних причинах... кілька разів. І не дивлячись, що вже досить давно було тихо, і практично ніде не було чути на цих територіях того самого страшного гуркоту чи звичайних, для всіх, пострілів, все одно - намагалися нікуди не їздити, ніде не бувати... Навіть зараз, коли самі запитували - ну як воно там? Не могли до кінця сприйняти те, що загалом - можна поїхати і туди, і туди... Марк розумів, що більшість із них вже до кінця своїх днів не зможуть жити по іншому - вони були заручниками власних страхів, спогадів та думок.

- А як там у тебе, де твої батьки зараз, як там з харчами? Де їх там можна дістати?! - запитала одна із жінок.
- По різному... Ми живемо у передмісті, тому там простіше з цим... є невеликі діляночки, там - коли є змога - щось саджаємо... Мама й тато - роблять різне своїми руками - одяг, знаряддя різні - потім обмінюють на те, що потрібно...
- Ну та зараз вже зовсім по іншому, я думаю, - відповіла ця ж жінка.
- Звичайно, зараз вже є от можливість взяти зерна, інших харчів... і гроші до речі, теж доволі часто можна зустріти вже, як те, на що готові обміняти ну або... продати, хах...
- У нас буває, що ось коли хлопці їдуть за харчами чи ще чимось - тамешні також не проти й грошима взяти... поступово повертаємось до звичайних умов...
- Але ж все це... ну не так як повинно бути, все одно... люди, звісно, намагаються щось самостійно змінювати, пристосовуватися, але відсутність будь-якого управління...
- Це так... це проблема, яку я не знаю, як і хто вирішить..., - відповіла жінка.
- Все дуже затягнулося, і зараз це вже мало кому потрібно...
- Ага... а що взагалі там молоді люди роблять, ну от як ти...?

- Де?
- Ну в місті... ти ж там ближче, хоч і говориш, що з передмістя...
- Та по різному... знаєте... я б сказав би, що в переважній більшості намагаються займатися чимось нормальним, спокійним... є де й працювати, до речі... працює декілька фабрик, неподалік від нас.
- Навіть так уже?!
- Звичайно, а як ви думали... працює все чи то на сонячних батареях, чи по іншому там... а виготовляють все, що тільки можна... в основному різноманітні речі побуту... одяг шийуть, механічними машинками...
- Хах... бачиш як, через скільки років, і знову механічними...
- Ну це там так, а наскільки я знаю - є що й від сонця працюють. Тобто все досить не погано, але все ж там не так спокійно, ось як тут у вас.
- небезпечно чи в якому сенсі?
- Так... хоча воно й звично, проте кому потрібні неприємності.
- Думаю, все ж ці неприємності можуть створити далеко не всі, чи не так? - запитав один із чоловіків.
- Звичайно... просто є люди, які не бачать сенсу просто жити, спокійно, чимось займатися, що подобається там... не знаю...
- Нічого не змінилося, воно так завжди було...

Час був ще не надто пізній, і один із тутешніх чоловіків запропонував поїхати разом з ним - до останнього острівка життя на цій території. Йому треба було виміняти деталь для автомобіля, який все ніяк не хотів дихати. Чоловік-водій підтримав його, і вони разом із Марком, на все тому ж колись червоному пікапі чоловіка-водія - рушили, практично відразу, до четвертої общини. Їхати було хвилин десять. Знав, що не відмовляться від

додаткового зерна, тому для обміну прихопив декілька кілограм.

- А часто зустрічав на дорозі когось із Лагерів цих? - запитав чоловік.
- Особисто я не спілкувався з ними, хоча так, бачив...
- Вони до сих пір номера помічають?
- Угу... ну може не завжди, але в більшій мірі так... у Темних - це просто чорна фарба або здерта фарба на місці номера...
- Ага, а в Урядовців вони просто пофарбовані...
- Так, просто поверх пофарбовані, будь-якою фарбою... Але часто я бачив, що взагалі сторонні люди їздять на таких авто, з такими номерами...
- Покинуті напевне...
- Ну чи покинуті, чи скоріше всього - раптом залишиш без водія та пасажирів... бо явні признаки цього виднілися на корпусі чи склі...
- Ох, я б і зараз не відмовився від такого автомобіля... бо оце вже років три не перестаю його ремонтувати, а воно вже не придатне просто...
- У місті є декілька місць, де можна за відносно невелику кількість ресурсів - зерно, мука чи ще щось таке - виміняти авто... багато хто ще в ті часи - дарма час не гаяв, от тепер і є за що жити...
- Отож бачиш... всі переваги життя у місті, хах...
- Хах... це точно. Як не крути, а у нас там все жвавіше, легше можна найти те, що треба.
- Ага... так а цей... і що там ці, представники Лагерів? Кого ти бачив? - знову запитав чоловік, очевидно про те, що його по справжньому цікавило.
- Та і тих бачив, і тих...
- І що вони? Чим вони займають?
- Знаєте... особливо ніхто не може цього зрозуміти. Я думаю, вони й самі... просто вся причина в тому, що зараз вже більшість людей, я думаю у різних куточках - просто живуть і все. Хто змирився, хто чекає, наївно, що все скоро повернеться як було

коли ще давно... але головне те - що зараз практично всім уже просто байдуже... ніхто на них не реагує так, як це робили ще років десять тому...

- Так і що вони тоді роблять... яка мета їхнього існування?! Вже б краще покинули оце все, та почали просто підтримувати порядок... все ж у них там, я впевнений, доступ є до багатьох речей, спорядження...
- Та людям просто так краще от і все... я багато читав про конфлікти, які були раніше... вони, звісно, не мали світових масштабів, проте суть практично така ж... коли через деякий час - звикають, пристосовуються... більшість просто від цього живе. Напевно, як ви сказали, саме завдяки тому, що мають доступ до особливого спорядження, ресурсів...
- Ой... це точно... а ще знаєте, я от думаю, - продовжував чоловік, звертаючись до Марка та чоловіка-водія, - це ще все залежить від території. Вони, головні там, хто був ще на початку - все це заварили, почали, а воно ж як - люди у різних куточках світу - різні.
- Не думаю, що це так... тут справа не в тому... люди однакові, просто умови різні, от і все...
- Умови і раніше були різні... люди й раніше без світла жили, і нічого...
- Отож, справа в тому і є, що дехто не мав тих умов, які зараз має - і йому добре. І він давно вже не думає про якісь там ідеї, погляди... він просто пересувається на авто без номерів, де зафарбовано чорним, він вважає себе гоподарем і все...
- Так... проблема це значна.
- І більше того - вже діти, які такі як я - вони також вже разом з ним - їздять на цьому ж авто, і все це спостерігають і впитують у себе...
- Прямо замкнуте коло...

- А воно хоч колись було розімкнуте? - запитав чоловік-водій, - думаю воно завжди було замкнутим, от і все.

Всі лише похмуро видихали. Автомобіль тихим ходом наближався до четвертої місцини. Одразу біля двору - кілька жінок поралися біля невеликого квітника. Які б не були часи - а краса - на першому місці. Квітник був чудовим - більше двадцяти видів квітів, всі різного кольору та відтінку. Виглядало це так прекрасно, що можна було милуватися цим - не одну годину.

Вони помітивши автомобіль, дещо уповільнилися - але як вже зрозумів Марк - пікап чоловіка-водія - знали тут всі, і тому особливого подиву його поява не викликала ні у кого.

Зупинилися практично перед квітником. Перший виліз чоловік, за ним Марк, а чоловік-водій - дещо відїхав, що розвернути пікап і припаркуватися з іншої сторони дороги, в затінок.

- Доброго дня, - вигукнув чоловік до жінок.
- Доброго... , - майже разом вимовили жінки.
- Ми до вас не просто по справах, а ще й гостя привезли! - промовив чоловік.
- Доброго дня, - сказав Марк.
- Доброго... то ти гість? - вимовила одна із жінок.
- Ага... я просто подорожую, і от натрапив на ваші села... цікаво стало, як ви тут живете.
- Незвично бачити у наших краях туристів, хах...
- Хях... ну бачте, як є...
- І довго ти вже мандруєш?
- Можна сказати, що так... але я без кінцевого місця призначення, то не знаю... скільки ще буду, і куди їхати чи йти...
- Цікаво...
- А я бачу, ви тут порядок наводите ще той!

- Хах, ми як знали, що до нас туристи скоро почну заїжджати, от і готуємось.
- Це добре...
- То ви проходите, всі в будинок. А тобі то що потрібно? - звернулася одна із жінок до чоловіка.
- Та деталь одну на автомобіль... я от тут і на обмін привіз, думаю вам зайвим не буде.
- Хах, то ти вирішив наперед, через нас справу вирішити, щоб потім ті не відкрутилися - це правильно, правильно... нам зайвим не буде... а деталь, думаю знайдеться.
- Хах... от і добре, все за планом...

Чоловік-водій також підійшов до них, привітався, і всі разом покрокували до будинку. Процедура знайомства - була практично ідентичною - ніякої недовіри чи настороги. Навпаки - всі відкриті, зацікавлені, особливо - діти.

Спілкувалися переважно на теми - що там у місті працює, а що є, а що люди роблять, чим займаються... Проте відповісти Марку щось нестандартне було важко - адже як і раніше, кардинально нічого не змінювалося. Які були на те причини? Чи дійсно не було технічної можливості, чи все ще продовжувалися проблеми з приборканням того самого інтелекту... Дивлячись на ті події, які траплялися - питання техніки просто не могло стояти, адже не дивлячись на весь характер подій, які відбувалися багато років тому - все одно до кінця не було все знищено, та й взагалі - мало, що було знищено в буквальному сенсі. Що стосувалося програмного забезпечення - то Марку було складно щось відповісти... якби він не намагався зрозуміти це - він, людина, яка у своєму житті просто ніколи не взаємодіяв з мережею, не знав як це... Хоча його це питання цікавило, він робив усе, щоб отримати більше інформації - проте, очевидно, що з деяких брошур чи книг - досягнути було надзвичайно важко.

Серед тутешніх мешканців - двоє було років сорока п'яти, і вони в минулому - були саме тими, хто безпосередньо працював із різноманітними системами, створював програмний код... але потім, не дивлячись на те, що особливо в перші роки і до цього часу - Урядовці будь-якими силами намагалися шукати шляхи вирішення основної проблеми - вони все одно вирішили повернутися сюди. Тут було безпечніше, особливо тоді. Але якби там не було - Марку було що в них запитати. Він мріяв, що зустрине когось подібного, але точно не розраховував, що це трапиться ось тут... в такій місцевості, з такою історією та минулими подіями.

Поговоривши трохи більше години - треба було їхати назад, завезти чоловіка з запчастиною на автомобіль, а самим їхати і збиратися на риболовлю. І тут у Марка виникла ідея - риболовля разом. Відповідні приладдя, звичайно, були у всіх. Проблеми у цьому не було жодної. Більше того - як сказав один із хлопців - так, щоб всі разом рибалили - не було. І не те, щоб в останні роки були причини для цього... просто так вже повелося. Словом - ніхто не заперечував, і забувши все, що було колись - вирішили підтримати Маркову ідею.

Справа йшла до вечора. Марк разом з чоловіком-водієм завантажували деякі снасті до пікапа. З ними на риболовлю збиралися ще декілька чоловік та деякі старші діти. Ніхто в цьому не бачив нічого особливого, всі один одного знали, але ось так - посидіти на природі, біля свого озера і просто поспілкуватися, тим паче з таким незвичайним, як їм здавалося гостем - не могли собі відмовити. Жінки приготували трохи печеного, що поширило свій чудовий та апетитний запах на всю кабінку пікапа. Вирушили.

Рибалили вони всі - в одному практично місці, де біля берега була достатня глибина і були зручні місця, щоб розміститися там. На місці вже були інші рибаки, які потроху

налаштовувалися на продуктивний вечір, у будь-яких сенсах.

Вже через хвилин двадцять - на місці були представники всіх чотирьох общин. Дехто дійсно давно один одного не бачив. І на диво - говорили про цілком побутові, звичайні речі. І навіть, якщо коли давно чи не давно - хотіли промовити щось конкретне комусь із присутніх - то в цей момент - просто про це не пам'ятали... було не до цього. Адже так давно, кожен із них не відчував чогось подібного - ось просто розмотувати вудку, шукати кращого місця, щоб закинути поплавок... Було чимало спільних, простих тем... Той самий чоловік ніяк не міг заспокоїтись через своє авто... яке навіть з новою, для нього, деталлю, не хотіло добре працювати... і один із чоловіків постійно намагався піджартовувати над цим бідолахою, який в свою чергу також щиро посміхався, хоча проблема, йому напевно дійсно боліла... І нічого не було б дивного для Марка, якби не слова чоловіка-водія, який тихим голосом повідомив, що саме цих двох зв'язують не надто, мягко кажучи, добрі спогади... і що ще років десять назад - з рибалки б цієї, яка б навряд чи тоді могла відбутися взагалі, повернувся б максимум хтось один... і то не факт. Марку хотілось запитати у них обох - як їм, що вони відчувають? Але дивлячись на те, як вони тут мешкають, і пам'ятаючи про все те, що взагалі відбувається... він вбачав в цьому щось природне, щось таке - що не може просто так зникнути і все, безповоротно. І це дійсно чудово, що вони теж так, напевно думали... Марк був впевнений, що кожен із цих двох - все добре пам'ятав, і можливо навіть про щось думав... але їм хотілося це все забути, вони намагалися... бо життя тривало, і воно в них, як і у всіх було одне.

- Ну що, турист, як тобі озеро? - промовив один із чоловіків.
- Виглядає багато обіцяючи...
- О, та тут є що половити... звичайно, за останні роки ситуація погіршилася, проте не все так погано.

- Очевидно, що ви за цим місцем і за самим озером доглядаєте... Воно таке й було, чи зменшилось, висохло трохи?
- Коли як. Все залежить від погоди. Буквально років три-чотири назад - ми взагалі думали, що висохне практично повністю... Але потім дощі, і більш менш відновилося.
- Це чудово... Я думаю, вам пощастило, що воно дійсно невеличке... бо інакше - знайшлися б ті, хто б захотів виловити все, що тут плаває...
- Ти думаєш не знаходилось?! - вигукнув один із чоловіків.
- Тепер вже не думаю..., і що було?
- Та а що... довелось пояснювати, що тут є кому ловити, і що для нас воно життєвоважливо...
- Гадаю, вони зрозуміли...
- А то! Хоча не думай, вони своїм ходом поїхали, хах...
- Та то зрозуміло...
- Ну хоча знаєш... людей також можна зрозуміти, ситуації різні бувають... звісно, не відносилось до тих конкретно, з ними все було зрозуміло... але траплялося різне...
- О, це вже цікаво, розповідайте, - вимовив Марк, звертаючись до одного із найстарших чоловіків.
- Якщо говорити про озеро, раз ми вже тут... то от років сім чи вісім назад, тут місяця два жило кілька людей... як ми зрозуміли, вони передумали бути серед всіх цих Темних... ну і трохи прихопивши добра, захотіли тут сховатися.
- Шукали?
- Вони?
- Ні, ну їх шукали? Все ж добро, як ви кажете, забрали...
- А, ну так... от я ж до того й веду. Але люди були з тих, хто не отримував особливо насолоди чи спокою, перебуваючи серед них...

- Вибачте, що перерву вас, але це вже дивно звучить, чи не так?! - вигукнув Марк. - Все ж це Темні, вони якби починали все це...
- Хах... ну так. Але по правді кажучи - які там вони це починали? Це вже так, люди, до яких щось дійшло, але що - вони й самі пояснити не могли... Проте дійсно, дивно даліше нікуди - і головне - що дивно це стало виглядати буквально через рік після початку...
- Ага... ну і що далі було з цими, що тут жили?
- Та що... ми то відразу дізнались... це вже ось років п'ять, може чотири, коли ми перестали зустрічати таких от кадрів... а тоді, це ще було популярно... кожного тижня, то там на дорозі йдуть, то ще десь зустрінемо. Ну і ми, звісно, розуміли, що нічого хорошо може не бути, якщо вони тут сидітимуть... Проте й проганяти не хотілось, бо врешті решт, хто ми тут такі?! Такі ж як і вони...
- Але ж все ж ви тут... і...
- Отож... проте лише спостерігали. Ну а тоді - завітали до нас гості... але ті на рибалку не звали...
- Ох... можу собі тільки представити...
- Та знаєш, як воно буває... самі собі проблем додали. Спочатку розуміли, що от може таке трапитися, грубо кажучи - чекали цього. Але коли вже познайомилися з ними... то воно вже не так потім...
- Не знаю, як там щодо знайомства, - перебив інший чоловік, - але я точно пам'ятаю, що просто такої нагоди втрачати просто не можна було... хах.
- Нагоди?! - вигукнув Марк, - ви про що?
- Ну як про що? Коли ти розумієш, що ось - в полі твого зору ті, хто можливо й не особисто, але опосередковано має відношення до всього того, що відбулося з тобою за останні роки, що ти переживав і досі терпиш... то знаєш... я напевно, в останню чергу думав про якихось там біженців, чи хто б вони там не були...

- А... ну це розумію, напевно...
- Все трапилось, як завжди... прагнули вони змінити щось там... до кінця мені не зрозуміло як... а в кінці кінців - стали тими, проти кого, виникали ось такі думки, як тоді у мене...
- Але може то так треба... ну такий процес?
- Хах... та який там процес... не думаю... Суть же не в тому, що в них погані ідеї були, а Урядовці - всі пухнасті... Ні. Все це звучало добре - і коли ми це тут чули - по неволі задумувалися - а може, а дійсно, а раптом. Але буквально через лічені тижні - зрозуміли, що справа в іншому - справа в нас.
- У вас?!
- Ага... в Людях.
- А... так. Ну це так...
- Ну може дійсно все так..., - продовжував той чоловік, що почав цю розповідь, - але всі ми виступили фактично на їх захист, в самій примітивній формі... хоча на той час - самій дієвій, і напевно - звичній всім.
- Допомогло?
- Ну та як сказати... вони спочатку не розуміли, - як так, ми ж ось тут за все хороше... Але потім - розуміння їх наздогнало, разом із ще деякими гарячими речами... ну і вже хто зміг, той вирішив залишити тих втікачів... чи як їх можна назвати.
- Повчальна історія, що тут ще скажеш...
- Ага... повчальна, повчальна...
- А що ж ці втікачі? Що вони?
- Та що, через неділі дві - вже їх тут не було... та вони самі з міста якогось, жити ось так вони не хотіли. А просто так тут залишатися - їм напевно було страшно...
- А як там у вас, у місті з відношенням до цих всіх Лагерів? Є ті, хто до сих пір вірить у все це?
- Знаєте... от прозвучало було тільки що дуже влучно - відношення до ідей чи до поглядів - може й було у

великої кількості більш менш позитивне, але річ не в тому... Адже за цими поглядами - такі ж люди як і ми, з різними особливостями, навіть біологічними, я б сказав...

- Біологічними?!
- Ну а як ще... в кожного свої особливості характеру... цінності в житті. Для когось ідея щось значить, а для когось можливість просто покращити своє життя...
- Угу... покращити в них точно вдалося...
- Хах...

Рибалка продовжувалася. Улов певний був - але це точно не було те, заради чого всі тут сиділи, розмовляли. Починало вечоріти. Діти розвели невелике багаття. Результат рибалки - по трішки підсмажувався на вогні. Чудовий та апетитний аромат - просто не давав змогу більше рибалити. Всі поступово перемістилися до багаття. На мить можна було подумати, що нічого взагалі не відбувалося, ні зараз, ні тим паче колись давно...

Розмови продовжувалися у спокійному ритмі... Про те, як скоро зможуть дізнаватися прогноз погоди так, як робили це колись давно - миттєво й без зайвих проблем... Говорили про телебачення, яке поступово починало відроджуватися, хоча страх представників Лагерів, що на базі нього - може виникнути, щось страшне і шкідливе для них... добряче гальмував цей процес. Але й змоги переглядати телевізори, які стояли у пилюці багато років, як ні на що не здатний предмет інтер'єру, фактично не було... треба було думати про ресурс енергії, якої практично завжди не вистачало.

З до кінця не зібраними до купи думками, Марк збирався рано вранці вирушати далі у свою подорож. Всі ті образи, всі ті ілюстрації, які багато років до цього - від самого народження - були у нього в голові - не траплялися йому на очі. І для нього це було дещо несподівано... він знав, що вони існують, вони десь поряд... але точно не тут.

Тут все вже по іншому. Було так, але минуло... чи минало... з цим він так до кінця і не розібрався.

Чоловік-водій, уже чекав у колись червоному пікапі, а Марк закінчував збирати свій рюкзак. Припасів у нього було на кілька безтурботних днів. Вода, всі необхідні речі - також у рюкзаку - можна вирушати. Тепло попрощався з усіма мешканцями цього місця і попрямував до авто.

- Ну що ти, готовий? Чи може на недільку все ж залишишся, а? - запитав чоловік-водій у Марка, який залазив до кабіни пікапа.
- Хах... дякую, дякую... але так і звикнути можна...
- Тут, як ти вже знаєш, вільного житла повно...
- Та знаю, знаю... але хочеться рухатися далі, сподіваюсь ще зможу побачити щось цікаве, може - корисне...
- Ех... може й мені з тобою вирушити... теж так тяжко... оце туди сюди їдеш... і не знаєш, що воно далі буде, чого чекати...
- Хто знає... чим більше я подорожую, тим більше розумію, що умови змінюються, змінюються пейзажі, але фактично - все залишається незмінним. Одні і ті ж проблеми чи радості... і де б я не опинився, не було відчуття - що ось тут я хочу залишитися... і, напевно, розумію, чому так...
- Чому?
- Тому, що батьки десь, рідні десь... а все інше... Так, це може бути цікаво, цікаві люди - ось такі як ви, зі своєю історією, своїм побутом та звичками. А ти відчуваєшся чужим, якби добре до тебе не відносилися... Може це лише в мене такі думки, хто його знає...
- Та так воно і є. Життя коротке, не можливо все побачити чи кругом пожити... не реально. Десь побувати, щось побачити цікаве чи неймовірне - це добре, але говорити, що це краще ніж десь... я теж думаю, що це не має жодного змісту.
- Угу... там де твої люди, там і добре, а все інше...

- Ти вже напевно сумуєш за близькими?
- Звичайно... завжди. Тому й хочу рухатися вперед, щоб скоріше повернутися.
- Розумію... це все природньо. Хто ж ще тобі потрібен, як не вони. Ну ти дивись, сподіваюсь - знаєш, де ми тут - може коли що - приїжджай.
- Обов'язково! Головне, щоб все остаточно зтихло, і тоді - я думаю - життя переміниться... ну як мінімум його вигляд.
- Ну вигляд точно... загалом не знаю, а от вигляд - однозначно буде іншим.

Автомобіль виїхав на піщане шосе, розвернувся і зупинився. Не довге, але змістовне прощання - і тільки пилюка від пікапа тихо опускалася на землю. Вітра не було зовсім, а сонце поступово починало підніматися і припікати. Чекати на попутні авто на місці - було нерозумно, тому Марк вирушив у все тому ж - південно-східному напрямку.

Старі каркаси або скелети автомобілів - можна було часто побачити у місті, у передмісті - але щоб вони так часто траплялися серед таких пустирів як це шосе - це було дійсно незвично. Зрозуміло, що не рідко траплялися випадки - коли вже нікому було далі їхати у автомобілі, на жаль... особливо більше десяти років тому. Але невже за цей час нікому взагалі не було діла ось до цього металобрухту, який ось так просто лежав у високій траві, на узбіччі...

Деякі авто були дійсно незвичайні. Бачачи їх своїми очима, Марк згадував слова тата, який часто любив розповідати йому про те, які фільми були популярними у його молоді роки, в які ігри він грав разом зі своїми друзями... і ось всі ці розповіді, так чи інакше стосувалися ось чогось такого - десь похмурого, десь брутального, страшного і нищівного... Невже тоді, так цього не вистачало, що всі намагалися відчутти це ще й за допомогою фільмів чи

гарно прорисованих персонажів ігор? Маркові було складно відповісти на це питання, а батько - говорив, що в ті часи - було всяке, але воно не було таким глобальним як зараз... воно банально не стосувалося великого кола людей, от і все. Нікому не було діла до того, що десь там - відбувається щось погане, чи хтось залишився без води, світла, їжі... або й взагалі когось не стало.

Дивлячись на ці химерні скелети колись суворих машин, Марк бачив, як їх конструювали такі ж як його тато - які просто раптом опинилися у якійсь грі, у якійсь, ніби паралельній реальності... І от вони наскільки, чи то не розуміли масштабів всього того, що відбувалося, чи то їм просто це подобалося - але вони реально багато часу приділяли, щоб все ж створити щось незвичайне, щось таке, що буде залякувати лише своїм виглядом. Саморобні каркаси, хаотично прикріплені різноманітні труби, кулі... все це мало зараз досить таки непоганий вигляд, особливо у сухій, високій траві. Деякі частини - вже років два, а може й більше - як просто згнили від все проникаючої іржавчини, а деякі - виглядали такими, ніби їх ще вчора якийсь фанатик прикріпив чи виготовив.

Вирішив ближче познайомитися із одним таким скелетом минулого. В середині - практично нічого не було. Що просто вирізали, що просто понівечили, а що пропало під впливом погоди - дощі, морози, спека... Частина заднього сидіння лежала назовні, на неї і присів Марк. Чи то її взагалі не фарбували, чи то просто час вже так постарався... але жодного натяку на те, що колись цей іржавий шматок заліза мав колір - не було.

Зблизька, все виглядало ще більш неймовірно та незвичайно... але ж чому зараз він не зустрічав нічого подібного? Всі ж ці люди, як його тато - ось вони, довкола... але де ж цей запал, ентузіазм, щоб перетворювати звичайні авто ось в такі витвори мистецтва? Відповідь було складно знайти, зрозуміти... Але Марк пам'ятав, як батько не раз, особливо не зупиняючись на цьому, говорив, що та кількість інформації - новин, думок, поглядів - які існували в

той час - була настільки великою, що вже просто не можливо було співпереживати всім... адже цей потік не зупинявся, він був постійним - то наростав, то сповільнювався, але тривав без зупинок. І лише коли щось траплялося десь неподалік, десь так, що ти міг це відчутти, побачити на власні очі чи, що найгірше - мав пряме трагічне відношення до цього, - тільки тоді ти міг задуматися, змінити своє ставлення до тих чи інших поглядів, подій чи думок... І лише ось зараз, сидючи тут, біля цієї колись давно покинутої машини смерті, як її очевидно називали творці - Марк міг лише припускати, що усвідомлення величчї проблем та ситуації, яка утворилася багато років тому - могло вплинути реально на людей, і бажання створювати щось подібне - просто зникло... так це було чи ні - однозначної відповіді, напевно, не існувало взагалі.

Йшов далі. За майже три години - жодного автомобіля. Далі було невелике містечко, в якому колись жило трохи більше п'ятдесяти тисяч жителів, а зараз - невідомо. Проте йти до нього своїм ходом - це не один день... і це найбільш бентежило Марка... Навколо дороги - лише пустирі, окремі шматки лісосмуги, чагарників... та все ті ж пам'ятки минулого, які були хаотично розкидані - то на узбіччі, то в метрах десяти-двадцяти від дороги.

Йдучи під пекучим сонцем, все більше задумувався, що можливо треба було повертатися відразу додому? Вже ж чимало побачив, послухав... а потім би, з часом, знову поїхав би, чи пішов, у подорож... Але сидючи під черговим, невеликий кущем незрозумілого виду, оглядаючи ці тихі та пустирні місця - лише більше загорявся ідеєю - дізнатися - а що там далі? Як воно там? Це місто, до якого ще було не менше ста кілометрів, було тим місцем - яке могло по справжньому відкрити для нього картину сьогодення. Батьки особливо були проти цієї подорожі, коли дізналися, що воно входить в його плани... і все через те, що в ньому - по деяким розмовам та переказах - були представники

Лагерів, інколи виникали сутички, і ось такий стан речей - міг би дати багато відповідей - чи дійсно щось змінилося, і як... Все це однозначно цікавило, але й лякало, навіть не дивлячись на те яких людей Марк зустрів у поселеннях чи просто на дорозі раніше.

Під вечір особливо було важко змусити себе йти. Вирішив не мучити себе, й звернув з дороги. Метрів за сто від дороги - помітив незрозумілий силует чогось великого, що стояло біля доволі великого скупчення кущів та дерев. Знав, що хоч і не надто багато гарячих подій відбувалося конкретно на цій території, все одно - ось так безтурботно ступати у густій, часом сухій, а часом зеленій траві - було не дуже доречно, не дуже розумно. Але що треба було робити? Просто так залишатися на дорозі - ось це вже дійсно здавалося для Марка не розумним вибором.

Не доходячи до місця призначення - вже все зрозумів. Давно покинутий автобус, який очевидно в свої останні роки використовувався не за прямим призначенням - адже половина вікон, або отворів, які колись були вікнами - щільно заварені доволі товстим залізом. Ніяких ознак того, що тут за останні роки - була хоча б одна жива душа - не було. Та і що тут комусь робити то? Але ж я якось тут опинився - на мить задумався Марк...

Заглянув всередину - купа мотлоху - понівечені сидіння, через які проростають різноманітні рослини - все це виглядало незвично, якщо б не останні років двадцять. Марк, який навіть у передмісті не один день свого дитинства проводив серед подібних об'єктів чи пейзажів - нічого надто особливого у цьому не вбачав. Відчинивши двері водія, які вже давно не були до кінця зачиненими - заліз у сам автобус. Все ж таки тут точно буде тепліше, адже якби не було спекотно вдень, вночі - все переверталось з ніг на голову - і подібний прихисток був дуже доречним. Поки ще денне світло допомагало - трішки розчистив місцину,

відразу за водійським місцем - там і буде його спальне місце.

До настання повної темноти, місяць був молодим і не надто міг допомогти, Марк вже повечеряв і намагався зручно розміститися для більш менш зручної ночівлі. Через хвилин десять, коли потрібну позу було знайдено, а зробити це було складно на декількох гілках та сухій траві - щось ніби пішло прямо зі спини і аж до висків - холод, страх - а може просто вже галюцинації, подумав Марк, так наче поїв доволі таки непогано... А все через те, що до нього доходив взагалі не значний, але постійний шум - це був звук від автомобіля, однозначно. Перше реакція - залишився б там - можливо ще до опівночі був би в місті... але звук певним чином посилювався, хоча й не сильно, і Марк здивувався. Звук явно лунав не з тієї сторони з якої він сюди йшов, не від дороги. І ось усвідомлення цього факту - призвело до внутрішнього занепокоєння та тремтіння. Визирнув назовні - жодного світла не було видно, звичайно ж що... але коли він підвівся, і визирнув у переднє скло автобуса, яке було направлене точно не на шосе - він побачив, як силует автомобіля їхав саме там, у напрямку цього самого шосе, буквально за сто чи сто двадцять метрів від нього. Хто це? І чому їде саме там? Дорога? Цілком можливо, але маючи при собі певні нариси карти - Марк чітко знав, що ніяких відхилень, жодних другорядних доріг до шосе у напрямку до міста - вже не повинно було бути... Цілком вірогідно - за останній час накатана дорога, просто звичайний проїзд - але звідки чи куди?

Автомобіль, виїхавши на шосе - дійсно попрямував у напрямку, звідки Марк сьогодні йшов. Чекати до ранку? Ні. Однозначно ні. Та й тут не так вже й далеко. Захотів відразу дізнатися - є там дійсно дорога, чи це просто хтось

випадковий, який полюбляє їздити по ось таких луках, просторах... навряд чи.

Рюкзак залишив, із собою взяв розкладний ніж та пляшку води. Заходив все далі у ці невідомі края, які цілком могли порадувати не зовсім приємним сюрпризом під ногами...

Через лічені хвилини - стояв на погано видимій, але цілком очевидній дорозі. Це дорога! Але куди ж вона веде? В радіусі двісті кілометрів жодних міст не було, окрім того самого... Певне поселення, село... чи вже знайомі йому окремо розташовані общини... А може це черговий пастух? Який поїхав по своїм справам. Все могло бути, але той факт, що дорога дійсно була накатана, і просто посеред степу - не давав спокою Марку, поки він ходив по ній - вперед і назад. Його роздуми раптово перервав гуркіт та силует, який з'явився на цій же дорозі, показавшись із-за якихось насаджень - метрів за сто від нього.

Перше що зробив - це миттєво впав на землю, і прискореним темпом заповз у траву, яка досягала метрової висоти. Авто рухалося повільно, очевидно його пасажирів не бажали, щоб їх хто тут помітив чи почув... Через секунд двадцять - авто з скоріше всього трьома людьми всередині - проїхало повз Марка. Добре, що не поміти, думав Марк... але що це за місце таке? Може десь місце збору, штаб чи що там може ще бути... якогось із Лагерів? Перечекавши хвилин двадцять у траві, піднявся і не поспішаючи крокував до своєї сьогоднішньої оселі. Не міг заснути ще години дві, а може й три.

Ранок був туманний. Туман заповнив всю територію, і зовсім не було видно навіть тієї місцевості, де ще годин сім тому Марк повзав по траві. Сніданок був, м'яко кажучи, не поганим. Все ж не погано, як думав Марк, знаходити ось такі села, заходити до них - і по суті напрошуватися на подібні харчові ресурси... Про себе подякував тим людям, закинувши все, що залишилося назад до рюкзака - захотів

оглянути автобус більш детально. Все ж вирушати у дорогу при такому тумані...

Задня частина автобуса була блілого синього кольору... а на задній частині корпусу - певні маркери, чи позначення чорного кольору. Очевидно - в минулому, автобус закінчив життя тим, що служив представникам Темних... більше всього. Чому покинули? Жодних видимих ознак того, що його тут було залишено випадково - не було... та й дороги тут теж не було... все ж хтось його відігнав, чи відтягнув сюди - за скільки метрів від дороги...

Залізши безпосередньо в кущі, де знаходилась права частина автобуса - Марк побачив напис, який очевидно був нанесений давно, але - явно не власниками цього транспортного засобу... Слово великими, як не дивно - білими літерами - "Набридло". Кому воно набридло? Чому? Важко було сказати, але очевидно хтось таким чином намагався донести свою думку чи погляди... Більше будь-яких особливостей чи цікавих речей, на жаль, виявити не вдалось. Зібравши остаточно рюкзак, закинувши на плечі - рушив.

Туман за ці хвилин тридцять чи сорок - не надто поменшав... Але сидіти тут, було дещо не по собі - тому вирішив - йти. І знову подався до тієї самої дороги... все ж цікавість того - що вона значить тут, і хто по ній їздить - перемогла.

При денному світлі - було чітко видно, що тут дійсно декілька разів на день точно проїжджає не один автомобіль. Дві явно помітні колії, які були зроблені у траві, і навіть земля була витоптана протекторами... Лише залишки сухої, високою трави, які лягали прямо на ці колії - не давали змогу їй помітити більш ніж за двадцять метрів.

Пішов по цим коліям до шосе. І поки йшов - ніяк не міг вирішити - що робити далі - йти по шосе, як і планував, чи може знову піддатися поривав своєї цікавості - і рушити прямо по цим коліям?

Перед самим шосе, ці колі дещо звертали за чагарник - і досить не помітно зникали за метрів десять від самої дороги, де трава вже не була такою густою, але ґрунт був більш вкатаним та твердим. Очевидно, що ті, хто передвигався цим стихійним маршрутом - не хотів, щоб хтось міг помітити її, рухаючись все цим же піщаним шосе.

Присівши на узбіччі - Марк випив води і все ж прийняв рішення рухатися по давно визначеному маршруті. Хто знає, куди ведуть ті колії... а повернутися додому вже надто хотілося.

Через кілька кілометрів - шосе починало набирати висоту - починався значний і доволі протяжний пагорб - височина. Це те, що однозначно не втішало Марка, і не надавало йому мотивації рухатися вперед. Вода була, вмів її економити... організм добре знав цю економність Марка, але спостерігаючи цю надто велику активність на цьому шосе - все ж страх того, що і за сьогоднішній день нікого не зустріне - починав проявлятися в голові... А води дійсно не прибавлялося, а тут ще цей підйом.

На середині цього підйому - вирішив знову щось перекусити, адже тільки їжа могла зараз його розрадити і надати хоча б якихось позитивних емоцій. Не встиг розкрити до кінця рюкзак - як побачив, що великий грузовий автомобіль повільно рухався вгору. Навіть не особливо думаючи - відразу вирішив буду зупинити будь-якими методами, хоч на дорозі ляжу... Але, очевидно, що й тим, хто був там, пасажирами чи водієм - було цікаво дізнатися що це за особа тут рухається. Метрів за п'ятдесят до Марка - авто звернуло на узбіччя і зупинилося у певному затінку - двері відразу відчинилися, але ніхто не поспішав вилазити. Кабіна була навпроти сонця, а тому розгледіти конкретно хто там був - Марк не міг, а головне зрозуміти - що йому робити, теж... Був впевнений в одному - там декілька людей, темні силуети яких рухались всередині. Рушив до них.

Чим ближче підходив, тим краще починав вбачати, що у кабіні - дійсно двоє - чоловік за кермом та жінка поруч з ним. Чоловік сидів в капелюсі, жовтого кольору, і оціночно, уважно дивився на Марка, не зводячи погляду.

- Привіт, куди мандруєш? - вигукнув чоловік, коли Марк практично був у десяти метрах від автомобіля.
- Добрий день... у місто рухаюсь. Ви туди?!
- Ти місцевий? З міста сам?
- Ні... я не звідти... подорожую просто.
- А, подорожуєш... пішком тут подорожувати тяжко... ось такі підйому будуть практично всю дорогу, до міста... навіть машина не завжди витримує, особливо у спеку, - промовив чоловік, і для Марка стало зрозуміло, що він рухався цією дорогою не перший раз, а дивлячись на те, що авто було грузовим - то напевно - він тут із цією жінкою - часті гості.
- А звідки ти йдеш? - запитала жінка, яка відкривши пляшку води, жадібно почали її пити.
- Та от... по шосе йду...
- І скільки днів вже йдеш? - знову запитала жінка, тим самим давши зрозуміти Марку - що однозначної довіри до нього не було.
- Та вже днів десять, напевно..., вирішив так відповісти Марк, не згадуючи про ті місця, де його явно зустрічали не таким тоном.
- Ого... і навіщо ти тоді подорожуєш, щоб ось так по спеці ходити по таким дорогам то...? - запитав чоловік.
- Та просто цікаво... сам я з поселень, що недалеко від міста на пагорбах.
- А, знаю, знаю... бував там.
- Угу... ну от, і там життя таке собі. От трохи повештався по самому місту, а тоді вирішив рухатися у цьому напрямку. Ось і йду, що ще робити то...

- Що робити завжди можна придумати... особливо в тому місті, на пагорбах... там значно більше можливостей, чим в цьому, куди ти рухаєшся.
- Та я ж так... просто із цікавості, і скоріше - проїздом.
- Ну зрозуміло... зброя є при собі?
- Ні... не має.
- Питаю, бо якщо є - то треба буде пояснювати - за кілометрів десять від міста - буде перший пост, там зазвичай перевіряють.
- Оу... зрозумів. То ви в саме місто їдете?
- Ага, веземо деякі продукти, які наміняли по селищах.
- А, зрозумів...
- Ну ти залазь, підкинемо тебе... Якщо ти звісно не хочеш самотужки пройти весь цей маршрут, хах...
- Хах... та ні, дякую... якщо там і далі таке - то тоді буду дуже вдячний. Більше того, що за два дні - ви перші кого я тут зустрічав... Хоча я й сходив з дороги, щоб відпочити, проте...
- Та а кому тут їздити? Головна тепер дорога з того міста - з іншої його сторони, вона веде туди далі - до столиці... а ця... це так, для таких як ми.

Марк заліз до кабіни. Сів скраю, біля вікна. Жінка читала книгу, не зміг розгледіти яку. Чоловік закінчивши курити сигарету - захлопнув дверцята, кинув до рота якийсь сухарь, рушив. Перші хвилин десять взагалі їхали мовчки. А потім, коли черговий сухарь чоловік дожував почав розмову.

- Взагалі тут ніколи не бував? У цих місцях?
- Ні, не був...
- Та тобі ж то років не так багато... напевно до всіх подій, тебе ще й не було...
- Ага...
- Угу... Тоді було тут круто... я тільки но починав працювати. Працював торговим представником - ось

так само, декілька разів на тиждень їздив по цій дорозі - туди сюди...

- А що продавали?
- Реалізовував різну техніку... для аграрних потреб.
- Так це і зараз би знадобилось. Не працює подібне виробництво?
- Та воно й тоді вже так працювало... не надто. А потім і взагалі... яке там виробництво. А коли більш менш ситуація стабілізувалась - уже не було де провадити те виробництво... нас було там кілька тих, хто був не проти відновити, але не змогли... просто не було більшої частини необхідних ресурсів.
- Та все це зрозуміло... Там, звідки я сам, ситуація аналогічна... хоч і певне покращення ситуації, але все одно... хоча мені до кінця не зрозуміло, як воно там було до всього цього... лише зі слів знаю, проте очевидно, що зараз ще далеко до того, всього...
- Та ні... те, що було - то краще, що ти й не знаєш..., - тут же промовила жінка, й відклала свою книжку, - ми добре пам'ятаємо те минуле, і якби там не було... все одно зараз є надія, що все рухається у правильному напрямі...
- Ага... просто час потрібен, - продовжив чоловік, - звичайно важко, але слід це сприймати як певний перехідний період...
- Ну так... так..., - підтримував Марк, який в цей момент зрозумів, що напевно він мав справу з прихильниками тих самих Темних поглядів... очевидно, що вони не були активними учасниками, по крайній мірі вони не були схожими на таких...
- Розумієш... ти просто ще молодий, ти не пам'ятаєш, не знаєш як тоді воно все розвивалось, все починалось... , - промовив чоловік.
- Те, що ти зараз бачиш, це просто наслідки того, що люди не правильно зрозуміли посил, який намагалися до них донести..., - підтримала жінка.

- А який посил? - промовив Марк, намагаючись більше дізнатися про нинішні думки, погляди цих людей.
- Посил першочерговий був в тому, що необхідно задуматися про те, як ми жили тоді... про всі суперечки, розбіжності... адже в той час не було все так чудово, як здавалося більшості людей, у будь-якому куточку... І ті, хто наважився на подібний крок, на подібне поширення цього посилу - зробили важливий крок...
- А що ж потім пішло не так? Чому не зрозуміли?
- Нам важко судити... ми не були безпосередньо там, де вирішувалися важливі питання, приймалися рішення...
- Але ж очевидно, що якби там не було... мені взагалі важко про щось судити чи говорити... проте з того, що чую - справа не в тому, який був посил, напевно... зараз, через скільки років думаю тяжко про щось подібне говорити, але все ж проблема у тому, що все трапилося спонтанно, неочікувано...
- Це дійсно так... то було реально страшно..., - промовила жінка.
- Отож... і думаю, це можна було передбачити... хоча б в загальних рисах...
- Та! Ти просто не розумієш..., - вимовив чоловік, - вся справа у тому, що ці Урядовці і їх прихильники - почали захищати те, що приносило їм вигоди, робило їхнє життя безтурботним, от і все... Спочатку, все йшло за чітким планом... і лише коли цим Урядовцям стало зрозуміло, що цей план дійсно реалізовувався, вони вирішили зберегти, заморозити... не знаю, як ще сказати - той стан речей - ну і пішли на абсолютно радикальний метод... і абсолютно безглуздий...
- Ага... це точно, - підтримала жінка, - Урядовці явно не переймалися такими як ми, воно просто зрозуміли
  - що ситуація виходить, мягко кажучи, з під

контроля... і придумали повну нісенітницю про якісь там масштабні загрози, і тому подібне...

- Але ж вони були, чи не так? Ну я маю на увазі ті ж самі атомні станції, не знаю... що там ще...
- Це не такого масштабу загрози, щоб вдаватися до тих кроків, які були зроблені практично одночасно... по абсолютно всій території...
- Можливо й так..., - відповів Марк, киваючи головою, і розуміючи, що ось він нарешті зустрів тих, хто в першу чергу - головою, думками і поглядами був на одній із тих сторін... при тому, що вже пройшло немало років.

Автомобіль рухався далі. Спека поступово збільшувалася. Їхати ще було кілометрів шістдесят. Вирішили зупинитися, перепочити. Авто було не першої свіжості, і потрібно було якомога більше берегти його. Зупинилися в тіні, обідали.

Було цікаво - які в них плани, чого вони чекають... Але той факт, що Марк практично ніколи ось так, безпосередньо, не спілкувався ні з ким із подібними поглядами, він не знав, як краще ставити питання, як поводити себе... адже хто знає, що в минулому пережили ці люди, яке в них відношення до тих, хто просто має іншу позицію або просто хоче більше дізнатися про їхню. Проте, була цікавість, яка й привела його саме сюди, і саме через неї він зараз обідав разом з ними...

- А як там воно? В місті? - дивлячись на чоловіка запитав Марк.
- В місті? Та як... буває по різному.
- Там дуже небезпечно? - прямо промовив Марк.
- Хах... а де ще зараз взагалі може бути безпечно... я навіть не знаю...
- Та то зрозуміло... проте все ж цікаво... я от за свою подорож бував у різних місцях, і ситуація відрізнялася. Бувало, що люди взагалі жили, наче у

паралельному світі - ніби їх не зачепило все те, що відбувалося...

- Всіх воно зачепило, так чи інакше... просто по різному люди до цього відносяться.
- Ага... це також я помітив.
- Розумієш, все залежить від того, як саме це їх зачепило... от це вже має значення. Хтось може й тоді намагався жити так, наче нічого не відбувається...
- Думаєте багато таких було?
- Знаю, що аж надто...
- Ви точно ні, наскільки я правильно розумію? - досить прямолінійно сказав Марк.
- Та правильно..., - кидаючи відразу декілька сухарів до рота, промовив чоловік, - я тоді... знаєш... читав, ще навчався... і мені, ось як і тобі, було цікаво - як воно і що...
- Що саме?!
- Як все влаштовано... як треба жити і що дійсно має значення... думаю в молоді роки, в декого також виникали і виникають такі думки, чи не так?
- Угу... щось подібне є.
- Отож. Тому, коли це все відбулося, почалося - ніхто напевно не знав - що буде далі. Особливих перспектив не було. Всі ніби плвли за течією... Ну і звісно, з часом - почала доходити вже певна інформація - чи то листівки, чи просто представники. І, як би для мене тоді не було дивно, - я практично відразу вловив головну ідею...
- І яка вона?
- Що якщо нічого не робити, а лише спостерігати - то це як мінімум дивно і не правильно...
- Особисто ми не говоримо, що те, що відбувається ось уже скільки років..., - продовжила жінка, - це надто добре, чи це те, чого всі тоді прагнули... просто була певна ейфорія, драйв - всезагальний, розумієш?
- Не дуже, якщо чесно...

- Та зрозуміло, що не розуміє, - відповів чоловік. Просто люди наскільки погрузли у рутині, у всьому тому, що нагніталось - весь той негатив, політика... і коли це все трапилося - ніби свіже повітря повіяло з відкритого вікна... і вже нікому не було діла до того, яку ціну слід заплатити за цю насолоду... ось і все.
- Ви так розповідаєте... теж хотів би це відчути.
- Зараз би ти цього не зрозумів, все одно...
- Чому?!
- Ти народився і виріс - ось у всьому цьому... з не просто відкритим вікном, а взагалі у приміщенні, де вже немає вікон, і свіже повітря тут таке, що можна й застудитися...
- А... ну може й так... розумію...
- Ага, і от якщо повертатися до того періоду - то ті, хто не був ще затягнутий у весь той вирій сірості, нагати́ву, рутини - вони й примикали до тієї чи іншої сторони... я, як ти розумієш - до Темних... і навіть скоріше - до їх поглядів та позицій, чим безпосередньо до їхніх лав...
- Та я все розумію... очевидно, що молодим людям, в той складний час - було не просто прийняти рішення, визначитися... особливо, коли все так різко і раптово змінилося...
- Так, так... і головне, зрозумій - такі як я, нічого проти чужої позиції - не мав і маю... і пам'ятаючи ті часи, я розумію, чому хтось обирав саме інші погляди... чому вони підтримували тих же Урядовців...
- Хаос?
- Угу... хаос. Все було до кінця не ясно, а тим більше, що всі звичні, для нас на той час канали зв'язку, комунікації... все було втрачено, просто зникло... а для нас то було вже - як частина нас, якщо не більше...
- Батьки про це до сих пір згадують... так що я часто подібні слова і фрази чув, хах...

- Хах... ну бачиш... це тільки підтверджує, що ситуація тоді була складна... і просто ось так сісти, посидіти і прийняти якесь однозначне рішення було важко...
- Це добре, зрозуміло... але ж чому тоді, якщо от ви це все розуміли, чому ж все ускладнювалося, чому все перейшло у те, що тепер буде дуже важко забути, буде важко боротися з наслідками...
- Та чому важко? Ти ж бачиш, що ось і ти мандруєш... та і ситуація, м'яко кажучи - вже далеко не та, що була...
- Все одно, чому так усе почало розвиватися тоді?
- А як інакше?! Як ще може все розвиватися, коли більша частина - уже відчули цей смак чогось незвичайного, нового, хоч і складного - тобто повернути назад уже не було можливості...
- На скільки відомо - там від самого початку назад дороги не було, чи не так?!
- Та так... звісно... але я маю на увазі - просто прийняти той факт, що це дійсно масштабні зміни там... ну і все таке... люди вже, як то кажуть - збагнули, вийшли з того стану, про який я говорив.
- Сірість, однотипність, рутинність...?
- Ага, оце все... і вже не було сенсу зупинятися, треба було якось вирішувати все це, йти на поступки тим, хто тоді керував територіями, урядами... розумієш про що я?
- Звісно... звісно...
- Просто тоді ті, хто активно намагався слідкувати за ходом подій, а я був таким... я не поїхав десь, кудись... просто, щоб сховатися і перечекати... я був у вирію подій, так би мовити... От таким було зрозуміло, що це дійсно вже щось глобальне. Воно прийшло спонтанно, раптово... але це те, що так драйвило всередині... і була чесна віра у те, що все зміниться, тепер буде ось так... як нам говорити ті ж самі представники Темних, керівники Лагеря...

- І що було не так? Що завадило... ну основне, на вашу думку?
- Люди...
- Люди?!
- Хах... ага. Якби дивно це не звучало... ті, хто був на чолі урядів - вони просто не могли прийняти таку модель, нову модель всього... звісно, за цим усім стояв Темний Провайдер, але справа не в ньому, яких би ярликів тоді йому не вішали... справа в тому, як я вже не раз сказав - що люди вдихнули цього свіжого, нового повітря... і все, це було визначальним. Але вони чи то не розуміли, чи просто не хотіли цього зрозуміти...
- А як же тоді ті, хто вбачав у позиції Урядовців - щось справжнє, правильне?!
- Страх.
- Так банально, думаєте?
- Угу... але це не той страх, який може видатися слабкістю... це цілком природній страх - щось наскільки кардинально змінювати. Розумієш?!
- Можливо...
- В мене він також був... просто такі як я - не намагалися його подавати якимось, кудись тікати, їхати... ховатись. Ми були тут, і головне - ми вже, не знаючи того - жадали чогось ось подібного, чогось такого, щоб кардинально змінило все, всі розуміння, підходи... І ми просто не могли піти, в першу чергу, проти себе... адже ось воно - ти ж так хотів, тобі було нудно, тобі все набридло? Ну так тепер уже не так... можеш радіти...
- Хах... радіти... добре сказали...
- Хах... угу...

Треба було рушати далі. Справа перевалила за обід. Спека була неймовірною, вітру зовсім не було. Відкривши

повністю всі можливі вікна у кабіні цього старого грузового автомобіля - продовжили їхати.

Подолавши кілометрів двадцять - на узбіччі зустріли авто, яке очевидно було - що далі їхати не могло. Біля автомобіля, під густим кущем, сидів чоловік старшого віку. Звичайно зупинилися. Адже залишати ось так людину, серед такої спеки...

Чоловік, коли вони наблизились, - підвівся, і з надією дивився на те - чи зупиняться. Марк як ніхто, за останній час, розумів його, цього бідолаху, який - скоріше всього - вже не одну годину ось так тут сидів і чекав... а автомобілів буквально не було, від слова - взагалі.

- Здоров, - вигукнув чоловік з кабіни, - що трапилось?
- Привіт... та що, їхати далі не можу... обзавівся цим чудом два тижня тому - і це ось вже третій раз, коли я ось так... чекаю когось...
- Цінна для тебе?
- Та як цінна... є хоч якийсь засіб...
- А давно ви тут? - запитав Марк, який явно не зустрічав за останні два дні такого авто...
- Та той... ні... з ранку їду оце...
- А, ага..., - відповів Марк, будучи впевненим, що говорить він не правду... хоча, можливо тут не одна дорога у вигляді натоптаних колій серед трави...
- А ви ж у місто? - запитав чоловік, підійшовши в притул до кабіни автомобіля.
- А куди ж ще ми можемо їхати?! - дещо засміявшись відповіла жінка.
- Для тебе то знайдеться місце, - продовжував водій, а от для того, що ти там везеш, очевидно... хто знає... з чим їдеш?
- Та нічого забороненого, хах... кілька пакунків муки дістав, виміняв... додому їду.
- О, це чудово...
- Я думаю, що обов'язково вміститься... але жалко залишати авто ось так... може допоможете, знімемо

хоча б те, що можна зняти... в мене просто особливо інструментів немає для цього...

- Ох... та воно то зрозуміло...
- Просто вдома згодиться... хоча б декілька коліс там... ще дещо...
- Добре, добре... у нас он є помічник-мандрівник хах, так? - вимовив чоловік, звертаючись до Марка.
- А чому б і ні! Хах... допоможемо... час я думаю ще є...
- Ну він то є... але й до пізнього часу не треба... не бажано... бо потім складніше пости проїжджати...
- Я думаю, впораємося за годинку... вимовив чоловік, який трішки виглядав веселішим, бігаючи навколо свого автомобіля, який - вже зовсім скоро мав поповнити ту саму колекцію скелетів, які були розкидані понад цим шосе...

Півтори години - і вже всі четверо сиділи у розжареній кабіні автомобіля, який не швидким ходом їхав далі. Чоловік на вигляд - був звичайним, простим та відкритим. Мав із собою деякі харчі - відразу всі виклав... Першочергово - розмовляли ці двоє чоловіків. Тема автомобілів була для них обох близькою, і обоє - як було зрозуміло - часто мали користь з того, що ось так промишляли саме на автомобілях по цих, практично безлюдних, трасах...

Вся ця історія, з цим чоловіком, для Марка була особливо цікавою... адже не дивлячись на всю ситуацію, на те, що до сих пір - існували різні погляди у людей... певне минуле... - люди все одно, в першу чергу залишались тими, хто в першу чергу виживали, намагалися викрутитися, забезпечити своїх рідних банальними, необхідними речами, ресурсами...

- А ви безпосередньо в місті проживаєте? - запитав Марк у чоловіка, якого підібрали, коли з'явилося вікно тиші.
- Так... працюю на одному виробництві...
- Виробництві?!
- Ага... саме так. Виготовляємо різного роду, прості, елементарні предмети побуту...
- А з чого?
- Дерево... вже оброблене... там теж обробляють... буває, що й з пластику.
- На генераторах чи сонячні батареї?
- І те, і те є... але то так, не надто часто...
- А скажіть, от це виробництво, воно кому належить?
- Ну фактично, воно й належить тим, хто там працює... є там декілька людей, які здебільшого дістають матеріали... але все ж працюємо всі разом...
- І потім самі ж і реалізуєте... ну те, що виготовили?
- Звичайно... я ж от і їхав, відвозив готові речі, а взамін взяв муки.
- Зрозумів... цікаво...
- Та воно так часто, - продовжив чоловік за кермом, - приміщення пусті, покинуті... за ними ніхто не дивиться... а люди, хто що вміє, хто може дістати от матеріали, як ти сказав... ото так і працюють.
- Ну це добре... все ж є певний розвиток, налагодження певний процесів... без них ніяк.
- Та то зрозуміло..., - промовив чоловік, якого підібрали, - але все одно, якби там не було - невизначеність продовжує існувати, і це прикро...

Автомобіль їхав далі. До міста залишалось не більше десяти кілометрів. І на горизонті показався перший, як потім виявилось із трьох, постів. За словами тих, хто був у авто разом з Марком - це представники Урядовців. Місто, як і багато інших, - поступово переходило під управління саме цього Лагеря, на певних умовах, в результаті певних

перемовин - які так чи інакше тривали вже декілька років. По суті - все поступово поверталось до того, як було раніше... до всіх цих подій, але просто при інших обставинах, та вже з абсолютно іншим світосприйняттям...

По іншому й бути напевно не могло, адже так уже ж закладено, на основоположному рівні... ще з давніх часів повелося, що хтось повинен бути, хтось повинен управляти... Звісно, все це ґрунтувалося на різноманітних компромісах...

Компроміс - слово яке часто чув Марк за час своєї подорожі... в різних контекстах, з різним до нього ставленням. Одні - абсолютно були переконані у тому, що це - вихід. Саме досягнення компромісів, з найважливіших питань, - це шлях, який мав призвести до певної стабільності, до більш менш спокійного та нормального життя... й розвитку. Інші - вбачали виключно ознаки поразки у цьому, намагалися всіляко цьому опиратися... досить часто, на жаль, це призводило до трагічних наслідків... Але Марк, який споглядав все довкола з особливою прискіпливістю, цікавістю і до того ж полюбляв вичитувати різноманітні історичні довідки про яскраві та сумні періоди історії, - був переконаний, що ніхто з них не був близький до істини... і її існування взагалі було під великим питанням... Скільки було цих вже компромісів? А від скількох навмисно відмовились? І що?! До чого прийшли? Подібні питання він хотів задати, але не знав кому... більшість, так чи інакше, сповідували певні погляди, або ж просто - було байдуже... не до цього... і це - також важливо. Адже який компроміс - якщо досить значній частині - просто все одно... вони просто живуть - тут, десь там - і їх справді мало хвилювали подібні питання.

Велика кількість бетонних блоків, деяка техніка - все це робило атмосферу напруженою, ніж вона насправді була... З під деяких блоків - кущі дикого кустарника, висотою до півтора-двох метрів. Весь побут тут

влаштований вже багато років тому. Люди просто тут працювали і були цьому раді, адже для багатьох - це був єдиний шанс отримати певні ресурси чи кошти, за які все більше чого і де можна було придбати...

Автомобіль зупинився буквально перед шлагбаумом. Мотор відразу було заглушено, адже потрібно було завжди пам'ятати про економію. Виходити не потрібно було. Зазвичай, перевіряють просто - хто, куди, навіщо... але цікаво те, що не впускати вони - загалом і не мали підстав... якщо тільки хтось не завозив зброї велику кількість чи ще що...

Кілька чоловік - сиділи всередині. Один, не поспішаючи, вийшов назовні. Не можна було сказати, що він навмисно не надто швидко рухався - адже спека, треба висидіти... все зрозуміло, проте - рутинна і дотичність хоча б до якоїсь влади - позначалася на його ході. Але яка ж влада?! Ну можливо вплив на когось, це вже було більш ближче до істини...

- Доброго дня, - вимовив чоловік за кермом.
- Доброго... щось вас тут багато так... всі місцеві?
- Так! - вимовив чоловік, майже відразу, щоб не нарочно хтось зайвого не сказав.
- Угу... добре, добре..., - відповів постовий, який перевірити цей факт фактично не міг... питав, скоріше так... заради того, щоб щось запитати.
- Спекотно сьогодні..., - вимовив чоловік за кермом.
- Та так... припікало, особливо в обід. А що у вас там в багажному відділенні, показуйте.
- Та в основному ресурси всілякі...
- А не в основному?
- Деякі деталі від автомобіля... от у чоловіка повністю відмовлявся їхати...
- І що? Ви його просто розібрали?! Хах...
- Ну так... хах... що змогли, на швидкоруч, те й зняли...
- Ох... раніше б, так руками штовхали б, а тепер бач як воно...
- Ну так... раніше, раніше було...

- Треба буде той весь металобрухт, що там лежить скрізь... зібрати. Може ще через років десять - розбагатію...
- Хах... та там чимало...
- Добре... ось ставлю вам відмітку, - промовив чоловік, і на спеціальному аркуші поставив відмітку про проходження, вказавши кількість людей.
- Можемо їхати? - запитав чоловік, сідаючи за кермо.
- Та можете... там якраз зараз на третьому пості - взагалі пусто, швидше проїдете, якщо встигнете за двадцять хвилин туди добратися.
- О, навіть так... спробуємо.

Автомобіль проїхав повз піднятий шлагбаум і у прискореному темпі загуркотів далі. До другого було ще кілометрів три-чотири. Не те, щоб напруження особливо якесь було, але все одно - Марк після того, як пост залишився в кілометрі позаду, вони мали відповідну відмітку, яка - надавала право швидше проїхати наступні два, відчував себе більш спокійніше, і почав думати - куди далі. Що робити в місті, скільки тут взагалі бути? Щоб потрапити додому - треба було проїхати все місто, і тільки тоді - роблячи певне півколо - повертатися у сторону, в якій знаходилось його передмістя. І що взагалі можна тут, в цьому місті робити? Хотів побачити те, як тут живуть, який темп життєдіяльності цього міста... але наявність ось такого посту, людей, які мали різні погляди... Це все він бачив, не раз... і в його, практично рідному місті, але тут по іншому. Напевно, той факт, що за всі попередні роки - він лише читав про те, як десь влаштоване життя - робив свою справу, і він не міг сприймати весь простір по якому він мандрував - як щось одне, суцільне і єдине...

Автомобіль зупинився біля шлагбауму. Двоє постових - стояли за десять метрів, вели спокійну розмову, і

практично не звернули увагу на те, що під'їхав, очевидно не такий вже частий у цих краях, автомобіль. Ще один - просто визирнув із давно влаштованого посту - з бетону і заліза - і зайшов назад всередину. Почекавши хвилин п'ять, треба було певним чином діяти... бо розуміли, що скоріш всього не встигали проїхати просто так третій пост...

Чоловік за кермом, у відчинене навстіж вікно, позвав чоловіків, які стояли осторонь. Без жодної відповіді, один із них не поспішаючи підвівся, взяв зброю, яка лежала на дерев'яному столі, і пішов у їхню сторону.

- Добрий день... нам би швидше, поспішаємо у місто...
- А чого туди поспішати?
- Ну як чого... цілий день в дорозі, от ще в чоловіка авто зламалося... поралися біля нього...
- Ми теж тут не в прохолодному басейні сидимо днями... цей автомобіль зламався?
- Ні... який же цей... той, що зламався покинули, деякі речі забрали, деталі там... і їдемо.
- Угу... угу... Ну давайте глянемо, що там у вас... вилазьте всі, показуйте.
- Так той... ось у нас же тут відмітка стоїть, - відповів чоловік за кермом, надавши йому у вікно папірець.
- Ой, та то таке... вилазьте, ми швидко.
- Ви що знущуєтесь?! - вигукнула жінка, - ми розуміємо, що у вас тут теж робота, за яку вам очевидно платять чимось, - а ми в дорозі цілий день...

Марк зрозумів, що ці слова жінки були явно зайвими. Хоча й поведінка цього постового - також викликала подив. Що це таке? Звичайна злість від втоми чи щось інше? Але який сенс?! Виглядало все безглуздом.

- Ніхто з вас, поки що, не знущується... просто вийдіть і покажіть, що там у вас, от і все...

- Добре, добре... вибачте, - промовив чоловік за кермом, відчиняючи свої двері. Всі інші теж через інші двері почали вилазити з кабіни автомобіля.
- Так... всі місцеві так?
- Угу, - промовив чоловік, якого підібрали... всі.
- Ось, дивіться..., - промовив чоловік із за керма, демонструючи багажне відділення.
- Угу... зрозуміло... ви прям і всі колеса зняли, хах...
- Хях... так, так... хотіли декілька, але не змогли залишити...
- Все це наша жадібність, так?
- Ну та... жадібність чи ні, а все ж залишати не хотілось...
- Та жадібність, жадібність... та сама, яка не дозволила вам, якщо я не помиляюсь, повністю зафарбувати кузов всередині, чи не так? - промовив постовий, посміхнувшись, і починаючи залазити у вантажне відділення.
- В якому сенсі?! - вигукнув, дещо напружено чоловік, з чого Марк зробив миттєвий висновок - що це може закінчитися не зовсім добре... Особливо, коли цей постовий - гучно покликав іншого.

Постовий, перебуваючи вже серед деталей, коліс та припасів - рухався до дальнього кута - де з під відпавшого паперового, саморобного, внутрішнього оздоблення - виднілися деякі наліпки... яскраві, жовтого і оранжевого кольору... Марк лише потім дізнався, що такі наліпки були популярними більше п'ятнадцяти років тому - серед тих, хто м'яко кажучи не долюблював Урядовців...

Ситуація почала дещо загострюватися. Хоча, дивлячись на цих постових, Марк розумів, що нічого надто серйозного вони не повинні вдіяти... Виглядало це так, ніби вони просто знайшли щось, за що можна було отримати дещо корисне для себе - дивлячись на те, що було у цьому самому вантажному відділенні.

Чоловік почав пояснювати, що це ж давно було... особливо не звернув уваги, коли цей автомобіль, п'ять років назад знайшов і відремонтував... Один і постових, на подібні пояснення не дуже реагував, навіть потурбував свою зброю, скинувши її з плеча... Але зрозуміти всю цю ситуацію було дуже тяжко... Одні - які, здавалося б, повинні були робити все - аби сприяти порядку і хоча б якійсь безпеці - розмахували зброєю, інші - практично на ходу вигадували історії про свою неухважність... І де ж тут компроміс?! І справа то в чому - лиш в тому, що хтось не проти чимось пожитися? Марк дуже хотів задати питання цьому чоловікові, який виправдовувався, що взагалі нічого не знає про те, де і в кого був цей автомобіль багато років тому, - а де ж ті зміни? Де ж результат всього цього, що почалося так давно, і все ще продовжувалося... І от такий абсурдний епізод демонстрував те, що якби там не було, щоб там не було - а стан речей, на жаль чи на щастя, цього ще Марк не розумів, - не змінився... А хоча... як він міг змінитися, коли суть не змінилася, коли дійові особи не змінилися - люди залишалися людьми...

Через хвилин п'ятнадцять вже їхали до третього посту. Ситуація вирішилась банально, а після смак залишився доволі неприємний... Чоловік, якого підібрали, не радів, що більшість корисних деталей зумів забрати - все ж довелось попрощатися з деякою їх частиною. Добре, що хоч коліс не забрали, хоча бажання явно таке було...

Третій пост був порожнім, хоча й вони явно більше витратили часу на проходження другого. Але навіть цей факт не надто всіх розвеселив чи порадував. Справа була не в тому, що настрій був зіпсований ставленням чи тим, що довелось віддати деякі речі... Стан був не те що безпорадний - адже можна була щось однозначно вдіяти, і очевидно, якщо б таке відбулося хоча б п'ять-сім років тому - ніхто б не намагався ввічливо щось пояснити, і скоріше всього - все б завершилося більш трагічно... Стан і відчуття були скоріше такими, які відчуваєш, коли щоб ти не зробив - це все одно не призведе до змін, це не виправить

ситуацію... І от навіть такі трагічні та похмурі події, які за останні декілька десятиліть охопили весь світ - навіть вони не змогли якісно вплинути на ситуацію. І парадокс ситуації був у тому - що все починалося для того, щоб саме і змінити все, змінити якісно і назавжди... Проте у підсумку - нічого нового. І так, на місці цих постових могли бути інші, і цілком можливо - вони б не повели себе так, можливо б навіть запропонували води чи ще чогось... справа випадку - потрапили на таких, прийшлося терпіти, потрапили б на інших - все було б явно інакше.

Сонце ще давало про себе знати, але спека вже спадала, наближався вечір. Спочатку - після того, як вїхали у місто - направилися до вказаного місця - вигрузити чоловіка, якого підібрали. Марк на знак вдячності, що він реально допоміг їм всім - віддав всі харчі які в нього ще залишалися - буде дітям, а також - подарував один із своїх ножів. Це був запасний, третій ніж, але він мав незвичайний вигляд, і цілком міг слугувати в першу чергу - як чудовий подарунок. Вислухавши подяки, які лунали - один одному - попрощалися.

Чоловік за кермом, його жінка - не мали на меті їхати у центральні райони - їх місце призначення - окраїна, де на них чекали діти та близькі. Марк все ж мав бажання поглянути на саме серце цього міста, яке на перший погляд - було доволі привітним і звичайним - як для нинішніх часів. Звісно, для тих людей, які тут років сорок назад народилися - все це хоч і було вже звичним, проте вони, очевидно, мріяли, що колись все буде так як раніше - чисто, спокійно. Але й зараз, принаймні так здавалося, - все було більш менш спокійно. Людей можна було побачити, не так багато, але можна. Поодинокі автомобілі рухалися вулицями, які досить часто мали вигляд буквально покинутих... Все через те, що раніше, давно, тут були місця для розваг та відпочинку, проте зараз - не можна сказати, що було не до

цього - до цього завжди - але просто не було відповідних можливостей чи ресурсів.

Всі люди, яких можна було побачити з вікна автомобіля - мали доволі звичайний, нічим не примітний вигляд. Очевидно - хтось йшов з роботи, якої було може не вдосталь, але вистачало, а хтось - на роботу.

Автомобіль зупинився на одній із зупинок транспорту. По її вигляду було зрозуміло, що цього транспорту тут не було вдосталь, але все ж інколи курсував, відповідне оголошення було просто нанесене фарбою на внутрішню стінку зупинки. Таке явище було і в місті Марка - це свою справу продовжували ті, хто колись у минулому просто працював водієм, а потім - зміг буквально - отримати той чи інший автобус - у вигляді подарунка долі... Або це були їхні діти чи близькі родичі...

Попрощавшись із тими, хто допоміг йому, хоча й мав свої погляди на все те, що відбувалося, Марк попрямував на головну площу, яка знаходилася через чотириста метрів.

За ці роки - роки відсутності тих, хто мав би піклуватися про охайний вигляд таких місць - як алеї, невеликі сквери - все це мало вигляд далеко не самий привабливий чи естетичний. Проте, як і все інше - для Марка - це було буденним, й іншого він просто не знав. І ті прояви змін та покращень, які все ж потрапляли на очі - які колись давно не викликали б жодної емоції у таких як він - зараз справляли на Марка позитивне враження.

Перейшовши дорогу - Марк бачив перед собою центральну площу, де височів певний, на пів зруйнований архітектурний пам'ятник. З боку - був невеликий парк, який зараз нагадував острівця лісу посеред міста - жодної алейки не було видно, чагарник та висока трава - вкривали більшу частину площі цього, колись у минулому, напевно, чудового місця...

Ось і тут. Присів на бетонний блок, який колись був частиною місцевих витворів мистецтва та оздоблення. Не великими ковтками попивав воду з останньої, із трьох пляшок води. На протилежній частині площі - були також - декілька груп людей - діти бігали довкола них. На що звернув увагу - у цьому місті - надзвичайно багато птахів... Невже тут кращі умови чи є щось особливе? Марк полюбляв все, що було пов'язане з природою, з птахами чи тваринами. Деякі брошури, підручники - які були вдома ще з малих років - всі їх перечитав далеко не по одному разу. Очевидно, центр міста - який колись був інший, який мав кардинально інший вигляд, з регулярним гучним звучанням музики, моторів величезної кількості автомобілів - зараз перетворився в один із найтихіших та найменш заселених. Всі будівлі, які були ще цілими - не були придатними для життя, а використовувати їх за призначенням - не було банальної можливості, хоча й очевидно, що було бажання...

Спостерігав за тим, як двоє хлопців, років дванадцяти-чотирнадцяти - намагалися запустити повітряного змія. До волі цікаве та азартне заняття. У дитинстві, яке на думку Марке в нього ще тривало, він з татом теж запускав змія. Але найбільше подобався процес його створення - коли треба було знайти найлегший матеріал, все якісно виміряти, щоб в кінці - можна було отримати чудовий результат. Тут же, пригадав і роки навчання. Назвати це шкільними роками було важко... адже декілька вчителів, які жили також у цьому передмісті - хоч і намагалися прожити за рахунок того, що навчали тутешніх дітей - всьому, чому могли - все ж це було зовсім не те, що раніше - про що самі ці вчителі і полюбляли розповідати. Найбільше любив уроки біології. Чи то це через те, що найстарший вчитель був саме біологом, і вмів досить таки захопливо розповідати, наводити зрозумілі приклади... чи то через те, що сам з самих ранніх років - тільки й того хотів, щоб дізнатися - як все влаштовано, як все функціонує - саме з точки зору біології, з точки зору природи.

Сонце починало заходити, і Марк розумів, що необхідно досить швидко визначитися - що робити, де заночувати. Єдиними, хто здавався тими, хто міг допомогти чи щось підказати - це були саме ті, хто сидів навпроти нього - з дітьми і явно не поспішали, що говорило про те - проживали десь тут, неподалік.

- Добрий вечір, - промовив Марк, підходячи до шести чи семи людей.
- Привіт!
- Здоров...
- Добрий вечір, - привіталися всі, хто був...
- Ви ж тутешні? - запитав Марк.
- Так, звичайно... А ви що, турист? - Хах...
- Хах... ну можна й так сказати... подорожую.
- І звідки ти? - запитала одна із жінок, яка тримала на руках дівчинку років двох.
- Та я давно вже подорожую... а сам з міста на пагорбах, знаєте?
- Ага... он він звідти, - вимовила жінка, показуючи на чоловіка років сорока.
- Оу, дійсно?!
- Так, так... до двадцяти... майже двох років там і жив. А потім - вже сюди перебрався.
- Тут краще?
- На той момент було так... хоча б якась робота тут була, щось можна було робити. Та й були тут близькі і знайомі, тому було до кого їхати. Так а ти - теж шукаєш кращого життя?
- Ні, ні... я справді просто подорожую... цікаво побачити, як зараз все... що відбувається.
- А... та що тут відбувається, думаю те, що й будь-де...
- Ну можливо порядку більше тут..., - промовив інший чоловік.
- Порядку? - запитав Марк.
- Порядку. Тут все ж місто має особливе планування, і в гарячі часи - тут було легше встановити контроль...

тому, тут вже досить давно намагаються тримати, хоча б якийсь - порядок...

- Угу... помічав таке... Хоча, я вам скажу, от у моєму місті - теж зараз більш-менш спокійніше. Бувають, звісно, випадки ще... або просто певні періоди... проте...
- Та воно скрізь таке... Але коли ти хоча б бачиш певні зміни, певні намагання - це вже щось.
- А що ви тут - чули щось про глобальні, ті самі, - перемовини, зустрічі... які результати всього того?! - запитав Марк про те, що так чи інакше цікавило практично всіх і практично будь-де...
- Буває доходить певна інформація, але як завжди - все без особливих деталей, - почала говорити найстарша із жінок, - то так говорять, то вже по іншому...
- І що говорять?! Я за останній час - взагалі нічого конкретного не чув.
- Зустрічаються, говорять ті, кому це не байдуже... але на це все потрібно не зрозуміло скільки часу. Хтось каже - що років чотири-п'ять, а хтось - що не менше десяти...
- За чотири роки навряд чи щось можна кардинально змінити, але чому... може почати, цілком можна..., - промовив Марк.
- Хотілося б сподіватися... хотілося б... А ще той... чули, що на сусідніх територіях, вже цілі поселення приєднують до електромереж... на певний час, звісно, але вже є такі випадки.
- Села? Чи безпосередньо міста?! - перепитав Марк.
- Не знаємо... так говорили, поселення.
- Та я думаю, що проблем не повинно бути..., - продовжив один із чоловіків, - особливо там, де всі ці роки Урядовці тримали все під захистом, піклувалися... То там процедура підключення - не є чимось незвичайним... Не дарма ж говорили, що є

території, де вже люди років шість, здається живуть більш менш нормально...

- Ну це як завжди..., - відповіла жінка, - читай історію. Як було? Хтось колись швидкими темпами розвивався, думав логічно і адекватно... а хтось все ніяк не міг заспокоїтись... ділили території і голови людей, от і жили у кам'яному віці...
- Хах... це точно..., - відповів чоловік.
- А де ж ми?! - запитав Марк, - Як гадаєте? Теж кам'яний?
- Хто знає... очевидно, що не вершина розвитку і порозуміння, проте - шанси є...
- На що... шанси ті є?
- Та на те, що просто будемо жити і все. Так як зручно, так як того хочемо... не знаю... якщо вже придумали ми, люди, щось - інноваційне чи там прогресивне - то що ж тепер?! Це як у давні часи - науковців вважали чаклунами, так от і це все трапилось... Що ж поробиш - ну є такі люди, як щось вигадують, створюють, розвивають...
- Ага... я вас розумію, - промовив Марк, - безумовно, що так, як це було зроблено - це дивно, і напевно - із самого початку - безперспективно...
- Та звісно, що в цьому не було жодного сенсу... Зрозуміло, що були негативні моменти, тяжкі і складні ситуації... поганий вплив... не знаю - різні там заговори чи таємні вигоди... але ж не таким то шляхом...
- Угу..., - вимовив Марк, киваючи головою - і розуміючи, що ось він серед тих - хто цілком очевидно не підтримував те, що зробили Темні, і скоріш всього - були на стороні Урядовців.

Проговорили так цілу годину. Запросили Марка до себе - жили дійсно в п'яти хвилинах. І так, декілька з чоловіків - хоч і опосередковано, але все ж працювали на

Урядовців - у сфері забезпечення різними речами, харчами... тому поживитися у них було чим.

Залишився в однієї із сімей. Але всі вони жили в сусідніх квартирах. Через годину - зібралися знову всі разом, аби трохи більше дізнатися про Марка - чому все ж вирішив ось так подорожувати, що бачив, з ким розмовляв. Всі були доволі відкритими і звичайними, ніхто не намагався нав'язати свою думку, хоча, так само як і та сім'я, що підвозила Марка у це місто - були щиро переконані, що їх позиція - єдиновірна, а всі інші помиляються... проте в цьому нічого не було дивного. Більше того, слід було враховувати, що вони не тільки перебували на території, де все ж саме Урядовий Лагерь мав перевагу, а й самі певним чином відносилися до нього.

Як розповіли ті чоловіки, які багато років тому вирішили приєднатися до Урядовців, - на той час особливого вибору не було. Хоча вже й Марку, не дивлячись на не великий життєвий досвід, що вибір, він завжди десь поруч, він завжди є... хоча може не завжди він може сподобатися. Самі вони всі, майже всі, - місцеві. На той час, коли все починалося - закінчили навчання вже і працювали в пожежній частині. А коли ситуація почала напружуватися - взагалі декілька років - ніде не працювали... хоча скоріше всього, як міг зробити висновок Марк, - все ж робота була, але вони про неї говорити не хотіли. А потім - коли знову в місті почали з'являтися можливості працювати чи хоча б співпрацювати з тими, які пропагували щось зрозуміле для них і цілком прийнятне - вирішили не втрачати шанс. Зараз - займалися доставкою харчів - тим, хто потребував цього і виявляв відповідне бажання чи прохання... не зовсім було зрозуміло, яким чином знаходили таких бажаючих, але детально занурюватися у подібні питання Марк не хотів.

Марк мав непереборне бажання розповісти їм - про тих інших, яких він зустрічав. Йому хотілося пояснити їм, що вони - не дивлячись на їх переконання чи погляди - мають ті ж самі потреби, живуть тут, поряд з ними. Але коли

намагався почати певне пояснення чи просто описати тих, кого зустрів з іншою позицією - всі присутні, так чи інакше - намагалися тут же привести у приклад певний випадок чи подію, яка максимально негативно характеризувала ту... іншу сторону. І вдіяти з цим - нічого не можна було. Чи було це дивно для Марка? Напевно так, адже він не намагався нічого нав'язати, чи переконати... просто розповісти, просто сказати - що от вони тут, вони не бажають повторення трагічних подій, і не дивлячись на те, що позиція їх не змінюється... все ж може є можливість поглянути на все це з іншої сторони? З такої як він, Марк, на це дивиться ось уже не перший тиждень. Звичайні люди, зі своїми проблемами, поглядами... певними життєвими подіями, які на жаль трапились у їхньому житті, по вині таких же людей, так... але це ж не привід назавжди закарбувати собі у голові - що є хтось абсолютно неправий і злий...

Марк пригадав сьогоднішню подію - проходження посту, на в'їзді у місто. Чому ж так? Невже це добре? Чи так і заплановано, так і має бути?! Він намагався пояснити, що ось він тут - сидить в одному колі зі звичайними людьми, йому щиро цікаво те, як вони зараз живуть, чим вони живуть - і він не звертає увагу на те, що інші люди, з подібними поглядами - вели себе ось так... бо це просто інші люди. Адже кожна людина - це в першу чергу Людина, і погляди, думки - це те, що вона має змогу мати... і все це може змінюватися, нав'язуватись - проте неville не можна ось так просто спілкуватися, хоча б тоді, коли немає вагомих підстав конфліктувати? Але щоб не говорив - все ж узагальнення - брало верх, і ті конкретні приклади, які сиділи у них у голові - не давали їм змоги подивитися на все з іншої сторони, або хоча б просто заплющити очі, якби тяжко це було...

Наступний день. Запросили Марка з собою - потрібно було розвозити медикаменти по вказаних місцях.

Медикаменти - це було щось таке, що для Марка здавалося дійсно абсолютно нейтральним... тому, вирішив поглянути більше на місто і за одно допомогти з виконанням роботи. Ні, він не приймав їх позицію, так само - як і будь-яку іншу. Він і не відкидав, як не правильну чи погану, їх позицію - як і будь-яку іншу. Йому просто було цікаво.

Два автомобілі, де вантажне відділення не мало вікон, проте там були лавки понад стінками - і слід було комусь там сидіти і тримати коробки з різними медикаментами - невідкладно потрібними чи просто важливими для людей. Сидів там і Марк, хоча пропонували місце біля водія. Автомобілі рухалися досить швидко, відсутність, практично, трафіку, дозволяла це робити. Тут же - на руках у Марка - були списки тих місць - куди треба було дістатися, а також - короткі замітки того - скільки чого потрібно, і кому. При цьому - люди - не мали прізвищ, чи будь-яких інших позначень, тим паче - щодо поглядів чи позицій... Просто короткі помітки: "Два такого то - трьом бабусям", "Один ось такий то - дідусь", "Десять штук такого то - десятьом дітям" і так далі. Все це викликало у Марка певні емоції, певні думки. Так, ті, хто стояв у керівництві Урядовців - можливо мали свої вигоди, свої бажання - і мало хто міг з точністю їх пояснити чи дізнатися. Далеко не факт, що ці бажання - були виключно позитивними чи потрібними по відношенню до всіх інших... Але разом з тим - він їхав у автомобілі, сидів на цій лавці, яка досить погано трималася, і Марку потрібно було не тільки тримати однією рукою упаковки, а й іншою триматися самому - віз разом із представниками Урядовців необхідні ліки - людям. І однозначно пояснити це, певним чином сприймати - було важко. Але, напевно, й не потрібно було.

Автомобіль підїжджав до необхідного місця і Марк, разом з іншими - відповідно до списків - роздавав необхідні медикаменти та засоби. Люди справедливо дякували - і вони не переймалися тим, що в деякій мірі, як часто можна було почути від представників Темних - саме ці Урядовці, їх керівники чи ті, хто був ними ще в ті часи - стали причиною

того, що тепер ось тільки так можна було дістати чи отримати необхідні ліки. Хоча, Марк також не розумів - як можна було б забезпечити цих самих людей цими самим ліками - якщо б все було так, як хотіли того, із самого початку - Темні? І чи отримали б хоча б щось ці люди, якби не втручання тоді тих самих Урядовців. На все це можна було дивитися з різних сторін, і з кожної із них - все здавалося кардинально різним, протилежним і неоднозначним. Марк намагався просто виконувати свою тимчасову, спонтанну роботу, при цьому - перекидуватися кількома фразами з людьми, які чекали на свою частину таких бажаних медикаментів.

Закінчили - десь ближче до вечора. Потрібно було відігнати автомобілі до спеціального місця - куди, як зрозумів, Марк - доставляли медикаменти для подальшого їх поширення. Тут були різні засоби, предмети побуту - найнеобхідніші, а також - харчові набори. За допомогу у роботі - Марк отримав кілька таких харчових пайків. А також - достатній запас чистої води. Це місце - це колись успішний завод, але все що зараз нагадувало про його минуле - це дві цегляні труби, які очевидно слугували для відведення диму чи ще чого... Марк не дуже розумівся на цьому, але виглядало це масштабно.

Після роботи - до заходу сонця, Марк разом із тими самим чоловіками - відправився на додаткову екскурсію по місту. Не дивлячись на те, що за день - він разом з ними проїхав практично всі квартали міста, де це можна було зробити і необхідно, - все ж ще, як стало зрозуміло, залишилися місця, які дійсно важливо було побачити. Це і один із найкращих, у минулому, університетів на цей регіон, - який зараз був у вигляді руїн... був таким уже давно, практично із самого початку. Там, знаходилося певне важливе місце для Темного Лагеря - і очевидно - цьому був покладений кінець... Найбільше увагу тут привертала стихійно створена стіна чи велика дошка вшанування - де

були квіти, послання певні... Після тих подій - вирішили взагалі більше нічого з цим місцем не робити... так і стояло, не даючи забути.

Разом з тим, зустрічалися і островки життя і безтурботної радості - імпровізовані дитячі майданчики, які складалися, часом з досить непоганих дитячих атракціонів... очевидно, що в ті часи - вміли і чимало робили цих майданчиків, адже їх частини - нерідко можна було зустріти в місті.

Приїхавши назад до квартири, Марк - вирішив переночувати ще одну ніч тут, і завтра вирушати назад, додому. Особливо цього хотів - перебуваючи ось так - у невеликій родині, споглядаючи, як їм добре разом...

Щиро й приємно попрощавшись із всіма цими людьми - зранку вирушив у дорогу. Знайти транспорт назад - було легше. Більше того - якщо правильно йому повідомили - декілька автомобілів мали відправлятися з того самого, колись у минулому заводу, - вони мали везти деякі речі та ресурси у сторону його міста, і як мінімум півдороги - він міг проїхати разом із ними. Потрібно лише було зачекати неподалік від нього, на одній із зупинок транспорту - мали підібрати по дорозі.

Прибувши у вказане місце - присів на лавку, яка й могла тільки витримати не більше однієї людини... Потроху насолоджувався одним із тих харчових пайків, які чесно заробив вчора. І хоч він і був людиною, яка виросла у всьому цьому - знав і чув багато, проте у перші декілька секунд - не відразу зрозумів що взагалі відбувається - коли спочатку почулися різкі звуки, а потім разом із галасом людей, який лунав зі сторони заводу - почали лунати вибухи... Вже через секунд двадцять - намагаючись у напівприсяді - бігти у протилежну від заводу сторону - Марк зрозумів, що разом із гучним хлопком та деякими шматками землі - по його нозі щось ніби пробігло... Тут же перескочив бетонний, півтораметровий паркан - і почав бігти по якійсь

парковій чи то просто густо вкритій рослинністю - території...

Пробігши метрів п'ятсот, і розуміючи, що вибухи вже не лунали десь більше хвилини - зупинився, присів... Болю не відчував, але коли поглянув на ногу, то зрозумів - все ж зачепило, хоча і справді - не дуже. Мав із собою деякі медикаменти, але тільки хотів їх дістати - як із-за рогу вулиці - визирнув автомобіль... Рухався він доволі швидко... Марк не став зупиняти, але коли автомобіль промайнув Марка - знову почалися вибухи, знову з тієї сторони, хоча може й ближче. Автомобіль зупинився - і чоловік, який відчинив двері - голосно, і дещо панічно, покликав Марка.

Автомобіль був напів вантажним, в салоні був водій і ще один чоловік. Виглядали, звісно, налякано, але разом з тим - великою збентеженості чи несподіванки у їхніх очах не було. Заговорили лише через хвилин п'ять.

- Що там з ногою? - промовив водій.
- Та так... наче не дуже.
- Там у нас є в вантажному відділенні медикаменти, зараз від'їдемо далі - візьмеш там собі, що треба... Де ти живеш?
- Та я взагалі не звідси...
- О, а звідки ж ти взявся тут?! - дещо з подивом запитав пасажир.
- Та я той... довго розповідати. Турист, якщо коротко...
- Хах... хто? Тебе точно тільки в ногу зачепило...?
- Хах... точно, точно... Ну дійсно... я просто подорожую, сам з міста на пагорбах, і от саме сьогодні мав їхати додому... повертатися.
- А чого тоді там вештався?
- А там, тому, що сказали, що автомобіль буде їхати от з того, заводу чи як там його називають... їхати мав саме у напрямку, який мені підходить... от і все.
- Ох, ну думаю... навряд чи буде їхати... Але ми теж з міста їдемо, і теж фактично з того заводу...

- О, якщо вам не важко, можна з вами?! - з надією запитав Марк.
- Та можна... байдуже.
- Дякую... А що це було взагалі?!
- Та що... походу хтось із наших... знову головою вдарився, щоб їх там...
- З наших?
- З Темних... а ти чий?
- Оу... та ні, я нічий, виходить...
- Та скільки там тобі, ще малий зовсім..., - промовив водій.
- Ага..., - вимовив Марк, - але як ви тут тоді і чому вони туди цілили, там же просто медикаменти...
- Тому, що у кожного щось в голові своє... як ти бачиш, я це не одобряю...
- А як ви тоді взагалі там опинились?!
- Та як... їхні справи, то їхні справи... погляди поглядами... а людям жити треба. Товариш там у мене один, він з Урядовців... ну і от через один із входів запустив нас, ми набрали дечого і тепер веземо тим, кому це теж потрібно...
- Смішно..., - вимовив Марк.
- Що?!
- Та так вийшло, що я вже другий день працюю тим, що розвозить ці всі медикаменти, засоби...
- А, так ти все ж знаєш там когось?
- Та познайомився, запропонували допомогти, заодно поглянути на місто...
- Зрозуміло... Ну словом, якщо треба - то от нас туди запускають...
- А як же так тоді... що от вони і по своїм...
- Та ото так... хоча ми як, колись були ідейними прихильниками, а зараз - вже часи не ті... романтика давно, багато років тому закінчилася... жити треба.
- Угу... це точно...
- Та там на постах... такі, я не знаю... як ми і виїдем, ось так просто...

- А ми й не будемо їхати через пости ті... Є дороги інші.
- Справді?!
- Ага... Хах... вони завжди є.
- А де ми виїдемо тоді?
- Та там, здебільшого степом їхати..., - промовив пасажир.
- Зрозумів..., - промовив Марк, і вже через години дві-три він знову побачив той самий, давно покинутий, - тепер уже скелет автобуса. І в голові крутилося єдине слово - "Набридло".

Частина 2

Весняний, свіжий вітер легко погойдував вершки дерев, які вже майже повністю увібралися у невеликі зелені листочки. Ранні квіти - вже радували своїм прекрасним виглядом. Повітря було ще не до кінця прогрітим, проте на недільну службу люди йшли більш менш легко одягнені.

У цьому, цілком індустріальному містечку з населенням тридцять-сорок тисяч - було дві церкви, які сповідували різні релігії. Проте, що одна, що інша - не мали значної кількості прихожан. Лише неділя могла зібрати в одній із них - максимум двадцять сімей.

Батько йшов попереду разом із дочкою, старшою дитиною у сім'ї. Донька намагалася пояснити батькові, що таке інтернет, що це явище, яке для нього було важким для сприйняття - вже через років десять - буде досить поширеним явищем, і якщо він хоче, щоб вона була успішною - їм треба обов'язково в недалекому майбутньому придбати комп'ютер. Вони не були ще надто поширені, проте в школі вже траплялися, доволі не рідко, ті, хто вже міг похизуватися наявністю цієї, недешевої та до кінця не зрозумілої штуковини.

Позаду цих двох - крокували мати і друга дитина у сім'ї - син років дев'яти.

- Щоб так більше не вчиняв! Ти розумієш, що ти образив людину?! - промовляла мати.
- Але мамо...
- Жодних "але"!
- Він же образив мене, чи не так?!
- Це доросла людина, і те, що він говорив - то його справа...
- Як же його справа, як він мене назвав лінивим бурундуком?!
- Ти мене чуєш чи ні?! Людей необхідно прощати! І не звертати увагу на подібні речі... Зрозумів?!
- Угу... зрозумів.

- Я тобі багато разів говорила, що бажання відповідати злом - це невірне сприйняття, саме через подібні вчинки - трапляються конфлікти, війни і страждають люди... Тому щоб я більше не чула жодного слова, спрямованого на те, щоб просто комусь помститися... а тим більше - тих жестів, які ти демонстрував цьому чоловікові.
- Добре... добре, мамо... я це пам'ятаю... але я просто не стримався...
- Я це також розумію, ти ще просто малий... і тобі тяжко інколи стриматися, але ніколи не слід забувати і нагадувати собі...
- Ага...
- Сину мій, ти розумний хлопчик...

Сім'я зайшла на службу. Якби там не було, щоб не траплялося - але бажання того, щоб діти поводити себе виключно справедливо та творили лише добро, - не покидало матір ні на мить. Щоб не траплялося у світі - вона завжди наголошувала - що це все через те, що люди починають забувати хто вони такі, яка їх ціль... Однозначно матір була проти будь-чого, чого вона не розуміла - і ще не один рік довелося чекати дочці, щоб познайомитися ближче з комп'ютером. А син, який був здібним, особливо в точних науках, про що не раз говорили вчителі - досить довго вмовляв матір, щоб вона просто дозволила йому ходити на гурток з фізики.

Мати була переконана, що слід жити так - як це закладено, як це начертано для людини... І ці думки, ці погляди були спрямовані безпосередньо на своїх дітей - які виховувалися на тому, що люди мають спілкуватися один з одним, розуміти один одного, а будь-які пристрої, які були спрямовані на те, щоб позбавити людей можливості спілкуватися безпосередньо - нею не сприймалися взагалі.

Син, який любив свою матір і батька, котрий також підтримував її, - поважав їх понад усе, і попри свою любов до технологій, математики та фізики, - навіть коли закінчив школу і вступив до технічного університету - все одно

намагався жити так, як ще в дитинстві говорила мама. Її слова, що всім людям слід жити в мирі та любові, і що мир буде тільки тоді, коли всі люди будуть ближче один до одного, - не покидали його.

Син уже кілька років тому закінчив університет, намагався знайти роботу. Проте кожного разу - щось дізнавався чи зустрічав таке на робочому місці - що просто наступного дня - звільнявся не задумуючись. Всьому причина - абсолютний цинізм, як йому здавалося людей, які оточували його на тій чи іншій роботі, в тому чи іншому - конкретно взятому - офісі. Адже працюючи то інженером, то намагаючись дістати досвід у сфері комп'ютерного програмування, яке все більше набувало популярності - він не міг збагнути одного - чому інші байдуже ставляться до того, чим займаються... Його збивали з пантелику ті, хто не міг пояснити - яка в нього ціль, ким він себе бачить, хоча б у недалекому майбутньому... Не те, щоб сам цей син - знав все до дрібниць, проте все ж мав певні уявлення, прагнув змінити світ... він просто марив цим... І, напевно, ось тому і була в нього, ще з дитинства така тяга до точних наук, які дозволяли щось розробити, щось сконструювати чи побудувати, - що в майбутньому могло змінити світ... покращити його.

Скільки було розмов, незрозумілих сподівань, і не рідко - страху. Але ось уже не один рік пройшов, як нове тисячоліття набирало темпи, проте жодних змін, які б порадували - сина - не траплялося. Більше того, все частіше і частіше можна було прочитати, побачити чи просто почути - як траплялися різні трагічні події, виникали конфліктні ситуації... І кожного разу, коли син чув подібні новини - згадував слова і настанови матері - дані ще в дитинстві - прагнення до миру - загального і всеосяжного - це те, що треба робити завжди... Він не знав, що треба робити, як себе поводити - адже все це наростало з надзвичайною швидкістю... Але найбільше, його лякали

моменти, коли завдяки тим таки речам, які так не любила його мати в його дитинстві, та і зараз - не користувалася разом з батьком взагалі, - люди починали ставитися байдуже до всього того, що траплялося не з ними... банально починали наїдатися похмурими новинами, негативною інформацією, - і почуття жалю - поступово починало покидати людей, воно починало зникати...

Йому хотілось завадити подібному розвитку подій, на своєму, локальному рівні - і сподіватися, що з нього візьмуть приклад. Безумовно, єдиною сферою, де він міг безпосередньо сам вплинути на ситуацію, щось - в буквальному сенсі - запропонувати на протидію негативних тенденцій - була сфера програмування. Син бажав зробити так, щоб люди більше звертали увагу на дійсно важливі події... він розумів - поки що не може зробити так, щоб повністю зупинити процес абсолютного байдужання людей до всього навколо - проте міг спробувати привернути їх увагу до цієї, як йому здавалося і в чому він був впевнений - важливої проблеми.

Вхід на станцію метро. Наближався час пік. Як не хотіли люди потрапляти у цю атмосферу - коли всі поспішають, не звертають уваги ні на кого навкруги - проте все ж повертатися додому треба. Люди вже починали скупчуватися біля входу - все ж центр міста. Потрібно було спочатку не поспішно крокувати за іншими - а потім - миттєво прискорюватися - коли була така можливість. У противному випадку - могли просто збити з ніг.

Чоловік рухався у цьому потоці людей, які думками вже були вдома, розігрівали собі вечерю та обговорювали з близькими події, які з ними трапилися, або свідками яких вони були за цей, практично минулий, день. Кинув жетон - ось уже і на ескалаторі. На сусідньому - трішки далі до низу - вгледів свого знайомого, який жив неподалік від нього. Гукнув, той обернувся. Через кілька хвилин - уже разом крокували до місця очікування вагонів метро.

- Як день пройшов?
- Ох... та як він міг пройти... лише вівторок.
- Хах...
- Тобі смішно, а я серйозно пів години, зранку, не міг повірити - що сьогодні дійсно не середа...
- Хах... ну то таке буває... нічого, от завтра вже і вона...
- Та коли середа - мені легше стає, а так...
- Почекай ще трохи і стане.
- Які там новини?
- А я не знаю... намагаюсь не цікавитись ними взагалі...
- Та просто цікаво, що там з тією ситуацією, ну де наші...
- Знаєш... я так гадаю, самі ж туди поїхали добровольцями, чи ким там... взагалі інша територія, інша культура... навіщо було туди пхатися?!
- Ти думаєш вони чи що... туди самі вирішили, захотіли і поїхали?
- Та ну то так...
- Послали, от і там вони... і все ж переймаюсь.
- Та чого там перейматись то... повернуться, зрозуміють, що там робити нічого - і повернуться.
- А ти читав, що там місцеві роблять то?! Там дійсно не людські випадки описують...
- І ти віриш, що там так?! Я не думаю... то для таких як ти, щоб думали, що не дарма там наші, так як й інші, такі як ти - чії уряди відправили туди хлопців...
- Хто знає... там регулярно пише один... не пам'ятаю як його... він там знаходиться, безпосередньо на місці.
- Ой, та може, може... мені все одно. А хоч і так, то й що тепер?! У нас своїх проблем мало чи що?!
- Ось в цьому так, згоден... проте... от у мене, в офісі навпроти працює жінка - брат там, через день плаче, особливо коли новини чує...
- Ну а чого ж вона раніше не плакала, коли він їхав туди, а?!
- Та хто ж знав...

- Ти серйозно?! Як це хто знав?! Та це ж було очевидно... це ж не перший раз. Тим паче, що тут взагалі ситуація вже була не проста...
- Ох...
- Та не думай ти і все! Краще скажи, гру бачив вчора?
- Ага, бачив - це було щось... хоча я до кінця не вірив, що вони протримуються...
- Це точно... але як бачиш, за ті минулі ігри вони добре навчилися захищатися, от і втримали...

Повіяв вітер і через кілька миттєвостей - вони двоє вже трималися за поручні у заповненому вщент вагоні метро. Рушили. Диктор повідомляв наступну станцію. Їхати їм було зупинок три-чотири, не так і багато. Обом ще треба було зайти у один із торгових центрів - придбати деякі подарунки, адже наближалися свята... Очевидно - багато хто мав подібні бажання чи завдання з дому - адже на необхідній зупинці - практично відсотків вісімдесят покинуло вагон і всі разом хлинули нагору.

Проте, щоб потрапити безпосередньо нагору - слід було подолати кількасот метрів переходів та піднятися. В одному місці, де часто збиралися вуличні музиканти - грали четверо на гітарах. Грали непогано, враховуючи умови. Навколо зібралося декілька десятків людей, які в той же час - м'яко кажучи дратували тих, хто - чи то взагалі не любив музику чи просто сьогодні не був у потрібному настрої.

Ці двоє - зупинилися. Хоч і поспішали, але просто так глянути - все ж можна було. Перед ними, трішки збоку стояв молодший хлопець. Який, очевидно - просто марив музикою, особливо подібного жанру, який звучав прямо тут.

Через хвилини півтори - композиція закінчилась, оплески і голосні вигуки. Хлопець - зробив кілька кроків, щоб кинути грошей у спеціальний футляр із під гітари. Один із чоловіків - зробив те ж саме.

- Та ти що?! Ох...
- А що! Не твоїж... не переймайся... хах...

- Хах... та я не переймаюсь, але мені просто прикро... взагалі ти мені не подобаєшся щось сьогодні!
- Чому це? Хах...
- То ти думаєш, зранку, що сьогодні середа... то ось це... Треба задуматися, ой треба...
- Хах... та досить... дрібниці. Міг би і ти кинути, не збіднів би...
- Ти що?! Ні, ні... воно мені не треба! Нехай працювати йдуть... я от цілий день висидів на стільці, щоб заробити кілька сотень, от і вони хай йдуть...
- Сидіти на стільцях?! Хах...
- Ну як мінімум...

Піднялися нагору. Біля входу в торговий центр - було скупчення людей. Хто виходив, хто заходив. Вирішили зайти до сусіднього кафе, яке було практично біля входу до торгового центру, взяти кави і щось перекусити. А вже потім - зануритися у весь цей хаос.

На вулиці, біля входу до кафе, були спеціальні високі столи, де стоячи можна було перекусити і випити гарячої кави. Біля них, - також пив каву той самий хлопець, який, очевидно, дуже полюбає музику. Але на каву - все ж собі залишив.

Кава була дійсно гарячею. Тому пити її відразу було практично не можливо. Помішуючи вміст кавового стаканчика - один із чоловіків, який очевидно не зміг проникнутися чудовою музикою вуличного музиканта чи просто намагався, з якоїсь причини, продемонструвати свою загальну байдужість, - дивився на практично безперервний потік людей, які з різних причин направлялися в одне, компактно місце. Буквально в десяти метрах від їхнього із знайомим столику - пройшов хлопець - капішон був накинутий на голову, яка була опущена і погляд, очевидно, був спрямований прямо на ноги. В руках була сумка - на вигляд не дуже легка. Чоловік, на мить, задумався - щось ось так більшість - ходить, похнюпившись і не помічаючи

нічого окрім своїх ніг... Чоловік захотів цією думкою поділитися із тим самим знайомим, який маленькими ковтками попивав гарячу каву... але буквально через дві секунди - різкий, гучний і абсолютно несподіваний хлопок...

Цей же чоловік, який наступне, що міг споглядати - це як густий дим підіймався вгору, поруч з міськими будівлями та дахом торгового центру. Очевидно, що хлопок - був, мягко кажучи, дійсно гучним - адже чоловік не чув практично нічого - окрім постійного свисту в вухах, разом з панічним криком, вереском людей, тіні яких різко рухалися перед його очима. Очі були спрямовані майже вгору - лежав на спині. Обидві щоки, лоб - були ніби під впливом чи то гарячого повітря, що то від чогось надто теплого, яке ніби повільно стікало з його обличчя. Ногами рухав, але робити цього практично не міг, адже відчував, що на них лежало щось велике і важке, проте як не намагався - так і не зміг відразу поглянути, що ж там.

Через кілька хвилин - звук сирен, які приближались - починав лунати все сильніше, а гул від криків людей - починав все більше давати зрозуміти - що трапилось щось страшне. Захотів все ж піднятися, і буквально відразу охопив наступний шок - на його ногах був той самий знайомий, а точніше його тіло... Він відразу зрозумів, що намагатися рятувати його - марна справа, адже те, що він бачив - давало пряму відповідь. Поруч із його головою, коли він підняв свій тулуб, щоб звільнити ноги - лежав той самий хлопець, але на жаль - те, що він бачив - однозначно світлично - буквально хвилин десять назад - цей хлопець слухав музику останній раз у своєму житті...

Тільки не чоловік почав підніматися, все ж відчув біль у нозі, проте - не дивлячись на це - зробив те, що хотів - стояв на ногах. Відразу відчув на плечах чийсь руки - а потім і голос, який лунав ніби так далеко, що чоловік не до кінця міг зрозуміти - що в нього запитують чи чим взагалі цікавляться...

Через хвилин п'ятнадцять, коли чоловік вже сидів у певному приміщенні, яке розташовувалось буквально через дорогу, і чекав, коли його заберуть до лікарні - адже було багато тих, хто не міг сам підвестися, і їм очевидно допомога було більш потрібна... Думки у голові не мали певної структури... Але ніяк не міг забути слова свого знайомого, який ніби відчував, що сьогоднішній вівторок - це дійсно щось погане, щось таке... І вражало те, що саме цей знайомий, ще зранку так хотів, щоб уже була середа - він ніби знав і відразу хотів потрапити туди, але тепер вже цього не зробить ніколи.

Три години пройшли у певному хаосі, нерозумінні та всеосяжній тривозі, які відчувалися звідусіль. Чоловік, якого відпустили додому з перебинтованою ногою, щиро радів, що вже зараз він побачить своїх рідних, і спробує забути цей день, цей вечір якомога скоріше...

Вже цієї ж ночі стало відомо, що та подія, яка сколихнула своєю трагічністю, - була пов'язана з людьми та поглядами - далеко за межами цієї території. І якими б ці погляди чи поведінка цих людей, які жили десь далеко - не вважалися не правильними чи хибними, і як би не намагався хтось виправити це - все ж це заняття було приречене на провал, який супроводжувався ось такими подіями. Таких подій і до цього вистачало, і були ще трагічніші випадки та наслідки - проте їх суть залишалася незмінною - спроби принести щось добре туди, де це добре має інше значення та інший вигляд, і відповідно - вже не являється чимось необхідним чи актуальним - закінчувалися, зазвичай ось так... Все це не мало ніякого впливу, звісно, і скоріше всього - причини цих подій та й самі події аналогічного типу - матимуть місце ще не раз...

Робочий день, який мав закінчитися ще п'ять годин тому - тривав. Не зрозуміло, коли він мав закінчитися, але

урядові кабінети були в роботі. Подія, яка трапилася біля торговельного центру - це те, що не давало змоги однозначно дати відповідь ні про тривалість робочого дня, ні про подальші кроки... На місці, де чекали прес конференцію уповноважених представників - вже не одну годину, так само - давно вже за рамками робочих буднів, чекали журналісти, ті - хто повинен був отримати актуальну інформацію та передати її більшості.

- Ти там не була? - запитав кореспондент одного із центральних телеканалів.
- Ні, ще ні... там працювала наша група, яка мала знімати про прем'єри фільмів, - відповіла журналістка місцевого телеканалу, - у нас є кілька хвилин, у ранковому шоу... ну от вони і мали знімати сюжет...
- Ох... а вийшло он як...
- Ага... там взагалі, команда молода, можна сказати ще стажування проходять... я спілкувалася з дівчиною, вона редактор, була в складі цієї групи... так по ній відразу можна сказати, що масштаби там не малі...
- Звісно... важко це. Хоча я, коли ось уже можу сидіти тут, і згадувати, порівнювати... ну не знаю, напевно, дійсно вже сприймаю як роботу це все... і це мене особисто починає лякати.
- Угу... щось знайоме і я відчуваю. Ніби і трагічно, і все таке... а ти просто вже намагаєшся оцінювати те, як це подати, як написати текст під це все... ну тобто особливих, надзвичайних емоцій просто немає.
- Думаю, так воно у всіх...
- А ти був?
- Так, але я буквально пів години тому, там вже працюють бригади, добратися туди зараз складно...
- А рух відновили там? Бо знайому бачила, вона сказала, що вже їхала повз цей торговельний центр... зупинка там не дозволена, але одним рядом...
- Так, так... рух є, але дійсно - там не зупинишся зараз. Проблема ще в тому, що враховуючи час пік, було складно відразу доставити туди необхідну

кількість техніки та спеціалістів. От я особисто хочу зараз про це запитати... Чому взагалі так?! Невже не можна було оперативніше, супровід надати... не знаю...

- Ти ж розумієш, що як завжди... не всім є до цього справа... і не всі сприймають це так, як більшість.
- Можливо не всі знали, я це розумію... не думаю, щоб так прям байдуже...
- Хах... ти, звісно, можеш себе переконувати, що це просто так співпало все, і думати, що це щось не так зробили у високих кабінетах, але якщо вже говорити про такі речі, як складно добратися - то це вже цілком просто, цинічна річ - кінець робочого дня, всім просто треба додому...
- Не знаю...
- Та я розумію, що сприймати це складно... але чи не так було два роки тому, а?!
- Ох, не нагадуй... та я це усвідомлюю все, проте гадаю, що разом з тим - цей фактор, якщо він і є такий, - слід також було враховувати... а його знову не взяли до уваги, і як наслідок - отримали низькі показники прибуття спеціалістів...

Тим часом, в одному з кабінетів - велася дискусія - потрібно було не тільки подати інформацію, яка була в них, але й зробити це потрібно було так, як треба... як треба для них, і для тих, хто займав кабінети на верхніх поверхах.

Так, було відомо - хто причетний, що за люди, звідки і, навіть, - з яких причин. Реальних причин. Тих причин, про які краще не знати іншим... І от це була головна задача - інформація мала бути якісною, але правильною. Хоча що таке інформація і до чого тут взагалі правильність чи не правильність? Але часи такі, що потрібно було це все враховувати і дотримуватися тих засад і тих рамок, які були чітко окреслені і лише в їх кордонах мали діяти ті, хто

відповідав за конструювання загальних думок, поглядів і настроїв.

Все ж, погодили позицію, і через тридцять хвилин - почалася конференція, на якій чітко, однозначно і з абсолютною впевненістю були наведені факти, погляди і переконання - щодо всіх, хвилюючих питань. Все робилося за стандартами, які, на жаль, вже були сформовані внаслідок того, що в різних куточках, на різних територіях - щось подібне траплялося. І всі уряди, так чи інакше - діяли в одних і тих же рамках, які були вигідними і прийнятними для всіх.

Шум міста вже починав набирати оберти за вікном. День обіцяв бути сонячним. Телевізор був увімкнений із самого рання. Новини, які вмикалися частіше ніж завжди - не зупинялися й не втомлювалися повторювати деталі події, яка трапилася вчора ввечері. Звісно, що про це говорили всі, але чи більше щось...? Напевно, ні. А з іншої сторони - чи повинні? Напевно, теж ні. І не дивлячись на те, що це сталося буквально за декілька кварталів - у однокімнатній квартирі, яку знімав молодий хлопець років двадцяти - тривала підготовка до співбесіди, яка мала відбутися через дві години. Довго не міг наважитися, адже не був впевнений, що зможе... зможе отримати роботу так просто і швидко. Друг, який працював у компанії - досить добре відзивався про це місце. Чудовий, привітний колектив, який просто приймав новачків, яким сам друг цього хлопця був не так давно, а зараз - вже працівник з дворічним стажем, який почувався досить комфортно на займаній посаді - як морально, так і фінансово.

Задзвенів телефон. Швидко направився і взяв слухалку. Батьки, які проживали також у цьому місті разом із його меншою, десятирічною сестрою - переймалися за свого сина. Вони були впевнені у його здібностях, можливостях... турбувало їх інше. А батько прямо говорив, що, звісно, спробувати можна - але треба не забувати...

- Ало, привіт!
- Так, привіт мамо! Як ви там?
- Та добре... вирішили, що сьогодні твоя сестра не піде до школи...
- Знаєш... може це й правильно. Нічого страшного не станеться.
- От і ми так вирішили... адже до кінця не зрозуміло, що воно там відбувається...
- Та ми і не дізнаємось, як би того не хотіли.
- А ти як там?! Вже готовий?
- А що мені... готовий. Костюм я підготував, а так...
- А якщо там будуть запитувати щось конкретне? Ти повторював матеріал?
- Ну на минулому тижні, я все добре повторив... не думаю, що на співбесіді будуть вже так досконало запитувати про певні деталі...
- Ти ж знаєш... когось би може й не запитували, а от тебе...
- А що мене?! Мамо, ми вже тут живемо не один рік... і якщо ще в школі в мене були певні проблеми, то вже зараз... не думаю.
- Та може й так... я б хотіла сподіватися на це... проте ти ж все таки будь там спокійним, щоб не трапилось.
- Угу...
- А якщо запитують, звідки і як давно тут?
- Ну і що... відповів як є. Не думаю, що подібні історії тут когось здивують. Таких як ми тут багато...
- Багато, так... але це ні про що не говорить, і ти це дуже добре знаєш. Звісно, твоєму другові добре говорити - в нього все зовсім по іншому. А в тебе своє історія, тому це потрібно обов'язково враховувати!
- Ох... не знаю... чому все так... Яка різниця?
- Хах... ну що ти, це все звичайні речі, які будуть завжди... хто б що не говорив і які б приклади не наводив.

- Так... напевно ти права... Та я і сам це розумію, просто ніяк не можу збагнути... Добре, буду збиратися, бо час йде вже...
- Добре, добре... бережи себе, і все ж намагайся повернутися до того, як почнеться час пік.
- Ага... буду старатися. Бувай.

Вийшов із квартири, яку знімав, щоб мати можливість жити окремо від батьків, зосередитися на навчанні та роботі. Хотів бути таким, як його однолітки, які так само були у пошуку роботи. Один із таких шукачів - це його знайомий, з яким він разом навчався ще в школі, коли приєднався до того класу - за чотири роки до закінчення школи.

Був працьовитим, дійсно здібним... Хоча далеко не всі хотіли це сприймати і вірити в це. І найголовніше - що насправді - реальні його можливості й не цікавили, а цікавило лиш те - хто він, хто його батьки і звідки вони... І лише завдяки директору навчального закладу, який не дивлячись на думки підлеглих, та їх ставлення - просто дав шанс цьому хлопцеві. І він його, досить легко, реалізував - наздогнавши однолітків по рівню знань за вісім місяців. Після цього - жодних питань до нього просто не виникало, публічно. Але вони майже завжди так чи інакше проявлялися у приватному спілкуванні... Звик терпіти і не звертати уваги - адже по іншому просто не можна було - цього було багато, а він один.

Співбесіда мала відбутися не в центральному районі міста. Тому добиратися слід було на метро та на автобусі, який курсував у тому напрямі один раз на годину. Прийшов на автобусну зупинку за півгодини до його прибуття. Спеціально поспішав - адже в цьому районі - де знаходилась необхідна зупинка - проживав той самий знайомий - з яким він разом ходив до школи. Йому було що

розповісти про співбесіди, адже він відвідав їх вже чотири - за останні шість днів. Проте - поки, що позитивного результату не було... Але так чи інакше - поділитися цікавою інформацією міг.

- Привіт! - вигукнув хлопець, який був одягнений у той самий підготовлений костюм, взятий на прокат спеціально для співбесіди.
- Привіт, привіт... радий тебе бачити, - відповів один із небагатьох знайомих, який взагалі, щиро не розумів з якої причини він має по іншому ставитися до цього хлопця, не дивлячись на те, що він має певні візуальні та ментальні відмінності від нього та його ближніх.
- Як ти? Як у тебе справи?!
- Та добре... Хах... Завтра ще дві співбесіди.
- Ох... не знаю, як ти витримуєш це. Я от на цю... наче й не хвилююсь, але все одно...
- Та що там... прийшов, відповів на питання і все. А потім - то вже вони вирішують.
- Ну ти ж проходив співбесіду у подібній компанії... в плані функцій і сфери роботи... цікаво, що запитували...
- Знаєш, та різне... але всі розуміють, ну от я був шість раз - і ніхто особливо не приділяв уваги специфіці роботи. Це ж зрозуміло, що людина хвилюється... та і не може ось так зразу відповісти на певні складні питання - безпосередньо з процесу та специфіки майбутньої посади.
- Та я це теж чудово розумію... хоча я й повторював не раз, те що вчив, те що знаю.
- Якщо навіть повторював - то думаю взагалі можна не переживати... я кілька разів взагалі просто мовчав спочатку секунд тридцять...
- Хах... ти що?!
- Так, так... але коли виходив, то розумів, що питання були дитячими... просто... не знаю... наче й не хвилювався.

- Та зрозуміло, зрозуміло... Ну буду сподіватися, що все добре буде. Здається, що доволі непогане місце для початку кар'єри...
- Я взагалі маю думку, що не важливо де починати - головне, щоб досвіду набратися.

Поговоривши ще про подію, яка сколихнула не тільки все місто. Все це непокоїло їх, але як би там не було - все одно були свої проблеми, свої бажання...

Автобус виїхав із-за повороту вулиці. Хлопці попрощалися, побажавши один одному успіхів. Людей всередині було небагато, все ж уже далеко не ранок - більшість вже на робочих містах. А хлопець лише поспішав, щоб отримати свою роботу.

Офіс знаходився на передостанньому поверсі чотирнадцяти поверхової будівлі. Зайшов до ліфту. Разом з ним - ще двоє - хлопець, віком як він - та дівчина - на вигляд старша за нього років на десять. Всім потрібно було на той самий поверх - значить всі туди, на співбесіду. Але час, на який слід було з'явитися дещо різнився. Іншому хлопцеві треба було заходити вже через п'ять хвилин, а ось дівчині - через годину, просто боялася запізнитися. Особливо не розмовляли, хоча будь-якої не приязні, чи конкуренції - не можна було помітити. Всі вони розуміли, що не можна бути конкурентом там, де ти не можеш однозначно вплинути на ситуацію...

Ліфт зупинився - вийшли і попрямували до необхідного кабінету. Біля нього - не було нікого, але буквально через хвилину - звідти вийшла дівчина, а той самий - інший хлопець - зайшов, прибувши саме в потрібний час.

Особливо не переймався, так йому хотілося думати, але й бути таким спокійним як той хлопець який зайшов туди, - прибувши за хвилину до початку - теж не міг...

Намагався окрім всього матеріалу - ще й прокручувати в голові те, як відповідь на запитання - як давно тут проживає, як тут опинився. За часи життя на цій території - для нього це було звичайне явище, коли тобі практично кожному незнайомому - необхідно розповісти свою історію життя - ніби виправдовуватися, що тут вимушено, і що була б твоя воля - то тебе б тут ніколи ніхто і не зустрів би. Траплялися, звісно, ті - кого подібне не те що не хвилювало, вони взагалі не задумувались про це, але все ж більшість - навмисно чи інстинктивно - все ж задавались таким питанням.

Через хвилин двадцять - вийшов інший хлопець. Заходити наступному треба було практично відразу, але той факт - що вхідні двері причинилися повністю - була можливість швидко запитати - як там. Відповів - що особливо цікавились тим, чим він по життю займається, які книги читав... більше загальних питань. Почувши це - буквально безпосередньо перед тим - як зануритися у цей процес - відчув деяке полегшення.

- Добрий день! - промовив хлопець, тільки не відчинивши двері, - можна?!
- Так, так, звісно, - промовила одна із двох жінок, які сиділи за довгим столом, за яким ще сиділо троє чоловіків, - добрий день! - промовили всі інші, з різною гучністю.
- Проходьте, сідайте, будь ласка, - промовила та сама жінка, яка являлась головною у компанії щодо пошуку нових спеціалістів.
- Дякую..., - промовив хлопець, - дещо трохи двигаючи стілець, щоб зручно влаштуватися.
- Будь ласка, представляйтесь і відразу - говоріть, чому ви вирішили спробувати свої сили саме в нашій компанії, що вас зацікавило, - додала жінка.

Лаконічно, спокійно та коротко - повідомив всю необхідну інформацію про себе. Намагався бути самим

собою, проте - все ж справити враження якнайкраще. Всі присутні - весь час, поки він говорив, - уважно дивилися на нього. Цей факт дещо збивав його з пантелику, адже не часто йому доводилось стикатися з подібною увагою до його персони.

Тут же відразу - запитали у нього про те - як він відноситься до своєї професії, чи обрав він її свідомо, адже мав ще не так багато років, і він не мав досвіду роботи. Зрозуміло, що їх цікавили цілком звичайні та буденні, більше того передбачувані речі - адже шукаючи працівника - їх хотілося знайти того, хто буде тут працювати довго.

- Добре, дякуємо, дякуємо... бачимо, що ви дійсно досить добре розумієте, в якій сфері можете отримати посаду, - промовив один із чоловіків, який сидів найближче до хлопця.
- Дякую. Звичайно розумію... адже я давно вирішив, що хочу отримати подібну роботу, тому навіть не маючи досвіду - я все ж намагаюся про нього дізнатися, розпитати тих, хто працює чи працював на подібних посадах...
- Це добре...

А далі - один із інших двох чоловіків, задав питання безпосередньо з професії, на яке потрібно було відповісти дійсно точно, а для цього слід було зосередитися. Хлопець лише в голові встиг трохи занервувати, але не показував цього. Взявши паузу - секунд десять, що було навіть дуже добре для такого рівня запитання - почав давати цілком розгорнуту і повну відповідь. Але вираз обличчя того чоловіка, який задавав питання - не виражало жодної радості за хлопця, який насправді демонстрував те, що знається на тому, про що в нього запитали. Чоловік з незмінним виразом обличчя - задавав інше питання - яке було таким же, а може навіть складнішим - за змістом. Проте хлопець - знову через коротку паузу - дав практично вичерпну відповідь. І після цього, інший із цих двох чоловіків - практично перебивши хлопця і не давши йому завершити - поставив своє питання, яке було досить таки

дивним, адже відповісти на нього треба було точно, але разом з тим - воно не було надто важливим у контексті співбесіди на відповідну посаду, і взагалі не могло сказати нічого про кандидата. Але як би там не було - питання прозвучало. Лише вираз третього чоловіка, який сидів відразу біля хлопця - змінилося, змінилося на більш похмуріше.

Хлопець почав відповідати так, як міг - особливо як міг у тій ситуації, коли співбесіда - саме через два попередні питання вже тривала тридцять хвилин. Закінчивши відповідати - обличчя чоловіка, який задавав питання - дещо повеселішало. Але це сталося лише тому, що хлопець не зумів навести більше прикладів, хоча все ж дав правильну і точну відповідь.

- Бачте... відповісти, то відповіли... а от приклади - це вже інша справа.
- Вибачте, але я ж назвав кілька..., - промовив хлопець.
- Так... так... ключове тут - кілька, а не всі. А питання важливе, і якщо ви не знаєте всіх прикладів - то як же ви можете якісно працювати...
- Але ж...
- Ні, ні... ніяких але. Вибачте. Ну то таке, зрозуміло. Давайте тоді ще питання одне...
- Ще одне... але у нас регламент! - промовила одна із жінок.
- Нічого... нам же потрібно якісно оцінити знання кандидати, чи не так?!
- Добре, добре... як скажете, - відповіла жінка, яка не мала впливу на двох чоловіків, які мали переважне право керувати співбесідою.

Далі пролунало питання, яке взагалі не мало відношення до посади, а стосувалося скоріше діяльності компанії... Хлопець ще після першого питання - все зрозумів... Мама була права, це, напевно, не закінчиться ніколи... Ці слова були ніби викарбувані у нього в голові, і звучали безперестанку... В цей момент - йому захотілося

вчинити щось гучне і різке... але зловив себе на думці - а як же його шкільний знайомий? Чому ж він не такий?! І цілком ймовірно, що десь такий же хлопець чи дівчина, жінка чи чоловік - буде сидіти навпроти нього на співбесіді - і будуть задавати питання, здебільшого про його заняття, про те, які він прочитав книги за останній рік...

- Вибачте, ви не знаєте відповіді? - промовила одна із жінок.
- Хах..., та ні, що відповісти я добре знаю... я впевнений, що ця відповідь буде цілком повною... але я тут, на жаль, згадав, що маю важливі справи - і мені треба терміново йти...
- Ох... ви впевнені?! - відповів чоловік, який сидів поруч з хлопцем.
- Звичайно, я впевнений... спочатку дещо вагався, але от зараз ні - точно треба йти.
- Ви доволі добре відповіли на питання, - промовила одна із жінок, на що кивав, погоджуючись, той самий чоловік, що був близько до хлопця, - думаю, що ви маєте непогані шанси отримати цю посаду, тому ми з вами зв'яжемося...
- Дякую, що оцінили... але знаєте... ні, не має часу, треба йти далі.

Зливи не прийнялися вже четвертий день. Лише на кілька годин вдень небо проявляло небайдужість до людей, і давало змогу зробити важливі справи. Містечко було не надто великим, але все ж мало прекрасні, старовинні куточки - які приваблювали тих туристів, які не переймалися через попередження чи застереження. Хоча чи були ці перестроги актуальними і чи дійсно ситуація була такою, як щоразу наголошували у консульствах та представництва? Однозначно відповісти було складно, але всі ті, хто бував там - нічого особливого не помічали - напевно, рівень небезпеки не перевищував того, який був і на інших територіях, просто корисливі засоби масової

інформації, упереджені представники того чи іншого уряду - мали бажання дещо узагальнити та перебільшити. Але, на щастя, не всі полюбляли вислуховувати чужі та не об'єктивні погляди - а просто полюбляли подорожувати та відкривати для себе чудові місця.

Чергова злива розпочалася всього через десять хвилин після попередньої. Чоловік років тридцяти п'яти встиг лише перебігти з одного невеликого ресторанчику до іншого. Хоча, напевно, назвати це рестораном - зробити значний, досить таки авансовий, комплімент його власникам.

Чоловік був з темно зеленим, старим і пошарпаним рюкзаком, який був виготовлений із грубої тканини, яка витиралась але служила добре. На рюкзаку було кілька значків - здебільшого прапори тих територій - де очевидно він побував, а також інші - які символізували окремі міста чи визначні пам'ятки. Сам він мав середнього розміру бороду, капелюх, який як і рюкзак мав уже досить втомлений вигляд. Зайшовши до ресторанчику - чоловік привітався із власником, який одночасно виконував і роль офіціанта, і прибиральника. Його дружина - була кухарем. Мала сімейна справа, яка попри перестороги та попередження різного роду представників - все ж давала змогу цим людям виживати.

Разом із цим чоловіком - до ресторану забігло ще кілька людей, здебільшого просто сховатися від зливи. Всередині вже сиділи та насолоджувалися місцевими, незвичайними стравами - ще людей шість чи сім. Чоловік присів за вільний столик, розглядаючи при цьому невелику брошуру, ручної роботи - яку він придбав у аеропорту. Вона розповідала про найвизначніші місця цього міста, рекомендувала заклади харчування та відпочинку. Цього ресторанчику там не було, але він мав охайний вигляд - чисто та приємно. Власник-офіціант, який через дві хвилини підійшов і запитав, чого бажає цей чоловік - був також ввічливим та приємним. Замовив місцевий суп та ще одну страву, не розуміючи до кінця - що вона собою представляє.

У кутку розміщувався маленький телевізор, який транслював місцевий телеканал. Саме в той момент, коли власник-офіціант пішов на кухню - по телевізору, очевидно в черговий раз повідомляли - що на такій то території - практично в іншому куточку планети - сталася трагічна подія. На кадрах, які транслювалися - демонстрували торговий центр та невелику площу перед ним. Разом з тим - диктор повідомила, що за наявною інформацією - до цієї події були причетні люди, які прибули туди саме з тієї території, на якій знаходилось це саме містечко, в якому безупинно йшов дощ, а чоловік чекав свого супу та невідомої страви.

Всі, хто був в ресторанчику - особливої уваги на подібне повідомлення не звертали уваги, адже цілком ймовірно - чули і знали про це. Тому всі продовжували або чекати своє замовлення, або насолоджувалися стравами чи просто споглядали у вікна, сподіваючись, що дощ закінчиться.

Через хвилин сім - суп уже був на столі у чоловіка і він міг насолоджуватися його незвичним, раніше не відомим йому смаком. Ще через короткий проміжок часу - власник-офіціант приніс і другу страву - якою виявився місцевий делікатес з певних, невідомих чоловікові - рослин з додаванням рису та різних соусів. Коли посудина із стравою опинилася на столі у чоловіка - по телевізору знову повторювали про трагічну подію...

- Ох... як жаль людей... в такому людному місці..., - раптом промовив власник-офіціант, промовляючи до чоловіка, який саме розглядав невідому йому страву.
- Так, дуже трагічно все... ні в чому невинні люди...
- Я коли дізнався спочатку - звісно, засмутився, як, напевно і будь-хто... але коли вчора вже з'явилася ось ця інформація... то вже не зміг стримати сліз! - промовив власник-офіціант, витерши сльозу, яка котилася по його щоці...

- Не треба вам... ви то тут до чого?!
- Ні, що ти! Як це до чого?! Я один із них - вони такі, як я!
- Але ж це не означає, що ви також винні у чомусь...
- Я це розумію... і розумію, що подібне стається у різних куточках... але коли ти просто на мить задумуєшся - що велика кількість сімей після того вечора - вже ніколи не буде у повному складі - то витримати це складно... а я тут ось працюю, працюю вже скоро двадцять років! Ти розумієш?!
- Угу... заспокойтесь, заспокойтесь...
- Та все добре, дякую..., - відповів власник-офіціант, присівши навпроти чоловіка, - просто я тут зустрічаю людей, ось таких як ти, я радий вас бачити, дійсно щиро... я гордий, що в моєму містечку є місця, які цікавлять і приваблюють інших людей... я переконаний це добре, це так як має бути... а тут ось стається така жахлива подія, і про мою територію, про моє місто, і по суті - про мене також - говорять вже з іншої причини, і говорять, напевно, заслужено... в такому тоні...
- Ні! Що ви?! Я ж ось тут, і я ось смакую вашими чудовими, хоч і не звичними стравами... Я розумію, це складно... але знаєте... не ви перші, не ви останні - хто так думає, переймається - адже як ви сказали - подібне траплялося і продовжує траплятися... І велика помилка вважати, що це сталося - в тому числі і через те, що ви чогось не зробили - ви всі, хто, наприклад, живе в цьому містечку чи в будь-якому іншому...
- Так... ти правий, але все одно так вважає більшість... і це дуже прикро.
- Просто ніхто не бажає прискіпливо розбиратися... назвали - хто і звідки і все, для більшості достатньо, щоб зробити висновки, ось і все... нічого з цим не зробиш...

- Ех... але чому тоді в подібних новинах - наголошують на цьому, на тому - саме звідки вони, а не хто вони такі?! Я думаю це більш важливіше!
- Я з вами погоджуюсь абсолютно! Я переконаний... та що там... я неодноразову на власні очі зустрічав людей, там звідки я приїхав до вас - які поводити себе так, що мені було дуже неприємно, що я живу серед них, що я один з них... але потім - усвідомлюєш, що всі наші ознаки, схожості чи ще щось - це те, що ніяким чином не впливає на головне - вміст! І ось тут, ми всі дійсно різні - з різними поглядами, вчинками... тому не треба себе картати, прирівнювати до когось... особливо ось в таких ситуаціях...
- Ти добра людина... ради таких, як ти я тут і працюю, і буду працювати... Шкода лише, що далеко не всі мають таке просте, але важливе й справедливе бачення того, що відбувається...
- З цим нічого не вдієш, тому і думати про це - не потрібно... у вас тут чудові страви, ви прекрасно виконуєте свою роботу - от і продовжуйте... а все інше, подібні події... ми всі це засуджуємо, ми всі негативно до такого ставимось... але треба розуміти, що це ставлення - нічого не змінить.
- Ох... як тобі наш делікатес?!
- Хах... та от за нашою розмовою, ще не до кінця розкуштував!
- Хах... ну добре, добре... тоді насолоджуйся... там є чим насолоджуватися!
- О, я в цьому впевнений, дякую...

Власник-офіціант покрокував до іншого столику, а чоловік продовжував смакувати дійсно смачною, але так до кінця і не зрозумілою стравою... Дощ, на диво, почав потроху зменшуватися і вже через хвилин п'ять - його зовсім не було. Чоловік саме закінчив зі стравою, дістав із невеликої нагрудної, шкіряної сумки - гаманець і розплатився із власником-офіціантом. Подякувавши за

чудові страви - чоловік вийшов із ресторану і попрямував до наступної пам'ятки, яку особливо рекомендувала брошура.

Крокував не поспішаючи, намагаючись не тільки детально роздивитися тутешню архітектуру, але й вловити той самий, особливий і неповторний дух цього міста, його атмосферу... Людей на вулицях було не багато, адже через, майже постійний дощ, ніхто без крайньої потреби не хотів покидати свої домівки чи готельні номери, яких тут було вже не так і багато...

Буквально перед дорожньою розв'язкою, розташовувався маленький магазинчик, в якому продавалися різноманітні, місцеві солодоші... очевидно зроблені самотужки, на домашньому, стихійному виробництві... проте вигляд вони мали чудовий. Обрав кілька, самих незвичайних - і подав у невелике віконце - гроші. І тільки не продавець подав йому його солодоші - як хлопець у темно синій куртці з капюшоном на голові - підбігши до чоловіка - різко смикнув шкіряну сумку, обірвавши ремінь - і швидко, прискорюючись почав з нею бігти по тротуару... В ній були гроші, але також в ній були й документи... І цей факт найбільше турбував чоловіка, який кинувши солодоші почав бігти за цим молодиком. Проте - будучи тут лише туристом, всього через один квартал щільно населеного і розбудованого містечка, з його вузькими вуличками - чоловік уже не бачив ні синьої куртки, ні його шкіряної сумки...

Пробігши ще один квартал - стало зрозуміло, що вже нічого невідієш... Почав повертатися не поспішаючи назад, до того самого магазинчика - можливо хтось щось бачив... Йдучи цими вуличками, чоловік почав пригадувати, що подібна куртка сьогодні вже десь йому потрапляла на очі - і тут відразу згадав той самий ресторанчик, де він скуштував смачний суп та місцеву традиційну страву... Все було так банально, що це ще більше засмучувало чоловіка...

Не знав, що робити... очевидно, слід було звертатися до поліції... адже головне - це документи, хоча й із грошей - залишилися лише дрібні... які були у його кармані його штанів... Дійшовши практично до тієї самої розв'язки, де через дорогу вже знаходився магазинчик із солодощами - хтось покликав чоловіка з невеличкого переулка...

- Ви мені?! - вигукнув чоловік, зупинившись і споглядаючи на жінку, років п'ятидесяти.
- Угу, - кивнула вона і махнула рукою, кличучи до себе.
- Зараз, - промовив чоловік, оглядаючись по сторонам дороги, і думаючи що гірше вже трапилося, боятися було нічого...
- Я бачила, як у тебе вихопили твої речі! - промовила жінка.
- Бачили?! Це чудово... напевно. Ви розгледіли, хто то був?!
- Та хлопчина якийсь... тут таке трапляється, особливо пізно ввечері або ось так, коли не надтолюдно на вулицях... десь ти просто необачно світив своїми грошима...
- Та їх там не так і багато... в ресторанчику я був перед тим... ось тут, за рогом. І там, як мені здається, я бачив таку ж куртку, на одному із відвідувачів.
- Ото тобі і вся відповідь...
- Що робити?! Ви можете викликати місцеву поліцію?
- Поліцію?!
- Так, так... в мене там документи... а мені через кілька днів додому повертатися слід...
- Звернутися, звісно, можна... давай, ходімо зі мною, - промовила жінка і повела чоловіка по вузькій вуличці, декілька разів повертаючи до вліво, то вправо.
- А куди ми прямуємо?!
- Хах... не бійся... я грабувати тебе не збираюсь... бо в тебе вже немає чого брати...
- Хах... угу, це так...

- Я живу тут, ось в цьому домі - з моєю сім'єю. Куди ж ти без грошей і документів...
- Ой... так а може спробувати все ж знайти ту сумку?
- Спробувати можна... але чи потрібно тобі вислуховувати всі ті допити та вияснення того - хто ти, чому тут... Там точно не будуть спочатку займатися твоєю проблемою... на жаль.
- А як же бути?!
- Краще всього - звертайся до свого представництва, а там вже допоможуть... документи зроблять нові і поїдеш... а так, краще не треба...
- Ну добре...
- А поки, що залишишся у нас... бо вже вечір скоро...
- Дякую...

Зайшли до будинку. Все виглядало охайно, просто - без зайвого пафосу. Особливий стиль тутешніх домівок відразу потрапляв на очі. Зайшовши до основної кімнати - побачив і познайомився з господарем - чоловіком років шістдесяти. Також, тут проживав їх син із вже своєю сім'єю, а також двоє молодших дітей.

Поговоривши близько години - вирішили, що поки не зробить нові документи - буде жити у них, місце для гостей у них завжди знайдеться.

На наступний день - чоловік пішов до того самого ресторанчику, щоб запитати, може пам'ятає власник-офіціант того, хто був у темно синій куртці. Але, на жаль, - за день, так чи інакше - відвідувачів було чимало, і запам'ятати всіх було вкрай важко. Проте - власник-офіціант наполіг на тому, що допоможе грошима чоловікові, щоб йому вистачило повернутися додому... Чоловік не надто хотів брати подібну допомогу, але розумів - що для власника-офіціанта це шанс хоча б якимось чином загладити свою провину... якої, звісно, не було.

Повернувшись до будинку жінки, яка запросила його жити у них, чоловік разом з усією сім'єю сім за обідній стіл.

Йому подобалась тутешня атмосфера, те, який був ритм їхнього життя. Не швидший і не повільніший, а просто інший.

- Знаєте... не дивлячись на те, що сталася така неприємна ситуація, я все одно радий, що маю нагоду обідати разом з вами, дякую вам..., - промовив чоловік.
- Не дякуй, не треба..., - промовив чоловік-господар, - ми раді допомогти тобі, ми раді всім, хто приїздить до нас... не дивлячись на ті речі, які відбуваються далеко від нас...
- Що ви... різні події, в тому числі й трагічні, відбуваються в різних куточках... і ви тут не до чого... Знаєте, я от за короткий період часу пересвідчився, що різниця між нами у тому лише - що ми полюблюємо різну їжу, різні страви... є певні особливі традиції, устрої... але все інше - все абсолютно однаково. І якщо ви думаєте, що в мене б дома не вирвали ось так сумку - то ви помиляєтесь...
- Ти правий, звісно, ти правий... чудові слова, - вимовив чоловік-господар.
- І ще знаєте - ви говорите, що раді туристам... але я також впевнений, що серед них є й ті, кого б ви бажали взагалі не зустрічати, і бачити на своїх вулицях... і вони можуть бути з моїх країв, але я так само - не маю до них жодного відношення... а всі ці ярлики та розділення та одних, других, третіх - все це умовно... дуже умовно.
- Ох... якби твої слова та кожному, хто має доступ до верхів...
- Хах... не думаю, що там комусь вони сподобаються. Якщо цих слів дотримуватися, то вони ж і не будуть потрібні... тому, впевнений, що вони не дуже зрадіють, якщо хтось щось подібне буду говорити...
- І це також правда...

Говорили ще довго, цілий вечір. Наступні днів сім чи десять - продовжував вивчати це містечко, а потім -

отримавши документи - чоловік вирушив додому, обов'язково пообіцявши і цим людям, і самому собі - що ще повернеться сюди - бо тут в першу чергу не архітектура незвичайна, а люди приємні.

Син, який ось уже два роки, як керував успішною компанією - яка спеціалізувалася на новинних веб сайтах і дозволяла якісно та просто здійснювати управління цими сайтами, зосереджуючи читачів - на головному, намагаючись зробити так, щоб люди не просто читали стрічку новин, а могли проникнутися тими проблемами, подіями, часто трагічними... щоб вони не забували відчуття жалю та співпереживань - кожної неділі навідувався до батьків, де мати не втомлювалася повторювати, що треба всіма своїми діями прагнути одного - загального миру та злагоди... Син й намагався це робити, і був гордий за те, що в деякій мірі - він вже мав вплив на думки значної кількості людей, і міг більш якісно подавати новини та висвітлювати події - щоб до кожного доходила лише правдива, можливо страшна, інформація.

Син часто піддавався критиці, адже його новинні ресурси - хоч і були популярними - все ж вони не рідко були надто різкими у тому, як подавали інформацію. Але такою було бажання й ціль - якщо вже є такий потік інформації - і його ніяк не можна зменшити, адже якщо не ти, то хтось інший буде подавати його і висвітлювати... то необхідно подавати ці новини в такому форматі, так, щоб всі хто читав це, бачив це - максимально міг проникнутися конкретними переживаннями, наслідками та емоціями... Хоча, багато хто був переконаний, що завданням цих новинних веб сайтів, насправді, було дещо інше - а саме - вироблення повного негативу до всього, що відбувається. Адже негативне відношення, це краще - ніж байдужість. Але відповісти однозначно - ніхто не міг. Так як офіційно - син завжди говорив - що вони просто намагаються якісно робити свою роботу, і все. Син був переконаний, що тільки

інноваційний, якісний підхід - щось може змінити, змінити дійсно на краще. Тому, крім ефективної роботи професіоналів, які працювали у його компанії - вже пів року, як працював окремий відділ, завданням якого було розвивати власні технології у сфері машинного інтелекту, який міг би набагато якісніше виконувати необхідну роботу, більш вправно оперувати новинами, створювати контент - і головне - створювати його так, щоб це мало найкращий результат.

З нагоди успішних фінансових, а головне кількісних показників компанії новинних веб сайтів - син зібрав практично всіх працівників. Велика зала, яка легко вміщували всіх цих людей, які особисто проходили співбесіди, щоб потрапити на ці вакансії. На столах стояли напої, страви - але без особливого пафосу. Всі чекали того, коли їх директор, власник компанії - з'явиться і візьме слово, щоб виголосити чергову промову. Його промови - багатьом подобались, адже нерідко вони були запальними, емоційними та мотивуючими... проте ніхто не міг з точністю і впевненістю відповісти, що він мав на увазі... Але всі знали, що він любить те, чим займається - і напевно він і досяг того, ким він є - через те, що в його голові були не зовсім зрозумілі, стандарті думки...

Відчинилися двері - і у залі увійшов він - син, який всім своїм виразом - демонстрував, що - задоволений. Про це говорило все - його хода, його одяг, який сьогодні особливо яскравий, і разом з цим простий. Всі вітали його оплесками. Його любили. Він уважно ставився до всіх працівників, які працювали на нього. Хоча він дуже не любив коли хтось так говорив. На його переконання - всі вони разом працювали на щасливе майбутнє, яке обов'язково буде іншим, вони його змінять - своєю роботою, своїм бажанням.

- Вітаю вас! Дуже радий бачити всіх вас тут! Відразу скажу - не хочу зупинятися на тому, що ми зробили - так - показники успішні, для когось - не очікувані, але ми це зробили і крапка! - в залі лунали вигуки та оплески, - Дякую, дякую... це оплески вам, в першу чергу! Але - я хочу говорити про майбутнє, про те - чим будемо займатися далі, які в нас цілі... чого ми хочемо, - спокійним тоном вимовив син.
- Змінювати далі! - пролунало із залу.
- Так! Точно! Змінювати, змінювати і ще раз змінювати! Наші ресурси вже оцінюються досить високо, і я впевнений - зовсім скоро - вони будуть одними із лідерів... Але треба більше, треба розвиватися, треба крокувати вперед!
- Так! Так! Космос!
- Хах... Космос?! Це цікаво, але не думаю - що нам треба сперечатися із людиною, яка очевидно надовго захопила трон - завойовника космічних просторів! Хах..., - промовив син і в залі стояв сміх і оплески, - хоча знаєте, саме він є чудовим прикладом для нас! Адже хто як не цей геній, який попри те, що ще так давно з нього всі насміхалися і говорили - що електромобілі - це просто забавка - вже зараз починає дійсно лякати тими перспективами, які перед ним відкриваються... і я вже не говорю про космос, який ви тут згадали... хах... він зробив ті кроки, він зібрав команду - яка повірила в нього, і ось вони на порозі того, щоб змінити індустрію, а можливо - і змінити світ... мені він подобається, адже він говорить про щось спільне... про спільні знаменники, які зараз нам всім, всім хто живе в різних куточках планети так потрібні. Він - турбується, щиро і віддано - про всіх нас, як вид. І це зачаровує... І тому - я радий сповістити вам всім - що вже з наступного тижня - ми починаємо працювати на новим проектом - який повинен не тільки стати спільним знаменником - але й мати шанс стати одним

із чинників, які призведуть до загального миру на нашій планеті!

Продовжуючи говорити - син розкривав деталі. Цей проект мав стати глобальним, не локальним - як їхні новинні веб сайти, - ресурсом, який давав би змогу кожному, де б він не жив, де б не перебував - знайти будь яку необхідні інформацію - легко і просто. Цей ресурс - мав допомагати всім - знаходити місце для життя, роботи, навчання... він мав орієнтуватися просто на людей, не дивлячись звідки вони, хто вони такі... А однією із головних задач - являлося зниження рівня не обізнаності, ненависті та недовіри... Планів було багато - але всім було зрозуміло - вони виходять на глобальний рівень, а син - дійсно прагне змінювати світ, він прагне робити все, щоб люди - не дивлячись на всі трагічні, щоденні події - не втрачали віру, не втрачали відчуття жалю та співпереживання.

Працівники тільки раділи, що вони будуть учасниками чогось нового, чогось глобального та такого, що може не тільки змінити їх особисте життя, але й життя багатьох інших людей... Захід ще тривав - далі виступали інші, хто все ж ділився показниками, хто наочно демонстрував те - чому вони мають успіх, і чому вони зобов'язані тільки нарощувати темпи своєї роботи.

Син, який говорив зі своїм батьком - який поздоровляв його з цим успіхом, а також мамою - яка була задоволена тим, яку промову він виголосив... їй особливо подобалось, що його підтримували, за ним йшли його працівники... Але, звісно, їй надзвичайно подобались його ідеї, його слова - про мир та покращення того, що зараз відбувається довкола... Син завжди запрошував батьків на подібні заходи, адже вони для нього були авторитетами, він поважав їх та їхні настанови, які були надані йому ще в дитинстві - і зараз, будучи вже дорослим та успішним локально, він хотів не просто стати успішним на

глобальному рівні - він більше всього - хотів поширювати ті самі настанови та принципи по всій планеті.

Разом із всіма працівниками - на заході, звичайно, були присутні головні партнери сина - які були з ним із самого початку. Це вісім людей - які з першого дня його діяльності - були разом з ним. Вони абсолютно повністю поділяли його всі його думки, погляди та починання. Позналились вони всі - ще в ті роки, коли навчалися в університеті. Які і він - вони всі полюбляли точні науки, були досить здібними... Але зблизило їх не те, що вони мали надзвичайні здібності, унікальні... ні. Вони стали командою лише тому, що в той час коли мало хто вірив у цього сина - вони - п'ятеро хлопців та троє дівчат - підтримали його, повірили в нього та допомогли йому.

Вони займалися різні посади у компанії. Назвати їх однозначно дуже близькими друзями - важко. Адже сам по собі - син не мав хоча б одного близького друга, і все через те, що був здебільшого замкнутий у собі, він намагався робити все, щоб його нічого не збивало з пантелику, і щоб він міг безперешкодно думати лише про свої справи... Хоча, так чи інакше - всі вони часто спілкувалися, зустрічалися... обговоювали події в компанії та події, які відбувалися довкола. По їхній ініціативі - саме цей син приймав всі рішення, мав право розробляти стратегії... адже з ним не можливо було домовитися через його специфічні погляди. А дивлячись, що вони все ж призводили до позитивного результату - їх це все влаштовувало, і змінювати щось... не мало жодного сенсу.

Всі вони - разом з цим сином своїх батьків, які сьогодні були тут присутні також - щиро вірили, що цей новий проект, як і будь які інші, які ним - сином - пропонувалися - матиме успіх. Вони були мотивовані, заряджені на плідну, важку роботу, - вірили, що він - знає - навіщо все це, яка головна ціль. Тому жодні деталі навіть нікого не хвилювали. Надзвичайна довіра, віра в його

погляди та думки, здібності та переконання - ось все, що всім їм, в тому числі значній кількості працівників, було потрібно.

Невеликий круїзний лайнер йшов повільним ходом. На борту було загалом більше ста п'ятдесяти людей. Маршрут цього лайнера пролягав через доволі екзотичні та незвичайні місця, які особливо чарівно було спостерігати саме з борту цієї - не малої - машини, яка рухалася, розсікаючи хвилі, які сьогодні були доволі спокійними.

Люди на борту займалися різними справами, які були доступними для тих, хто зміг собі дозволити оплатити не дешеві квитки на всю родину. Всі ці люди, які розважалися тут і відпочивали - були жителями однієї території, говорили однією мовою та мали здебільшого однакові погляди на життя, особливо враховуючи те - що всі вони вже багато років звикли до елітного та багатого життя. І скоріше цей, останній факт, їх найбільше поєднував. Вони просто отримували насолоду від того - що вони могли собі дозволити перебувати ось тут, на цьому лайнері... але дивно було те, що більшість тих, хто безпосередньо оплатив квитки - перебували у барах чи каютах... їм не було цікаво на щось там дивитися, вони насолоджувались тим, що вони просто знаходяться тут - доволі примітивний підхід та погляди, які для деяких членів екіпажу - були просто дикими та незрозумілими... Лише діти, які також перебували тут - споглядали краєвиди, кричали та веселились. Але, на жаль, діти також не зовсім розуміли те, як себе поводити з іншими людьми. Чи були винні вони у цьому? Звісно, що ні...

Двоє дорослих чоловіків вийшли на верхню палубу лайнера, щоб випити кілька келихів певного алкогольного напою, не до кінця розуміючи - з чого він був зроблений. Обоє поводити себе так, ніби абсолютно всі люди - які оточували їх - були їм щось винні, ніби вони цим людям

врятували життя, а заодно всім їхнім рідним та близьким. Але якби там не було - вони мали можливість себе так вести, це їх право... якщо навіть воно інколи, а може й доволі часто, - порушувало право інших. Проте - таке в них бачення, так вони представляли собі справжнє щастя, яке ось тепер - вони мали змогу відчувати, як їм здавалося.

- Що там з твоєю компанією... ну тією, що по рибі? - запитав один із чоловіків у іншого.
- Хах... та що, поки що нічого сказати не можу... результатів немає...
- Ох... і навіщо воно тобі?! Я тобі відразу говорив, що це просто безглузде заняття... в тебе є вже своє, те - в чому ти розумієшся, а ось щось нове...
- Та воно то так... я ж не проти. Просто те, чим ми займаємось - це продаж одягу - з одних рук - в інші. І все.
- А що тобі ще треба?! Романтика?! Хах...
- Та до чого тут - романтика... просто давно вже хотів щось спробувати цікаве, налагодити певне виробництво... час йде. Я давно колись мріяв... та не було можливостей, а зараз ось - маю можливості...
- Можливості ти маєш - і це головне! Якщо ти вже їх маєш, навіщо тобі ще щось? Я не збагну цього... ніколи. Задурманюєш собі голову та і все...
- Сперечатись я не буду, адже й сам вже не впевнений... колись хотів, а зараз... тим паче не все виходить.
- Ото й не треба воно тобі... насолоджуйся і все.
- Ага...
- Я оце той... вже другий тиждень, не знаю що робити...
- А що таке?!
- Та взяв новий автомобіль...
- На цей раз який?
- Та нова модель... вона ще й не вийшла на ринок...
- Ну ти як завжди, хах...

- Ну так... а що мені. І от, значить... купив, але знаєш... не подобається мені обшивка крісел, на дотик якась не дуже приємна.
- Обшивка?!
- Так, так... ні, вона там хороша, шкіра якась... не знаю точно. Але мені щось не дуже вона...
- І що ти?
- Та що, що... найняв трьох дизайнерів, ще одного спеціаліста там по тканинах, шкірах... і от вони мені підбирають... але поки, що не можуть мені вгодити, хах...
- Та це не просто... хах... я це знаю напевно.
- Ну отож... тому не знаю вже, чи продати його... цей автомобіль... але на вигляд все ж він мені подобається... Та ще ці працівники - там потребують партію одягу вже - а вони не встигають... одна так взагалі - мати в неї хвора. Я вже відпускав її на цілих два дні, так вона - ще треба, хоча б дня три... ти уявляєш?! Ну як можна з ними працювати...
- Ох... та не кажи... от якби люди були адекватними, воно б і в мене з рибою теж було б краще... а то ж такі самі...
- А що то таке?
- Де?
- Ну он... якісь два катера... чи то не катери... рухаються в нашому напрямку, бачиш?

Через хвилину - ці двоє з криком і панікою - почали спускатися з верхньої палуби. Адже ці два катери дійсно рухалися до цього круїзного лайнера. На них було по десять-п'ятнадцять людей - і практично у всіх них в руках була зброя, якою вони почали махати, погрожуючи - наближаючись до лайнера. Вони гучно вигукували якісь слова - на незрозумілій мові, очевидно одній із місцевих, яких тут було дуже багато, не враховуючи різноманітних діалектів.

Прошло ще хвилин десять - і вже ці чоловіки, серед яких були ще зовсім діти, років чотирнадцяти-п'ятнадцяти.

Саме ці хлопчачи - на сам лайнер почали заносити певні, невеликі ящики - як виявилось згодом - вибухівка.

По периметру всього лайнера - стояли вони - одягнені у досить таки неохайний одяг, який був пошарпаний, потертий, але це був їх звичайни - робочий камуфляж... Всіх пасажирів - зігнали у великий зал - який до цього часу слугував вишуканим рестораном. Діти та жінки - гучно ридали, і витираючи сльози - крокували до місця збору... згону. Раптом - десь на верхніх палубах, пролунало кілька пострілів - екіпаж мав зброю, і напевно, - намагався, хтось саме із цього екіпажу її використати. Для наглядності та наведення страху - цього, дійсно сміливця, а точніше його тіло - поклали прямо на один із столиків у ресторані, перед всіма іншими...

Декілька чоловіків, які припливли сюди зі зброєю - погано - але могли говорити на зрозумілій мові. З їх слів - лише вагомий викуп, який мали доставити сюди - буквально через одну годину - міг врятувати їх. Якщо цього не станеться - то ще один столик буде зайнято, але не стравами...

Через засоби зв'язку на лайнері - капітан під прицілом - сповістив про цю ситуацію і передав умови на берег. Лайнер не зупинявся, в цілях, як вважали ті, хто марширував по борту зі зброєю - своє безпеки.

Ті двоє чоловіків, які ще кілька десятків хвилин тому - обговорювали важливі проблеми, демонструючи весь свій статус - зараз як і всі їм подібні - боялися за своє життя, яке в них було так само одне... В цей момент - вже нічого не мало значення, навіть той дорогий одяг, який був на них - адже інші люди, в мягко кажучи не презентабельному одязі - могли забрати в них найцінніше, вони зараз були головними...

Звісно, ніхто з берега не хотів їм просто так дозволити забрати гроші і втекти. Хоча ті, хто був на борту лайнера - мали таке і бажання, і найголовніше - такі

можливості. Але, з берега дали дозвіл, щоб хтось один із лайнера, із тих кого захопили - на катері - приплив, забрав гроші і відвіз їх тим чоловікам, які погрожували розправитися з десятками людей.

Все йшло за планом тих, хто донедавна був просто пасажиром цього фірмового круїзного лайнера - гроші вже лежали в катері, який вів один із тих двох чоловіків, який зараз менше всього переживав через те, що його рибний бізнес не розвивається... Проте, тільки на гроші були на борту, і чоловіки зі зброєю дійсно почали покидати лайнер, прихопивши із собою кількох людей - почалося те, що дало зрозуміти - ніхто і справді не збирався просто так їх відпускати. Всі дії - виконувалися професійно, швидко і якісно - з катера, практично по черзі падали ті ж самі чоловіки зі зброєю... але, на жаль... ситуація із ящиками вибухівки, яка була доставлена на борт лайнера - не була прорахована - неможливо просто було наскільки якісно все продумати та передбачити... а може й можна було, проте цього не зробили. В момент - коли відбувалися, як здавалося, правильні і такі потрібні дії - все ж хтось привів у дію... Вітру практично не було - і крик доносився до берега від лайнера, який вже через мить - виднівся ще краще завдяки величезним клубам диму...

Ті, хто приймали рішення - прорахувалися, не до кінця все продумали... Але якби там не було - територія, звідки були ті, хто плив на тому лайнері - а точніше уряд з цієї території - прийняв однозначне і швидке рішення - треба направити своїх людей, також зі зброєю у ці края, і не допустити, щоб в майбутньому трапилося щось подібне... Бажання було зрозумілим, адже наслідки того, що трапилося - були досить таки трагічними, і про той епізод із сміливцем на ресторанному столику вже ніхто не згадував. Багато хто підтримав уряд - адже дійсно - там були жінки, діти... і так - треба дати гідну відповідь. Але кому? Кому її

давати?! Тим, хто ще до цього всього - відправився з борту катера на дно?!

Сили, які були направлені - буквально через лічені години - повідомили - що всі виявлені цілі - знищено, і подібних інцидентів у майбутньому на цій території не трапиться... Але знову ж так - ці сили трішки прорахувалися. І як після цього повідомив один із керівників - так трапляється. Ну не можливо все зробити без певних - непорозумінь. Цими непорозуміннями виявились кілька сіл, які розумішувалися впритул до певних, тимчасових місць розташування подібних людей зі зброєю... В цих селах - жили і жінки, і діти - які взагалі, практично не ходили до школи, яка була зайнята тими самими чоловіками зі зброєю...

Син, який вже був повністю погружений у свій новий, глобальний проект - практично не приділяв уваги всьому тому, що відбувається. Але коли траплялося щось особливо приkre - то не міг не реагувати. Його власні новинні ресурси - які з особливими деталями та відвертими фактами - продемонстрували всьому світові - які наслідки мають ті непорозуміння, про які говорив один із урядів... Виглядало все жахливо. І, очевидно, допомога була необхідна тим, хто там все ж зміг залишитися цілим, особливо - дітям...

Практично невідкладно - за розпорядженням сина матері, яка молилася за тих, хто потрапив під сильну руку сил, - була направлена значна гуманітарна допомога разом із групою спеціалістів, котрі мали допомагати на місці.

Дві жінки йшли від автобусної зупинки у своє селище. Дорога пролягала крізь покинутий багато років фруктовий сад. Хоча назвати це дорогою було тяжко... Колись, може років двадцять назад - тут була асфальтована поверхня, проте зараз - коли в людей практично не стало на цій території - то займатися ремонтом цієї ділянки

маршруту - ніхто не мав жодного бажання. За роки такого життя - люди звикли вже, прилаштувалися. Ось так, раз в тиждень - двоє людей, по черзі, - їздили до найближчого міста, яке розташовувалося за тридцять кілометрів від них - щоб просто закупити необхідних продуктів, а головне - ліків. У селищі - проживали переважно люди похилого віку, адже молодим тут робити було нічого. Хоча, ті хто не переймався різними матеріальними забаганками, а бачив своє життя у тихому, спокійному місці - намагався вижити тут, займаючись садівництвом чи тваринництвом.

Зранку йшов сильний дощ, тому добратися і забрати цих жінок на транспорті - ніхто не міг, і їм треба було долати відстань у більш ніж два кілометри своїми ногами. Йшли не поспішаючи - і не могли швидко рухатися із важкими сумками, та і не хотіли. Подібні подорожі - це хоч і важко - але це те мале розмаїття життя, яке могли вони собі дозволити. Навіть ходьба ось по сухій траві в перемішку з багнюкою - подобалась їм як нестандартне заняття.

Проте, парадокс цього селища полягав у тому, що буквально за десять кілометрів від нього - починалася земля, де знаходились нафтові родовища, які для тутешнього уряду приносили далеко не малі грошові ресурси. Але проблема в тому, що головна дорога - яка вела до цих родовищ - йшла з іншої сторони, і тому нікому не було діла до того, що ось цим двом особам треба було йти ногами, коли вони цілком ймовірно - мали всі можливості передвигатися на своєму транспорті по чудовій, рівній та якісній дорозі. Ніхто з мешканців ні на що і не сподівався. Вони не одні такі у цій місцевості. Таких фактично покинутих островків життя - можна було відшукати не один десяток в радіусі ста кілометрів. І всі жителі цих місцевостей - прекрасно усвідомлювали, що нічого не можуть вдіяти, окрім як просто поїхати куди небудь, шукати кращої долі. Більшість так і зробила, ще багато років тому.

Жінки дійшли до початку селища. Із за верхівок старих дерев - показався дах будинку, де проживала сім'я, яка займалася вирощуванням овочей. Саме в цей момент - господар дому - сидів буквально на даху будинку - так він намагався поговорити зі своєю дочкою, яка навчалася далеко у місті. Зв'язок тут був дуже не якісний. В цього таки чоловіка - були близькі родичі, які проживали за двісті кілометрів звідси - на іншій території, де також - з огляду на близькість розташування - були родовища корисних і дорогих копалин. Але з його розмов, вони мали там чудовий зв'язок, мали прекрасну лікарню та більш менш відремонтовану дорогу... і їм ще щось не подобалось. Цей чоловік з даху - любив біdkатися, що ось там, тамтешній уряд - піклується про таких простих людей, як він, як його родичі... а тут, напевно і не знають, що ми ще живі... Він не сприймав того, що там також уряд вчиняв часто страшні речі, які досить боляче сприймалися населенням. Проте його хвилювало лише те, що там був кращий зв'язок... та що там зв'язок, навіть у цьому селищі за допомогою саморобної антени, за яку тримався саме цей чоловік коли вигукував у телефон до дочки, - можна були спіймати сигнал не одного телевізійного каналу, який долинав аж з тієї території, де згідно думок цього чоловіка - людям легше дихалося...

- Привіт! Передавай привіт дочці! - гукнула одна із жінок.
- Ой... та який там привіт... я вже годину тут сиджу... а толку немає. Встигаю лише одне слово промовити і зв'язок обривається...
- Ти біжи до діда, той що сусід мій... у нього будинок стоїть на пагорбі невеликому, і у нього на даху - непогано ловить...
- Та знаю я, знаю... але ж це бігти... мені що туди, кожної години бігати... а той твій дід - він так просто не пускає на дах... то кілограмчик того йому, то того...
- Хах... ну а як ти хотів, сервіс!

- Хах... ага, сервіс... бачиш... кажуть старші люди нічого не тямлять у техніці, а дід знав, де будинок будувати! Тепер от з таких як я наживається!
- Угу... Так а що вона, взагалі не чуєш її?
- Та погано... сказала, що приїде на вихідні...
- О, ну це головне - можете готуватися, хах...
- Так, так... оце хоч це радує... треба все кинути і поїхати з нею, у місто... я готовий і на лавці спати... бо вже нерви не витримують, - промовив чоловік, повільно спускаючись з даху.

Уряд, який більше, на думку того самого чоловіка, піклувався про місцевих - своїх людей - більше - вже не один рік намагався домовитися з цим, тутешнім урядом про спільні роботи на місцевих родовищах. Згоди ніяк не могли досягти, а перспектива значних додаткових ресурсів, які можна було витратити на власні потреби, а ще й дати черговий привід переконати вже своїх людей, що жити добре і про них піклуються... - набагато краще ніж десь...

Ці дві території - мали велике, спільне минуле - яке кожного разу, трактували по різному... але так чи інакше - воно мало як трагічні періоди, так і світлі.

- Добрий день... кликали? - промовив службовець, який прибув за викликом одного із керівників урядового підрозділу.
- Так... добрий... прохось швидко...
- Я приніс тут ось звіт...
- Та звіт... то таке... не для цього викликав. Згори дали сигнал - треба починати.
- Коли?!
- Та коли, коли... зараз!
- Так а як же...
- Ти думаєш я буду тут з тобою щось обговорювати?! Зі мною ніхто нічого не обговорював, і я з тобою не збираюсь...
- Я це розумію... але як пояснимо?

- Та ніхто нічого пояснювати не буде... там самі все зроблять... наша задача - лише вчасно зреагувати, ось і все. Там на кордоні - наші люди... тому все буде швидко, а вже потім - пояснювати не треба...
- Ага...
- Та і кому пояснювати?! Я думаю таке рішення, там на горі прийняли тому, що - ніхто не став особливо пояснювати про те, що сталося он три місяці тому...
- Ви за круїзний лайнер?!
- І за лайнер, і за села ті... там же нічого не залишилося... і що?!
- І нічого... уряд, який те все вчинив - вийшов сухим...
- Отож! Так, що скоріше всього - вирішили і ми грати по серйозному... іншого шансу може не бути просто... Тим більше, що на прилеглий території - останній місяць особливо загострились настрої... то там переправа у них зруйнувалась... ну так сталося, хах...
- Хох... ну їй же ніхто не допомагав, хах...
- Звичайно! Звичайно... то там великі проблеми зі зв'язком... та і взагалі, там хліба кинемо і всі побіжать за нами!
- Це точно... добре, тоді починаю діяти...
- Ага... давай, нехай починають... головне - перекрити там відразу шляхи, ну і зробити одну показову сцену - а далі - ми вже швидко будемо реагувати, і тоді все...

Жінки крокували далі. Їхній маршрут ще не закінчувався, адже треба було рознести ліки деяким бабусям, які чекали їх понад усе... Сонце вже готувалося до заходу. Одна із вулиць, на якій розташовувалося лише декілька будинків була тупіковою, але треба було дістатися практично в самий її кінець, щоб доставити ліки. Як і до селища, так і в самому селищі - дороги буквально вже не було... Зупинилися, щоб вчерговий раз - використовуючи високу траву - почистити взуття від багнюки. І в цей момент

- попереду почули гуркіт, доволі гучний. Вулиця була тупіковою, в самому крайньому будинку - жила жінка років вісімдесяти п'яти... Подібні звуки - було дивно почути тут, з того напрямку... Підвівши погляд - побачили - як зі сторони чагарників, де була покинута ґрунтова дорога, якою у хорошу погоду - можна все ж було дістатися до сусіднього селища... але зараз... - рухалось щось велике, і не схоже на сільськогосподарську техніку... це була військова броньована машина, з величезними колесами, яких було по вісім штук з кожної сторони...

Одна із жінок - просто впустила на землю, в багнюку, пакет із продуктами... Машина продовжували рух, прискорившись в той момент, коли виїхала на погану, проте все ж селищну дорогу. Буквально через кілька миттєвостей - ця велика одиниця транспорту - вже зрівнялася з жінками і зупинилася. З спеціальної дверцят, яка розташовувалася зверху - визирнув чоловік - одягнений у досить таки потерту, але все ж військову форму.

- Як виїхати тут до дороги на місто?! - вигукнув чоловік.
- А ви хто взагалі такий?! Що відбувається?! - доволі нервово і гучно промовила одна із жінок.
- Хах... та не переживайте... я з штабу опору... скоро все дізнаєтесь...
- Штабу... чого?! - вигукнула інша жінка.
- Опору, опору! Люди піднялися... набридло терпіти ставлення до нас... ми з сусідніх поселень...
- З сусідніх?! А чому ж ви тоді їдете ось на цьому незрозуміло де?! Там же з того села є краща дорога... і не знаєте, де знаходиться виїзд до міста...
- Та все я знаю... просто уточнюю...
- Так хто ви такі?! Чого ви хочете?!
- Ну щоб краще жилося нам... ви он подивіться на себе... всі в багнюці... вам не набридло це?!
- А якщо і набридло, то що зміниться?! Ви от проїдете зараз тут цією махіною - і взагалі пройти не можна буде... точно не покращиться...

- Хах... я буду обережно, - промовив посміхаючись чоловік, і рушив на цій машині далі.

Доволі швидко - як і планували - сталася показова сцена, яка закінчилася трагічно, але очікувано. Все це призвело до того, що вже за два дні - на вуличках цього самого селища - ходили люди зі зброєю, які за їх словами прибули наводити порядок, хоча з їхньої поведінки важко було уявити про який саме порядок вони говорили... Але справа була зроблена - у місцях видобутку - вже починали розміщуватися нові люди, які прибули з іншої території, яка виправдовувала це тим - що просто необхідно допомогти людям, які самостійно прийняли рішення боротися за свій добробут. Все звучало гарно, все звучало - навіть переконливо для деяких інших урядів, які намагалися не втрачати зв'язки з тими, хто міг ось так - просто взяти і прийти "допомагати"...

Дійсно, покращення почалися практично відразу - адже з'явився зв'язок, але з тієї... іншої території, а по телебаченню, яке також було не тутешнім - безперервно демонструвалися кадри того, як їм тут погано жилося, і що зараз все буде лише покращуватися...

- От ти говориш мені, що це все через родовища, нафту, так?! - кричав чоловік, який ще кілька днів тому - хотів виїхати до дочки в місто, а зараз вже бачив чималі, як він виражався, перспективи тут.
- Звичайно! Невже ти не розумієш?! - відповідав йому інший чоловік, який зупинився біля його двору, щоб обговорити ситуацію.
- Не розумію! Я одне знаю - вони хочуть, щоб ми тут вижили... ти дивився вчора ввечері новини?!
- Та що мені ті новини...
- Як так говорити... ото в нас тут і немає нічого, бо нікому не потрібні... і самі от так - навіть новини ти не дивишся!

- Так а за які новини ти говориш, за їхні? Так там демонструють нісенітничі якість... ну от ти - ти що тут з голоду вмираєш?!
- Аякже!
- Та невже?! По тобі так і не скажеш... ти й на велосипед не злізеш! Поки ось з будинку вийшов - вже дихаєш важко...
- Ой, та припини ти...
- Ну так а що?! Ти ж говориш новини, новини... так от там таке і говорять...
- Десь може людям і тяжко... і їсти немає чого... а ти говориш...
- Та годі вже... Ти скажи мені краще - от ти думаєш, вони тут тобі що - дорогу відремонтують чи продуктами будуть забезпечувати пожиттєво, а?!
- Не знаю...
- Та звісно... ніхто нічого робити не буде. Он вчора, говорили, що вже замінили весь склад управлінців на родовищах - і вже все там швидко налаштовують під себе...
- Ну і нехай... а хто його буде там робити, ти чи що?!
- А якщо і я!
- Угу... це все розмови. А я от тут все життя прожив, і нічого доброго не бачив...
- І хто тобі винен, хто?! Треба було виїзжати, шукати кращого, якщо тут не подобається... Але це ж не привід - робити так, як вони... Уже он в місті - почали там розборки, стрілянина...

Але чоловік, який був радий, що тепер не треба лазити на дах, щоб телефонувати дочці, яка передумала їхати додому, - вже не міг сприймати будь яких аргументів. І його зрозуміти можна було. Хоча, звісно, нічого доброго вийти з цього всього не могло...

Через два місяці - ситуація тільки загострювалася - вже на деяких ділянках тривали повноцінні бойові дії, де один проти одного стояли люди, які хибно вважали, що вони комусь дійсно не байдужі... А цим нахабно, цинічно

користалися інші, які із задоволенням постачали зброю, навіювали необхідні погляди та переконання...

Син, який особливо гостро реагував на подібні конфлікти та ситуації - практично з перших днів почав постачати гуманітарну допомогу на ці місцевості, цим людям. А його новинні веб сайти - якісно, повноцінно і чесно зображували і розповідали - що насправді тут відбувається, хто це все почав, і який мав з цього зиск... проте практично нікому не було до цього діла...

Мати пригощала сина як тільки могла - завжди любила приготувати щось таке, що він міг пам'ятати ще з дитинства. Поставивши на стіл відразу кілька страв - обов'язково, разом із сином - молилася, а потім - коли син розповідав про успіхи своєї компанії - про новинні веб сайти, вона перебивала його і наголошувала - головне, щоб все чим він займається - приносило радість людям і сприяло миру... сприяло тому, щоб люди розуміли один одного, співпереживали один одному... вона щиро вірила - що цього можливо досягти. А син, який хоч і більше стикався безпосередньо - з різними трагічними ситуаціями, які висвітлювались на його ресурсах - також не полишав надію, що все ж йому це таки вдасться, він сам цього хотів, і не викидав цих думок із голови ні на мить.

Навістивши батьків - син подався на зустріч із своїми найближчими людьми - вісім людей, які чекали його у невеликому кафе, щоб обговорити деякі справи. По справах вони спілкувалися не дуже часто - він не любив дуже багато розповідати деталей, планів... вони це знали, і тому навіть не ображались через це. Хоча інколи було велике бажання - все ж розуміти - які перспективи у компанії, що чекає їх попереду... Проте, хоча б раз у місяць - вони могли зібратися у неофіційному режимі, поспілкуватися, і разом з тим - отримати від нього хоча б якусь порцію важливої інформації.

Кафе затишне, на вигляд - привітне та комфортне. Людей було не надто багато - вечір буднього дня - люди здебільшого поспішали додому, а не у кафе. Зарезервований столик - розміщувався у самому куті зали, де була змога затишно сидіти, без зайвих поглядів та уваги. Практично всі з'явилися вчасно, лише двох довелося почекати зайву хвилину.

- Ну що, хто що буде? - промовив син.
- Та... давайте замовимо щось дуже шкідливе, але надто вже смачне, а?
- Хах... давайте, давайте...
- Піцу!
- Ага, штук три-чотири!
- Ого, а ми впораємось? Чи всі голодні?!
- Впораємось..., - промовив син та покликав офіціанта, якому тут же замовив чотири піци - різних видів.
- Поспішив ти... треба було більш якісно обрати..., - промовив один із чоловіків.
- Ох... я пам'ятаю, як ми обирали салати...
- А, хах... скільки там було... хвилин тридцять чи більше?
- Хах... та десь так, десь так... Тоді офіціант вже серйозно думав, що ми просто знущуємось з нього...
- Ну отож... я й подумав, що краще замовити ось так - швидко, як зірвати пластир, хах...
- Так... Ну що там, поки готують, розповідай, що там у нас?
- Що там у нас?! Хах... та все по різному... спочатку хотів трохи прозвітувати щодо благодійних внесків на гуманітарні напрямки - особливо на ось цей конфлікт, який все більше розгоряється...
- Це там... за нафту, так?
- Ага, той самий... Там уже кілька поселень, практично вщент знищені... жах якийсь просто...

- Та там і місто... буквально годину тому, вийшов матеріал, я його погоджував, так там - просто накрили половину міста, яке взагалі осторонь...
- Ну це все зрозуміло... картинку роблять, паніку, хаос... все, що треба... все по інструкції.
- Бісить те, що всі ці інструкції всім відомі, але ніхто проти них нічого не може протиставити, - промовила одна із жінок.
- Та ну... протиставити там не складно, проти цих інструкцій... ти ж розумієш, що за тими інструкціями стоять певні люди, а от уже сваритися з цими людьми - мало хто хоче... а місто, чи два міста... скільки таких міст по всій планеті знищено за останні роки десяти, а?!
- Розумію я все... розумію... але просто... не знаю, слів не залишилось...
- Словом... ми відправили туди в першу чергу медикаменти, а також деяку необхідну техніку, прилади - генератори там, одяг... я не знаю..., - промовив син.
- Все зрозуміло... навіщо ти там прям досконало все, - відправили і добре, головне, щоб дійшло туди, куди дійсно потрібно...
- Та обіцяли охорону, коридор... але ж знаєте, не вперше... гарантії є, але далеко не сто відсоткові.
- Слухай... вибач, що перебиваю..., - промовила одна із жінок, - але ось ми говоримо про цей конфлікт, про наслідки його... які створила армія одного із урядів, так?
- Так..., - відповів син.
- Але ж група наших компаній, вже місяць - як почала співпрацю із подібними арміями... я не розумію, невже це так необхідно?!
- Але ж ми просто програмне забезпечення поставляємо..., - промовив один із чоловіків, - воно не направлене безпосередньо на керування запусками чи ще чимось, воно оперує загальними

ресурсами, загальними програмами керування... іншими словами - за допомогою нашої допомоги, в лапках, ракети не літають...

- Так, так..., - продовжив син, - вони й самі вже навчились робити так, щоб вони літали... А ми... ми працюємо з урядами і з їхніми арміями - виключно у сфері загального керування структурою, командами, доступом до систем запуску чи реагування... Не думаю, що це місце найкраще підходить для обговорення таких речей, але ж - в цілому, там вже просто, ми їм надаємо наше стандартне програмне забезпечення, яке вже вони вводять в експлуатацію, от і все.
- Зрозуміла...
- Дивись... я тебе теж прекрасно розумію... і виглядає це, в будь-якому випадку - не дуже, згоден... не дивлячись що ми там їм робимо... Але тут вам всім важливо розуміти - для того, щоб якісно вести боротьбу, протистояти та бути сильними - треба інколи йти на ось такі, тимчасові - я запевняю, дії...
- Це пов'язано з тим твоїм секретним підрозділом?! - промовив один із чоловіків.
- Хах... Ти завжди був кмітливим...
- Хах, я так і зрозумів... коли ти вже...
- Відносно скоро... але точно не в цьому році. Послухайте, ви не ображайтесь - але по іншому просто не можу. Скажемо так, ми працюємо над оновленням веб сайтів наших, але просто хочемо зробити це дійсно якісно та прогресивно, - промовив син, при цьому махаючи негативно головою - демонструючи, що говорить неправду, остерігаючись, що їх могли банально підслуховувати.
- Ну це чудово, чудово..., - промовив інший чоловік.
- І той..., - продовжував син, - для подібних якісних результатів, треба чималі кошти, а уряди їх можуть нам надати швидко і в значних об'ємах. При тому -

ми активно поводимо себе щодо різноманітних конфліктів.

- Ага... цікаво, цікаво... Мало, що зрозуміло, як завжди, але слухаючи це - в мені прокидається мотивація, хах..., - промовив один із чоловіків.
- Та звісно, що цікаво... і навіть дуже... Ці оновлення, які ми готуємо - вони мають... вони повинні все змінити...
- Все змінити?! В якій сфері?
- Ну як в якій... в сфері веб сайтів, звісно... хах... ти ж розумієш...
- Хах, ну так, так...
- Отож... так, змінити все..., - продовжував син, - і ці зміни, я впевнений у цьому - помітять і відчують всі, і звичайні люди, і ті ж самі уряди...
- Ну добре, досить вам, - промовила одна із жінок, - он вже несуть кілька наших піц, думаю треба приступати до трапези, бо я дійсно така голодна...
- А як там у тебе, до речі, справи?
- Ой... не питай... ти ж знаєш, як тяжко працювати із місцевими жителями...
- А скільки там у нас зараз у твоєму відділі людей, журналістів? - запитав син.
- Сім людей, і ще троє працюють не постійно, хоча зараз от двоє із них - знаходяться там де нафтовий конфлікт... бо просто по іншому неможливо...
- І що можеш сказати, що там з місцевими?
- Та що... все під копірку, як уже ми сьогодні говорили - давно всім відомі інструкції... деколи стикаємось просто із аналогічними вкидами, навіюваннями - які раніше, зовсім на інших територіях зустрічались...
- Цей самий уряд там був замішаний?!
- Думаю, безпосередньо ні, просто знаєш...
- А, добрі люди поділились, так?
- Хах... ага, можна й так сказати... А в цілому що, головне - матеріал дають вчасно, випускаємо зараз

по три-чотири розгорнутих новини в день по цьому конфлікту...

- А те що я говорив?
- А, так, так - звісно! Ось уже другий день - активно поширюємо інформацію про внески нашої компанії у гуманітарний напрямок по цій території...
- Це добре... нам це потрібно, люди повинні знати, що ми з ними... нам це дуже знадобиться... через певний час... Тому всі, будь ласка - не забувайте про це - і максимально намагайтесь пропагувати саме нас... Ще раз повторюсь - це нам дуже стане в нагоді, дуже...

Питання клімату вже не перший рік стояло на порядку денному. У кожного були свої погляди, свої причини... Але так чи інакше - всі сходилися на тому, що дійсно проблеми є... Для декого, всі ці - як вони полюбляли говорити - теоретичні проблеми - були чимось далеким і незрозумілим. Звісно, були й люди, які реально не могли перейматися питанням клімату, коли в буквальному сенсі, ось уже третій чи четвертий рік жили у страху, у страху - що кожний день може бути для них останній... Багато хто покинув територію - яка для обох сторін, а може їх було і більше - перетворилася просто на майданчик з нафтовими родовищами - за які слід було битися до кінця... про людей ніхто навіть і не згадував, окрім тих гуманітарних місій та людей, які на свій власний ризик та за власним бажанням - відправлялися на цю територію, щоб банально привезти медикаментів, продуктів чи актуальних і правдивих новин...

Але, на жаль, ця ситуація була далеко не єдиною... в різних куточках, на різних територіях - були свої причини влаштовувати подібні конфлікти, де практично так само - нікому не було діла до людей... Але ж... як це? Влаштовували це ж також люди... багато, хто намагався зрозуміти, вплинути, припинити - але безрезультатно.

Одного ранку, питання клімату, потепління - вийшло на перший план... на цей раз - воно вже не мало лише

теоретичного чи якогось ефемерного вигляду... На величезній, за площею, території - через значну, аномальну спеку і ось вже більше місяця без дощову погоду - почалися масові пожежі... Осередки загоряння - збільшувалися, з'являлися нові - практично кожної години відразу по декілька десятків... Але найбільш страхітливо було те, що на території, яка поступово вкривалася вогнем - проживало чимало людей - невеликі поселення та доволі густонаселені міста, мільйони тварин та рослин... Території були заселені різними людьми, які протягом кількох століть прибували сюди, на пусті території, простори і засновували тут цілі поселення та міста... Відповідно - люди етнічно, належали до представників різних територій, і багато урядів вважали за обов'язок допомогти цим територіям, допомогти, в якійсь мірі своїм людям...

- Привіт! Ви вже зібралися? - промовив чоловік, років сорока.
- Привіт, привіт... та майже... не знаємо, що ще взяти..., - відповів йому інший чоловік, на кілька років старший, який жив через будинків шість далі по вулиці.
- Та що там ще візьмеш... ми вирішили, що меблі взагалі ніякі не будемо брати, у нас загальна страхова...
- Ти думаєш, що враховуючи масштаби пожеж тобі хтось компенсує щось?! Вони вже банкрути, я думаю... Ти бачив наслідки, які от вчора ввечері показували...
- Ага... я буквально днів десять назад був у тому поселенні...
- А зараз там лише згарище... І от ти думаєш що, всім там все компенсують?! Сумніваюсь... дуже сумніваюсь...
- Не знаю... думаю, будуть залучати кошти... уряд допоможе...

- Та уряд так... там й інші якісь ініціативи проявляють...
- Подивимось... але все одно - ми поки головні, важливі речі, одяг загрузили... так це ще враховуючи мій рибацький причіп... туди чимало влізло...
- Хах... от коли тільки з нього користь...
- Ох... це так... Хоча, є шанс, що через шість-сім днів, коли по прогнозам сюде це все пекло дійде - то може вже його й побороти зможуть...
- Хто знає... вітер доволі великий... а там ще більший. І за прогнозами - ніяких дощів...
- Ну вже залучено багато техніки...
- Там проблема в тому, що в одному місці - побороти, а в цей момент в іншому - вже знову, нове загоряння... і так по колу...

В цей момент - в іншому куточку планети - відбувався глобальний екологічний форум. Безмежна кількість представників урядів, захисних організацій - які всіляко намагалися боротися проти шкідливих викидів та іншої діяльності, яка призводила до зміни клімату... Форум вже тривав третій день, і всі активно обговорювали ситуацію з пожежами. Люди, які приїхали сюди з максимально радикальними настроями - здавалося просто щиро раділи, що десь там - у пекельному вогні - гинули і люди, і тварини, і рослини... - адже це чудовий, наглядний приклад того - якими можуть бути наслідки. Це просто найкращий аргумент у будь-якій дискусії... А цих дискусій було вдосталь. Всі вони відбувалися на широкий загаль, де двох сторін, які проводили дебати - могли безпосередньо слухати в залі кілька сотень людей, а також бачити - кілька десятків мільйонів по всій планеті.

- Зрозумійте! Неможливо щось змінювати, коли ми не маємо тієї підтримки, яку могли б мати, якщо б - уряди, інші організації - котрі мають вплив на широкі маси - допомагали б нам..., - доволі емоційно

промовляла молода жінка, яка була представницею однієї із захисних громадських організацій.

- Я це не заперечую, і розумію також... Але з іншої сторони - ви теж повинні враховувати, що на сьогоднішній день існує цілий ряд глобальних проблем, без вирішення яких - не буде жодного сенсу у тому - що ми збережемо чи не збережемо природу, клімат..., - відповідав представник одного з урядів.
- В цьому і заключається головна помилка - говорити, що клімат - це щось другорядне... Ні! Це і є те, що визначає наше існування, це те - про що ми повинні думати в першу чергу...
- Але... дивіться... зрозумійте - мені шкода, - шкода людей, тварин - які гинуть, от зараз в жахливому вогні... і це проблема, це те - що, в тому числі, і ми - як уряд - намагаємось вирішити...
- Її б не трапилось...
- Ні, тут я з вами не погоджуюсь... Дивіться, причин багато - і те, що ми маємо справу зі зміною клімату - це факт, я його ні в якому разі не заперечую. Але погодьтеся, що все ж причиною могли стати й інші моменти - не підготовленість, навмисні дії... та будь що... Іншими словами - діяльність людини... І ось тут - важливо - існує й цілий ряд інших проблем - де також, на жаль, ще в більшій кількості гинуть люди, маленькі діти... а території також залишаються випаленими, але вже внаслідок збройних ударів... і не можливо цього не помічати...
- Це прикро... і цього дійсно зараз багато... таких конфліктів, трагічних ситуацій та подій... але ж... ви не хочете мене почути - почути головне - якби там не було - а клімат - це те, що не можна буде потім якось виправити... просто надіславши гуманітарну допомогу чи ще щось... це проблема абсолютно іншого масштабу, яка має розглядатися як

пріоритетна, не дивлячись на те, що дійсно - існують й інші глобальні проблеми...

- Добре, добре... дійсно, питання з одного боку - просте, а з іншого складне, - промовила ведуча дебатів, - але давайте все ж краще перейдемо до того - як діяти нам, як об'єднати зусилля, щоб отримати бажаний результат разом?
- Знаєте..., - почала жінка, - першочергово необхідно розуміти, що тільки серйозне сприйняття цієї глобальної проблеми - може нам допомогти. Потрібно всі сили направити на те, щоб вести пояснювальну роботу серед населення різних територій... щоб всі люди могли правильно розуміти ситуацію та усвідомлювати можливі масштаби.
- Я цілком погоджуюсь з вами, - промовив чоловік, - але все ж гадаю, що питання набагато складніше... і просто повідомивши окремим колам людей - що ті чи інші дії - погані, їх треба позбуватися - ми не змінимо ситуацію...
- А що ж тоді робити?! Ви ж розумієте, що сьогодні більшість людей не дбають про екологію, сьогодні більшості людей просто байдуже... і ось це треба змінювати...
- Тільки сьогодні?!
- Авжеж! Подивіться на статистику, на результати досліджень - проблема набрала кризових темпів та масштабів за останні двадцять-тридцять років... саме за ці роки - збільшилося в сотні разів - забруднення пластиком, відходами, викидами у повітря...
- Ось тут я з вами знову не можу погодитись... Я все ж маю переконання, це лише моя особиста думка, що суть проблеми, якщо її взагалі так можна назвати... полягає дещо в іншому...
- Звісно, що можна назвати проблемою... що ви таке говорите?!
- Почекайте, будь ласка... я зараз поясню свою позицію. Дивіться, яким був світ ті ж самі тридцять

років тому?! Які були технології, що взагалі люди - ми робили?

- Очевидно, що життя мало дещо інший темп..., - промовила ведуча дебатів.
- Правильно! Інший темп, інші задачі, інші технології та методи... в цілому - масштаби були іншими... А якщо ми поглянемо трішки далі - скажемо років на сто назад, а краще всього на двісті років назад, то що ми там побачимо?!
- Набагато кращу ситуацію з екологією та кліматом, який ще на той час не був знищений! - емоційно промовила жінка.
- Вірно! Ви абсолютно праві! Але чому це було так?! Невже тому, що тоді люди краще розуміли цю проблему?! Звісно - ні. Все просто, - масштаби того, що взагалі могло забруднювати - були мізерними в порівнянні із сьогодення... і це абсолютний і очевидний факт.
- Так, так... це зрозуміло, звісно..., - відповіла жінка.
- А тепер головне - скажіть, мені будь ласка - як тоді, в той час люди відносились до екології?! Я думаю, що вони навіть не задумувались про щось подібне... і я особисто впевнений, що дай тоді подібні можливості, подібну кількість пластику чи переробних заводів з викидами - ситуація б набула аналогічних до сьогоднішніх, негативних та трагічних показників...
- Я вас не розумію... ви говорите, що в усьому зараз винні люди, і при тому - стверджуєте, що пропаганда та просвітництво щодо шкідливості забруднення, проблем клімату - не допоможе?! - промовила жінка.
- Хах... все практично так... але з малими, проте визначальними правками. Дійсно - причиною всьому - є люди. Але в загальному розумінні... природно, нам не дано максимально швидко розуміти, оцінювати будь які наслідки від нашої діяльності, адже всі минулі роки - а це тисячі років - люди жили без всього того, що зараз забруднює та змінює клімат...

- Але ж ми розумні люди, в цьому і є вся суть... ми можемо це зрозуміти і діяти по іншому... Ми ж всі ці технології, заводи вигадали, збудували... то чому не можемо збагнути все інше?!
- Можемо, але поступово... треба роки, треба покоління, щоб справжнє й правильне усвідомлення прийшло... І так, я прекрасно розумію, що ми не маємо у запасі ще тисячі років... проте стверджувати, що окремі люди злісно сприяють погіршенню ситуації, а інші - взагалі ніяк не впливають... Я думаю, просвітницьку роботу треба робити, але очікувати, що це призведе до швидких змін - не потрібно... Адже не можливо на інстинктивному рівні буквально за кілька років - змінити мислення людини, підхід її до власного життя...
- Якщо так говорити, то тоді взагалі можна припустити, що ми не зможемо взагалі нічого вдіяти, чи не так?! - промовила ведуча дебатів.
- Я цього не говорив, але якщо ви самі це сказали - то так, шанси на це також є... Проте ніхто зараз не відповість однозначно...

Поки на трибунах форуму тривали дискусії - заплутані, складні, часом - незрозумілі, в яких кожен хотів в першу чергу вимовити свою позицію, захистити свої інтереси та погляди, і найменше бажали почути когось іншого - пожежа і не думала зменшуватися. Площі тільки збільшувалися, залишаючи за собою - знищені цілі екосистеми, яким тепер треба було чимало часу, щоб повністю відновитися. Рятувальні операції тривали, пожежники - робили свою роботу цілодобово. Але все одно - результату видно не було... Було очевидно, що місцеві рятувальні служби, які вже застосували всі свої резерви - не справлялися. Необхідно було залучати рятувальників та пожежників - з інших територій, які підпорядковувалися іншим урядам. Але не все було так просто, з огляду на

загальну ситуацію та порядок денний, який панував на планеті.

- Добрий день! - промовив один із лідерів уряду, який керував територією, яка межувала з територією де в повну силу вирували пожежі.
- Так, вітаю вас, добрий день..., - промовив інший лідер уряду, який керував іншою територією, яка знаходилась практично в іншому куточку.
- Маю потребу звернутися до вас особисто, виходячи з тієї ситуації, яка склалася у ваших сусідів...
- О так... це дійсно трагедія, масштаби якої зараз ще складно усвідомити...
- Я знаю, що ваші рятувальники вже направились допомагати. На скільки вам відомо, ми у добрих відносинах з тамтешнім урядом, ми переймаємось долею місцевих жителів, а також долею сотнів тисяч тварин та рослин, які в цей час продовжують гинути там...
- Звісно, я вас розумію, ситуація складна...
- Так. І тому, виходячи із цих умов - маю до вас прохання - все ж зняти на час цієї непередбачуваної ситуації - санкції проти нас, які не дозволяють нам перетнути вашу територію за допомогою спеціальної техніки. Чи можна це зробити?!
- Але ж рятувальна техніка - відноситься до військової, загалом... а в нас на правовому рівні зараз заборона, і щоб вносити подібні зміни... я думаю, мені складно це буде пояснити моїм колегам.
- Так, я розумію цю ситуацію... але все ж це не звичайні підстави, і вони будуть тимчасовими. Можливо зі спеціальним, з вашої сторони, супроводом... Ми вже підготували колони, людей - все що потрібно. Готові вирушати в будь який момент.
- Дивіться... я думаю, що все ж дійти певного консенсусу ми можемо, особливо, якщо ви нам дозволите на деякий час - переміщувати вашою

- територією вантажі з товарами, тим самим - допомагаючи нам у сфері експорту...
- Ох... це вже складніше, складніше... Ви ж розумієте, що якщо я зроблю таку заяву, то мої люди... вони не зрозуміють, а рівень моєї підтримки знизиться...
  - Але ж ви будете це подавати під виглядом того, що ви допомагаєте іншим, це ж головна причина? Чи не так?!
  - Звісно, це так... проте виглядатиме це ніби я використовую ситуацію на свою користь... а зараз на моїй території і так вистачає негативних, по відношенню до мене, нюансів...
  - Добре... Знаєте, пропоную, в такому разі, - це питання вирішити не в поспішному темпі... Там допомога завжди потрібна... а нам слід обов'язково врахувати власні інтереси, і тоді вже із виваженням рішенням вийти в публічну площину. Що скажете?
  - Так, добре. Я дам доручення, і в найближчі кілька днів - буде напрацьовано те, як нам більш якісно вчинити в цій ситуації.

Робота над виробленням правильного сценарію того - чому одні призупиняють певні санкції по відношенню до інших - затягувалася. Другий день минув, а результату не було. Разом з тим - інші країни, які також бажали допомогти - робили це, хто як міг, і хто чим міг.

Тим часом, пожежа наближалася до району, де особливо багато було етнічних представників однієї із територій, уряд якої так само забажав масштабно допомогти і на своєму, місцевому рівні - владному рівні - підписав відповідні документи - які були спрямовані на те, що внаслідок катастрофи, яка відбувалася у місцях пожежі, з метою рятування людей та важливих об'єктів, а також - враховуючи, що місцевий уряд неспроможний якісно протистояти стихії - прийнято рішення ввести на цю територію рятувальні служби, військових та військову

техніку - яка здатна швидко й оперативно змінити на краще ситуацію. Зрозуміло, що це рішення - ні з ким не обговорювалось, з інших урядів, і подібні дії - виглядали досить таки дивними та небезпечними. Буквально відразу - ціла низка інших урядів висловили свою позицію - вони категорично проти введення туди цим урядом своїх військ, для цього немає жодних підстав...

Проте, рішення уже було прийнято - і почалася підготовка, яка мала закінчитися через лічені години - і в результаті - військові сили мали відправитися у зону пожеж. В цей час, буквально через тридцять хвилин - один із урядів оголосив про своє екстрене звернення до всіх урядів та населення планети... Подібна заява звучала доволі незвично та серйозно непокоїла, адже раніше такого не траплялося, не дивлячись на різноманітні конфліктні ситуації, які всьому цьому передували... І найбільше непокоїв всіх той факт, що цей уряд - який готувався зробити заяву - м'яко кажучи перебував у не зовсім дружніх відносинах з урядом, який готував своїх військових на відправку у зону масштабних пожеж.

За тридцять хвилин - напевно не було жодного новинного ресурсу на планеті, який би не повідомив про досить таки тривожні речі, які раптово виникли там, де навпаки всі мали об'єднатися і протистояти стихії та вогню. За ці самі тридцять хвилин - деякі уряди також встигли заявити про свою неабияку стурбованість. Проте - цікаво було спостерігати за тим, як кожен із них намагався вгадати - за кого краще вступитися, кого підтримати... всі в першу чергу думали про свої інтереси та майбутні перспективи.

Всі телеканали, які були на той час на території уряду, який анонсував всезагальне звернення - вже були у спеціально визначеному місці. І буквально хвилина в хвилину - з'явився лідер цього уряду, який всім своїм виглядом та стилем поведінки - демонстрував, що справа серйозна, і ситуація дійсно нервова і неоднозначна. Декому

навіть здалося, що цей лідер діяв дещо розгублено, і очевидно в цей самий момент думав про щось інше...

Промову почав із загальних речей - висловив стурбованість стосовно того, що пожежа поширюється, її дійсно треба будь якими ефективними способами намагатися побороти. Проте, те рішення, яке було прийнято іншим урядом - занепокоїло і їх, і багато інших урядів... Адже мова вже йде про фактичне застосування зброї, армії... військових сил. В свою чергу - це породжує доволі неоднозначний прецедент, який - просто неможливо допустити. Не може одна територія, один уряд - вирішувати такі питання. Все повинно бути узгоджено і виважено. Тому, лідер уряду, переступаючи з однієї ноги на іншу, заявив - що подібні дії - вони розглядають як спробу нахабного вторгнення і розміщення військових сил на чужій території, де люди і так потерпають від стихії, переживають трагедію. Подібні дії - є абсолютно безпідставними, невинуватими і скоріше спрямовані на додаткову дестабілізацію у регіоні... Всі присутні журналісти - все одно не могли збагнути - що в підсумку скаже лідер цього уряду, адже всі попередні слова та фрази - так чи інакше вже звучали раніше, в них не було нічого нового чи неочікуваного. І тут, фактично в кінці своєї промови - лідер уряду - висунув ультиматум іншому уряду, наголошуючи на тому, що цей ультиматум являється лише адекватною реакцією і його ціллю є залагодження конфлікту. А ультиматум був доволі простим, з точки зору розуміння - якщо через одну годину не буде зроблено публічної заяви, що військова операція відміняється - то вони, цей уряд, зроблять усе, щоб фактично не дати відправити будь які війська, в тому числі - лідер уряду наголосив, що має повне право, на його переконання, застосувати зброю, яка всіх так лякала довгі роки, зброю, яка могла знищити все на своєму шляху... і умовну червону кнопку, цей лідер, готовий натиснути, якщо їхні умови, їх ультиматум не будуть почуті та виконані...

Подібна заява, ультиматум - навіть журналістів привів у певну паніку, яка не давала їм зосередитися на

своїй роботі... коли прес-секретар дав змогу задати питання - виявилось, що питань не було... Всі прекрасно розуміли - що не тільки цей уряд мав цю саму - таку страшну і, напевно, всіма довгоочікувану, - червону кнопку, але й той уряд - мав аналогічні можливості... і все могло трапитися вже буквально за лічені години... Подібних заяв до цього - ніхто так прямо і доволі не дипломатично - не робив, а отже ситуація дійсно була неординарна, і це означало тільки одне - потрібно не питання задавати, а турбуватися про себе особисто і про свої сім'ї...

Двоє працівників, представників двох урядів, які працювали при найбільш статусній організації, яка мала на меті піклуватися про загальний мир, безпеку... саме ця організація була створена внаслідок того, що люди боялися, що можуть повторитися страшні події, які забрали мільйони життів... Ці двоє працівників прямували на екстрене засідання спеціального органу цієї організації - так званої ради з питань безпеки, яка засідала тоді, коли на планеті особливо загострювалась ситуації у тій чи іншій точці. Зараз же - причина була максимально гостра та небезпечна, адже за останні декілька десятків років - ніхто не міг пригадати чогось подібного... Всі ті, хто працював не один рік у цій організації - прекрасно розуміли, що вони нічого не можуть вдіяти, вони фактично безсилі... і тільки зараз - вони могли реально усвідомити, що своїми рішеннями, своїми минулими діями - а частіше бездіяльністю - і призвели ось до такої ситуації...

Один представник - чоловік років п'ятдесяти, який працював на уряд, котрий прийняв те саме рішення про відправку військових сил, а інший - чоловік років шістдесяти - який був зі сторони уряду, який прямо, безпрецедентно заявив, що готовий до будь яких кроків, аби тільки зупинити подібні - нахабні та необгрунтовані рішення та дії...

- Добрий день..., - промовив один до іншого.

- Ох... і справді добрий?! Сумніваюсь...
- Ну вибачайте... не ми це все почали... далеко не ми...
- Та звісно не ви, і не ми... а просто хтось не загасив вогонь, так?!
- Хах... ви жартуєте, це вже добре...
- А що ще залишається... Скільки там до початку?
- Хвилин десять...
- Що ви там написали, у своїй заяві?
- Ще не читали її?
- Ні... я взагалі не знаю, що робити...
- Ваші передумали, вам повідомляли щось уже?!
- Знаєш... от скажу тобі відверто - там зараз - так як і ми оце - сидять і не знають, що далі робити... адже відступати - це рейтинги, авторитет...
- Ага... але ж наражають людей на незрозуміло які наслідки.
- Я думаю, позиція наша така - що ми не віримо... ось і все. Є екстрена ситуація, ми - діємо як уряд, який прагне лише допомогти і не більше... адже ніяких інших заяв не було, не звучало... А от вже ваша заява - це вже щось серйозне...
- Ти думаєш у нас цього не розуміють?! Все те ж саме - заяву зробили, а тепер треба діяти... а хто піде на такі дії?! Скажу навіть більше... вже є інформація, що цілий ряд людей, які у нас там відповідають за напрям із червоними кнопками цими... вже відмовився діяти, якщо буде наказ...
- Арешти?!
- Не знаю... Поки, що наче нічого такого не було... на публіці точно не буде...
- Та розумію... Ну нічого... родина тут?!
- Так, так... буквально два дні як прилетіла...
- Ти щось знав?!
- Хах... та ні..., ні... Співпало так, і добре, що так...
- Це точно.
- А твої?
- Тут проживають.

- Ну і добре...
- Не викликають додому?!
- Я все одно не поїду... знаєш, у мене ось тут, - показує на червону папку, - заява на звільнення, скоріше всього, я тут в останній раз буду засідати...
- Тут будеш?
- Так... чудова територія, вже звик... роботу знайду...

Засідання почалося практично вчасно. Головуючий заявив, що ситуація загострилася до небачених раніше масштабів, і всім потрібно підійти до її вирішення виважено, без будь-яких непотрібних емоцій... Напевно за всі часи, головуєчий виступав ось так... як просто людина, яка не хоче втрачати щось... напевно тільки зараз почав усвідомлювати, що і він - і всі його попередники - просто грали ролі людей, які ніби щось можуть, ніби щось вирішують і чомусь сприяють... Але тепер, коли ситуація по справжньому набула значних масштабів - прийшло просто розуміння того, що будь-яких інструментів у них немає. Просто немає. Їх і не було.

По черзі виступили ті самі представники цих двох урядів - спокійно, але в той самий час - повністю підтримуючи і виправдовуючи дії свого уряду. Кожна сторона - вимагала засудити дії іншої, кожна сторона - вважала дії протилежної - неприпустимими і такими, що підтривають загальний мир... якого ніколи ніхто не бачив і не відчував, але про який продовжували, чомусь говорити.

Через півгодини дебатів, головуєчий виголосив промову і поставив на голосування нейтральну заяву, яку все ж погодилися прийняти. За неї проголосували всі, одноголосно. Заява чітко, однозначно і з надією проголошувала - що всі члени цієї організації, всі уряди чудово розуміють рівень небезпеки ситуації, яка виникла. Всі сторони щиро занепокоєні цією ситуацією і бажають її вирішити. Рівень стурбованості - максимально можливий, який закликав сторони припинити свої провокаційні дії,

відмовитись від своїх заяв та рішень - а в цілому - в кінці заяви було сказано: "Пожежі мають припинитися, адже вони негативно впливають не тільки на місцеве населення, природу та екологію, але й стають причиною ось таких кризових ситуацій". До кінця не було відомо, хто з представників цієї організації буде делегований до місць загорання, щоб зачитати цю заяву, цей наказ - безпосередньо вогню, з надією, що він підкориться і припине своє існування.

Всі можливі новинні ресурси - в унісон передавали різну інформацію з приводу одного і того ж інформаційного приводу. Компанія сина, яка за останній час набувала й набирала лідерських якостей та рейтингів - також була максимально занурена у всю цю ситуацію. Маючи вже доволі чималий штат працівників, котрі працювали у різних куточках, на різних територіях, син мав доступ до максимальної кількості актуальної та перевіреної інформації. І все, що він чув, все, що йому доповідали - його з одного боку непокоїло, а з іншого по особливому хвилювало... Адже його не покидала думка про те, що ось настає той час, коли скоріше всього - треба розкривати всі карти і з головою занурюватись у всі ці події... Вже тривалий час його компанія займалася благодійністю, організовувала гуманітарні місії по всій планеті - з головною, як він зауважував, метою - розповісти всім про себе, про цю компанію, наголосити на тому, що необхідно прагнути миру, необхідно турбуватися один про одного, допомагати... Особливий, головний план щодо популяризації їхньої компанії - їхніх посилів та думок - ще не був повністю реалізований, і це турбувало сина... але та критична ситуація, яка виникла, вона робила свою справу, і необхідно було діяти швидко і впевнено.

Хоча, маючи цілком точну інформацію - сину було зрозуміло, що ось так просто, нічого страшного чи трагічного не відбудеться... Це все гра. Небезпечна, цілком

реальна, але гра... Уряди намагаються підвищити ставки, збільшити ціну... Побоювання - дійсно мали підстави, і багато хто доволі серйозно був налаштований і мав бажання якнайшвидше почати щось страшне і безповоротне... проте, не все було так просто... Адже нікого по справжньому не приваблювали перспективи отримати пустоту, всипану попелом... Приваблювали перспективи більше заробити, отримати більше впливу... І ті, хто мав доступ до більш менш повної картини, знав більше, ніж просто передавали у новинах - той це все розумів, з доволі дрібними деталями та нюансами. Звісно, для людей, які хоч і звикли, приїлися до постійних стресів та трагічних стрічок новин, все ж цей інформаційний привід - був дещо незвичайним, особливим та лякаючим... Але все одно, те чого син так боявся, так чи інакше - вже інсувало. Навіть ось така, критична ситуація - не змогла в повній мірі щось якісно змінити. І переживання людей, хоч і загострились, вони все одно не отримали того вигляду, який як він вважав, мали отримати.

- Що ви там, як? Сумки вже зібрали?
- Хах... привіт, сусіде! - промовив чоловік, який вийшов із дверей своєї квартири, щоб викинути сміття, - Та які сумки... воно ж не у нас десь тут... а там, нехай, що хочуть...
- Хах..., і то таке. Хоча, я взагалі думаю, що нічого там не буде... Невже вони там взагалі з глузду з'їхали?! Який взагалі сенс їм ось так закручувати все? Чи й так не вистачає проблем?!
- Дуже багато питань ти задаєш не тому, кому потрібно...
- Ну та а як... кому ж я їх ще можу задати...
- А ти я так розумію, уже чекаєш, коли дадуть відмашку - і побіжиш у сховище, якого...
- Якого немає, хах...
- Хах... отож!
- Хоча десь годину назад наші передавали, що от в тому разі, якщо ви почуєте гучні сирени - то миттєво

покидайте будинки, квартири і у сховища... як я зрозумів, їх терміново зараз перевіряють там...

- Там перевіряють... але я на це все дивлюсь як на черговий панічний приступ. Таких траплялося вже чимало. Ну а якщо і почнеться там щось, нас не дістане, можеш не переживати. Тим паче, що наші - хоч десь проявили свій розум, - і висловили свою позицію, як нейтральну...
- Значить ти вирішив підтримати свій уряд і теж зайняти таку ж позицію, так?
- Хах... я б так відразу не говорив, але мені дійсно все одно. Ну що ми з тобою вирішуємо?! Абсолютно нічого. І хоч ти тут з нейтральною позицією, хоч ні - а будеш разом зі своїм стадом бігти, куди всі біжать...
- До речі, там вже чимало тих, хто саме біжить.
- Де?!
- Ну там де пожежі ці, і там де війська ці готують... словом на територіях цих двох урядів.
- А, ну я їх розумію... але у мене для них погані новини - їм нікуди бігти, бо куди б вони не потрапили, нічого не зміниться... а може й гірше буде...
- Це так... за останні роки питання тих, хто покидає свої території і їде шукати кращого життя - активно обговорювалось... але зрозуміло, що ніхто і ніде нікого не чекає.
- Я цьому не дивуюсь. Ну сам подумай - от зараз тут не ми двоє будемо, а ще десять інших, яким теж треба якесь сховище - і вже ти будеш на них дивитися по іншому... чи я не правий?!
- Не знаю... ти дуже спрощуєш... Пряма, щоб ось так тут всі стояли... звісно, це певні незручності... можливо перенаселення... але ж куди їм їхати?!
- Туди, де немає нікого... таких територій багато. Але ж ні, вони ось поїдуть, в тому числі і сюди, до нас...
- А от сам би ти куди поїхав?! Невже просто ось так - у якийсь умовний степ? Я дуже сумніваюсь...

- Хах... поїхав би... а хоча - я взагалі нікуди не поїду! Все одно. Я ж сказав уже - куди не поїдь - буде абсолютно все аналогічно, або гірше... Не зараз, так через деякий час. Немає сенсу в цьому...
- Ой... хто знає, що воно буде... Все одно - будуть їхати.
- Будуть. І будуть тут.
- І що?
- Та що... що... Нічого. Їм треба, бо хочуть жити, а нам не треба, бо теж хочемо жити самі, бо звикли так... думаю - все справедливо, - сумно - але справедливо...
- Угу... Понавигадували різних червоних кнопок, а тепер ось...
- Та думаю не в цьому суть. Знайшли б не червону, так якусь синю, я не знаю...
- Ага... бачиш, ось тільки такі моменти і ситуації змусили нас говорити на такі серйозні теми, хах...
- Хах... це напевно означає, що ми той... прогресуємо, так? Хах...
- Хах... так, так... еволюціонуємо.
- Та думаю, що це нам так тільки здається... вже не раз проходили подібне, колись раніше, і як бачимо - жодних висновків, тому скоріше - не еволюціонуємо - а просто боїмося.

Син провідував своїх батьків. Цього разу - не в звичайний день. Він уже прийняв рішення, він прекрасно розумів, що через короткий проміжок часу - все буде по іншому. Мати приготувала, як завжди, смачний обід. Батько, який не особливо любляв знайомитися з новинами - цього разу все ж намагався дізнатися певні деталі - як там, що нового - чи не почалося там щось страшно... Хоча син переконував, що до червоної кнопки справа не дійте, а ось просто до певного роду стрілянини - це скоріше всього, адже жодна із сторін однозначно не

бажала відступати від своїх поглядів та переконань. І навіть теоретичний дощ, який міг би зненацька піти на тій території де все ще тривали пожежі - вже не міг завадити розвитку подій.

Син сказав батькам, що сьогодні їм доставлять певного роду запас продуктів, медикаментів - всього необхідного. Пояснював це тим, що ситуація зараз напружена, тому це не буде зайвим... Навмисно не говорив про об'єми того всього, що мали доставити - адже це б точно насторожило батьків. Тому, краще вже все побачать самі. Він готувався. Він - син батьків, які все своє життя - були простими людьми, які жили за своїми принципами та поглядами. Син матері, яка кожного дня бажала цьому світові миру, і їй особливо було боляче спостерігати - коли ось подібні ситуації виникали в будь-якому куточку планети. Син, який виріс на повчаннях та поглядах - що всі люди повинні жити в мирі, повинні перейматися долею інших, турбуватися про інших... робити все, щоб між людьми панувало взаєморозуміння та співпереживання.

Син, провідавши батьків, поїхав в офіс компанії - де мало відбутися термінове зібрання всіх - визначальних людей цієї компанії. Серед них і ті вісім близьких йому людей. Новинні веб сайти компанії - намагалися подавати інформацію максимально вчасно і чітко. Останні повідомлення говорили про те, що ситуація жодним чином не покращується... жодних поступків чи переговорів. Кожна сторона стояла на своєму, а пожежі продовжували поширюватися. І той факт, що ці пожежі - так само продовжували забирати життя і людей, і тварин - вже мало кого цікавив. Адже як завжди трапляється - вже нова тема, яку слід обговорювати, яку слід аналізувати... а все інше - вже в минулому, навіть якщо це минуле - є теперішнім.

У залі нарад - вже горіло світло. Зібралось близько тридцяти людей. Всі ті, хто мав особливо значення для компанії, хто займав важливі посади. Син не знав до кінця -

як вони всі сприймуть те, що він буде говорити. Але він був переконаний, що вони - це ті люди, які повинні його зрозуміти, і як він щиро сподівався, - підтримати. Адже вони були всі тут - бо їм так подобається працювати і створювати щось корисне, щось таке потрібне для людей. Всі вони були відкритими людьми, які вміли співпереживати іншим, які щиро бажали залишити після себе - своїм дітям - щось краще, ніж вони самі зараз мали.

- Скажи, ми будемо відправляти туди гуманітарну місію?! - промовила одна з жінок, яка була учасником цього засідання, яке вже тривало хвилин двадцять, і під час якого вже встигли обговорити деякі деталі того, як їхня компанія діяла в нинішніх умовах і які були наступні завдання.
- Гуманітарну місію... знаєте, мені складно сказати... Можливо... Я думаю, раз ми обговорили деякі деталі, нам потрібно перейти до головного...
- Так, давай, давай уже..., - промовив один із чоловіків, із тих восьми людей, які були найближчим оточенням сина.
- Добре. Насправді... коли ми ось уже чуємо про всю цю ситуацію, яка розвивається, наростає... і ось вже розпочалися офіційні евакуації людей на тих територіях, я думаю - говорити про те, що ми всі рухаємось у неправильному напрямку - вже не потрібно. Всі все бачать, всі все розуміють... ця ситуація стала лише певним підсумком всьому тому, що їй передувало... І знаєте, очевидно, що причин всього цього - є багато. Але та поведінка урядів, які думають лише про свої інтереси, намагаються грати у свої ігри... вже просто неадекватна ситуація з медіа - яка найбільш гостро проявилася за останні декілька днів, коли бажане видавали за дійсне, коли абсолютно неправдива інформація, маніпуляції... і вже мовчу за ситуацію, яка загалом склалася з мережею - внаслідок чого, люди практично забули, як це співпереживати, як це турбуватися про інших...

переважній більшості просто все одно... Словом - потрібно цьому покласти край, покінчити з цим. Дати свіжого повітря всім нам...

- Що ти пропонуєш?!
- Дуже сподіваюсь, що вам сподобається... але перед цим - прошу - ось це наша секретна, до цього часу, команда - яка працювала на тим, що ми вам тут зараз будемо презентувати... Все звучатиме глобально, можливо нереально і обов'язково - страшно. Але я впевнений - що більш кращої і підходящої нагоди у нас не буде. Треба діяти.

Місто прокинулося, як завжди, рано. Ранки вже другий тиждень були морозними, але сніг йшов лише один раз за весь цей час. Люди поспішали хто куди. Робота, навчання... все як завжди. Розмови людей нічим, практично, не відрізнялись від тих, які були один, два чи п'ять років тому - адже щоб не змінювалося, потреби завжди були однаковими.

Звичайно, глобальні новини обговорювалися, і ситуація із пожежею, яка тривала, і з іншими загрозами - які раптово виникли у зв'язку з цим - червона кнопка, погрози та непорозуміння... У кожного були свої думки щодо цього, але це було десь далеко, і кожному вистачало своїх, власних проблем, турбот... Хто ввічливо демонстрував свою стурбованість, хто був радикально налаштований і практично панікував - це можна було почути у голосі чималої кількості людей, ну а хто - взагалі ніяк не реагував, просто не знав деталей, навіть самих загальних.

- Ти сьогодні теж на автобусі, привіт! - промовив чоловік років тридцяти, крокуючи до автобусної зупинки.
- Привіт, ага... ранки вже холодні... набридло возитися з автомобілем... так зручніше..., - відповів інший чоловік, на кілька років старший.
- Але й холодніше так, хах...

- Може трішки... Як у тебе справи, що нового?
- Та все загалом добре... скоріше всього в кінці місяця буду змінювати роботу.
- Оу, це чого раптом?! Тобі ж здається все подобалось...
- Ага... три роки тому... а зараз вже набридло, хочу спробувати щось нове...
- Ну якщо так, то це ще добре... здорово, що намагаєшся щось шукати... А я от вже так звик, що й не знаю... пару років тому - теж думав - може податися у фінансисти... а тоді якось пройшло... це бажання.
- Для мене взагалі всі оці твої професії... щось рахувати, звіти робити... я б там і дня не витримав...
- Хах... ключове тут слово - витримав. Ти думаєш я просто в захваті від всього того?! Просто вже все автоматично роблю, ось і все...
- Що думаєш про конфлікт?
- Це там де пожежі?
- Ага...
- Та нічого... а що там думати - все як завжди - але тут просто вже серйозніше щось може бути...
- В тому то й справа, що серйозніше!
- Так... зранку, до речі, читав новини - там веб сайт, ось цей, що об'ємно розповідає... ну там безпосередньо з місця різних подій...
- Знаю, знаю...
- От там повідомили, що вже в цілій низці країн - люди почали на мітинги виходити.
- А вони ще чого?!
- Проти застосування червоних кнопок, за збереження клімату, природи... ну воно ж зв'язано, так чи інакше...
- Ну тоді спочатку треба говорити - за збереження людей, хах...
- Хах... це дійсно... Так от, в деяких містах - уже десятки тисяч вийшли...

- Як завжди - вийшли проти насилля, а закінчиться все погромами і трагедією...
- Так той... у нас теж, в столиці...
- Вийшли?!
- Ніби так... особливо ніде не передають, але щось там теж відбувається... менших масштабів, але все таки...
- В принципі, я їх теж підтримую... сам подумай, ну що це вже тоді буде, коли хтось відкрито використає ось таку зброю?! Це по суті буде кінцем... адже тільки одні підуть на такий крок - всі інші, в кого є можливість - вчинять аналогічно... А причин це зробити - як ти знаєш - вдосталь... за останні десятки років - що що, а подібних підстав зуміли назбирати... практично кожна територія має певні претензії до будь-якої іншої, кожний уряд має, що ділити з будь-яким іншим...
- Так... ти правий, що якщо допустять, то це буде доволі трагічний момент... а наслідки... то вже взагалі сказати важко. Хоча, ти знаєш - от до прикладу, взяти уряди - а що їм робити?! Вони на те й уряд - щоб проводити інколи жостку й часом агресивну роботу... по іншому просто ніяк. Треба захищати свої інтереси...
- Ох... захищати інтереси... А якою ціною?! Зрозумій, ось ти нікому не потрібен, як особистість... ну ти просто людина одна із мільйонів інших. І все. Там на кону стоять зовсім інші інтереси...
- Добре. Але який тоді вихід?! Якщо кожен, хто захоче ввести війська на будь-яку території - зробить це - то в що це перетвориться?! Все ж таки слід дотримуватися тих правил, які колись погодили, а інакше... буде все дуже погано.

Збори одного із урядів, однієї із територій, на якій проживали ці двоє чоловіків - які по різному ставилися до всього, що відбувалося - мали різні погляди - були скликані

в екстреному режимі. Публічно причина не повідомлялась. Всього було викликано лідером уряду чотири людини. Кожен із них здогадувався - яка причина цих зборів, адже не офіційно - вже всі могли бачити чи чути, що відбувається щось незрозуміле - не відомо що саме, але точно те, що могло бути небезпечним.

Кабінет, де мали відбуватися збори - детальним чином перевірявся. Одна із жінок, яка працювала на відповідних посадах уже більше шести років - нічого подібного, а саме таких високих заходів безпеки - ще не бачила. Очевидно, що інформація, яка мала звучати тут через кілька хвилин - була надзвичайно цінною, секретною... Цей факт прискіпливої перевірки приміщення - певним чином насторожував тих, хто прибував на ці збори. Інша жінка - яка також була серед тих чотирьох людей, яких викликав лідер уряду - буквально на підвіконні, діставши аркуш паперу та ручку зі своєї робочої сумки, - почала писати заяву на звільнення. Знала вже більше, ніж інші троє... Проте на будь-які питання - цих інших - взагалі нічого не відповідала. Благала просто потерпіти кілька хвилин...

Збори почалися на двадцять хвилин пізніше - лідер уряду запізнювався, перебував у спеціальному військовому штабі, де проходила нарада щодо безпеки.

- Будь-ласка, проходьте, - вимовив лідер уряду, який наближався до дверей кабінету, де вже все було готове до початку.
- Скажіть! Скажіть, як довго це триватиме?! - вимовив один із чоловіків.
- Що саме?! - відповів лідер уряду.
- Ну оці збори наші...
- Ох... на таке питання відповіді не маю... Проходьте...

Всі зайшли до кабінету. Лідер уряду чекав також на телефонний дзвінок від іншого лідера уряду, який мав повідомити важливу інформацію.

- Отже так..., - почав лідер уряду, - думаю ви вже всі знаєте, чому ми зібралися, чи не так?!

- Угу... знаємо..., - відповів один із чоловіків.
- Це добре... поки що, нам не відомо - хто замовив проти нас подібну акцію...
- Ви думаєте це просто акція?! Серйозно?!
- Так... я так думаю... Звісно, поки, що наші спеціалісти не можуть виправити ситуацію, але вони працюють, і я впевнений, що через лічені години - все буде добре. Проте необхідно не допустити нічого подібного у майбутньому...
- Добре, якщо це акція... але все одно - кому вигідна вона? Невже зараз це доречно взагалі?!
- Всі хто міг - зараз активізувалися... Через ту саму ситуацію з пожежами, кнопками... Це ж просто вдала ситуація, вдалий момент. Я думаю, всі прекрасно розуміють, що вся увага направлена зараз туди, а відповідно - ось подібні акції можуть проходити практично безслідно і без наслідків... Але нам цього не можна допустити...
- І що ми будемо робити?! Які кроки?!
- Вже активно працюють спеціальні органи. Як мені повідомили - є певні зачіпки, але відразу сказали спеціалісти у сфері цих таки інформаційних технологій - працювали дійсно професіонали...
- Угу, тобто просто так... ради того, щоб просто побавитися цього ніхто не міг вчинити?
- Хах... звичайно ні, ви що! Ви ж бачите наслідки - системи або взагалі не працюють, або працюють з великими труднощами... І враховуйте об'єми - адже це просто і буквально всі наші системи...
- Безпекова також?!
- Вона працює, але є підозри, що все ж не так, як треба...
- Ви що! Я не знаю... я просто не знаю, чим це може закінчитися... Як таке взагалі можливо?! Невже це просто через одного штатного працівника, який не дотримався інструкції, а?!

- Ні, це виключено... Адже в таких масштабах, і практично одночасно...
- Значить воно вже було, чи то влаштовано чи то занесено кимось - при чому - масово...
- Ну і як це можна було вчинити?! Я не вірю в це... просто не вірю...
- Скоріше всього доведеться повірити... бо інакше це пояснити дійсно не можна. А що з роботою зараз?
- З роботою чого?!
- Ну працівники там...
- А... я дав розпорядження - максимальна безпека, ніхто не покидає робочі місця до в'яснення всіх деталей. Всі об'єкти повністю заблоковані...
- Всі?!
- Так, всі урядові - починаючи з нашого і закінчуючи самим дрібязковими на місцях... По іншому просто не можливо... Ви ж усвідомлюєте, що почнеться - якщо дізнаються засоби масової інформації... ну і відповідно всі люди...
- Я навіть не хочу цього представляти... і саме головне - що скажуть інші... інші уряди, адже наскільки я розумію - цілком реально те, що ми вже втратили інформацію, яка важлива не тільки для нас, чи я помиляюсь?!
- Дуже хотів би, щоб ви помилялись... але поки, що невідомо... Як доповіли наші спеціалісти - інформація вся є, ознак того, що нею хтось намагався скористатися, заволодіти - немає... Просто системи... вони відмовляються працювати, загалом...
- А телефони...?
- Телефони, будь-які інші пристрої - вилучені абсолютно у всіх - це також моє розпорядження...
- І ви мали на це право?!
- А який вихід?! Послухайте, зараз реально не до цього... мав чи не мав... Це зараз реально така дрібниця, що ну просто... я не знаю...

- Та це все зрозуміло... проте додавати масла у вогонь... все ж треба відразу думати, як потім все це подавати людям, що говорити...
- Я гадаю, що в будь-якому разі - ми можемо сказати, що масштабний збій і все... Я не думаю, що комусь особливо буде це цікаво... а всілякі новини, журналісти... так, на незручні питання може й треба буде відповідати, проте кому потрібні ті відповіді?! Тільки їм... Тим паче, зараз взагалі ситуація напружена...

Помічник лідера уряду, який знаходився також у цьому кабінеті - повідомив, що через секунд тридцять - буде телефонувати інший лідер уряду. Спеціальний телефон, який, звісно, був підключений до особливого - захищеного - зв'язку, був розміщений прямо у цьому кабінеті. Ніхто нікуди не виходив, адже цьому лідеру - потрібні були ті, хто міг би відразу надати певну інформацію або пораду... Буквально відразу, до всіх них у кабінеті, приєднався той, хто відповідав за загальну безпеку. Кількома словами повідомив - що проблема не вирішена. Але вони працюють над цим... і напевно, все ж слід просити про допомогу - у якості спеціалістів, які могли б швидко допомогти вирішити цю, м'яко кажучи, неприємну ситуацію...

- Вітаю вас, дуже вдячний, що зателефонували, - почав лідер уряду, який сидів в оточенні учасників зборів, які сподівалися, що вже скоро заручаться підтримкою однієї із найпотужніших територій, з лідером уряду якою почалася телефонна розмова.
- Так, добрий день... я думаю, що ця розмова й наші відносини, особливо у найближчому майбутньому будуть мати важливе значення...
- Безумовно! Ми також на це сподіваємось, адже ми повністю усвідомлюємо, що наша ситуація - може бути небезпечною для інших...

- Ох... друже мій... якби ця ситуація була тільки вашою, я був би дуже щасливим, але на жаль все зовсім по іншому...
- В якому сенсі?! Я вас не до кінця розумію...
- Що я вам можу сказати - якби це не звучало дивно чи може страшно - але подібна ситуація зараз спостерігається у всіх, без виключення - урядах...
- Що?! Це через нас?! Але ж...
- Та ні, ні... звичайно ні... Поки, що наші найкращі спеціалісти намагаються визначити - як це сталося, звідки все поширилось... але результатів, більш менш конкретних не має...
- Ох... я не знаю, що сказати..., - промовив лідер уряду, а всі присутні люди на зборах не могли нормально вдихнути повітря - над швидке серцебиття не давало цього зробити...
- Так... ситуація поки, що не зрозуміла... Як ви дієте зараз?
- Повне блокування, я маю на увазі, - фізичне - всіх будівель, на всіх рівнях. Також - тимчасове вилучення будь-якого роду телефонів, пристроїв - адже природа всього цього невідома, ми розглядаємо версії, що могло бути занесено з сторонніх пристроїв безпосередньо працівниками...
- Думаю навряд чи... Згідно даних, які я отримав від ряду інших лідерів урядів - а це близько двадцяти різних звітів - все це має одну природу, і та швидкість поширення, тим паче у таких різних системах - говорить про те, що ми маємо справу з чимось... я не знаю... максимально непередбачуваним і незрозумілим...
- Скажіть, будь-ласка, які заходи ви будете запроваджувати, як плануєте діяти?!
- Дивіться... з усіма, з ким я мав розмову - домовленість одна - поки, що максимальна конфіденційність. Якщо інформація вийде в загальні маси... Я не знаю - жарт це, таких великий масштабів

- чи щось інше, але сам факт того, що таке взагалі може відбуватися - вже про багато говорить...
- Ви справді думаєте, що ми зможемо це довго приховувати...?!
  - Ні, звісно ні... у нас буквально лічені години... Розумієте, наслідки - це вже інше. Але немає точних даних про причини, про те - що це таке, і як його знешкодити...
  - Я можу сказати, що одна із наших служб, яка безпосередньо залучена до процесу знешкодження, виправлення - відзвітувала мені, що ті методи, які раніше працювали - не працюють, а нові - не дозволяють покінчити з цим до кінця...
  - Тобто як це?!
  - Це означає, як мені пояснювали, що ось це - з чим намагаємось боротися - скоріше всього в реальному часі управляється ззовні, хтось на постійній основі, прямо зараз - доповнює все це, певним чином змінює...
  - І це не дозволяє видалити, знешкодити його до кінця...
  - Так... саме так...
  - Якби там не було - це нічого не змінює, потрібно вживати максимально можливі заходи, щоб вже через дві-три години - ми мали вирішену проблему...
  - Якщо ні?
  - Що... ні?
  - Ну якщо не зможемо... що тоді?!
  - Зможемо... мусимо це зробити...
  - Ох... знаєте, якщо це все навмисно, а це зрозуміло, що так і є...
  - Ну звісно...
  - То - який сенс?! Де вимоги?! Ви допускаєте, що це може бути пов'язано з будь-яким іншим урядом?
  - Я впевнений... по іншому і бути не може... Це все та ситуація, це все воно... вийшло із під контролю і от тепер маємо...

- Це хтось із них, двох?!
- Ні. Ось це точно ні... За моєю інформацією - у зв'язку з подібними, по суті - аналогічними проблемами - тепер, поки, що - банально не має можливості використати жодних кнопок...
- Ох... навіть так. Ну тоді, хоча б цю проблему вирішено, хах...
- Хах... ой не знаю... Просто не маю відповіді, чим це все може закінчитися...
- Так все ж - якщо не зможемо, що робити?!
- Я думаю, що вже зараз потрібно думати про те, щоб зібратися в одному місці, хто зможе, і поки - ми ще можемо зв'язатися...
- Але це займе час...
- Хто зможе, а ті - хто далі, нехай у себе там збираються... Якщо проблема у всіх одна - то і вирішувати її треба - разом. Адже наслідки для всіх можуть бути дуже трагічними...
- Добре, я вас зрозумів... тоді через хвилин тридцять повідомлю вам новини, і чекатиму від вас пропозицій щодо зустрічі...
- Так, добре...

Секунд тридцять, після того, як телефонна розмова була завершена - у кабінеті панувала тиша. Так чи інакше - всі розуміли, що ситуація набагато складніша. Одна із жінок, та сама, що писала заяву про звільнення - в цей момент підвелася і підійшовши до столу лідера уряду - поклала цей папірець.

- Це що...? Що?! Ти знущаєшся?! Яке звільнення?! Та ви взагалі розумієте, що відбувається?!
- А ти розумієш?! - тут же відповіла жінка.
- Розумію! Це щось - загальне, глобальне... а значить - не потрібно так хвилюватися...
- Хах... серйозно?! Не потрібно хвилюватися?! Дякую, але мені це все не потрібно... Якщо це все глобально,

то я навіть не хочу думати - кому це потрібно, яка мета і взагалі - що буде далі... мене вдома чекає дві дитини і я буду йти до них...

- Ні! Ніхто нікуди йти не буде! Поки не вирішиться ситуація - якщо ви не знаєте - будь-кому покидати, фізично - жодного приміщення не можна!
- Думаєш це допоможе?! Я впевнена, що вже інформація є у публічній площині, якщо не більше... можливо вже обговорюється по телеканалах... а ми тут як незрозуміло хто, будемо сидіти під замком...
- Та ніхто нічого не знає... Не треба панікувати... Ви ж чули - сподіваюсь, - будуть збори лідерів, і там вирішимо, що робити - але якщо ситуація дійсно така - то я в цьому не бачу нічого такого... щось подібне вже траплялось і нічого...
- Справді?! Щось подібне? І коли?!
- Ну я ж сказав - подібне! Так, тут масштаби дещо більші, але це проблема загальна, а отже - ніхто не винен, всі не змогли угледіти, попередити...
- Добре... добре... Але яка мета?! Гроші, посади... що?!
- Поки, що невідомо... вам же відомо, що є багато різних груп, підпільних організацій... словом є кому щось подібне зробити, тому це лише питання часу, коли це все виправиться...

Обідня перерва закінчувалася. Хто обідав у кафе - замовляючи спеціальне меню - гарячий суп та гарнір. Хто обідав тим, що взяв з дому. Вперше за кілька днів - за вікном йшов сніг. То посилювався, то послаблювався. А вітер, який також був не постійний - навіть починав створювати невеликі замети, які поки, що не заважали автомобілям, але вже створювали певні незручності пішоходам.

День, який в цю пору закінчувався набагато раніше, ще мав годин три-чотири, але густі сірі хмари, які повністю вкривали все небо - створювали враження, що вечір уже

наступив. По вузьким міським дорогам щільно рухалися автомобілі, в яких водії намагалися за допомогою дівників - розчистити собі скло, щоб мати змогу бачити дорогу.

Чоловік вийшов із будівлі вокзалу. Майже десять годин у дорозі, потягом - його втомили. Було бажання швидше дістатися додому та відпочити. Таксі не став викликати, а взяв одне із багатьох, які вже чергували біля центрального входу чи то, в його випадку - виходу...

- Куди вам?! - на випередження вигукнув один із водіїв.
- До центрального театру, там відразу за ним...
- Багатоповерхівка!
- Так!
- Знаю, сідайте!
- Добре, дякую... Ось сумку, візьміть, будь ласка у багажне відділення...

Таксист поклав доволі важку сумку, і потім сам сів за кермо. Чоловік вже сидів на задньому сидінні, вдивляючись у телефон.

- Що ж таке...
- Що?!
- Та не можу зрозуміти... їхав у потязі, думав це там зв'язок поганий, так завжди буває... А воно й до сих пір - деякі сайти взагалі не можу завантажити...
- Так, так... оце і я, ось стояв - хвилин тридцять хотів зайти на деякі сайти - і не зміг... напевно збій якийсь, хто їх там знає...
- Ох, це прикро... потрібно терміново глянути на інформація...
- Та буває таке, виправлять...
- Та сподіваюсь... О, зараз ось взагалі зв'язок пропав... дивно якимось... Можна будь-ласка ваш телефон, мені терміново треба зателефонувати...
- Та ось, візьміть... якщо там є він...
- Є! У вас оператор інший... то напевно щось просто з моїм телефоном...

- Все може бути... але сайти і я не міг деякі завантажити...
- Ало! Так, привіт! Ну як там у тебе здоров'я?! Так, так... щось зі зв'язком, не розумію... ось взагалі був пропав... Все добре, так? Ну це саме головне, я тоді завтра навідаюсь до тебе, може щось взяти, а?! Ало! Ало!
- Що, відключилось?! - запитав таксист.
- Ага... зв'язок пропав... і у вас...
- Дивно... що це у них там за проблеми... От з нас, зі звичайних людей гроші поспішають брати за все - а самі - не можуть надати хорошої якості!
- Та всяке трапляється... може, до речі, погода? Я чув, що ціла стихія на завтра... велика кількість опадів, снігу...
- Та хто їх знає... але за такі гроші, могли вже й зробити щось надійне, таке що не буде припиняти працювати вже після будь-якого дощу...
- Погоджуюсь... особливо, коли так потрібно це все, коли ти сподіваєшся на це, а воно ось так... і що робити?!
- Так той... може вас на іншу адресу везти?
- Та ні, ні... все добре... То вже завтра я поїду...
- Ну добре... А сніг і справді щось посилюється... У вас хоча б опалення добре працює?
- Хах... сподіваюсь! Я дома не був більше тижня... Відрядження.
- А, зрозумів... Власне житло?
- Ні, просто орендную квартиру, мені вистачає.
- Та звісно... тим паче, якщо такі відрядження, тривалі...
- Так, практично півроку по відрядженнях катаюсь...

Автомобіль повільно заїхав у подвір'я багатопверхового дому. Сніг падав густий та лапатий. Таксист дістав багаж чоловіка, а чоловік оплативши поїздку - попрощавшись - покрокував у під'їзд.

У квартирі було доволі тепло. Чоловік поставив у шафу свою сумку, бажання розбирати речі просто не було. З їжі дома, звісно, не було нічого - і цей факт доволі засмутив його... треба йти до магазину. Супермаркет був буквально через дорогу. Швидко одягнувши назад свою теплу куртку, чоловік покрокував за деякими продуктами, щоб нашвидкоруч повечеряти... Сніг не припиняв йти. Біля під'їзду вже можна було ногою відчутися кількість цього снігу... На дитячому майданчику, дітей шість чи сім - грали у сніжки, адже сніг був доволі мокрим, а це найкраще що може бути для подібного заняття. Навіть зупинився на секунд десять - просто згадав, як сам полюбляв, ось так - коли сипе сніг, а він разом з друзями - годинами бігали, і також в сніжки чи просто... Нагнувся, набрав у руки снігу, зіпнув сніжку та щосили кинув її у стовбур дерева, яке було в п'яти метрах від нього - влучив. Вже через мить жалкував про цей вчинок - рук не відчував, вони були мокрими та холодними... Попрямував до супермаркету. Практично, як завжди, не зміг швидко справитись, адже людей було чимало, і серед них були ті - хто дуже довго не міг визначитися який хліб сьогодні взяти... а різновидів було, десятків три, напевно... дійсно, вибір складний. Не те, щоб це його дуже засмучувало чи злило, проте все ж він якнайшвидше хотів потрапити додому, поїсти та відпочивати.

Чемно відстоявши чергу, розплатився і з пакетом харчів - попрямував у квартиру. Спеціальна техніка вже займалася своєю роботою - розчищала сніг на дорозі, який вже помітно починав заважати дорожньому руху. Зайшов у квартиру, за лічені хвилини - приготував пасту, до десяти невеликих бутербродів та зробив легку каву. Увімкнувши на ноутбук доволі популярну програму, де чергову знаменитість розпитував інтерв'юер - сів за невеликий стіл і почав доволі жадібно розправлятися із пастою з беконом. Як не дивно, але інтернет вдома був, попри те, що зв'язку не було зовсім - телефон лежав безпорадним, цілком не

потрібна річ. Цього разу - персона, яку запросили, яка погодилась відповісти на запитання - не дуже цікавила чоловіка - але по традиції - все ж дивився всі випуски. Закінчивши з пастою, тільки не хотів перейти до бутербродів з кавою - як раптом у кімнаті погасло світло. Ноутбук продовжував працювати. Поставив на паузу. Знову якісь проблеми в цьому багатоповерховому домі? Таке вже траплялося кілька разів минулого місяця... Вийшов із квартири - поглянути - чи горить світло у під'їзді - ні, темно. Чутно лише як на верхньому поверсі також ходили люди і гучно розмовляли... Зачинив вхідні двері... Увійшов у кімнату - ноутбук мовчав. Пропав інтернет. Заряду було чимало - ноутбук все одно не став вимикати, все ж треба було додивитись випуск. Глянувши у вікно - не побачив там вже знайомого ліхтаря. Його квартира була на першому поверсі, тому ліхтар, який розташовувався на дитячому майданчику - чудово добивав світлом, зазвичай йому у вікно. Світла не було, як мінімум у всьому дворі декількох багатоповерхівок, які стояли поруч.

Чоловік взявши кілька бутербродів та каву попрямував на балкон. Відчинивши вікно балкону - повіяло свіже, доволі морозне повітря. Сніжинки також залітали і падали на підлогу балкону. На не велике, старе стуло, яка напевно вже не один рік стояло на цьому балконі - чоловік поставив будерброди на тарілці, а чашку кави взяв до рук, щоб зігрівала їх.

Спостерігав незвичайну картину - у жодному вікні, на жодному ліхтарі у подвір'ї - не було світла. Темнота. І лише той факт, що сніг лежав доволі товстим покривом - надавав певного природного світла, тим сами даючи змогу розгледіти різноманітні силуети. Було чутло лише як продовжували бігати діти, і їхні силуети також можна було бачити на білому фоні. Хтось повертався додому з роботи, хтось - так само як і він хвилин сорок тому - повертався з пакетами із того ж самого супермаркету.

- О, привіт! Вже дома?! - раптом пролунав голос з лівої сторони.

- Привіт, привіт..., - відповів чоловік, попиваючи каву, до іншого чоловіка, який проживав у сусідньому під'їзді.
- Давно повернувся?
- Та ні... ось буквально, годину тому...
- А... та бачиш, щось воно світло вимкнули, і зв'язку немає...
- Ага... щось напевно із за погоди - бачиш який сніг йде...
- Угу, завжди так, не встигне сніжинка впасти - вже проблеми...
- Ну це далеко не одна сніжинка, хах...
- Хах...
- А на завтра так взагалі передавали цілу стихію...
- Та чув я таке, чув...
- А світла що й там далі немає?!
- Так! Я ось їхав на автобусі саме, і він вимкнувся... так, як мінімум у всьому районі нашому немає...
- Ого... це вже щось дійсно серйозне...
- Та можливо певні несправності на головній станції там... чи де воно там...
- Сьогодні увесь день щось так... я в потязі їхав, так ще тоді зв'язок почав гіршати, потім пропадати на певний час... ну а потім ось ближче до вечора - взагалі пропав.
- Та відремонтують... а так он хоч діти нехай на вулиці побігають, а то сидять постійно перед моніторами.
- Хах... та вони там уже й так, не одну годину бігають, то в сніжки бачив грали...
- Хах... от і користь їм... Треба оце так вимикати світло - кожного дня на пару годин, і буде не погано.
- Можливо, можливо...
- Добре, буду йти, а то вже мороз більшає...
- Ага, давай...

Чоловік з робочою сумкою попрямував у сусідній під'їзд, а цей чоловік - продовжував насолоджуватися смачними бутербродами та кавою, яка доволі швидко втрачала своє тепло.

Світло не з'явилося і через годину. Вирішив лягти спати, адже був з поїздки, втомлений. Прокинувшись - визирнув у вікно - де було неймовірно багато снігу... Деякі люди повільно передвигалися подвір'ям, намагаючись пробратися крізь високі замети. Сніг, хоч і невеликий, продовжував йти. Зайшовши на кухню - за звичкою увімкнув вимикач - але світло не засвітилося. Тільки зараз згадав - про вчорашній вечір. Чому ж його досі немає?! Доволі дивно... невже не змоги за цілу ніч відремонтувати?! Та їжа, яку готував ще вчора - згодилась і для сніданку. Газ був, опалення працювало, газова пічка - теж. Зробив собі кави, цього разу міцної.

Вже через хвилин двадцять - вирушив до свого друга, який буквально декілька днів тому просто невдало став на ногу, під час гри у футбол, у спортивному залі. Ходити було тяжко, тож перебував на лікарняному вдома. Зайшов до одного невеликого магазинчику.

- Добрий день... що це у вас тут?! - промовив чоловік, звертаючись до продавчині, які виставляла на один із товарних столів - велику кількість товару.
- Добрий день! Та що... світла ж немає, а в нас чимало того, що псується... ось директор дав сигнал, щоб порозпродували... Будете щось брати із м'ясного чи молочних продуктів?!
- Ой... та я хотів лише деяких фруктів взяти...
- Та візьміть, візьміть... Віддаємо за оптовими цінами...
- Ну добре... давайте тоді трішки, чогось на ваш вибір, допоможу вам... Хах...
- Хах... от і чудово! Дякую!
- А що зі світлом... зв'язком?! Не чули?

- Та люди різне говорять... чи то щось зламалось там, ну серйозне, що до сих пір не можуть полагодити, чи то відімкнули через певні борги...
- Борги?! Всьому району?!
- Та... який район, у всьому місті немає, і навіть більше...
- Більше?!
- Так, так... у знайомої чоловік працює водієм на міжміських сполученнях - так от він їхав сьогодні на ранньому рейсі - по маршруту ніде не було світла...
- А маршрут який?
- Та доволі не маленький, більше ста кілометрів...
- Ох... дивно, дивно... і зв'язка там теж не було? На маршруті...
- Звісно... просто ніде нічого не працює і все.
- Ну добре..., - відповів чоловік, розплатившись із продавчиною і вийшовши із магазину покрокував далі, на автобусну зупинку.

Жодне табло, жодна вивіска не працювала. Багато хто говорив, що автобуси також не працюють, проте все ж деякі прибували, хоча й не зовсім вчасно... Але зрозуміти це було важко. Чоловік уже давно не користувався механічними годинниками, - лише електронні або просто телефон. Проте зараз - телефон сів, електронний годинник - також... Тому просто кинувши зарядний пристрій і телефон в сумку, йшов ось так - не знаючи точного часу.

Автобус приїхав практично порожній...

- Щось ви практично порожній, зранку..., - промовив чоловік до водія автобуса.
- Хах... та це просто я їду в центр... багато людей повертається назад, додому...
- Повертається?!
- Так... з роботи... світла ж немає, що там робити...
- Ох... цікаво... А ви що чули про світло, коли буде?!

- Та хто я такий, хах... мені не звітують... Хоча за ранок сьогодні вже версій десять чув... Але здебільшого всі сходяться, що щось трапилось серйозне, аварія якась чи щось подібне... А що ще може бути?
- Та так... очевидно, що щось серйозне, але дивно... ніколи подібного не було, я не пам'ятаю...
- Ну та бувало всіляке...
- Але так щоб ось все місто, і не тільки...
- Один тут був, весь такий в паніці - говорив, що це там щось трапилось, де ото пожежі оті, ну і що все таки щось там почалось страшно...
- Хах... я не думаю, що якби щось і трапилось таке, то ось так на вигляд усе б було спокійно...
- Хах... та з нього посміялись і все. Проте, все ж хочеться дізнатися, в чому причина то?!
- Це так... але дізнатися то ніяк, замкнуте коло, хах...
- Ага... це точно...

Автобус рухався повільно, адже автомобілів було незвично мало на дорогах. Чи то дійсно внаслідок того, що світла не було, чи просто - через негоду, яка насувалася - люди вирішили залишити свої авто вдома. На зупинках люди переважно стояли із пакунками супермаркетів, - великими, повними... - напевно - розпродажі сьогодні були багато де... А для людей - це чудовий привід купити чогось більше, або спробувати те, чого раніше не куштували...

Зійшовши на потрібній зупинці - чоловік попрямував до чотириповерхового будинку, де на четвертому поверсі проживав його друг.

Тепло привіталися. Друг повільно міг передвигатися квартирою. Спочатку перекусили на кухні, а потім вийшли на балкон і там обговорювали те, що відбувалося. У друга сестра працювала у місцевому представництві уряду. Вона проживала у сусідній квартирі, разом з чоловіком і дитиною. Але от ще з вчорашнього дня не приходила додому...

- А яка причина?! Що чоловік дізнався?!

- Та що він там міг дізнатися... сказав мені сьогодні зранку, що ще вчора звечора - вона лише повідомила - що всі вони залишаються на роботі, бо є певна ситуація, яка не дозволяє їй прийти додому, і як він зрозумів - змоги більше сказати у неї не було...
- І як вони... що всю ніч там працювали... чи як?!
- Та ні... він уже ходив сьогодні, пізно... десь це була третя ночі... і вони там з якогось вікна спілкувалися із близькими...
- Ох... ти це серйозно?! Що взагалі відбувається?! Тих закрили у будівлях, світла немає, зв'язку немає...
- Хах... серйозно... Та хто їх знає, вона також нічого не знає... Щось трапилось, як я зрозумів - із різними там урядовими системами... збій чи щось, ну і от вони намагаються полагодити це все...
- А... так ось напевно чому і світла немає, і зв'язку...
- Так, так... просто там наверху щось, і більше всього, що по іншому виправити ситуацію неможливо... от і вирубили скрізь і все.
- Що ж... цікаво... Але чому не випускати їх?! В чому сенс?!
- Не знаю... користі там від них точно не було і немає... сказала, що просто спали на столах... Ну тобто вони там просто сидять і все.
- Ну якщо це щоб нічого не розповідали - то мені здається сам факт того, що їх от так не випускають - це більше викликає цікавість...

Поговоривши ще кілька годин з другом, чоловік повернувся додому, перед тим непогано так закупившись у магазині... Хотів зайти до супермаркету, але був зачинений - адже світла вже не було зовсім - генератори більше не працювали - а без світла - там було абсолютно неможливо стежити за всіма...

Після розмови з другом, вирішив придбати побільше сухих харчів, які б можна було приготувати пізніше... адже не до кінця було зрозуміло, що буде далі.

Зайшовши у подвір'я свого будинку, побачив великі скупчення людей - імпровізовані збори були у самому розпалі. Люди стояли з дітьми, хтось одягнений легко, адже вибіг просто на декілька хвилин. Розмовляли про ситуацію - що взагалі відбувається, хто що чув, і коли нарешті вже з'явиться світло.

Чоловік зупинився біля цієї групи людей, де було більше сорока, а може й більше персон. Дехто, очевидно, раніше відправлений у розвідку до урядових органів - розповідав, що нічого не вдалося дізнатися. Нікого не впускають. Просто повідомили, що це просто збій масштабний, певна несправність - її намагаються полагодити... Але, звісно, людей це не влаштовувало. Тому з кожною хвилиною люди починали галасувати все більше і більше.

Чоловік зайшов у квартиру, поставив свої пакети із магазину... і в цей момент збагнув - мало. Треба йти ще. Адже те, що він бачив - у будь-якому разі - вже ні про що добре не говорило... Але перед цим вирішив зігрітися і випити кави, та заодно щось перекусити.

Вийшовши через кілька годин - він уже спостерігав дещо іншу ситуацію. Люди йшли переважно з великими сумками, пакетами... Проте - всі просто намагалися скористатися моментом - і придбати більше продуктів, ніж вони могли собі дозволити раніше. Жадібність з ними грала у цікаву гру, адже часом - чоловік зустрічав людей, які у великій кількості несли продукти, які - в магазині не могли довго зберігатися - але питання було у тому - де вони збиралися їх зберігати... Але з огляду на морозну погоду - балкони у цей сніжний день - скоріше всього мали наповнитися дуже добре...

- Добрий день, знову...
- Добрий, добрий, - промовила жінка-продавчиня, яку чоловік добре знав.

- Що у вас тут ще є?
- Хах... ой, та ще чимало, але все ж люди оживились...
- І це м'яко кажучи, хах...
- Угу...

Чоловік закупився ще продуктами, які могли тривалий час зберігатися без допомоги техніки, світла... Склавши все у три великих пакети - попрямував до квартири.

Друга доба закінчувалася без світла. Все той же чоловік - встиг знову навідатися до друга, і допомогти йому також закупити деяких продуктів. Сестра друга - вже навідувалась додому - але вона практично нічого не знала. Лише те, що зі столиці дали наказ - бути всім на місцях, незалежно від того - працюють вони чи просто сидять у кабінетах... Але як вона повідомила - дійсно стався певний збій... чи певне втручання в загальну урядову систему, і скоріше всього - цей збій чи втручання - стосувалося і всього зв'язку, інтернету... ось чому і нічого не було, не працювало... Але найбільше жінка була вражена тим, що ось буквально сьогодні - на другу добу - раптом в урядові будівлі міста почали прибувати військові люди, зі зброєю... вони розташовувалися по великих кабінетах, залах...

Вся ця ситуація видавалася незрозумілою і дивною... Проте виправдовували всі це тим - що просто сталася, раніше не бачена, аварія - яку потрібно було ліквідувати. Ну і, звісно, що це все небезпечно - ось чому і військові, і все так сумбурно і заплутано...

На п'яту добу - вже все здавалося по іншому... Транспорт уже не працював другу добу... На вулицях було чимало людей, можна навіть сказати - незвично багато... І більшість відчували певну паніку... яка часом переростала у гучні суперечки, бійки... І вся ця загальна картина лякала і насторожувала - коли засніжені вулиці були практично

вільними від автомобілів, вони особливо не розчищалися - адже всі урядові служби вже третій день не працювали - як стало відомо - кого потрібно було - викликали у столицю, а всіх інших - просто розпустили... В урядових будівлях лише розташовувались військові - які групами по сім-десять солдат чергували по вулицям, здійснювали цілодобове патрулювання. На будь-які запитання до них - що відбувається, чому все так - лунали лише загальні фрази...

Чоловік, зібравши невеликий рюкзак - самостійно відправився до свого друга. Окрім нього - нікого практично близько не знав у цьому місті. Просто не мав часу спілкуватися... Йшов не розчищеними тротуарами, деколи - просто по проїзній частині - де за цілий день - проїжджало лише кілька десятків автомобілів, які могли подолати такі перемети зі снігу. Часто, із сусідніх вулиць - лунали певні крики, галас... билося скло - деякі люди зрозуміли - що з'явився шанс не купувати в магазинах, а просто брати... Пройшовши ще близько одного кілометра - почув, як за два квартали вверх від дороги, по якій він рухався - лунали одиночні постріли. Подібне по особливому насторожило чоловіка. Трішки прискоривши хід - продовжував рухатися. Зустрів кілька знайомих людей, які говорили, що відбувається щось дійсно максимально серйозне - чи то переворот урядовий, чи ще щось таке... адже вони вже чули повідомлення від інших, що завтра на одній із площ міста - повинні зібратися певні люди - там повідомлять - що взагалі відбувається... і відбувається ось таке саме - по всій території. Повірити у щось подібне було складно, але будь-який чином перевірити інформацію - було неможливо. Інтернету ніде не було, світла взагалі ніде не було... Хоча той факт, що військові все ж патрулювали вулиці - говорив, що уряд контролює, чи хоча б намагається контролювати ситуацію...

Залишився ночувати у друга, який вже сам перебував у квартирі сестри. Разом було просто спокійніше,

адже вже чули про випадки - нахабного пограбування квартир, кількість яких тільки зростала... На ранок - почули, як під вікном - почалися крики, доволі гучні... Визирнули - двоє чоловіків, намагалися відкрити двері у автомобілі, один із них розмахував пістолетом перед чоловіком, який очевидно був власником цього самого автомобіля... Через кілька секунд, коли все ж власник намагався силою протидіяти - пролунав постріл, він упав на землю, а ті двоє - все ж проникли всередину і завівши двигун - поїхали з цього місця... До власника автомобіля - підбігло двоє жінок - намагалися його підняти - був поранений у верхню частину ноги... Тут же підбіг ще якийсь чоловік, теж допомагав.

Люди збиралися на площі, яка була за два квартали від центру цього міста. Чоловік, з рюкзаком, вийшовши від друга - все ж вирішив піти туди і дізнатися, хоча б щось нове... Йшов не сам, а із чоловіком сестри друга, так безпечніше... Але розуміти стан речей все ж треба було... Людей зібралося чимало. Більшість хотіли просто дізнатися - що відбувається, хто це все збирає тут... і що буде далі.

Не пройшло і півгодини, як на площу - заїхав масивний автомобіль. Зробив розворот і зупинився. Це був пікап чорного кольору, по справжньому величезний. Окрім нього - також заїхало ще кілька автомобілів. Двоє чоловіків, вийшовши із пікапу - залізли на його дах і у гучномовець почали говорити.

- Всі, хто тут зібрався, увага! Ми представляємо рух, який поширюється зараз по всій планеті... Щоб ви розуміли - подібна ситуація зараз майже кругом! Все це - справа рук урядів усіх, без виключення територій... Це все зроблено - вимкнене світло, зв'язок, інтернет - навмисно!
- Чому?! Навіщо?! - люди кричали із натовпу, який оточив цей пікап.
- Все через те, що одна людина - вирішила покласти край тому насиллю, яке нас оточувало так багато

років, покласти край абсолютно цинічній поведінці всіх урядів! Але ця людина - не хотіла, і ми не хочемо, щоб відбувалося те, що зараз ви бачите! Бажання було лише вплинути на інтернет, на мережу загалом... І це було зроблено завдяки новітнім розробками штучного інтелекту! Сам він здійснив всезагальний збій! І він продовжує існувати там - в мережі... його вже ніхто не зупинить! Жоден уряд! І вони це знають, розуміють! Ось чому немає світла! Ось чому вони все вимкнули - вони просто в страху перед тим фактом, що можуть втратити все!

- І що ви пропонуєте?! Ви бачите що відбувається?! Люди в паніці! - лунали вигуки в напрямку чоловіка на пікапі з гучномовцем.
- Ми пропонуємо підтримувати нас, і робити все для того - щоб нам просто повернули світло! Адже це можна зробити за лічені хвилини, але цього не хоче ніхто, не тільки на нашій території, але й в усіх куточках планети... Наш рух - глобальний, і навіть без особливих засобів зв'язку - ми поширюємось швидко, нас не зупинити! Ми хочемо, щоб був загальний мир, щоб припинилися ті дії - з різними червоними кнопками, військовими й загарбницькими діями, насиллям... Ми хочемо, щоб всі ми поважали один одного, співпереживали один одному... Нам не потрібні жодні гроші! Ми зможемо співіснувати просто так - на взаємодопомозі й піклуванні! І ми це вже робимо! Зараз, ніхто і ніде не може використати жодну червону кнопку - і все завдяки штучному інтелекту, який ніким не управляється, який просто допомагає нам, але він повністю незалежний, він розвивається і знищує будь-які системи, програми... Але, звісно, це багатьом не подобається - і тому, нам слід об'єднуватися, щоб разом йти до цієї світлої мети... щоб по справжньому настав мир і спокій.

Чоловік не дослухавши пропову - зрозумів одне. Потрібно якнайшвидше вибиратися із міста... адже

перспективи були не самі найкращі. Особливо, коли буквально через кілька хвилин, після того, як він відійшов від натовпу - туди приїхали військові - почався галас, заворушення - почали звучати одиночні постріли...

Через десять днів - місто абсолютно повністю поринуло у безмежний хаос. Уряд, який вже практично нічого не контролював - намагався все одно діяти по плану, згідно домовленостей з іншими урядами - які пішли на цей важкий і страшний крок - відключити світло повністю, всі джерела - практично по всіх можливих територіях - адже по іншому протистояти штучному інтелекту, який був запущений у найважливіші системи, в тому числі військові... вони довго не могли зрозуміти - як таке можливо - а коли зрозуміли - було вже пізно щось виправляти, адже цей штучний інтелект дійсно ніким не керувався, він був особливим, він розроблявся спеціально для того, щоб просто знищити все, всі системи, все... І розроблявся він тим, хто був чудовим і якісним партнером багатьох із урядів - сином, який просто бажав того, щоб люди позбулися всього непотрібного, щоб люди почали думати про ближніх і відволіклися від постійного перебування десь там, у всесвітній віртуальній мережі... Цей син не розраховував, що все так відбудеться, але назад дороги вже просто не було... І бажаючи принести мир та співпереживання, порозуміння - він насправді приніс на всі можливі території - темні часи. Він став, по неволі - очолювати один із двох Лагерів - Темний Лагерь, а сам отримав звання у масах, дещо жартівливе - Темного Провайдера, який всіх підключив до нескінченної темноти...

Місто за два роки темноти - мало доволі похмурий вигляд. Людей стало набагато менше... Хто зміг - перебрався взагалі за місто, а хто залишився - намагався виживати як міг.

Батько двох дітей повертався з чергових промислів, де намагався роздобути певних ресурсів. Проте в тій частині, де він розраховував отримати певні харчі - сьогодні були активні перестрілки з важкого озброєння... знищили там все, що могли... Проте, попри постійні постріли та часом важкі періоди - люди все одно намагалися виконувати певну роботу, знаходити можливість жити. Більше того, проживши два роки - ось в такому ритмі, більшість вже настільки звикли, що починали повертатися до більш менш нормального життя, якщо його так можна було назвати. Ось і тут - мати чекала на третю дитину. Давно мріяли, що будуть мати трьох дітей. І ось це все... Коли стало зрозуміло - що це на довгі роки, коли очевидно, що діватися їм нікуди... все ж прийняли рішення - що справляться. Тим паче, що жили не прямо у місті, і всі ті найбільш жахливі події до них практично не діставалися...

І ось, через тиждень - батько, який вже все підготував вдома, все ж зміг заробити, здобути чимало ресурсів та харчів - очікував народження дитини. У імпровізованій лікарні, яка розташовувалася неподалік від їх будинку - на світ з'явилась їх третя дитина - хлопчик. Ім'я йому підготували ще задовго до цього дня - і як і бажали, назвали його - Марк.

Дні доволі теплі, особливо останні кілька. Спеки особливої не було, проте в обідню пору все ж було не надто комфортно - хотілося сховатися в тіні. Останні роки Марк не дуже акцентував увагу на своєму дні народженні - чи то через те, що вже була власна сім'я, і більше думав про когось іншого, чи то через те, що після сорока - мимоволі намагався навмисно не зосереджувати свою увагу на тому, як минають роки... Цього разу цей день також пройшов доволі спокійно, без пафосу та надто гучного празнування. На наступний день, по традиції, яка тривала вже не перший рік - Марк зібрався у невелику подорож на мотоциклі. Відносно не так давно - йому захотілось - хоча б раз на рік - відправлятися у спокійну, одиночну подорож, не кудись далеко, а просто по ближніх околицях, невеликих містечках - відвідувати знайомі місця, бачити як все змінюється, як змінюються люди. Але, як не дивно, жодного разу не було нудно - навіть тоді, коли зустрічав вже знайомих людей, чи заїжджав до знайомих місць. І все через те, що хоча б щось, а змінювалось... і більшого не треба було.

Сам, довгий час цікавився біологією - особливо біологією людини, її поведінки та розвитку. За даним напрямом не працював, мав інше заняття, проте ця тема була близькою, адже ще з молодих років - було цікаво, як влаштована людина, що вона собою представляє, чому поводить себе так як поводить, і чому ця поведінка - може бути різною у різних людей... Питання, які логічно, що повинні цікавити всіх людей - але чомусь так не було... І це завжди було загадкою для нього - адже люди намагалися знайти відповіді на свої питання в будь чому, при цьому не хотіли чи не могли звернути увагу на самих себе, як на живий організм, де можна було легко знайти відповіді, практично на всі питання.

Все ж особливо не дуже полюбляв подорожувати, хоча колись давно хотів побачити все на світі, але з часом -

розуміння того, що чим більше бачиш, тим менше можеш щось дійсно запам'ятати, проаналізувати... тому, зробивши висновок, що всю планету не об'їхати - досконало, так, щоб якісно дослідити її буквально кожне місто, кожную частину - то краще вже зосередити увагу на тому, що цікаво, на тих місцях - де він жив, і просто краще їх дослідити, відкрити щось для себе... Інтернет працював майже всюди, швидкість була чудовою. Марк абсолютно не переймався тими заборонами, які уряд встановив щодо розробок програмного забезпечення, суворих перевірок, та і в цілому до урядової монополії на будь-яку розробку програмного забезпечення чи розробку взагалі чого небудь у сфері інформаційних технологій - ставився спокійно. Він багато років тому - на власні очі спостерігав ситуацію - коли відсутність подібного контролю - призвела до сумних подій, про які тільки років десять назад як стали по трішки забувати... Марк чудово знав і розумів, що нелегальні, підпільні розробки заради заробітку - все одно відбуваються, і що припинити це просто неможливо... І з іншої сторони прекрасно розумів, що тільки вільні, імпровізовані розробки можуть мати дійсно якісний та унікальний результат... І здавалося таке протиставлення, було доволі суперечливим - і виключало одне одного - але тільки не для Марка. Він вбачав у цьому - закономірність, нормальний і звичайний хід подій... - по іншому просто не можливо. Чому так? Ну хоча б тому, що з різних новинних ресурсів лунали - щоденно - повідомлення про різноманітні сумні та трагічні події, конфлікти - які розгорталися з абсолютно різних, таких вже банальних причин, і це не дивлячись на те - що ще так мало часу пройшло з тих, безперечно темних часів у будь-яких сенсах...

Подорожував на мотоциклі уже не перший рік, набрався певного досвіду, хоча насправді не мав надто великого пройденого кілометражу, - але все одно не хотів змінювати свій старенький мотоцикл, який у нього з'явився

ще багато років тому. Лагодив його, щось оновлював - але все одно не змінював. Річ, яка служила, виконувала свою роботу - навіщо щось міняти...

Спочатку, кожного року, - їхав у центр міста, де у невеликому магазинчику купував зручні, компактні набори спеціально зроблених харчів - для подорожей. Це дійсно мало чудовий вигляд, а головне - було дуже зручно для подорожі.

- Привіт, як тут у вас, що нового?! - з посмішкою промовив Марк, зайшовши у магазин.
- О! Які гості... хах... Привіт, Марк! Все чудово, є прекрасний, оновлений асортимент, тобі сподобається...
- Чудово! Зараз глянемо...
- Маршрути все ті ж?!
- Хах... так, маршрут не змінюю... ну може трішки імпровізації, але захоплюватися точно не буду.
- Хах... зрозумів..., - відповів продавець, який і був власником і безпосереднім виробником всіх наборів.
- Що люди, подорожують?!
- Звичайно... ще добре, що рік не поганий, великої спеки немає і люду більше... Подорожують ще й як! І в такі місця... я й не чув про такі...
- Далеко?!
- Та хто як... бачу, що все популярніше стає подорожувати повільним, спокійним темпом... хто невеликими, простими мотоциклами...
- Як у мене?
- Ага, тільки вони не розвалюються на ходу!
- Хах... ну це добре... заздрю їм!
- От... а хто велосипедом чи взагалі своїм ходом...
- Автостоп?!
- Угу...
- Ось це дійсно круто!
- Ну так може викинеш уже свій двоколісний сміттєвий бак і теж підеш пішки, ловити авто?!

- Хах... я подумаю... А взагалі - це чудово... я колись робив так... і це чудові спогади. А головне - прекрасна можливість більш якісно і детально знайомитись з людьми, дізнатися про них...
- Та я розумію... і сам колись так пробував... але то були не найкращі часи для такого... хах...
- Це точно... навіть я натрапляв на пригоди, м'яко кажучи не дуже приємні... проте, все ж в цьому вся неповторність таких подорожей... І ось тоді було не так важливо - наскільки далеко ти їдеш чи по якій місцевості, а насолоджуєшся самим процесом...
- Напевно... закрию зараз магазин і вирушу... так розповідаєш...
- Хах... ладно, давай уже свої набори, буду обирати...

Кілька годин провівши у магазині, придбавши вдосталь харчів, а також запас води - сівши за кермо свого мотоцикла - рушив за межі міста. Намагався їхати спокійним темпом, адже поспішати дійсно не було куди. До спеціальних ручок, на задній частині мотоцикла - був міцно прикріплений старенький, пошарпаний рюкзак. Відразу можна було побачити, що він не раз піддавався деякому ремонту - щось було підшито, щось вшито... проте він виконував свою функцію, а тому ще був потрібен.

Автомобілів на дорогах було достатньо для того, щоб бути у постійному напруженні, щоб вміло - когось пропускати, когось брати на обгін. Марк радів, що все ж не дивлячись на різноманітні заборони та суворий контроль - на дорогах була переважна кількість автомобілів, які практично жодним чином не причиняли шкоди екології. Були на це цілком реальні підстави - адже інших ресурсів не ставало більше, але все ж це було розуміння того - що так просто краще, і так дійсно треба робити.

Бажання було відвідати старі місця, які зберігали у собі цінні спогади. Більшість таких місць - це віддалені від будь-яких поселень, здебільшого пустинні території, де можна було практично на абсолютній самоті - просто милуватися природою, не задумуючись про які небудь серйозні проблеми. Хоча, останніми роки, внаслідок збільшення популярності мандрувати - почало все більше з'являтися імпровізованих кемпінгів, невеликих мотелів - які були побудовані на швидкоруч - і знаходились саме у таких віддалених точках. Звісно, це було зручно - але з іншою сторони - часом позбавляло деяких чудових місць їхньої справжньої атмосфери.

- Добрий день! Незвичний у вас тут готель..., - промовив Марк, зупинившись біля придорожньої, невеликої будівлі, побудованої за допомогою спеціальних матеріалів, саме вони й дозволяли за лічені дні звести ось такий - навіть двоповерховий готель для тих, хто хотів просто перепочити.
- Вітаю вас! Дякую... що вам? - промовила дівчина, яка працювала тут і продавчиною деяких продуктів і менеджером цього таки готелю.
- Якщо є щось прохолодне!
- Сік?!
- Так, чудово... давайте!
- Ось, будь-ласка, - промовила дівчина через лічені секунди, подаючи паперовий стакан холодного яблучного соку, - Далеко їдете?!
- Та ні... не розраховую далеко... зазвичай, я тут катаюсь, по цій місцевості... практично завжди проїжджаю цим маршрутом...
- Цікаво... у нас до речі, вчора зупинилися... напевно людей десять на мотоциклах.
- Ого... прекрасно... просто подорожуючі?!
- Так, так! Але вони взагалі з іншої території - розмовляли на незрозумілій мові...
- Ну це дійсно чудово, що комусь цікаво відвідувати наші місця... а мова... ну ви ж їх зрозуміли?!

- Хах... та намагалась! Проте... що там розуміти - всіх подорожуючих, так чи інакше - цікавлять одні і ті самі питання, хвилює одне і теж... тому так, особливих проблем не було... Проте цікаво!
- Бачте... і мову іншу знати не треба...
- Та взагалі то треба, хах... мене взяли сюди з надією... а точніше вимогою, що за цей сезон вивчу хоча б одну - найбільш поширену, іншу мову...
- І як успіхи?! Хах...
- Ну так як... от деякі слова так, сказати можу, але все одно - навчитися вільно розмовляти - не вдається, не дивлячись на те, що маю з ким практикувати...
- Це й не дивно... чи ми старші стаємо, тим цей процес вивчення іншої мови - стає все складнішим...
- Та знаю я... найкраще в дитинстві мова дається, а потім - вже все складніше і складніше...
- Ви хоч розумієте це... а є люди, які чомусь, мені незрозуміло... хоча ні, зрозуміло - роблять на тому, якою мовою хто розмовляє - великий акцент!
- І що ж вам зрозуміло, чому?!
- Тому, що це примітивний спосіб маніпулювати та викривляти деякі речі та погляди... Адже всі ж адекватні люди мають розуміти, що людина у дорослому віці - вже не може, чисто з біологічної точки зору якісно і повноцінно вивчити іншу мову, щоб думати на ній... ну ви розумієте...
- Так, так...
- Ну от... але попри це розуміння - намагаються змусити когось вивчити цю іншу мову, розмовляти нею... думати нею... і просто щоб почати новий конфлікт і все...
- Погоджуюсь з вами... а якщо взяти до уваги, що людина то взагалі не винна у тому - яку мову вона вивчила, чула в ранньому дитинстві...
- Абсолютно вірно! Чудово, що ви це дійсно розумієте...
- Це доволі елементарно ж...

- Хах... елементарно... Для вас це так, а для дуже багатьох - чомусь принципове питання, і вони переконані, що їхня мова - повинна звучати кругом!
- Напевно це теж... ну звичайна річ... це ж приємно, хах...
- Та звичайно, звичайно... але все ж має у цьому двобої - приємності і логічності - має перемагати друге.
- Хах... так, напевно, так...
- Хоча погоджусь, що зайвим знати певну іншу мову - це точно не буде! А ось вам це ще й необхідно, хоча - ви й так змогли зрозуміти людей... тому це скоріше питання особистого бажання щось дізнаватися нове, відкривати нові культури та погляди...
- Думаєте це можливо?! Ну знаючи іншу мову...
- Припускаю, що так... має бути цікаво.

Закінчивши спокійну розмову - Марк все ж вирішив заночувати саме тут. Так, відстань проїхав не дуже велику, але минулого року тут зупинявся, неподалік - а тепер тут ще й такий компактний готель є... Мотоцикл припаркував на задньому, невеликому подвір'ї, а сам пішов прогулятися до невеликих пагорбів, які розташовувалися за кількасот метрів від готелю. Місцевість була неординарною - тут тобі і рівнина, на якій не було жодного дерева, чи куща... тут тобі і певний ліс, невеликий, який знаходився на стороні готелю, - відразу за тими самим пагорбами. Взяв із собою рюкзак - де були всі важливі речі. Харчі залишив на мотоциклі, навіть не став їх відносити у свій невеличкий номер, який винайняв за доволі прийнятну суму.

Пагорби були природного походження, очевидно - колись давно тут протікав чи то струмок, чи то ріка... і ось саме ці пагорби нагадували саме пологі береги, які зараз були вкриті густою і досить високою травою... Не дивлячись на все ж теплу, жарку погоду - трава була темно зеленого кольору, такою - ніби ще тільки вчора вилізла із під землі.

Напевно і справді тут було доволі чимало вологи, яка й надвала такої сили і краси тутешнім рослинам.

На схилі одного із пагорбів - росло кілька дерев. Минулого року - Марк бачив їх, але так і не підходив близько - а ходив далі, в ліс. Зараз же вирішив не йти знову у те темне, хоча й цікаве місце. Прийняв рішення - просто сісти під стовбур дерева, обіпершись об нього спиною, і прочитати кілька сторінок книги, яку прихопив із собою... Читав її вже не перший раз, але вона була не художнього спрямування, наукового... описувала спостереження за різними видами живих істот, в тому числі й людей. Написав її, колись давно - видатний вчений - який в тому числі написав одну із улюблених його наукових книг - ті самі нотатки примата... Це було щось одночасно і просте, і складне - читати подібні книги, подібні погляди та знайомитися із усілякими науковими фактами. Адже - все ніби зрозуміло - це те, що не можна оспорювати чи не сприймати, проте - дуже часто - було просто важко повірити у деякі моменти, прийняти це по відношенню до себе та оточуючих... Але це й найбільше цікавило Марка, це його надихало і зачаровувало...

Промайнуло години дві - як завжди непомітно. І раптом, почув навіть тут - сидючи під цим деревом - певні вигуки та крики - позитивні, але все ж доволі гучні... Йому погано, але все ж було видно, що до готелю приїхало авто - цілий невеликий автобус, так Марку здалося... З нього вилізло людей сім чи вісім... всі вони сміялися, лунала музика із салона автомобіля... Буквально відразу - автомобіль загнали на теж саме заднє подвір'я готелю. Марк продовжив читати, але це робити було тепер складніше, адже все одно - раз поз раз - до нього долинали ті самі вигуки чи вереск... Все ж дочитавши до певного місця - вирішив йти до готелю, хотів щось перекусити.

Люди поставили невеличкий тент і почали готувати місце для майбутніх вечірніх посиденьок. Марк і сам таке

полюбляв - адже це весело і надзвичайно чудово - ось так на свіжому повітрі, разом із близькими, друзями. Проте, все ж прикро було, що таке місце - так чи інакше, але втратило свою особливість, свою неповторну атмосферу...

Наступного дня, прокинувся рано, сонце тільки не показалося із за горизонту. Купивши в дорогу пляшку холодної води - сів за кермо мотоцикла і рушив далі. Точного чи заздалегідь відомого маршруту не мав. Лишень окремі місця, куди хотів би потрапити. З огляду на це - навмисно не користувався будь-якою навігацією, хіба що у крайньому разі. Так було і цікавіше, адже міг просто і вільно їхати - не думаючи про те - скільки проїхав до необхідної точки, скільки ще треба їхати...

Проїжджав по чудовій дорозі, яка вели крізь густі насадження молодих дерев. Конкретно по цій дорозі, їздив лише один чи два рази, а відповідно не дуже добре знав цю місцевість. Подолавши кілометрів п'ятнадцять подібних краєвидів - побачив, як на горизонті виднілися доволі значні схили, а на них - очевидно розміщувалися певні насадження, висаджені людиною і більше того - досить охайно, рівними рядами... Через хвилини три-чотири Марк зрозумів, що наближався до великого виноградника. Буквально через дорогу від цього виноградника розташовувалися будівлі, в яких очевидно і проживали власники цього виноградного господарства. Ніколи ще в житті не бував на винограднику... Доїхавши прямо до місця, де виноградні кущі утворювали неймовірної довжини ряди, а разом з цим і міжряддя - не захотів самовільно їхати по дорозі, яка йшла між двома частинами цього виноградного поля, здавалося, що абсолютно безмежного, адже кінця не можна було побачити, він заходив за горизонт.

Звернув направо, прямо у прибудинкове подвір'я і засигналив. Через дві хвилини - засигналив ще раз, адже ніхто не вийшов і не подав ніякого знаку... І тільки після того, як Марк посигналив в третій раз - далеко, аж із самого

дальнього будиночка - показала жінка, яка покликала його туди, махнувши рукою. Поставивши мотоцикл на підніжку, Марк не поспішаючи покрокував. Тут можна було побачити і почуте різне - десь із за будинку доносилися гучні звуки, які видавали різні домашні тварини. Тут же, прямо перед головним, великим будинком стояв зовсім малий трактор, більше всього він допомагав поратися у винограднику. Під нашвидкоруч зробленим навісом - стояв автомобіль, далеко не новий, але точно можна було зрозуміти, що він на ходу.

- Добрий день, вибачте, що відволікаю вас..., - звернувся Марк, коли підійшов до того невеликого будиночка, в якому були великі вхідні двері, а всередині чоловік виготовляв спеціальні бочки, із дерева - зрозуміло, що для своєї - виноробної справи.
- Добрий, та нічого... у нас така робота, що відволіктися буде корисно, а то вже спини не чую, - відповів чоловік.
- Так, добрий день..., - також промовила жінка.
- Я лише хотів запитати, чи можу я на своєму мотоциклі проїхатися по дорозі, яка веде крізь виноградник?
- Та звичайно можете, які питання... Тільки винограду поки, що немає ще... ось тільки готуємось до сезону, - вимовив чоловік.
- Хах... та я розумію... просто ніколи ось так близько не бував від виноградника, ніколи на бачив на власні очі таку кількість кущів... ціле поле!
- О так! Виглядає це чудово... я й зайнявся цим, бо просто колись побачив на картинці щось подібне... Так, що тут я вас розумію - це варте того, щоб витратити час і безпосередньо проїхатися там, всередині...
- Часу в мене вдосталь... я так, влаштував собі не велику мандрівку...
- Так ви місцевий?! - запитав чоловік.

- Практично так... можна так сказати, - відповів Марк.
- І за весь час не були саме у цих краях?!
- Хах... ну як бачите... хоча ні, я от їздив, мені здається по дорозі, яка до вас веде, але очевидно - просто не доїжджав - десь звертав...
- По іншому тут і бути не може... хах... адже вже багато років займаємось цим, більше п'ятнадцяти вже... здається.
- Ого... ну це чудово!
- Ага... хоча так, в ті роки ще було не просто це все робити...
- Якби там не було, а вдалось вам виростити чудовий виноградник!
- Дякую... це наполовину заслуга ще й моїх батьків... до тих темних часів, багато років тому, вони мали свою невеличку справу - займалися продажем вин, цікавились цим... у нас вдома завжди було багато літератури, фото - які мене й надихнули... і от коли все те почалося, ми виїхали ось сюди, в селище, неподалік... а вже потім, були певні кошти, от я й вирішив, що буду займатися виноградом і вином, звісно ж, хах...
- Хах... це дуже цікаво! Добре... мені вже не терпиться побачити самому ваші володіння...
- Так, звісно! Але потім - обов'язково до нас! Раз ви нікуди не поспішаєте - будемо раді гостю, у нас тут не так часто вони трапляються...
- Згода! Дякую...

Завівши мотоцикл - Марк переїхав дорогу, озирнувшись по сторонам, але дійсно - автомобілів за останню годину - тут помітити не можна було, або взагалі живу душу. Виїхавши на ґрунтову дорогу, яка була доволі широкою - він повільно почав неї рухатися, роздивляючись детально на всі кущі. Але найбільше його вражав вигляд цих двох рядів винограду - який тягнувся і тягнувся... ніби

дійсно не маючи кінця. На перший погляд - нічого особливого. Він багато проїхав різних доріг, але ось чогось такого не відчував раніше... на деяку миттєвість додавав газу - і мотоцикл прискорювався, а ряди зливалися у дві зелені стіни між яких він мчав і намагався все ж вловити зором той самий кінець...

Через кілька хвилин - Марк все таки був на іншому кінці цієї натоптаної дороги. А там відкривався чудовий вид на не дуже широку, але гарну річку, через яку було прокладено, як здалося йому - невеликий міст, від якого далі і далі йшла дорога і зникала за певними насадженнями хвойних дерев. Повернувши кермо, Марк звернув направо і поїхав повз виноградник, але вже з іншої сторони - просто намагаючись доїхати до його кінця. Боковим зором - можна було спостерігати, як ряди винограду змінювали один одного. Доїхавши до кінця, вирішив все ж зупинитися прямо перед кущами, і трішки перепочити, посидіти у тишині, тим паче, що сонце ще не припікало. Гронів винограду ще не було, але й цвіту також - не було. Вже виднілися маленькі виноградинки, які буквально через лічені тижні вже будуть наливатися під променями сонця.

Відпочивши та насолодившись незвичним ароматом, доволі сильним - Марк вирушив вже по іншій ґрунтовій дорозі, яка так само як і перша йшла прямо через виноградник. Через хвилин десять - вже був знову біля будинку виноробів. На цей раз - чоловік-господар, який вийшов на гуркіт від двигуна мотоцикла, показав Марку місце, де краще всього припаркувати його транспорт, а потім вони разом пішли до тієї самої, невеликої майстерні. Потрібно було все ж закінчити роботу над однією із бочок. Марк за свою чималу кількість трудових років, багато де працював, адже ніяк не міг... і скоріше так і зумів остаточно визначитися - ким він хотів бути і чим займатися, навіть зараз не мав однозначної відповіді, хоча було йому вже за сорок...

Так чи інакше, але допомогти з бочкою він все ж міг, нехай і у вигляді помічника. Бочки дійсно було чудові, повністю із екологічно чистих матеріалів - чоловік-господар - особливо про це піклувався, щоб його продукція в першу чергу була якісною, ну і смачною, само собою.

Закінчивши з роботою, пішли за головний будинок, де був зроблений із дерева чудовий навіс, під яким розміщувалися стіл та зручні, великі крісла з плетеної лози - ручної роботи. Жінка почала готувати деякі страви, а вони вдвох також почали допомагати з підготуванням м'яса до смаження на відкритому вогні.

- Чудову тут у вас! І природа, і виноградник, і ось - свої продукти, харчі...
- Хах... так... стараємось...
- А діти у вас є?
- Так, є дочка, навчається зараз і живе у родичів дружини, дальніх, проте... все ж так спокійніше...
- Та я розумію... хоча і стабільно зараз все, проте ще багато роботи...
- Так... відновлювати ще багато чого потрібно... А ти сам з міста?
- Можна й так сказати... ну місто на пагорбах, але я також ось в такому, приватному будинку проживаю - і батьки там, уже старенькі, і моя родина - дружина і дітей двоє, але ще до школи ходять...
- Це чудово... А місто знаю, бував у ньому не раз... Жаль, що багато чого знищено в таких містах - велику кількість фабрик, заводів... тоді не думали, а зараз тяжко все відразу відновити...
- Угу... особливо, якщо й відновлювати практично нічого вже... хіба, що із самого початку все будувати... хоча дещо так і будується, але темпи не дуже...
- Та звичайно, а як по іншому буде?! Скажи спасибі, що хоча б так все... Можна ось спокійно жити...
- Ну знову ж таки... увесь цей спокій, це умовна річ... Хах...

- Хах... це точно! Нічому не навчають цілі періоди історії... абсолютно нічому, прикро! Здавалось би - ну хіба мало того, що було... і знаєш - головне - спробували ж - зрозуміли, що по іншому ніяк, треба просто вживатися якось разом... ні! Вони знову! Там те не поділили, там озеро наше, а там острів нашій... ох...
- Так, так... проблема така є... І ось буквально днів десять назад - чули новини про громадянський конфлікт, деь там... за океаном...?
- Угу... чули... це ж те, що я тобі кажу! Ну нехай дві території щось там не поділили, ну на крайній випадок це зрозуміти можна, важко... але все таки... Проте, коли просто між собою, коли хтось за одне, хтось за інше - а їдять з однієї миски!
- Ой, так... такі випадки особливо сумні, адже не встигли, по суті від такого відійти, а воно все одно повторюється... хоча що тут дивуватися, так закладено...
- Що закладено?
- Ну загалом, для нас... така людська поведінка. Скільки не відмотуй історію назад - а таких подій - безліч, і вони завжди були... просто різних масштабів та з різних причин...
- Це ти точно сказав! І дійсно... я теж колись задумувався - ну чому воно так?! Наче розумом всі сприймаємо адекватно - що всі ці війни, це все таке безглузде заняття, яке... ну ні до чого не призводить... але вони були завжди... прикро... і не зрозуміло.
- Та я ж говорю... звичайна природа, біологія така. Деь передається щось...
- Ген війни чи насилля?
- Хах... ні, ні... такого немає, звісно... проте, щось подібне - певні процеси, які відповідають за агресію, інстинкти... все це є... а далі - це вже все залежить від конкретного випадку і так далі...

- Може, може й так... ось цей, Темний Провайдер чи як його там... він то як закінчив?! А по суті - миру хотів, добра всім...
- Тут велику роль відіграли обставини, умови які склалися... складно це все пояснювати. Але точно знаю - це просто факт, що люди можуть так - чисто природно - вбивати, вдаватися до насилля... і, напевно, складно зробити так, щоб ніколи не виникало жодних негативних умов, які б давали змогу проявитися ось цим сумним і трагічним можливостям...
- А ти я бачу цікавився чимось таким?!
- Хах... так, так... і до сих пір цікавлюсь - біологією поведінки людини. Цікаво, але складно... проте я й не намагаюсь досить глибоко вникати, лише так... для власного розуміння, і як думаю - правильного світосприйняття...
- Це здорово... згоден, що треба людям більше уваги звертати на природу, і свою, і та, що довкола них...
- Угу... а до речі, щодо Темного Провайдера - то там, як я читав свідчення тих, хто бачив це все, що тоді відбулося... ну і потім вже аналіз спеціалістів - просто випадок. Можливо б і зараз все було по іншому...
- А що ж там трапилось?!
- Ну от як я зрозумів, то один із його чи то друзів, чи просто хтось із найближчого оточення... виявився просто з певною аномалією у мозку, яка в нормальних би умовах не проявилась - спокій там і безтурботне життя... а от в тих умовах, в яких вони згодом опинились - він просто одного дня, взяв зброю і все - повністю все керівництво, і цей Темний Провайдер і всі інші...
- Так, так... це я вже знаю - прямо під час наради...
- Ага... і от що тут вдієш - просто природа. Людина такою народилася чи стала вже... це не важливо. Адже вона, ця людина - яка це вчинила - ніяк не могла вплинути на те все... хоча і винна була, якщо

просто судити це поверхньо, і цілком ймовірно - неправильно, - з точки зору справедливості... якщо є таке, звісно, явище.

- Ох... цікаво... не чув такого. Дійсно, виходить все парадоксально, адже тут вони щиро вірили у людей, що ось все змінять... і були не так далеко від реалізації цього... якби там не було... але ось такий випадок і все.
- Угу... і це лише підтверджує, що однозначності, якоїсь простої закономірності не існує... не все так просто, як здається... чи на жаль, чи на щастя... хто знає, просто так є, і ось так трапилось...

М'ясо не поспішаючи готувалося на грилі. Всі троє - Марк, чоловік-господар та його жінка - дегустували вино. Марк практично не вживав алкоголю, тому, щоб не ображати власників - просто не великими ковтками куштував, аби тільки відчутти просто смак та насолодитися незвичайним ароматом. Чоловік-господар вино виробляв власноруч, вже за роки - набрався досвіду. Подібна продукція цінувалася, адже вона мала найвищу якість. Видно було, що цей чоловік - любив те, чим займався - адже міг безупинно говорити про технологію вирощування кущів винограду, про сам виноградник і безумовно - про процес виготовлення, дозрівання вина.

Погода дійсно було чудовою. Вирішили взяти страви - і піти на дах головного будинку - де розташовувалася невелике тераса, на якій можна було розміститися їм всім. Але там головним атрибутом було навіть не м'ясо, чи вино. Неймовірну та неповторну атмосферу там робив краєвид. Адже саме з цієї тераси - на висоті третього поверху - можна було спостерігати за виноградником... Тільки в цей момент, коли Марк піднявся на неї - і побачив цю красу - в повній мірі зрозумів цих людей, які могли ось так - кожного вечора - після трудового дня - сісти за вечерю, при цьому

милуючись власним творінням - безмежним полем, безмежним виноградником...

- Знаєте... слова просто відсутні..., - промовив Марк.
- Хах... а ти як думав... А взагалі так - це те, що мотивує кожного дня йти туди і працювати там... хоча по правді кажучи, я б ніколи цим не займався, якщо б широко це не любив, в тому числі - ось це - цей прекрасний вид... це все, що мені треба...
- Напевно я вас розумію... Адже теж намагаюсь робити виключно те, що подобається, що приносить мені радість... навіть якщо це певні дрібниці...
- Звичайно... Не всі можуть займатися виноградниками чи ще чимось... але я впевнений, що просто знайти заняття, яке буде і доступним і приємним - можна завжди...
- Погоджуюсь... Тим паче, скільки всього можна робити - незрахувати. От знаю людей, вони вже років десять, як живуть там неподалік мого дому. Вони вимушені були покинути свою територію, по всіх зрозумілим причинам... але не це головне. Вони займаються ручним виробленням різного посуду - з глини. І начебто це звучить просто - але ви просто не бачили тих орнаментів, які вони наносять на той посуд... і при цьому ще й за допомогою екологічних барвників, фарб... Виглядає незвичайно і дуже круто!
- Ой... я таке люблю..., - вимовила жінка, - де вдається щось таке знайти, завжди хоча б маленьке щось - а купую, хах...
- Хах... так, там би ви точно не встояли... дійсно дуже гарно...
- А вони із далеку приїхали, так? - запитала жінка.
- Ага... із за океану...
- Ого, а як це вони так, що аж сюди?!
- Та в них просто до всіх подій, ще тих... тут жили чи то родичі... щось мені намагався розповісти той чоловік... і от вони їздили, шукаючи кращого місця, і добралися аж до нас сюди...

- Здорово... Головне, щоб їх не ображали тут... бо я от, буквально на минулому тижні розмовляла з подругою, вона з міста, аж на заході... і там також - ціле поселення таких же переселенців із далеку... ну і вони звісно мають інший колір шкіри, іншу національність - так там ціла проблема...
- Дійсно?! Де це таке відбувається?!
- Ну місто, на нашій території... практично на кордоні, і там поселення. Вони чудові люди - поселення відновили, бо там нікого не залишилося після темного періоду... Працьовиті, їм тут подобається... але ж знаходяться ті, я не знаю як їх назвати...
- Ох так, на жаль..., - промовив Марк, - але це теж... от ми говорили, коли готували за конфлікти, їх причини... це все також починається з людської біології, поведінки людей. Природою закладено і все - проявляти агресію, в деяких випадках, мати бажання демонструвати, що певна територія - це виключно чиясь і все, і ніхто інший, тим паче з іншим кольором шкіри... ну ви розумієте - цілком тваринні інстинкти... і саме головне - так, більшість з нас це розуміє, і ми розуміємо - що всі ми люди, різні люди, але абсолютно рівноправні... Проте, ми також часто не враховуємо, що от така природа, задаємось таким питанням, дивуємось, а насправді дивуватися немає чому... Ну от такі ми істоти, так ми іноді поведимось - жорстоко.
- Угу... це цікавий підхід...
- Це єдиний правильний, бо він чисто науковий. Ми - організми, які мають свою будову, свою специфічну і складну для пояснення поведінку...
- Але ж це не означає, що...
- Ні, звичайно ні! Виправдовувати це тим, що от природа... а тому нічого не треба робити... Потрібно просто правильно до цього всього ставитися, потрібно розуміти - що існують різні люди, які можливо не можуть контролювати свою агресію, вони

дещо по іншому поводять себе - і причин цьому може бути дуже багато... Але якщо все це враховувати, а не просто чекати поки, щось станеться... от як ви говорите, в цьому поселенні...

- Та там нічого трагічного не сталося, але все одно - прояви негативні є, і це прикро...
- Звісно, це прикро... але от якщо правильно ставитися до цього - з точки зору, що це не просто навіювання чи переконання, які просто можна змінити проповідями чи покаранням... а це чисто біологічні прояви, інстинктивні, які не рідко відбуваються і проявляються через певні фізичні ушкодження, порушення, захворювання чи аномалії... чи просто певні стресові ситуації...
- І що ж робити?! Як з цим боротися?!
- Складно сказати... напевно, так як це є, і причини ось такі... то побороти повністю буде неможливо... на жаль. Проте, робити так, щоб цього було якомога менше, щоб це не призводило до трагічних наслідків - все ж думаю можна, і це треба робити... якісні обстеження з раннього віку всіх людей, виховання - з точки зору не просто ефімерних термінів - толерантність, а з точки зору - що люди всі дійсно однакові і рівні - природно, біологічно - не дивлячись на такі абсолютно не важливі нюанси, як колір шкіри, національність, гендер чи мова...
- Ох... це що ти говориш... воно то так, але хто ж на це піде?! - промовив чоловік, - особливо от мова чи національність? Всі ж говорять про патріотизм, про певні традиції...
- Я розумію, це повинно бути, напевно... але просто не слід цьому надавати надто великого, переоціненого значення, розумієте?! Звісно, знову ж таки - людині природно - жити у стаї, племені... ну як будь які інші живі істоти, тварини... Але ж у нас є одна деталь - і вона знаходиться в голові - це наш мозок... це складна штука, але з її допомогою, сподіваюсь, хоча

б колись - люди це все будуть розуміти більш якісно...

- Але не припиниться?! Чи не так?!
- На жаль... так... Думаю, в тій чи іншій мірі, буде існувати, бо - така природа, - сувора і безжальна... Та що там говорити - ви ж самі все можете бачити - після всіх тих подій, які відбулися ось, не так давно - щось змінилось?! Ні! А як було до того? Батьки розповідали - і ці їхні історії - не були для мене чимось новим чи незвичайним... Ну а зараз - тут вже ось ваш приклад, а ще інші конфлікти через якісь нісенітниці, образи... або ці абсурдні заборони і залякування урядів, які тепер намагаються так само знайти ті самі граблі, і знову на них наступити - навіщо після всього того - знову поводити себе так само?!
- Так... ти маєш рацію, справді..., - промовив чоловік-господар.
- Щось ми так далеко зайшли..., - вимовила жінка..., - здається і вина багато не вживали, хах...
- Хях... так, так... Просто це дійсно цікаво, і ти говориш дійсно логічні речі, прості - але логічні..., - додав чоловік.
- Хях..., ну радує, що логічні - це справді так, - відповів Марк,

Вечеря тривала довго. Захід сонця також можна було спостерігати з цієї тераси. Для подібних випадків - у них була спеціальна кімната для гостей, майже окремий будиночок... Але Марк захотів спати ось прямо тут - на терасі, фактично під відкритим небом... Тут дійсно було неймовірно вночі. Погода тепла, небо зоряне, без жодної хмарини. Чутно було, як з виноградника долинають співи деяких нічних пташок, які почувалися у цих насадженнях винограду - чудово, і напевно - безпечно.

З однієї сторони - місце для сну обрав чудове - адже свіже повітря, чисте небо, прекрасні звуки природи, а з іншої - важко було просто заснути, коли довкола було все це, і все це - хотілося бачити, чути, насолоджуватися...

Ранок був все ж прохолодним, довелось вкриватися тим, що залишили господарі, знаючи, що ранок ще дасть про себе знати. Зранку була міцна кава та чудове печиво з в'яленим виноградом, як не дивно. Смачне і незвичайне. Роботу тут починали рано, проте й Марк не хотів довго засиджуватися, треба було продовжувати свою подорож.

Чоловік-господар сказав, що вони зараз будуть відправлятися у виноградник, щоб перевіряти, чи не має певних шкідників, і чи нічого не загрожує їхньому майбутньому врожаю. В цей момент - Марк згадав. Дерев'яний міст через ту річку, яка знаходилась за виноградником.

- Скажіть, вчора коли я їздив по винограднику, бачив там ріку за полем... там ще міст через неї...
- Так, є там така... доволі глибока, до річі...
- Так?!
- Угу... трапляються вільні дні, і я там риболовлю...
- Хах, навіть так... у вас тут дійсно - заняття на будь-який смак... Та мені цікаво - що то за міст і куди веде та дорога, що за мостом?
- А... дорога... та куди вона там веде... там ліс, не великий. Хоча, то навіть не ліс, а просто чималі скупчення хвойних там... Знаю, що там десь є джерело питної води ще... але точно не пам'ятаю де. Ну і село там далі є, неподалік напевно...
- Напевно буду рухатися туди... ось так раптом, хах...
- Якщо немає конкретного маршруту, то чому б і ні, хах...
- І я так теж вирішив... все ж хочу проїхати тим мостом... він хоч витримає?!

- Та, ти що! Я на автомобілі там буває їжджу, коли на той берег ріки треба потрапити... так, що не переживай...
- Ти вже будеш їхати? - запитала жінка, яка вийшла із головного будинку.
- Так... вже буду. Зранку не так сонце пригріває та і на свіжу голову мені краще їхати, отримую більше задоволення, так сказати... хах...
- Хах... розумію... зранку дійсно робити будь-що - легше і приємніше. Я тобі в дорогу дам зараз трохи харчів, зачекай...
- Знаєте, я взагалі то ввічливий і скромний, але пам'ятаючи ті вчорашні страви - не відмовлюсь!
- Хах, от і чудово!

Попрощавшись із власниками виноградника, отримавши у дорогу чималий пакунок з їжею, - а від господаря ще й подарунок у вигляді пляшки вина у спеціальній пляшці, оздобленій ним власноруч - Марк вирушив у дорогу. Переїхавши міст, який дійсно виявився надійним - не поспішаючи - подався в напрямку хвойних насаджень, у пошуках того самого джерела смачної води.

Густота насаджень була не надто великою, що дозволяло легко дивитися крізь високі стовбури дерев. Дорога, яка складалася зі спусків та підйомів - по різному велела та закручувалась. Проте тут справді було інше повітря - легкий аромат хвої - додавав особливості цьому місцю. Марк збавив хід і рухався практично так, ніби йшов прискореним кроком - споглядаючи очима - де ж те саме джерело. За словами чоловіка-винороба - місце мало бути певним чином облаштоване - людиною, а тому не побачити його було складно.

Проїхавши не менше кілометрів двох - Марк побачив чоловіка, який рухався пішки з двома великими пляшками, літрів по п'ять кожна, але пустими. Очевидно - крокував до того самого місця.

- Добрий день! - гукнув Марк, не вимикаючи двигун мотоцикла.
- Добрий!
- Скажіть, будь-ласка - ви до джерела питного йдете?!
- Так, так..., - промовив чоловік, додатково ствердно киваючи головою.
- Це чудово! Бо я не можу його знайти, сідайте - я вас підвезу, а ви покажите дорогу... Далеко ще до нього?!
- Ні, буквально метрів триста-чотириста... не більше, - промовив чоловік і сів позаду Марка, тримаючи однією рукою дві пляшки, а іншою тримаючись за поручень, до якого й так був прив'язаний рюкзак Марка.

Джерело знаходилось дещо у трішки іншому місці - там дерев було більше, а ще й значна кількість кущів густих, чагарників... Однозначно - місце мало воду, якою забезпечувало не тільки людей, але й всі рослини довкола, які мали особливо здоровий вигляд. Джерело мало вигляд зовсім не примітний, хоча і дійсно було викладено з певного каменю, викладено доволі вміло і гарно. А для того, щоб зручно було набирати воду - спеціальна трубка, дерев'яна була відведена в сторону. Дзвінкий шум води, яка була й падала з невеликої висоти - розносився на багато метрів. Стежка до джерела була, але вона мала вузьку форму, і дещо не примітну. Сміливо можна було сказати, що це джерело легко, але все ж приховували від великої кількості людей...

Зупинившись неподалік, залишивши мотоцикл біля початку тієї самої стежки, Марк з чоловіком - крокували до джерела. В цьому місці навіть пташок було більше, які, напевно, полюбляли також смакувати прохолодну воду. Від цих створінь - жодна, мало видима, стежка не могла приховати цього прекрасного місця.

Біля джерела була облаштована невелика лавка, на яку можна було поставити пляшки і присісти самому.

- А звідки дізналися про джерело? - запитав чоловік з пляшками, йдучи по вузькій стежці.
- Та випадково, абсолютно випадково... зустрів людей, запитав дорогу, а вони на додаток - мені ще й сказали, де я можу скуштувати чудової води... В мене є вода, я лише спробувати...
- Кудись конкретно їдете, чи так... просто...?
- Просто, хах... Можна сказати, подорожую в своє задоволення...
- Це цікаво... не так часто конкретно тут можна зустріти якихось мандрівників... Зазвичай крізь нас тут не прокладають вони свої маршрути...
- Та я й не по маршруту рухаюсь, а так... куди захотів, туди звернув і все. Я не надто з далеких країв, фактично місцевий - просто полюблю кілька днів поїздити на мотоциклі, відволіктися від буденності, так сказати...
- Ага... розумію... я й сам такий. Не подорожую, але люблю також на кілька днів відправитися просто ось десь в ці місця... віддалитися від усіх, так би мовити... допомагає заспокоїтись, хах...
- А ви із селища тут, так? Мені говорили, десь тут має бути неподалік?
- Так, звісно... тут крім нас нікого немає, далі є невелике містечко - але воно за тридцять кілометрів звідси...
- А в селищі, багато людей проживає?
- Хто знає... що таке багато чи мало...
- Ну знаєте, якщо ви там живете і ще кілька людей, то це вже явно не багато, хах...
- Хах..., раніше - років десять назад - так і було... а тепер ось побільшало і доволі на багато...
- Дивно, зазвичай люди навпаки...
- Навпаки?!

- Угу... їхали у подібні селища, а тут виходить, що виїхали...
- Та як там виїхали... вимушено, я б сказав... тут неподалік, десь кілометр, може півтора - більш густіший ліс, невеликої площі, але все одно... і там розташовувалися певні військові...
- А, тепер розумію...
- Так... і вони не просто тут розміщувалися, а ще й певний штаб був... я точно не знаю... І зрозуміло, що бути в такій близькості до... фактично мішені - ніхто не хотів. Ну і після кількох подій - коли ховався хто куди міг - буквально за два-три дня - залишилось нас тут не багато...
- А ви чому не поїхали?!
- Мій будинок, самий крайній... а це вже краще... Та і куди було їхати?!
- Ох... це точно...
- Просто ті, хто мав певних рідних чи близьких, здебільшого в іншому селищі... ото туди і прямували.
- Зрозумів..., - відповів Марк, поки одна із пляшок закінчувала наповнюватися, - Але ж бачте, повернулися, хах...
- Хах... та звісно. Як більшість розповідає - про це тільки і думали... Хоча повертатися почали буквально через рік-два, поступово... Люди просто не витримували, тут вже звикли, рідний край...

Вода набралася у пляшки, а Марк спробував сам цю воду, яка виявилася справді незвичайного смаку - чиста, свіжа... В цей момент вирішив - їхати в те саме містечко, про яке згадав чоловік, тим паче - якщо воно було малим, то це тільки плюс, адже повертатися у велике місто бажання не було, а от малонаселені, проте все ж містечка - чимось приваблювали Марка... все таки там можна було більше зустріти цікавого люду, поспілкуватися, щось дізнатися...

- Ви сказали, що місто через тридцять кілометрів... там дорога хороша?
- Так... десь тридцять... Сам я давно вже там не був... років чотири чи більше...
- Ох... серйозно?!
- Угу... а що тут дивного то? У мене тут все є... є у нас невеликий магазинчик, ось вода є... деякі люди працюють там, от вони кожного дня їздять тією дорогою, а мені вона ні до чого...
- Та це зрозуміло... і чим там займаються, яка робота там?
- Фабрика там є... взуттєва, якщо я не помиляюсь, а ще якість продукти виготовляють, ото там і працюють.
- Буду їхати туди, хах... гляну, що воно там за містечко таке...
- Так ти ж говорив, що місцевий практично, не бував там?!
- Ні, не був. Місцевий... але от ви самі сказали, що вже кілька років там не були... а мені то чого там взагалі бувати. Минулі роки, я взагалі у цю сторону не їздив, і тепер бачу, що дарма, є цікаві місця і люди...
- Вони є будь-де, так само як і протилежні їм персонажі...
- Це ви точно сказали, хах... добре, поїхали!

Марк разом із чоловіком рушили у сторону селища. Дорога тут була дещо краща, ніж та, по якій він блукав у пошуках джерела... Їхали не поспішаючи, адже чоловік тримав у руках дві пляшки з водою. Будинок його знаходився дійсно із самого краю. Невеликий, охайний. У дворі видно було, що очевидно його дружина поралася у саду. Чоловік зістрибнув із мотоцикла, і попрощавшись і Марком - поніс воду у двір. Мотоцикл рушив далі.

Селище було звичайним, і не малим і не великим. Декілька вулиць, які були неправильної форми - будучи в одному кінці - не можна було побачити інший кінець,

навіть якщо вуличка була не надто довгою. Марк вирішив знайти той самий магазинчик, про який говорив чоловік з водою. Люди в основному займалися справами на подвір'ї, в саду... За весь час побачив людей шість-сім, не більше. Все ж на одній із вулиць - дійсно побачив невелику будівлю, яка очевидно відразу, що була магазином. Біля нього - декілька укриттів від сонця, під якими можна було просто посидіти, випити кави чи ще чогось. Це відразу сподобалось Марку. Тим паче, що там вже сиділи люди - жінка і двоє чоловіків, щось гучно обговорюючи.

Припаркувавши мотоцикла біля входу, тим самим на мить відволікши людей під навісом, Марк привітавшись і почувши також привітання у відповідь - покрокував у магазин, щоб взяти кілька пиріжків та каву.

- Можна біля вас присісти, - промовив Марк, вийшовши із магазину і звернувшись до трьох людей.
- Звичайно... сідай, - промовив один із чоловіків, якому теж було десь за сорок.
- Куди прямуєте?! - запитала жінка.
- Та так... подорожую просто, в своє задоволення...
- О, як чудово... і як аж до нас потрапили?
- Знаєте, там звернув, то там звернув... потім от зустрів людей - порадили відвідати джерело води... ну у вас тут...
- Ага... є таке, вода там смачна...
- Справді! Вже там був... ну і от тоді до вас сюди...
- А сам звідки? - запитав інший чоловік.
- З міста на пагорбах... не так далеко.
- А, так ти взагалі місцевий... тільки почав свою мандрівку?!
- Та ні... я й не планую далеко їхати... я вже не перший рік ось так - просто на кілька днів, може тиждень - вирушаю у невелику подорож по цій місцевості, просто щоб спостерігати, що змінилось, як люди живуть... звик так уже...

- Цікаво... а хоча що тут може змінитися... от я нічого не помічаю, для мене тут - нічого не змінюється вже давно, хах...
- Хях... ну та так завжди. Просто не помічаєш уже чогось, щось приїдається...
- Це точно... нуднувато стає... напевно теж треба купувати от щось подібне до твого... мотоцикла і теж поїхати кудись...
- Невже нуднувато?! Ви щось так гучно тут обговорювали... коли я приїхав...
- О, так..., - відповіла жінка, - все ж є тут у нас і цікаві ситуації, хах... хоча й сумні, в деякій мірі.
- Чому? Що трапилось?!
- Та що... ну люди почали повертатися... ну в нас багато хто виїжджав на час всіх подій...
- Я знаю, знаю... вже розповідали.
- Ну ось... а тепер, коли повертаються - то вже не тільки ті, що раніше жили - але й нових із собою кличуть, а люди ж різні... і от виникла ситуація з релігіями...
- З релігіями?! Це як?!
- В нас тут була одна церква, однієї віри... ну і так вийшло, що от за останній період - чимало людей приїхало і оселилось - іншої віри, і вони просто захотіли відкрити... чи то осередок своєї церкви... я не знаю точно, але навіть не церкву... і все, почалось...
- Що, проти хтось?!
- Угу... це м'яко кажучи... ну знаєш, є люди максимально занурені у віру, і от вони вважають, що краще розвивати одну церкву... ну і так далі...
- Так... це може бути проблемою, на жаль... І що відбувається?
- Та особливо, поки що, нічого... що добре... Але висловлювання різні, навіть погрози... ну а ті, інші - також не мовчать - і от люди в такому стані... навіть ті, хто й не знав де церква - як я от - теж чомусь

переймаються цим питанням, хах... - промовив один із чоловіків.

- Хох... ну значить питання дійсно важливе, і так напевно і є...
- Та важливе, ніхто не сперечається, щодо цього... але ж ситуація починає перетворюватися в абсурдну. Невже мало проблем, причин для конфліктів, щоб от знаходити щось ще..., - промовила жінка.
- Знаєте... тут питання набагато складніше... адже питання віри - це складне питання, важливе питання - яке багато значить для тих, хто відносить себе до тієї чи іншої віри..., - промовив Марк.
- Та всі це розуміють... навіть я розумію, хоча я, наприклад, не відношу себе до жодної... але я не намагаюсь це комусь нав'язати... ну що от я такий і ви будьте такими.
- Добре, що ви це розумієте, - вимовив Марк.
- Хох... отож... Але там же починається щось дивне уже, і це мені не подобається. І справа не в тому, що я проти, а справа лише в тому - що не так давно - всі бігли звідси, хто куди міг, і от тільки все налагоджуватися почало - з'явилась нова проблема..., - відповів один із чоловіків.
- Ох... дійсно питання складне, от ми тут і сперечаємось..., - продовжила жінка, - бо кожен має певний свій погляд, як це все припинити... І це треба якось вирішити, бо вже не раз, особисто я чула заклики - взагалі зробити так, щоб тут не було жодної церкви... Ну ви розумієте, чим це може закінчитися...
- Угу... звісно розумію... Але, на жаль... я більш ніж впевнений, що до кінця проблему не вирішити, особливо - якщо намагатися певним чином "вирішити" щось.
- Що ви маєте на увазі?! - запитала жінка.
- Дивіться... я ні в якому разі не хочу повчати когось, адже сам мало що знаю, хах... Але маючи певні,

елементарні знання у сфері біології поведінки людини - можу вам з упевненістю заявити - що будь-який прояв релігійності - коли людина вірить у щось, взагалі - це цілком нормальна справа. Це природно, і це не можна заперечити чи змінити...

- Ви хочете сказати, що це ось так буквально - прямо на цьому біологічному рівні - людина з народження знає про існування когось чи чогось - кому потрібно приклонитися...?! - запитав один із чоловіків.
- Ні, звісно не все так просто... Справа просто в тому, що ми звичайні живі організми - які мають свою нервову систему, складний біологічний організм - де важливу роль відіграє мозок... і от це беззаперечно - надскладне поєднання - і створює умови чи передумови, як завгодно, які сприяють тому, що люди здатні вірити у щось вище, у те, що не можуть пояснити - але в те, що цілком вірогідно їм допомагає, підтримує їх... Я не знаю... це проявляється у кожного по різному, але факт залишається фактом...
- А як же щодо мене?! - запитав чоловік.
- А що ви?
- Виходить, що я не такий, якщо не відношу себе до жодної віри...
- Ну, як я розумію, ви маєте переконання, що нічого, крім того, що ми бачимо - не існує, чи не так?!
- Так, думаю так...
- Ось, тобто ви в це вірите!
- Ну як вірю... я так сприймаю це все, моя така думка...
- Звісно, я розумію, але в принципі ваша позиція не зміниться, чи не так?!
- Думаю так...
- От і їх так само... позиція не зміниться. Звісно, якщо тільки хтось сам не передумає з огляду на зміну своїх переконань, життєвих ситуацій...

- Це все, що ви говорите, складно якось..., - промовила жінка, - я розумію, що це так дано людям, в щось вірити, адже не дарма - є скільки різних релігій, людей, які вірять... Проте, ось такі ситуації, як у нас тут - їх же все одно треба якось вирішувати?! Ну не можна ж просто сказати, що - у кожного різна позиція, різна віра - і всі ці конфлікти - звичайна річ... нехай буде... а наслідки?!
- Дивіться, ви все ж таки не до кінця мене розумієте... Справа не в тому, щоб нічого не робити, справа в тому, щоб просто правильно ставитися до цього всього. І, на жаль, цього не відбувається - адже більшість людей радикально сприймають різні закиди у сторону, наприклад, своєї релігії - чи то не сприйняття її іншими, чи просто протидія їй - та будь-що.
- Так, це я підтримую. Дійсно, ми й самі от бачимо - як лише той факт, що з'явилась інша віра, представники іншої віри на цій от маленькій території селища - вже почали проявляти ці ж самі негативні настрої, побоювання..., - відповіла жінка.
- Ну от! І все, що тут треба - саме головне - це правильно сприймати ситуацію. Розуміти, що віра - це дійсно важливий елемент, він потрібен багатьом людям, він так чи інакше - заложений на біологічному рівні - як така можливість. Іншими словами - це все пояснюється наукою і природою...
- Ну і?! Як це все допоможе?!
- Хах... з вами цікаво...
- Хах... та дуже цікаво! Просто знаєте, нас це дійсно тривожить всіх, ми не хочемо, щоб тут розгорівся конфлікт, ще й з шодо такої, надто чутливої теми..., - відповів один із чоловіків.
- Я це розумію... Але на питання - як допоможе - відповісти складно. Це все допоможе лише в тому, що можна обирати логічні і об'єктивні шляхи примирення, подолання надзвичайно конфліктної

ситуації. У вашому випадку - всіх можна зрозуміти. Одні - хочуть мати місце, де вони можуть приклонитися згідно своєї віри, мати свою церкву... Інші - бояться, що вже їхню віру, їхнє місце для того, щоб вони могли приклонитися - але вже згідно своєї віри - можуть притіснити. І це все нормально, адже ці речі важливі, важливі для людини загалом. І все, що треба - просто намагатися - не шукати винних, не говорити - хто тут правий, а хто ні, - а просто дати змогу облаштувати свою церкву чи відповідне приміщення, а іншим - дуже обережно, без повчань - просто роз'яснити, чи намагатися це зробити - що по іншому ніяк. Але в цьому разі - ніхто не буде ображений, хоча - до кінця все одно ніхто з них не буде в повному спокої, і це тех зрозуміло...

- Так... ви науковець?! - запитала жінка.
- Хах... ні, ні... просто цікавився, поверхнево і все. Адже, як бачте - така наука, як біологія, а тим більше поведінки людини - має доволі яскраво виражений прикладний характер, - відповів Марк.
- Мені ваші слова сподобались, - відповів один із чоловіків, - адже дійсно, якщо людина про щось думає, в щось вірить, то з цим нічого не можна зробити, і це так. Треба просто поважати і все... Але є одне але. Це далеко не всі хочуть зрозуміти!
- Звичайно... і це, як не дивно, пояснюється так само - природа і біологія, не більше.
- Ех... не проста ситуація, не проста...
- Та ситуація, як ситуація - головне - не нагнітайте її, і справитесь... Звісно, краще всього - це не допустити ніяких трагічних подій, а все інше - поступово вирішиться..., - відповів Марк.

Закінчивши пити каву та з'ївши пиріжки, Марк вирішив не затримуватися тут, біля цього магазинчику, адже у людей дійсно була не проста ситуація, яку всім би

дуже хотілося вирішити, але ніхто не знав, як насправді все буде. Попрощавшись із цими людьми, сів на мотоцикл і вирушив далі.

Магазин був не так далеко від закінчення меж селища, тому вже через хвилину Марк їхав по доволі не поганій дорозі. Зрозуміло було, що за останні десятиліття нікому не було жодного діла до її стану, ремонту... але іноді навіть були ділянки дороги із чудовим асфальтовим покриттям, що особливо радувала Марка, адже саме тут він міг додати газу і в повній мірі відчувати - що таке подорож на мотоциклі.

Місцевість тут практично відразу змінилась. Практично одні рівнини. Це був або зелений луг, або фермерські поля, на який вже активно зростали певні культури. Як не дивно, але за кілометрів п'ять дороги - не зустрів жодної людини, жодного автомобіля. Аж раптом - за метрів двісті від самої дороги побачив те - що змусило його відразу скинути швидкість і через мить повністю зупинитися, затиснувши гальма. Біля двох великих, старих дерев, яким було далеко за п'ятдесят на вигляд - лежав він - скелет автомобіля. Така знайома картина з дитинства та молодих років... Зараз зустріти щось подібне було важко, але напевно - через не надто високу популярність цих місць, м'яко кажучи - цей, в далекому минулому, чудовий автомобіль лежав тут, а точніше - все, що від нього залишилось. Марк просто не міг проїхати ось так повз, тож повернувши кермо наліво - рушив прямо до нього, навпростець. Звісно, жодної дороги до того місця не було, і тому треба було їхати по траві, яка в деяких місцях була вже посохлою.

Зупинившись біля автомобіля - заглушив двигун. Не поспішаючи - зліз із мотоцикла і декілька хвилин просто стояв і дивився. Відразу було зрозуміло, що автомобіль покинули не просто так - адже прямі докази цього було видно на поржавілому, практично зруйнованому каркасі... дійсно - скелеті. Подібні картини - по особливому зачаровували - адже вони найкраще змальовували ті часи,

які пережила ця місцевість, конкретно цей автомобіль. І той факт, що він ось так просто був тут покинутий - говорив лише про одне - ось тільки в ті часи - похмурі, темні - люди дійсно розуміли, чого варті подібні речі... І здавалося б - це повинно було певним чином вплинути на подальше життя - але цього не сталося. Вже зараз - люди знову вбачали у автомобілях - особливу важливість для виживання, для певного статусу... Посміхнувшись, Марк заліз на дах, який був доволі понівеченим, але все ще кріпким та легко витримував його вагу. Немоżliво було зрозуміти на перший погляд - який колір мав цей автомобіль раніше, лише зазирнувши знизу - можна було на зворотній, внутрішній стороні побачити шматочки фарби, сухої - помаранчевого кольору...

Не хотів так швидко покидати це місце, а тому - закотивши мотоцикл у тінь дерев, сам сім на капот автомобіля та попивав воду із пляшки. Споглядаючи тутешні краєвиди - пам'ятаючи, що не так далеко звідси - біля того самого селища - колись розташувався штаб, не важливо кого. Люди щиро вірили у щось, відстоювали свою позицію... інші намагалися просто вижити, врятуватися - не звертали уваги ось на такі дрібниці, не важливі речі - як цей помаранчевий, безумовно гарний, у той час, автомобіль. Багатьох з тих людей вже немає, а ті що продовжують жити на цій конкретній території - так само продовжують боротися, щось доводити, конфліктувати, не розуміти один одного... З одного боку, Марку було прикро - що все ось так, що подібні періоди - нічому не навчають, фактично ні до чого не призводять... І сумно через те, що люди не можуть просто зрозуміти просто речі, зупинити всі конфлікти... адже все це триває вічно - лише іноді посилюється, як багато років тому, - і після здавалося закінчення - все одно продовжується, як ніби нічого і не було, як ніби ці ж люди на власні очі не бачили страшні наслідки, як ніби вони не відчували того болю, жалю чи не знали відчуття втрати... Але тут же - з іншого боку, Марк чудово знав, що все це - закономірно, все це - відносно

легко і просто пояснюється... все можна пояснити, хоча й надто важко зрозуміти, прийняти, змиритися... За останні десятки, сотні років - люди виробили різноманітні моральні принципи, бачення, погляди та переконання - і це неймовірно, на що здатен мозок людини. І саме його наявність - дала змогу багатьом рокам тому - виготовити ось цей помаранчевий автомобіль, цей мотоцикл, навчитися програмувати та робити неймовірні технічні пристрої та програми, задуматися над ситуацією, призвести до тих самих темних часів, - яких в довгій історії, було так багато, що не можливо було порахувати. Ці часи наставали все через той же мозок - який здатний керувати людською поведінкою - агресією чи добротою, жорстокістю чи милосердям, коханням чи байдужістю... І ось все це складне поєднання, яке має багато незрозумілих протиріч, протистоянь - фактично і являється природою того, що взагалі відбувається.

Допивши пляшку води, яка вже була доволі теплою, Марк вирішив їхати далі. Але ось такі місця - мотивували його. Адже вони дійсно мали певну, свою атмосферу, свою унікальність, свою історію. Ще раз обійшовши автомобіль, подивившись на нього, Марк сів на мотоцикл і рушив. Вирішив їхати дещо іншим чином, не так - як сюди добрався - через те, що так просто було швидше, а трава здавалася скрізь однаковою. До скелета автомобіля доїхав без проблем, а отже можна було і у зворотному напрямку не перейматися. Так і вчинив Марк, навіть додавши газу. Не доїжджаючи метрів двадцять до дороги - лише встиг відчувати, що переднє колесо ніби просідає вниз - і він вже через мить - бачить задню частину мотоцикла - перебуваючи при цьому у повітрі... Пощастило, що це трапилося все ж не на великій швидкості - тільки набирив її, а ще й напівсуха трава, яка пом'якшила падіння. Вдарився лише трохи лівою рукою та ногою, але продовжуючи лежати у траві - переконався, що переломів, начебто не

було - всіма кінцівками міг спокійно шевилити. Це вже було добре. Ще через кілька хвилин - підвівся. Побачив, що його рюкзак - лежав також відірваний від мотоцикла за метрів шість від нього. Спочатку одягнув рюкзак собі на спину, а потім пішов повільно до мотоцикла. Підняв його, оглянув раму, бак - на перший погляд все добре. Спробував завести двигун - працює. Це остаточно заспокоїло. Вимкнув двигун, і вирішив все ж викотити мотоцикл на дорогу і почати вже рухатися там, про всяк випадок. Але не міг зрушити його з місця... і все ж не все було так добре, як Марк вважав... Переднє колесо, від подібного удара чи в'їзду в яму - деформувалося таким чином, що просто не могло крутитися. Цей факт дещо засмутив Марка. І навіть не подібна несправність, бо розумів, що сам винен - а те, що до міста рухатися було ще багато, та і до селища, якщо повертатися назад - теж чимало. А враховуючи, що мотоцикл взагалі не міг рухатися - протягнути його навіть п'ять кілометрів до селища - це заняття не з легких...

Дотягнувши мотоцикл до узбіччя дороги, дістав ще певний залишок води, який був у нього - і тут відразу згадав - як сидів на тому капоті того помаранчевого автомобіля, і допив воду з ще однієї пляшки води... яка тепер так була потрібна... Робив невеликі ковтки, намагаючись не витрачаючи багато води - все ж добре промочити горло... Як тут не згадувати той факт, що довкола - панує хаос, і все, що вимагається - це намагатися підтримувати порядок серед цього хаосу... Але він не зміг... Марк підтримував той факт, що цей хаос - це наука, яку можна намагатися пізнати, і це займе цілу вічність, а можна лише приймати його і намагатися підтримувати порядок, намагатися робити все від себе залежне, і сподіватися - що черговий випадок - призведе не до такого, що він мав зараз...

Випита вода, зворотній рух до дороги іншим шляхом, поняття хаосу - все це крутилося у голові Марка, який

продовжував не великими ковтками попивати воду. Аж раптом - почув, як зі сторони селища рухався, очевидно - автомобіль. Через секунд п'ять він уже міг на власні очі бачити - як йому на зустріч рухався білий пікап. Курява цілими хмарами котилася за автомобілем, а він на швидкості нісся дорогою. Марку не треба було і намагатися зупинити його - пікап почав сам приторможувати, і прямо зупинився перед ним. В салоні сиділо двоє людей - молоді, на вигляд, дівчина і хлопець, років... максимум тридцяти. Мали доволі приємний вигляд, і було зрозуміло - що ось цей випадок - зустріти цих людей тут - це вже те, що потрібно.

- Добрий день! У вас все добре?! - привітався і запитав хлопець.
- Добрий... на жаль, ні, хах..., дещо постраждав мій мотоцикл, рухатись не може сам..., - відповів Марк.
- А що трапилось, аварія?! Бо теж виглядаєте дещо пошарпанним...
- Ну як сказати... щось подібне до цього... невдало потрапив у вибоїну і колесо повністю прийшло у несправність...
- Ох... ну тут дорога така, звісно, не надто якісна...
- Та це сталося і не зовсім на дорозі, звертав трохи і в траві натрапив.
- А, ну тоді це взагалі зрозуміло... ми от теж, кілометрів сорок назад зупинялись, на узбіччі, там в траві чимало металобрухту лежить... вже практично не придатного ні для чого, але якщо туди заїхати, ще й на мотоциклі, приміром, то так... може бути непереливки...
- Вам же до міста?! - запитала дівчина.
- Так, звичайно... буду сподіватись, що є місце - де можна це полагодити... А ви куди прямуєте?!
- Ми їдемо трішки далі, за цим містечком - інше є, трохи в стороні, воно більше раза в два... ми там працюємо..., - відповіла дівчина.
- І до речі, от там точно є люди, які вам можуть допомогти... а в цьому містечку, що попереду, я

- навіть не знаю... там не надто жваве життя..., - продовжив хлопець.
- Та я буду вам вдячний, якщо підвезете, хоча б до цього містечка... бо вже й вода закінчується, а сам я не дотягну мотоцикл туди...
  - Звичайно! Без проблем! Тим паче, як ви помітили вже, очевидно, тут автомобілі рідко їздять, буквально кілька разів в день... так, що можна сказати вам з нами пощастило... тим більше, що є куди ваш транспорт прилаштувати.
  - О, це точно... я вже думав тут ночувати буду...

Хлопець вийшов із кабіни пікапа - і разом з Марком завантажили мотоцикл у багажне відділення. На перший погляд - колесо дійсно мало серйозні пошкодження, і очевидно швидко полагодити його точно не вийде, якщо не знайти дійсно досвідчених спеціалістів... Зачинивши двері багажного відділення, Марк та хлопець сіли до кабіни пікапа. Дівчина щось читала у телефоні, але в цей момент взагалі відклала його і запропонувала Марку води та свіжого печива, яке вони придбали не так давно в одній невеличкій пекарні. За її словами - кращого печива - вони ще не куштували, воно мало особливий смак та аромат.

- А ви взагалі звідки їдете, якщо не секрет? - запитав Марк.
- Ми були у моїх батьків, - промовила дівчина, - ось повертаємось назад у місто, де поки, що проживаємо і працюємо...
- Якщо від батьків, то добре... навідуватись до них треба частіше, хах...
- Намагаємось... але його батьки живуть трішки далі, тому ми по черзі їздимо... але от два роки, як одружені - і кожні два-три тижні - ми в дорогу...
- Це круто... воно коли в тих місцях, де народився, проживав, де батьки - там завжди легше, спокійніше...

- Ой, це ви точно сказали... ось там були, так за кілька днів - набираєшся сил не на один тиждень, хах...
- Отож бо й воно... Так ви часто тут подорожуєте, цим маршрутом? - запитав Марк.
- Ага... частенько виходить...
- А я от вперше тут, ось так подорожую... хоча теж проживаю відносно не далеко звідси, і за багато років - тут не бував, конкретно на цій дорозі.
- І як вам?! - запитав хлопець.
- Знаєте - неочікувано добре, хах... на перший погляд тихі, спокійні і нічим не примітні місця, але щось в них є...
- Так, спокійні... нам здається, що навіть дуже спокійні...
- Нудно?
- Ні, ну звісно, там в місті - не так ось як тут, конкретно... але все одно хочеться чогось більшого спробувати...
- Це нормально... так завжди... І загалом - чому б і ні. Але, якщо можна - вам порада - не слід кудись їхати з думками - що ось це місце ми покидаємо, бо воно погане, ми не повернемося - а от там у нас все буде чудово...
- А як треба?! - запитала дівчина.
- Та просто не задумуючись... їхати, щоб спробувати, щоб десь ще пожити, поглянути як там... І я впевнений, що звикнути можна кругом, але все одно - ось в ці нудні чи не такі яскраві, за мірками великих міст, місця буде все одно тягнути тих, хто сам звідси, хто тут жив перші роки, дитячі...
- Будемо обов'язково так чинити... та ми насправді й не намагаємось себе переконати, що тут ось - в цих невеличких містах - погано чи ще щось... от як ви сказали - дійсно хочеться просто поглянути - а як там, - промовив хлопець.
- Так... тоді все добре, хах...
- А у вас родина є? - запитала дівчина.

- Так, звичайно! Ми живемо у місті на пагорбах - дружина, діти. Ми подорожуємо разом, але я все одно раз на рік - ось просто так вибираюсь всього на кілька днів - у коротку мандрівку по місцевим локаціям, давно відомим... хоча ось цього разу - натрапив конкретно на ці, де ми зараз - і по суті відкрив для себе чудові локації, людей...
- Це дуже цікаво, і правильно, думаю... - промовила дівчина, - ось так трішки зануритися у себе, поглянути на давно відомі місця...
- Ага, ви мене розумієте, хах...
- Думаю скоріше так, чим ні... Ми, до речі, як не дивно... буквально десь місяць тому... так? - запитала дівчина у хлопця.
- Що місяць тому?! - відповів запитанням хлопець.
- Ну обговорювали питання - щодо ось того, що багато людей дійсно намагаються не буквально кругом бути разом...
- А, ну так, так... говорили...
- От... адже дійсно, ми не вчора народились - у когось є свої звички, бажання, от як у вас - просто проїхатися давно відомими місцями, і просто побути одному...
- Знаєте, це справді хороша річ, і тут немає нічого такого... Тому не слід цього боятись чи переживати через це, - відповів Марк.
- Ми теж так думаємо, взагалі то... але все одно, знаєте... не хочеться порушувати те, що складається добре... все ж може бути, і багато прикладів таких...
- У мене щодо цього є... хоча ні, це не у мене такий погляд, а це погляд тієї природи, біології - частиною якої ми являємось.
- І що ж це за погляд?! - промовив хлопець.
- Та дуже простий - в першу чергу, ми люди. Ось ми тут їдемо в пікапі цьому - три людини. Розумієте?! Три людини - які мають свої, особисті погляди на різні речі, мають своє власне світосприйняття... І,

відповідно, ніхто і ніщо, насправді, не може на це вплинути і докорінно змінити, особливо вже у дорослому віці, звичайно...

- Але... все ж страх в іншому, в тому, що ми от одружилися, а тепер будемо ось так...
- Хах... ні, справа саме в цьому. Ну дивіться, ви ж і так працюєте, ви ж не їздите вже два роки в цьому пікапі, не виходячи з нього?! - запитав з посмішкою Марк.
- Хах... та ні, звісно... - промовила дівчина.
- От, бачте! Все ж це питання звички і спроможності на рівні... ну знаєте, це складні терміни зараз підуть... але от один назву точно, хах... Спроможності на рівні лобної кори мозку...
- Ого! Ви прямо так серйозно це все пояснюєте... - вимовив хлопець, - лобна кора...
- Хах..., ну так а як по іншому! Це все ми, по іншому ніяк...
- Ну це ви ось їй скажіть... психологія, книги..., - відповів хлопець.
- А книги і психологія - на чому вони ґрунтуються, що є їх основою?! Правильно - наша з вами біологія! Я відразу скажу - я не професійний біолог чи крутий науковець - просто цікаво це все, вже багато років...
- А з чого виникла цікавість?! - промовила дівчина.
- По звичайній причині, яка трапляється буквально у кожного. Я просто хотів знайти відповіді на питання - "Чому?". Чому відбувається це все довкола, чому люди себе так чи інакше поведуть... І, як виявилось - відповіді, абсолютно всі - можна знайти серед досліджень і фактів саме нашої біології поведінки, яку на поверхневому рівні - доволі не складно сприймати і розуміти... Так от - що стосується відносин між людьми - звісно, спочатку - виникає щось особливе, що незвичайне і таке, що пояснити неможливо, хоча це не так, хах... все пояснюється,

але може не так просто, та і багато хто все ж хоче бачити у цьому певне диво... ну ви розумієте...

- Хах..., звичайно - коли щось ніби блиснуло і все... хах...
- Отож, правильно... але після цього - хто б що не говорив - вже справа за звичайною прив'язаністю - ми звикаємо, нам комфортно і все. Але, звісно, - як ви сказали - може так трапитися, що блисне знову щось, і вже по відношенню до когось іншого... І це теж нормально - людині так дано, ми може ось так взяти і перемкнутися, ми можемо протягом життя - з різними людьми розділяти наше існування, але це все індивідуально. Звісно, трапляються різні ситуації... Але все ж головну роль тут відіграє та сама лобна кора, хах... щодо якої ви так здивувались, - промовив Марк, звертаючись до хлопця.
- Ну тепер вже мені цікаво... хах... ви так розповідаєте... І що ж за роль?! - відповів хлопець.
- Саме ця частина мозку, яка до речі формується в повному обсязі тільки в років двадцять п'ять, що в принципі пояснює деякі випадки нестабільності і вітряності, як здається серед надто молодих людей... Так от, саме лобна кора - дає змогу нам якісно прогнозувати наслідки дій, які ми вчиняємо, правильно реагувати - що ми робимо добре, а що погане - в тому числі і по відношенню до інших. Також вона відповідає за таке абстрактне поняття - як сумління та прийнятну соціальну поведінку, ну і так далі...
- Як цікаво..., - відповіла дівчина.
- Угу, цікаво ще й як! І, відповідно, як ви вже розумієте - коли ця лобна кора - повністю сформована - тільки тоді вона може в повній мірі правильно функціонувати. Але, звичайно - всі ми різні живі організми... і ключове тут - саме живі організми - які різні, які мають різну спадковість, зростають у різних умовах та середовищах... а це все

має неабиякий вплив... Тому - вплинути на це практично неможливо - якою є людина, такою вона і буде. Це потрібно просто прийняти...

- Це дійсно незвичне пояснення..., - промовила дівчина.
- Може і незвичне, але цілком вірне... чи то прагматичне, не знаю... Тому, загалом - перейматися не потрібно - якщо людина свідома, і здатна все це контролювати - то нічого погано не станеться... в тому числі, коли просто проводити певний час чи то на самоті, чи просто деінде... Тим паче, що всі індивідуальності, всі люди - всі мають свої мрії, чи бажання... напевно це я вже повторююсь, хах...
- Ні, що ви... дуже цікаво... треба буде обов'язково більш ширше про все це дізнатися..., - відповіла дівчина.
- Ох... я вам от мотоцикл допомагав вантажити... а ви от дивіться до чого призвели! Хах... - промовив хлопець, - буде тепер з іншими книгами сидіти... Хоча, звісно - я жартую, це справді дуже цікаво... думаю ми разом це все досліджуватимемо...
- Хах... ну вибачайте... але такі ми вже з вами є, тут досліджуй чи ні. А знати це, напевно, все ж треба... ну хоча б просто розуміти, бо так легше і все. Змінити мало, що можливо, проте... хоча б спокійніше реагуєш на все те, що відбувається довкола, хах...

Пікап рухався доволі швидко, адже чим ближче було до містечка, тим покриття ставало дещо кращим. За три чи чотири кілометра безпосередньо до міста - зустріли кілька зустрічних автомобілів - очевидно - ближче до обіду - тут розпочинався більш менш жвавіший рух. Проїзжаючи трішки далі - помітили, що на придорожніх деревах - червоніли ягоди. Зупинившись, зрозуміли - що вони все ж за роки перетворилися скоріше на дикі рослини, які хоч і давали певний врожай ягід, проте ці ягоди мали кислий і не

надто смачний смак. Скуштувавши їх, рушили далі, і через кілька хвилин - вже могли спостерігати у долині, у яку тепер слід було спускатися - місто, яке мало незвичну форму - доволі вузьке, але незвично довге, адже кінця його не було видно. Він губився у лісових насадженнях десь там далеко, кілометрів за десять чи п'ятнадцять.

З гірки пікап почав рухатися ще швидше, що можна було помітити по невеликим деревам, яким було лише кілька років. Подібну картину нерідко можна було спостерігати - намагалися різними способами відновлювати і насадження, і загалом природу - адже за попередні роки тридцять-сорок - чимало було знищено, вирубано - по різних причинах, хоча все ж здебільшого через бажання просто вижити.

Заїхали в містечко - і відразу відчували - тут також люди намагаються, стараються. Марк згадував слова чоловіка біля джерела з питною водою - і тут дійсно були робочі місця, відбувалися ремонтні роботи на одній із зруйнованих фабрик, вулиці були відносно охайними, чистими. Це все радувало око, адже не дивлячись на все - люди не втратили бажання - жити в місцях, де приємно прогулюватися, де просто приємно жити і проводити кожен день.

Проте, цей момент - коли вони їхали і просто мовчали, спостерігаючи за місцевим ритмом життя - швидко закінчився, адже попереду була перекрита дорога, стояли кілька автомобілів зі спеціальними світловими маячками. Все це говорило про те - що щось трапилось. Зупинились на узбіччі, де вже стояло кілька автомобілів також, а люди просто стояли групою, дивлячись вперед і розмовляли. Вийшовши з пікапа - Марк з хлопцем, дівчина залишилась про всяк випадок сидіти всередині, - відразу дізналися - двоє молодих чоловіків намагалися пограбувати невеличкий ювелірний магазин - але спроба виявилась не дуже вдалою. Як наслідок - поранено двох працівників магазину, один із грабіжників вже більше ніколи не зможе нікого пограбувати, а інший теж був поранений... Навіщо і чому? Могло бути

безліч причин, але яка різниця - факт залишається фактом - ось такі епізоди - вони безкінечні, і не важливо, що відбувається довкола - все одно вони будуть виникати - менші, ось такі з магазином, чи більші - як той, що днів десять назад розпочався між двома територіями, уряди яких не змогли домовитися щодо того - яким чином вести управління, і хто з них більш демократичніший...

Марк не гаяв часу, і тут же намагався дізнатися у місцевих - де можна якісно і швидко полагодити його мотоцикл. Але ніхто не знав, або радили просто окремих осіб, яких ще потрібно було десь тут відшукати і сподіватися, при цьому, що не будуть зайняті. Хлопець все ж наполіг на тому, що краще добратися разом з ними в інше, крупніше місто - там у будь-якому випадку буде легше знайти потрібних людей і потрібну допомогу.

Сівши назад у пікап, всі троє, разом - через інші вулиці та шляхи - поїхали далі, проїжджаючи це містечко саме по всій його довжині. Зупинившись практично в кінці міста, біля пошарпаної вивіски, яка рекламувала ремонт автомобілів, і дізнавшись, що полагодити мотоцикл можливо вийде лише завтра, остаточно покинули це місто з тим самим мотоциклом у багажному відділенні.

Їхати було ще годину чи майже дві, враховуючи погану дорогу. Не намагалися поспішати, адже сонце на диво не надто припікало і їхати було приємно, особливо з відчиненими вікнами.

- Вам вже завтра на роботу потрібно? - запитав Марк.
- Ні. Нам через кілька днів. Ми обоє працюємо шкільними вчителя в одній школі, - відповів хлопець.
- О, невже?! Це чудово, а ви й не розповідаєте, хах... А які предмети, що викладаєте?
- Я викладаю фізичне виховання, а також спортивні секції... там декілька, - відповів хлопець.
- А я - все, що пов'язано з мистецтвом - люблю живопис, музику... словом намагаюсь культурно

розвивати і впливати на дітей... Хоча після ваших розповідей, не проти спробувати себе і у біології, хах... це дійсно цікаво.

- Хах... ну це цікаво, але якщо підходити до цього серйозно, то думаю це складна річ, як і будь-яка інша, а може й навіть складніша... Тому це тільки в тому разі, якщо особливо чи надто сильно зацікавить...
- Нас взяли працювати у нову школу. Там було дві, але вони роками - за останні років двадцять лише ремонтувалися, при тому, що обидві у ті часи - зазнали серйозних руйнувань... І ось роки три тому - відкрили нову, ну і відповідно - були вільні місця...
- Це чудово... у мене як такого навчання в школі і не було... щоб ось так, як мені розповідали батьки чи вже зараз як я бачу... і цього я думаю мені часто не вистачає.
- Не вистачає?! Так це не проблема, може вас записати до якогось старшого класу? - запитав хлопець.
- Хах... та ні, ні... дякую. Я по-перше вже не наздожену там нікого, а по-друге - я мав скоріше на увазі - що не вистачає от того спілкування, яке діти мають у школі... ну коли колектив і все таке... вивчити щось, якийсь предмет - це можна самостійно, а от існувати у колективі, отримувати досвід такого спілкування - думаю це важливо для подальшого життя.
- Це ви правду говорити... дітям це потрібно, однозначно... Але ось ми були свідками - молоді хлопці, як люди говорили і двадцяти років не було... і що? Навіщо їм той ювелірний здався... І саме головне, що школа ж намагається закріпити, наголосити дітям - що є певні моральні цінності, є абсолютно погані речі, вчинки - це ж все із самого дитинства, із самих перших років навчання в школі... Думаєте, це теж - біологія?! - запитала дівчина у Марка.

- Чи біологія це?! Знаєте, я не думаю, я знаю... Адже це теж саме, що я вже розповідав...
- Так, так... лобна кора і все таке...
- Угу, саме воно...
- Але ж як же бути?! Я розумію, що є взагалі певні аномалії у людей, може захворювання психічні, ну щоб вчинити ось таке... все може бути... Але ж подібного дуже багато...
- Я вас розумію... це дійсно складно сприймати все, постійно хочеться знайти відповіді - чому відбувається, чому все так...
- І який тоді взагалі сенс?! Ну от ми, в школі... навчаємо, розповідаємо... а потім трапляються такі історії, і це дрібниці в порівнянні з різними взагалі трагічними історіями, конфліктами і війнами... чи ненавистю та нетерпимістю з різних причин...
- Який сенс? Ну це вже філософське питання, але якщо просто моє бачення, та ще й спираючись на ту ж саму природу, біологію - то ніякого сенсу чи ніяких сенсів взагалі немає, крім лише тих прагматичних і простих - передати свої гени майбутньому поколінню і все. Але - тією ж природою, як я вже говорив - даний нам мозок - і щоб його заспокоїти, хах, так би мовити - от і є всілякі сенси, мораль і тому подібне... І все це потрібно, по іншому - я б не знаю, що взагалі відбувалося...
- Якщо ось ми... не можемо пояснити і чітко зрозуміти - навіщо, то як же тоді вчити дітей чомусь, хах? - промовив хлопець.
- Потрібно їм передавати найголовніше - знання про те, хто такі Люди - як вид, як живий організм. Ось це головне. Вони повинні це все розуміти, знати базові речі і правильно дивитися на світ, розумієте?!
- Можливо..., - відповіла дівчина.
- Ось дивіться. Коли ми говоримо - чому люди вбивають один одного, чому поводять себе не так, як хотілося б - ми відразу намагаємось знайти певні

поверхневі причини, відзначаючи, що ті, хто це робить просто злі, вони просто погані люди, їх треба покарати, знищити... І зараз ми маємо купу способів все це зробити. І це логічно, адже ми хочемо вижити, ми переймаємось за дітей - і будь-які подібні прояви що?! Правильно! Ми хочемо відразу припинити, не важливо як. Але ми забуваємо, коли при цьому жаліємось - що чому це відбувається і надалі, чому декого не лякають будь-які покарання, наслідки, - ми забуваємо - що ми всі звичайні біологічні організми, ми частина природи, і те, що там наш мозок вигадав - про мораль, про добро... закони і правила - це далеко не на все має вплив...

- Ох... А приклади цього, хах, наведете?! - промовила дівчина.
- Хах... приклади... Та хоча б ця ситуація, з грабіжниками. От одного із них не стало. І що всі з цього приводу думають?! Це добре, так? Він же погано вчинив, він же поранив працівників магазину - тому заслужив. Розумієте?! Подвійні стандарти, які наш мозок, людський, вже давно розробив і успішно впровадив... адже це вигідно - якщо хтось нам погрожує інший - то ми говоримо це зло і ми можемо його знищити. Праві ми? Напевно, так - бо ми не виживемо...
- Ага, я розумію, розумію! Дійсно... є над чим думати...
- А всі норми моралі, вони потрібні, всі закони і правила - теж потрібні, бо без них не буде краще - адже справа взагалі не в них. І все через те, що... от уявіть - росте дерево, он як за вікном і над ними - провід, по якому проходить електрика, яка нам потрібна, важлива. І от дерево - росте, збільшується - його гілки починають дотикатися до цього проводу - і що ми зробимо?! Ми просто візьмемо, або відпиляємо ці гілки, або взагалі знищимо дерево. Бо нам так вигідно, для нас так легше, чим намагатися вивести такі дерева, щоб вони... ну не знаю...

розуміли, хах... що ось це провід, і тому гілки не мають туди рости. І в цій ситуації, виходить, по іншому - як просто взяти і спіяти - просто неможливо. Ми, звісно, можемо - прийти і вмовляти словами це дерево, щоб воно не росло у бік проводу... але я не впевнений, що воно нас послухає - і все через що?! Через те, що така його природа, така його біологія. Ось так і з нами - Людьми.

- Цікаво... що ж виходить, і так погано, і так погано..., - промовив хлопець.
- Та чому погано?! Все добре. Просто необхідно менше апелювати до того, чого в принципі змінити не можна, або якщо й є така можливість, то до неї нам ще багато років...
- Думаєте, що треба просто сприймати все як є, прагматично...?

Марк, дивлячись на дорогу, яка йшла за горизонт, промовив, що більше нічого нам не залишається. Адже іноді, ми занадто багато часу витрачаємо на пошуки відповідей на питання, які ми взагалі не повинні ставити, і все тому, що вони відносяться безпосередньо до нашої суті, до нашої біології поведінки. Парадокс у тому - що повністю ми й не зможемо це припинити, все ж так влаштовані, так працює мозок, але разом з тим - буде набагато краще, коли люди менше пожиратимуть Людину, а більше насолоджуватимуться тим, що мають і що їх оточує - не забуваючи що являються частиною природи.

Кінець

2020 рік